

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוח תקופתי לשנת 2013

"תאגיד קטן" - בהמשך להודעה לתאגידיים מיום 27 בינואר, 2014, שהופצה על ידי רשות ניירות ערך בדבר אישור ועדת הכספים של הכנסת למתווה הקלות לתאגידיים קטנים, במסגרת תיקון לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים (להלן: **"התיקון"**) מבקשת החברה לעדכן כי היא עומדת בהגדרות "תאגיד קטן" כהגדרת מונח זה בתיקון. החברה אימצה את הסעיפים הבאים: (1) ביטול החובה לפרסם דוח על הבקרה הפנימית ודוח רואה חשבון מבקר על הבקרה הפנימית בתאגיד קטן, כך שהחברה תחויב בצירוף הצהרות מנהלים מצומצמות בלבד; (2) העלאת סף המהותיות בקשר עם צירוף הערכות השווי ל 20% (חלף שיעור של 10%); (3) העלאת סף הצירוף של דוחות חברות כלולות מהותיות לדוחות הביניים ל 40% (כאשר בדוחות השנתיים סף הצירוף נותר 20%); (4) פטור מיישום הוראות התוספת השנייה בתקנות (לעניין פרטים בדבר חשיפה לסיכונים שוק ודרכי ניהולם, **"דוח גלאי"**).

תוכן העניינים:

תיאור עסקי התאגיד	פרק א'
דוח הדירקטוריון	פרק ב'
דוחות כספיים (מאוחדים וסולו)	פרק ג'
פרטים נוספים על התאגיד	פרק ד'
דוח ממשל תאגידי	פרק ה'
הצהרות מנהלים בדבר האפקטיביות	פרק ו'
על הבקרה הפנימית	

עמ'	פרק א' – תיאור עסקי התאגיד	סעיף
7	כללי	1
8	תחומי פעילות	2
8	חטיבת ההנדסה	2.1
10	חטיבת תוכנה ובקרה	2.2
11	חטיבת אנרגיה ואיכות סביבה	2.3
12	מבנה קבוצת לודן	3
12	תרשימים	3.1
15	פרטים בדבר התאגידים הפעילים בקבוצת לודן	3.2
17	הון החברה	4
19	דיבידנדים	5
19	מידע כספי על תחומי פעילות עיקריים	6
21	סביבת הפעילות הכללית של הקבוצה	7
21	עיקר פעילות הקבוצה	7.1
21	גורמי ההצלחה הקריטיים בתחום הפעילות, מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של תחום הפעילות והשינויים החלים בהם	7.2
23	תחליפים למוצרי החברה ושינויים החלים בהם	7.3
24	חטיבת ההנדסה	8
24	כללי	8.1
25	פרטים בקשר עם פעילות לודן ישראל	8.2
26	פרטים בקשר עם החזקות בחברות הבנות בחו"ל	8.3
27	אפיון קבוצת שירותים דומים	8.4
27	פילוח הכנסות של קבוצות שירותי הנדסה מגורמים חיצוניים	8.5
27	אופן התקשרות עם לקוחות	8.6
30	לקוחות	8.7
31	צבר הזמנות	8.8
32	תחרות	8.9
33	אשראי לקוחות ואשראי ספקים	8.10
35	חטיבת תוכנה ובקרה	9
35	כללי	9.1
37	אפיון קבוצת שירותים דומים	9.2
37	פילוח הכנסות של קבוצות השירותים מגורמים חיצוניים	9.3
38	אופן התקשרות עם לקוחות	9.4
38	לקוחות	9.5
39	צבר הזמנות	9.6
39	תחרות	9.7
39	מחקר ופיתוח	9.8
40	קנין רוחני	9.9
40	ספקים וקבלני משנה	9.10
41	אשראי לקוחות ואשראי ספקים	9.11
41	הסכמים מהותיים	9.12
43	חטיבת אנרגיה ואיכות סביבה	10
44	לקסטרן בע"מ	10.1
45	פעילות השקעה ופיתוח בתחום אנרגיה מתחדשת	10.2
47	לקוחות	10.3
48	עניינים משותפים לכלל תחומי הפעילות של החברה	11

48	לקוחות	11.1	
49	מקרקעין בבעלות הקבוצה	11.2	
49	מקרקעין בפתח תקווה	11.2.1	
50	מקרקעין בנשר	11.2.2	
50	מקרקעין בבוקרשט רומניה	11.2.3	
51	רכוש קבוע אחר	11.3	
51	משרדים בשימוש הקבוצה	11.4	
51	מבנה ארגוני והון אנושי	11.5	
56	תנאי העסקה של נושאי המשרה מקרב בעלי העניין	11.6	
56	תנאי העסקה של המנכ"לים המשותפים שהינם בעלי עניין	11.6.1	
56	הקצאת כתבי אופציות למנכ"לים משותפים	11.6.2	
56	ביטוח פטור ושיפוי של דירקטורים ונושאי משרה	11.6.3	
56	מדיניות תגמול	11.6.4	
57	מימון ואשראי	11.7	
59	מס	11.8	
59	דיני איכות הסביבה , מגבלות ופיקוח	11.9	
60	הסכמים מהותיים	11.10	
63	הליכים משפטיים	11.11	
63	ביטוח	11.12	
64	יעדים ואסטרטגיה	11.13	
66	מידע עתידי אחר	11.14	
67	גורמי סיכון	11.15	
72	פרק ב' – דוח הדירקטוריון		
73	נתונים על תוצאות פעילות		1
73	תמצית דוחות רווח והפסד לפי שנים	1.1	
73	הכנסות	1.2	
74	רווח גולמי	1.3	
74	הוצאות פיתוח עסקים	1.4	
74	הוצאות הנהלה וכלליות	1.5	
74	רווח תפעולי	1.6	
74	הוצאות מימון נטו	1.7	
74	חלק החברה בתוצאות חברות כלולות	1.8	
74	מיסים על הכנסה	1.9	
75	רווח נקי	1.10	
75	תמצית נתוני רווח והפסד	1.11	
76	מצבה הכספי של החברה		2
76	נתוני מאזנים עיקריים	2.1	
76	נכסים שוטפים	2.2	
77	נכסים שאינם שוטפים	2.3	
77	התחייבויות שוטפות	2.4	
78	התחייבויות שאינן שוטפות	2.5	
78	הון עצמי	2.6	
78	נזילות ומקורות מימון		3
79	תזרים מזומנים, מקורות מימון ואשראי		4
79	תזרים מזומנים מפעילות שוטפת	4.1	
79	תזרים מזומנים מפעילות השקעה	4.2	
79	תזרים מזומנים מפעילות מימון	4.3	
79	יתרות מזומנים, שווי מזומנים ופקדונות מיועדים	4.4	

80	מקורות מימון עיקריים	4.5	
80	אשראי לקוחות וספקים	4.6	
80	התייחסות לסימני אזהרה		5
80	בדיקת ירידת ערך מוניטין		6
80	חשיפה לסיכוני שוק ודרך ניהולם		7
83	תכנית אכיפה מנהלית פנימית		8
83	המבקר הפנימי		9
84	הקשר בין תנאי התגמול לנושאי המשרה הבכירה לבין תרומת מקבל התגמול לתאגיד		10
85	המבקר של החברה		11
85	עסקאות זניחות		12
87	פרק ג' – דוחות כספיים		
90	דוחות רואה החשבון המבקר		
91	דוחות מאוחדים על המצב הכספי		
93	דוחות רווח והפסד מאוחדים		
94	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל		
95	דוחות מאוחדים על השינויים בהון		
98	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים		
101	ביאורים לדוחות הכספיים		
181	דוח כספי – לודן חברה להנדסה מידע כספי נפרד		
197	פרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד		
198	תמצית דוחות רווח והפסד רבעוניים	10א'	תקנה
199	שימוש בתמורת ניירות ערך	10ג'	תקנה
199	רשימת השקעות בחברות בנות ובחברות קשורות לתאריך הדוח	11	תקנה
201	שינויים בהשקעות בחברות בנות וחברות קשורות בשנת הדוח	12	תקנה
201	הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות התאגיד מהן לתאריך המאזן	13	תקנה
202	רשימת קבוצות של יתרות הלוואות	14	תקנה
202	מסחר בבורסה	20	תקנה
203	תגמולים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה	21	תקנה
204	השליטה בתאגיד	21א'	תקנה
204	עסקאות עם בעלי שליטה	22	תקנה
205	החזקות בעלי עניין	24	תקנה
205	הון החברה	24א'	תקנה
205	מען רשום	25א'	תקנה
206	הדירקטורים של התאגיד	26	תקנה
207	נושאי משרה בכירה של התאגיד	26א'	תקנה
208	מורשי חתימה של התאגיד	26ב'	תקנה
208	רואה החשבון של התאגיד	27	תקנה
208	שינוי התזכיר או בתקנון	28	תקנה
209	המלצות והחלטות	29	תקנה
209	פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי בתאריך הדוח	29א'	תקנה
211	פרק ה' – דוח ממשל תאגידי		
231	פרק ו' – הצהרות מנהלים בדבר האפקטיביות על הבקרה הפנימית		

פרק א' תיאור עסקי התאגיד

לודן חברה להנדסה בע"מ

(להלן: "החברה")

תיאור עסקי התאגיד

- 1 כללי**
- 1.1 החברה נתאגדה בישראל ביום 26 באוקטובר 1977 כחברה פרטית בעירבון מוגבל על פי פקודת החברות. ביום 5 באוגוסט 1997 הפכה החברה לחברה ציבורית ומניותיה נרשמו למסחר בבורסה על פי תשקיף שפרסמה החברה ביום 7 באוגוסט 1997. החברה והחברות הבנות שלה יקראו להלן ביחד: "**הקבוצה**" ו/או "**קבוצת לודן**".
- 1.2 למיטב ידיעתה של החברה, בין ה"ה יהודה שריד (מנכ"ל משותף), ארנון אהרון (מנכ"ל משותף) והגב' יעל שפק, נחתם הסכם בעלי מניות, שתוקפו מיום 5.8.2010, למשך של 5 שנים, עד ליום 4.8.2015 (להלן: "**הסכם בעלי המניות**"). הסכם בעלי המניות מסדיר את יחסי הצדדים לו בהצבעות באסיפות כלליות של בעלי המניות של החברה ובמקרים בהם יהיה בכוונת מי מהצדדים לו למכור החזקותיו (כולן או חלקן) בחברה. לפרטים נוספים אודות הסכם בעלי המניות ראו פסקה 4.3 להלן. למיטב ידיעת החברה, מחזיקים השותפים להסכם בעלי המניות, באופן מצרפי, בשיעור של 24.9% מההון המונפק והנפרע של החברה.
- 1.3 החברה נוסדה לצורך מתן שירותי תכנון הנדסי, לרבות בתחום מכשור ובקרה לתעשייה התהליכית הכוללת בין היתר את התעשייה הכימית והפטרוכימית. במשך השנים הרחיבה החברה את תחומי פעילותה וכן הרחיבה את חוג לקוחותיה לתחומים תעשייתיים נוספים, כגון תעשיות מזון, פארמצבטיקה, אנרגיה, מיקרו-אלקטרוניקה, איכות סביבה, ביו-טכנולוגיה ותשתיות.
- הקבוצה השקיעה ומשקיעה משאבים כספיים וניהוליים לביסוס נוכחותה והרחבתה בשווקי חו"ל, ובכלל זאת רכשה החזקות בחברות הנדסה בהולנד ובבלגיה, והקימה חברות בנות הפעילות כיום ברומניה, סרביה, ספרד, קרואטיה ורוסיה. לפרטים נוספים ראו גם פסקה 8.3 להלן.
- 1.4 בראשית שנת 2013, אף הרחיבה החברה את פעילות ההנדסה בישראל. החברה קלטה לתוכה פעילות בתחום ההנדסה, הדומה באופייה לשירותי ההנדסה שמעניקה החברה ללקוחותיה בארץ, מאחת מחברות ההנדסה בארץ. לפרטים נוספים בדבר קליטת פעילות ההנדסה בשנת 2013, ראה פסקה 11.10.6 להלן.

1.5 פעילות הקבוצה נחלקת ל- 3 תחומי פעילות עיקריים: חטיבת ההנדסה, חטיבת תוכנה והבקרה וחטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה.

מידע מפורט בדבר תחומי הפעילות של הקבוצה מובא בפסקה 2 להלן.

1.6 במהלך שנת 2011 התקשרה החברה בהסכם מימון (להלן: "**הסכם המימון**"), לפיו הועמדו לחברה סכומים ומסגרות אשראי בסך כולל של 35 מיליון ש"ח, כאשר 20 מיליון ש"ח הועמדו לזכות החברה כהלוואה והופקדו בחשבון מיוחד שנפתח בהתאם להוראות הסכם המימון, ו- 15 מיליון ש"ח הועמדו לזכות החברה כמסגרת אשראי, אשר ניתן לנצל בהתאם לתנאי הסכם המימון בתוך פרק זמן של 24 חודשים ממועד ההשלמה (3 ביולי, 2011). במהלך שנת 2013 ויתרה החברה על זכותה לממש את הסכום שהועמד כמסגרת אשראי. סכום ההלוואה נועד לשמש את החברה בהשקעותיה בפרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת ולמטרות השקעה ריאלית לפיתוח עסקיה של החברה. לפרטים נוספים בנוגע להסכם המימון, ראה באור 12.ה. לדוחות הכספיים המצ"ב כפרק ג' של דוח תקופתי זה (להלן: "**הדוחות הכספיים**").

1.7 החל מ-1 בינואר, 2013, פועלת חטיבת ההנדסה בקבוצה במבנה ארגוני מעודכן. לפרטים בדבר השינוי במבנה הארגוני האמור, ראה פסקה 2.1 להלן.

תחומי פעילות 2

למועד דוח זה, תחומי הפעילות העיקריים של הקבוצה הינם, כדלקמן:

חטיבת ההנדסה 2.1

חטיבה זו כוללת את פעילות ההנדסה של הקבוצה בארץ ובחו"ל. במסגרת שינוי מבני בחטיבת ההנדסה, שנערך בהתאם להוראות סעיף 104א לפקודת מס הכנסה, הועברה פעילות ההנדסה בישראל מתוך החברה, לחברה חדשה שהוקמה, לודן הנדסה ישראל בע"מ (להלן: "**לודן ישראל**"). בנוסף, ובמסגרת אותו שינוי מבני, הוקמה חברה נוספת, לודן שירותי הנדסה בין-לאומיים בע"מ (להלן: "**לודן בינ"ל**"), בהחזקתה המלאה של החברה. לודן בינ"ל משמשת כחברת החזקות של פעילות ההנדסה בקבוצה, בארץ ובעולם.

פעילות חטיבת ההנדסה מתנהלת בפועל בחברת לודן ישראל, בחברות הבנות בהולנד - KH Engineering B.V. (לעיל ולהלן: "**KH הולנד**"), בבליגיה - KH Engineering N.V. (להלן: "**KH בלגיה**"), ברומניה - Ludan Engineering S.R.L. (להלן: "**לודן רומניה**") ובסרביה - Ludan Engineering D.O.O. (להלן: "**לודן סרביה**") וכן בחברת הבת בישראל, לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ (להלן:

"תשתיות ובינוי"). ברוסיה הוקמה במהלך שנת 2013 חברת Ludan Engineering Rus LLC (להלן: "לודן רוסיה"), ופעילותה במהלך שנת 2013 היתה זניחה.

חטיבת ההנדסה כוללת בעיקרה שני סוגי פעילויות: שירותי נתר"ה, מלאים או חלקיים, ו-"Turn-Key".

2.1.1 **שירותי נתר"ה** - במסגרת פעילות הקבוצה בחטיבת ההנדסה מספקת הקבוצה שירותי הנדסה וניהול פרויקטים. שירותי ההנדסה הניתנים במסגרת הקמת פרויקטים תעשייתיים, הכוללים בדרך כלל, הקמת מתקנים וקווי ייצור במפעלים תעשייתיים ו/או שדרוג מתקני וקווי ייצור קיימים, הינם שירותי ניהול, תכנון, רכש והקמה (להלן: "נתר"ה"), המאופיינים בעיקר בהסכמים נפרדים לכל פרויקט.

השירותים ניתנים בהתאם לדרישות הלקוח, אשר באפשרותו לבחור קבלת כלל השירותים הכלולים בהגדרת נתר"ה, או כל חלק מהם.

שירותי נתר"ה כוללים בתוכם גם שירותי תמיכה הנדסיים הניתנים על ידי כח אדם של הקבוצה העומד לרשות הלקוחות לתקופות קצובות באתרי הלקוחות.

2.1.2 **"Turn-Key"** - במסגרת זו מבצעת הקבוצה פרויקטים במתכונת של "אחריות כוללת" - "Turn-Key", בהם אחראית הקבוצה לתכנון וביצוע כולל של כל שלבי הפרויקט.

אספקת שירותי ההנדסה במתכונת של Turn-Key נובעת מדרישת הלקוחות לקבל פתרון הנדסי כולל, כאשר באחריותה של הקבוצה לתכנון ולביצוע את כל שלבי הפרויקט, לרבות ביצוע בפועל של הרכש הנדרש לפרויקט, התקשרות מול קבלני המשנה והספקים, הקמת הפרויקט, בדיקות תקינות המערכות הכלולות בו ומסירתו ללקוח כפרויקט מוגמר, בהתאם לדרישת הלקוח.

הואיל ובמתכונת זאת אחראית הקבוצה כמעט לכל מרכיבי הפרויקט, הרי שביצוע עבודות במתכונת של Turn-Key עלול לטמון בחובו סיכונים גבוהים יותר מאשר מתן כל יתר השירותים שקבוצת לודן מספקת ללקוחותיה, ובכלל זאת בגין היקפיו הכספיים של הפרויקט, התפרשות אחריותה של הקבוצה לכל תחומי הפרויקט ושלביו, אחריותה על ענייני הבטיחות, ככל שקיימת, ומסירתו ללקוח כפרויקט מוגמר.

במסגרת אספקת השירותים במתכונת של Turn-Key מקבלת הקבוצה סכום כולל, המשמש לתשלום התמורה לכל קבלני המשנה והספקים, לכיסוי הוצאות השירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה, והיתרה, ככל שקיימת, מהווה את הרווח הקבלני.

2.1.3 נוכחות הקבוצה, באמצעות החברות הבנות בחו"ל, מאפשרת לחברות הקבוצה חשיפה לשווקים חדשים, הרחבת חוג הלקוחות מחוץ לגבולות ישראל והקטנת התלות במשק הישראלי. מאידך, נחשפת הקבוצה לסיכונים הנגזרים מהרחבת פעילות זו.

2.1.4 השילוב בין כח אדם מקומי בארצות היעד, לבין כוח האדם של הקבוצה בישראל, עשוי להקנות לקבוצה יתרונות יחסיים הן בהיבט הכלכלי והן בהיבט המקצועי, לשפר את יכולת התחרות של הקבוצה ולאפשר גמישות ניהולית בניוד המשאב ההנדסי. לפרטים נוספים בדבר פעילות חטיבת ההנדסה, ראו פסקה 8 להלן.

2.2 חטיבת תוכנה ובקרה

חטיבה זו כוללת את פעילות החברה והחברות הבנות שימקוטק בע"מ (חברה בת המוחזקת במלואה, בשרשור מלא, על ידי החברה), (להלן: "שימקוטק"), ולודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ (חברה בת בשיעור החזקה של כ- 98%) (להלן: "למ"ת").

פעילות החטיבה מכונסת תחת לודן-טק בע"מ (להלן: "לודן-טק"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה.

2.2.1 שימקוטק עוסקת בפיתוח וייצור מערכות בדיקה אוטומטיות (צב"ד) ומערכות ממוחשבות למכירת כרטיסים ובקרת כניסה עבור מספר לקוחות בישראל בתחומי התחבורה הציבורית והתעשיות הביטחוניות. שימקוטק מבצעת אינטגרציה של מערכות תוכנה ובקרה באמצעות רכישה של מוצרי מדף ו/או פיתוח חומרה, שילוב ביניהם וקטיבת תוכנה יישומית רלבנטית ליישום הפונקציונלי לשימוש הלקוחות. כמו כן מספקת שימקוטק שירותי תחזוקה למערכות הכרטוס המשוקות על ידה.

2.2.2 בנוסף, במסגרת תחום פעילות זה מספקת הקבוצה שירותים בתחום התוכנה (איסוף ועיבוד נתונים בזמן אמת), בעיקר שיווק ופיתוח מוצרי תוכנה והתאמתם לצרכי הלקוחות בתחום התעשייה, ובפרט בתעשייה התהליכית.

מוצרי התוכנה המשוקים על ידי הקבוצה הם בעיקר בתחומים הבאים: מערכות אינפורמציה למתן מידע עדכני על נתוני היצור והתפעול, העשויות אף לשלב מספר מערכות בקרה, לכל דרגי התפעול והניהול הרלוונטיים במפעל, כגון מתן מידע למנהל הייצור בדבר הכמויות המיוצרות ותנאי הייצור; מערכות למחשוב ניהול אחזקה של ציוד וניהול מחסני חלקי חילוף; ארכיון טכני לסידור, ארגון ושמירה ממוחשבת של שרטוטים ומידע טכני רלוונטי לפי נושאים או ציוד, כגון שרטוטים ומידע טכני בקשר לשלבי התקדמות שונים של ייצור מכונות; מחשוב מעבדת מפעל;

מחשוב הוראות תפעול ושימושים דומים. מוצרי התוכנה הנ"ל הם בעיקר מערכות שפותחו על ידי חברות ובתי תוכנה זרים ומשווקים כתוכנות מדף. הקבוצה עוסקת גם בהתאמת תוכנות המדף לצרכים המיוחדים של כל לקוח ולקוח, מתן תמיכה, שירות וביצוע פרויקטים בעזרת תוכנות אלה.

2.2.3 בנוסף, בתחום הבקרה, מתמחה הקבוצה בתחום מערכות בקרה המשמשות לפיקוד ולבקרה על תפעול מפעלים, בעיקר בתעשייה התהליכית. חברות תחום הפעילות מספקות שירותי הנדסה לרבות שירותים של אפיון תכנון מערכות פיקוד ובקרה בזמן אמת ובדיקות היתכנות. בחלק מהמקרים מעמידה עובדים לרשות הלקוח גם בתחום פעילות זה.

לפרטים נוספים בדבר פעילות חטיבה זו, ראו פסקה 9 להלן.

2.3 חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה

חטיבה זו מרכזת את כל פעילות הקבוצה בתחום איכות הסביבה בארץ ובחו"ל. הפעילות בתחום זה כוללת פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים, יעוץ וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום, טיפול בגזי פליטה וטיפול במים/שפכים מזוהמים.

פעילות חטיבת איכות הסביבה מרוכזת תחת לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ (להלן: "טכנולוגיות סביבה"), חברה בת בבעלות מלאה של החברה שהוקמה לצורך מטרה זו. תחת החזקתה של טכנולוגיות סביבה הוקמו חברות בנות ברומניה, וחברות הפעילות בתחום האנרגיות המתחדשות בהולנד וספרד. תחומי העיסוק של חברות הבת בתחום האנרגיות המתחדשות הינם בפיתוח, רישוי, תיכנון ובניה של מתקני אנרגיה מתחדשת, כאשר המיקוד הינו בתחום הביוגז והביומסה.

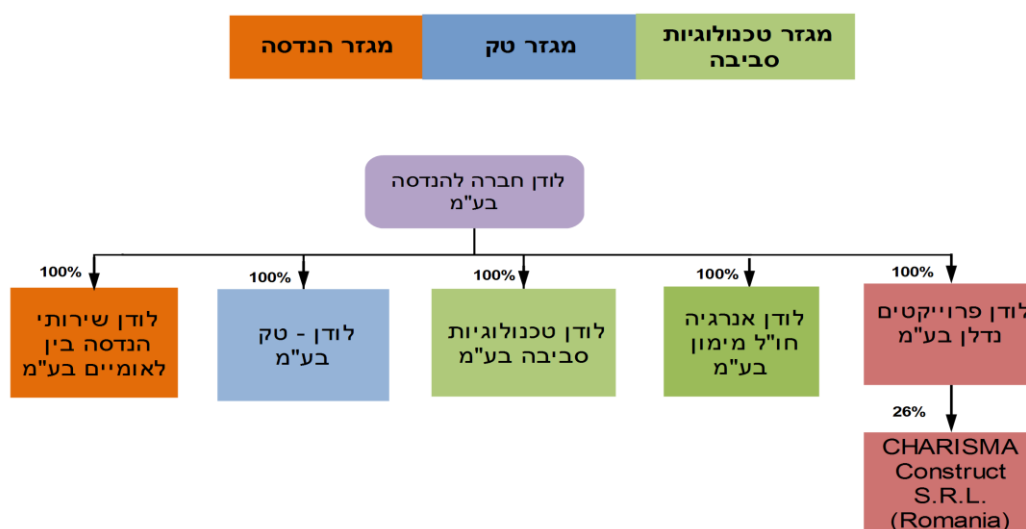
כמו כן, מחזיקה טכנולוגיות סביבה בחברה הכלולה לקסטון בע"מ (שיעור החזקתה נכון למועד דוח זה הינו כ- 28% מהזכויות בהון המניות וכח ההצבעה) (להלן: "לקסטון").

בפעילות חטיבת איכות הסביבה נכללת גם הפעילות בתחום האנרגיה המתחדשת, אשר מושקעים מאמצים רבים בפיתוחה. במסגרת זו, התקשרו חברות לודן אנרגיה חו"ל בע"מ ולודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ במספר הסכמי שיתופי פעולה והשקעה עם גורמים בהולנד וספרד, במטרה להשקיע בפיתוח, תכנון והקמה של מתקנים לייצור אנרגיה (חשמל ו/או אנרגיה תרמית) תוך שימוש בחומרי גלם מתחום האנרגיה הירוקה – פסולת תעשייתית או חקלאית ממוחזרת, גידולים חקלאיים וזבל אורגני (להלן: "מתקני אנרגיה מתחדשת").

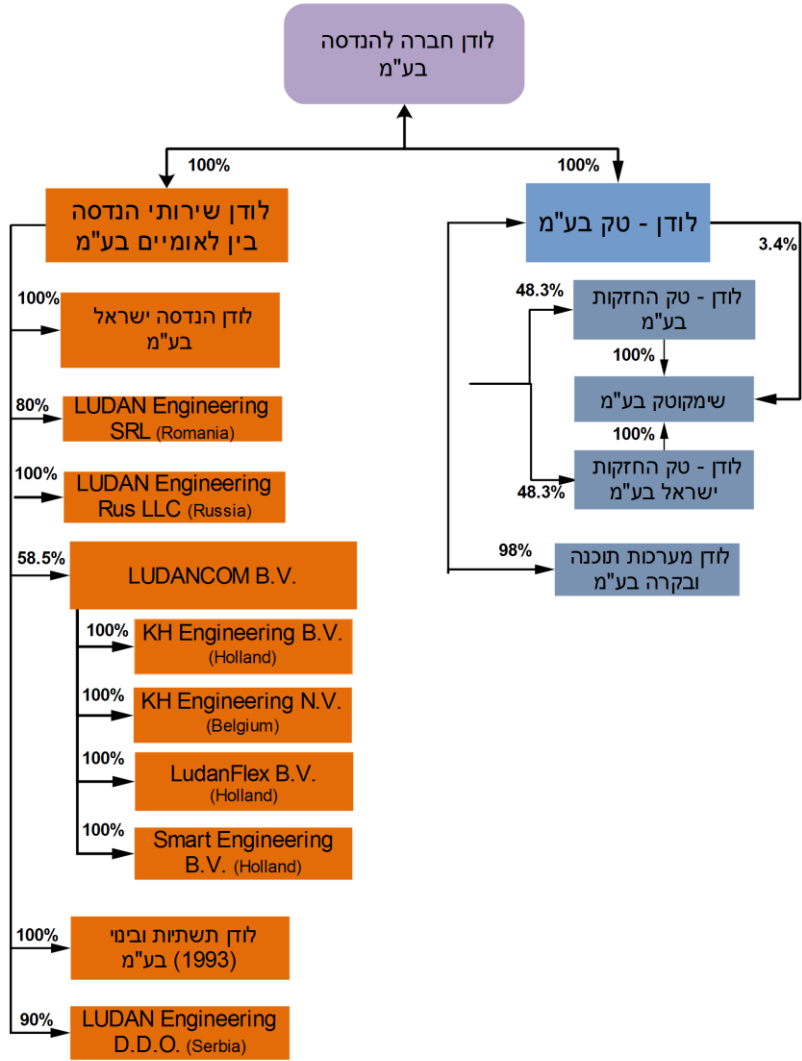
לפרטים נוספים בדבר פעילות חטיבה זו, ראו פסקה 10 להלן.

3.1 בתרשימים שלהלן מתוארות החזקותיה של החברה, נכון ליום 31.12.2013, בתאגידים הפעילים בקבוצת לודן (כולל חברות כלולות שאינן מאוחדות). לפרטים בנוגע להחזקות המתוארות בתרשימים, ראה הטבלה המצ"ב בפסקה 3.2 להלן. לפרטים בדבר החזקות נוספות של הקבוצה, לרבות בתאגידים בעלי פעילות שאינה מהותית, ראה רשימת החזקות החברה בבאורים 8.ג. ו-8.ד. לדוחות הכספיים.

מבנה אירגוני ליום 31.12.2013 חברות פעילות

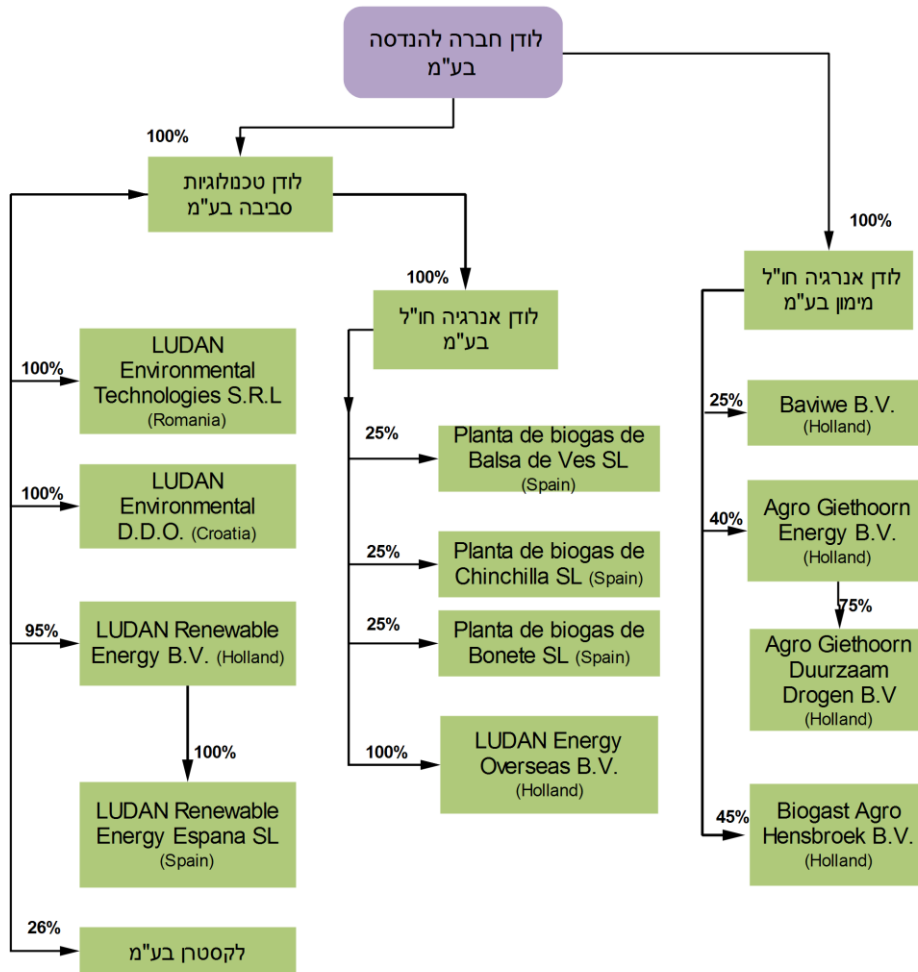
מגזר טק מגזר הנדסה מגזר טכנולוגיות סביבה

מגזר הנדסה

מגזר טק

מגזר טכנולוגיות סביבה

3.2 להלן פרטים נוספים בדבר התאגידים הפעילים בקבוצת לודן (כולל חברות שאינן מאוחדות), ליום

:31.12.2013

חטיבת ההנדסה:

שם חברה	ארץ האגד	שיעור החזקה בשרשור סופי	פרטים נוספים
Ludancom B.V. ("לודן הולנד")	הולנד	58%	חברת החזקות הולנדית, אשר מחזיקה ב- 100% מהונה המונפק של KH הולנד, ובמלוא הון המונפק של KH International של KH בלגיה ושל KH רומניה.
KH Engineering B.V. ("KH הולנד")	הולנד	58%	חברה המעניקה ללקוחותיה בהולנד שירותי הנדסה הדומים באופיים לשירותי ההנדסה שמעניקה החברה ללקוחותיה בישראל (ראו פסקה 7.2.1 להלן).
LudanFlex	הולנד	58%	חברה שהוקמה בשנת 2013, ומתמחה בהשמת כח-אדם הנדסי במסגרת שירותי מיקור חוץ אצל לקוחות הנדרשים לקבלת שירותי הנדסה קבועים
Smart Engineering B.V.	הולנד	58%	חברה שנרכשה על ידי לודן הולנד במהלך 2013, אשר מתמחה בייעוץ ובמתן פתרונות הנדסיים שונים ללקוחות פעילים בתחום הגז הטבעי
KH Engineering N.V. ("KH בלגיה")	בלגיה	58%	חברה אשר רכשה פעילות הנדסית בבלגיה ומעניקה שירותי הנדסה במדינה זו, ראו פסקה 7.2.2 להלן.
Ludan Engineering SRL ("לודן רומניה")	רומניה	80%	לודן רומניה מעניקה ללקוחותיה שירותים הנדסיים עם התמחות בעיקר במתכונת Turn-Key ברומניה, ראו פסקה 7.2.3 להלן.
Ludan Engineering D.O.O. ("לודן סרביה")	סרביה	90%	הוקמה בחודש נובמבר 2009 במטרה לתת שירותי הנדסה בסרביה, ראו פסקה 7.2.3 להלן.
Ludan Engineering Rus LLC ("לודן רוסיה")	רוסיה	100%	הוקמה בחודש יוני 2013 במטרה לתת שירותי הנדסה ברוסיה, ראו פסקה ...
לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ ("תשתיות")	ישראל	100%	עוסקת בעיקר במתן שירותי ניהול ופיקוח ובתיאום של תכנון פרויקטים של תשתית ובניה במגזר הציבורי והפרטי.
לודן פרויקטים נדלן בע"מ ("לודן נדלן")	ישראל	100%	החל משנת 2001 כוללת פעילותה החזקת נכסי מקרקעין המשמשים את הקבוצה, ראו פסקה 10 להלן.
Charisma Construct SRL ("כריזמה")	רומניה	26%	חברה שנוסדה ברומניה ואשר רכשה שטח קרקע בעיר בוקרשט, ראו פסקה 10.3 להלן.
לודן הנדסה ישראל בע"מ ("לודן ישראל")	ישראל	100%	חברה שהוקמה בחודש דצמבר 2012, במסגרת שינוי מבני (ראו פסקה 1.8 לעיל), ובמטרה להכיל את פעילות ההנדסה בישראל. החברה החלה פעילותה ביום 1.1.2013.
לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ ("לודן בינ"ל")	ישראל	100%	הוקמה בחודש דצמבר 2012, במסגרת היערכות לשינוי מבני (ראו פסקה 1.8 לעיל). החברה מחזיקה בהחזקות כלל החברות בחטיבת ההנדסה.

חטיבת תוכנה ובקרה:

פרטים נוספים	שיעור החזקה בשרשור סופי	ארץ האגד	שם חברה
לודן-טק הוקמה בשנת 2007 לצורך החזקת החברות הנמנות על חטיבת התוכנה והבקרה, בעיקר בישראל.	100%	ישראל	לודן-טק בע"מ ("לודן-טק")
למ"ת הוקמה בשנת 1995 ועוסקת בביצוע פרויקטים והענקת שירותים בתחום התוכנה והבקרה.	98%	ישראל	לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ ("למ"ת")
חברה המחזיקה ב-48.3% ממניות שימקוטק בע"מ.	100%	ישראל	לודן-טק החזקות בע"מ ("לודן-טק החזקות")
חברה המחזיקה ב-48.3% ממניות שימקוטק בע"מ.	100%	ישראל	לודן-טק החזקות ישראל בע"מ ("לודן-טק החזקות ישראל")
שימקוטק עוסקת בפיתוח וייצור מערכות בדיקה אוטומטיות ומערכות ממוחשבות למכירת כרטיסים ובקרת כניסה.	100%	ישראל	שימקוטק בע"מ ("שימקוטק")

חטיבת איכות הסביבה:

פרטים נוספים	שיעור החזקה בשרשור סופי	ארץ האגד	שם חברה
חברה זו מרכזת את פעילות הקבוצה בתחום איכות הסביבה והיא גם מחזיקה במניות חברות כלולות העוסקות בתחום זה.	100%	ישראל	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ ("טכנולוגיות סביבה")
הוקמה על ידי טכנולוגיות סביבה בחודש יוני 2009 על מנת להרחיב את פעילות הקבוצה בתחום איכות הסביבה בשוק הרומני.	100%	רומניה	Ludan Environmental Technologies S.R.L.
נרכשה כחברת מדף על ידי טכנולוגיות סביבה והחלה בפעילות במחצית השניה של שנת 2009. חברה זו מבצעת פרויקטים להקמת מתקני אנרגיה מתחדשת בהולנד.	95%	הולנד	Ludan Renewable Energy B.V. ("אנרגיות מתחדשות הולנד")
מוחזקת על ידי אנרגיות מתחדשות הולנד. חברה זו מבצעת פרויקטים להקמת מתקני אנרגיה מתחדשת בספרד.	95%	ספרד	Ludan Renewable Energy España, S.L ("אנרגיות מתחדשות ספרד")

¹ לפנים Lord Holding & Finance B.V.

שם חברה	ארץ האגד	שיעור החזקה בשרשור סופי	פרטים נוספים
לודן אנרגיה חו"ל בע"מ ("לודן אנרגיה חו"ל")	ישראל	100%	חברה שהוקמה בשנת 2006 על מנת לרכז את פעילות הקבוצה בפעילויות בתחום האנרגיה בחו"ל. בשנת 2010 הועברה להיות מוחזקת תחת טכנולוגיות סביבה, במטרה לרכז את החזקות הקבוצה כמשקיעה במיזמי אנרגיה מתחדשת בחו"ל (הולנד, רומניה וספרד).
Ludan Energy Overseas B.V.	הולנד	100%	הוקמה כחברת מדף בהולנד בשנת 2010 והוחזקה על ידי החברה. מאז הקמתה ובראשית שנת 2011 הושלם מהלך העברת החזקות בה, והחברה מוחזקת כעת על ידי לודן אנרגיה חו"ל.
לודן אנרגיה חו"ל – מימון בע"מ ("לודן מימון")	ישראל	100%	הוקמה במהלך שנת 2011 כחלק מהתחייבויות החברה בקשר עם הסכם המימון, ומיועדת לרכז את החזקות החברה בחברות פרויקט בהן השקעות החברה בהון העצמי שלהן מבוצעות מתוך כספי הסכם המימון.
BAVIWE B.V.	הולנד	25%	חברת פרויקט לתכנון והקמת מתקן לייצור אנרגיה טרמית בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת עבור לקוח מקומי.
Agro Giethoorn Energy B.V.	הולנד	40%	חברת פרויקט לתכנון והקמת מתקן ייצור חשמל בטכנולוגיית ביוגז, בהספק של כ-2 מגוואט.
Agro Giethoorn Duurzaam Drogen B.V.	הולנד	30%	חברת פרויקט שהוקמה בהולנד באתר מתקן הביוגז של Agro Giethoorn, לתכנון והקמת מתקן ייבוש של תוצרי לוואי של הליך ייצור החשמל במתקן הביוגז, אשר נמכרים כמוצרי מזון לבעלי חיים.
Ludan Environmental d.o.o.	קרואטיה	100%	חברה בת החזקה מלאה שהוקמה בקרואטיה, לצורכי ביצוע פרויקט עבור לקוח מקומי בתחום טיפול בשפכים תעשייתיים.
BioGast Agro .Hensbroek B.V.	הולנד	45%	חברת פרויקט לתכנון והקמת מתקן ייצור חשמל בטכנולוגיית ביוגז, בהספק של כ-2 מגוואט.
לקסטון בע"מ ("לקסטון")	ישראל	26%	חברה בעלת טכנולוגיה (בשלב בחינה) של שימוש בחומר מיוחד לספיחת גזי פליטה מתחנות כח. לפרטים בדבר חברה זו ראו פסקה 9.1 להלן.
Planta de Biogas de Balsa de Ves	ספרד	25%	חברת פרויקט שהוקמה בספרד לצורך פיתוח והקמה של פרויקט ביוגז.
Planta de Biogas de Chinchila	ספרד	25%	חברת פרויקט שהוקמה בספרד לצורך פיתוח והקמה של פרויקט ביוגז.
Planta de Biogas de Bonete	ספרד	25%	חברת פרויקט שהוקמה בספרד לצורך פיתוח והקמה של פרויקט ביוגז.

בנוסף מחזיקה החברה במספר תאגידים, במישרין ובעקיפין, אשר לא היו פעילים בתקופות הדיווח או שפעילותם היתה זניחה.

4. הון החברה

להלן פרטים בקשר עם השקעות בהון החברה וכן, לפי מיטב ידיעת החברה, אודות רכישות/מכירות של מניות החברה על ידי בעלי עניין בחברה:

4.1 כתבי אופציה (לא רשומים למסחר)

לפרטים בקשר עם כתבי אופציה (לא רשומים למסחר), אשר קיימים במחזור, הוקצו ו/או מומשו במהלך שנת 2013 ו/או טרם מומשו וטרם פקעו נכון למועד פרסום דוח זה, ראה באור 17.ב. לדוחות הכספיים.

4.2 עסקאות מהותיות, מחוץ לבורסה, במניות החברה, שנעשו על ידי בעלי עניין בחברה

ביום 10.7.2012 רכשו כל אחד מה"ה ארנון אהרון ויהודה שריד, המכהנים כמנכ"לים משותפים של החברה, 127,000 מניות החברה בעסקה מחוץ לבורסה. לפרטים ראו דוח מיידי על שינויים בהחזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 10.7.2012, מס' אסמכתא 2012-01-181887. למיטב ידיעת החברה, לא היו עסקאות מהותיות אחרות, מחוץ לבורסה, במניות החברה, שנעשו על ידי בעלי עניין בחברה, החל מיום 1.1.2008 ועד למועד הדוח.

4.3 להלן פרטים בדבר הסכם בעלי המניות, בין בעלי המניות הנזכרים בסעיף 1.2 לעיל:

למיטב ידיעתה של החברה, ביום 3.8.2010 נערך ונחתם הסכם בעלי מניות, בין ה"ה ארנון אהרון, יהודה שריד ויעל שפק, שתוקפו ל-5 שנים, מיום 5.8.2010 ועד ליום 4.8.2015 (להלן: "**בעלי המניות**" ו-"**הסכם בעלי המניות**", לפי העניין).

להלן יפורטו עיקרי הוראות הסכם בעלי המניות, למיטב ידיעת החברה:

4.3.1 זכות סירוב ראשון

- (א) כל בעל מניות שבכוונתו למכור מניות של החברה שברשותו (להלן: "**המוכר**") חייב להודיע לשאר הצדדים להסכם על כוונתו זו את תנאי המכירה. הצדדים האחרים להסכם רשאים לרכוש את המניות האמורות, כולן או חלקן, באותם התנאים.
- (ב) היה ויותר מצד אחד להסכם השיב תשובה חיובית, אזי יתחלקו המניות הנמכרות (או חלקן, כאמור לעיל) בין אלה שהשיבו תשובה חיובית, באופן יחסי ליחס החזקותיהם (בינם לבין עצמם) במניות החברה לפני ביצוע הרכישה.
- (ג) לא נוצלה זכות הסירוב הראשון, רשאי המוכר למכור את המניות האמורות בתנאים שלא יהיו גרועים יותר למוכר מהתנאים עליהם הודיע לבעלי המניות האחרים, וזאת בתוך 30 יום מיום שניתנה התשובה האחרונה בקשר למימוש/אי המימוש זכות הסירוב.
- (ד) העברת מניות מבעל מניות לתאגיד שבבעלותו ובשליטתו המלאים ו/או ל"קרוב" כמשמעותו בפקודת מס הכנסה, לא תהיה כפופה להסדר זכות הסירוב הראשון, ובלבד שהנעבר יקבל על עצמו את הוראות הסכם בעלי המניות במלואן.
- (ה) הסדר זכות הסירוב הראשון לא יחול על ניירות ערך של החברה שרכשו על ידי מי מהצדדים להסכם לאחר מועד חתימתו, למעט מניות שרכשו על ידי מי מהצדדים להסכם ממשנהו על פי הוראות הסדר זכות הסירוב הראשון.

4.3.2 הצבעה באסיפות כלליות של החברה

- (א) לפני כינוס של אסיפה כללית של החברה יכנסו בעלי המניות אסיפה מוקדמת אשר מטרתה לגבש עמדה משותפת בנושאים המפורטים בסדר היום של האסיפה הכללית

ואופן ההצבעה בנושאים אלה.

(ב) אם טרם זומנה אסיפה כללית ובדעת מי מבעלי המניות ליזום כינוס אסיפה כללית, ידונו בעלי המניות במסגרת האסיפה המוקדמת ויחליטו בהסכמה על הנושאים אשר בדעתם להעלות לסדר היום של האסיפה הכללית של החברה ואופן הצבעתם בנושאים אלה.

(ג) בעלי המניות יהיו רשאים כי במקום אסיפה מוקדמת, תתקבל ביניהם החלטה בכתב בנוגע לכינוס ו/או להצבעה באסיפה הכללית.

(ד) כל אחד מבעלי המניות התחייב כי יצביע בכל אסיפה כללית בהתאם להחלטה שנתקבלה באסיפה המוקדמת לאותה אסיפה כללית, ברוב רגיל של הנוכחים באסיפה המוקדמת (וזאת אף אם לא נכח באסיפה המוקדמת). במניין הקולות באסיפה המוקדמת יילקחו בחשבון כל החזקות בעלי המניות במניות החברה.

החתימה על הסכם בעלי המניות מהווה מתן יפוי כח בלתי חוזר ביחס לכל אסיפה כללית לבעלי המניות שהצביעו בעד ההחלטה שנתקבלה באסיפה המוקדמת לאותה אסיפה כללית, להצביע באסיפה הכללית בשם כל אחד מבעלי המניות בהתאם להחלטה שנתקבלה באסיפה המוקדמת לאותה אסיפה כללית.

4.3.3 תוקפו של הסכם בעלי המניות הינו החל מיום 5.8.2010 ולמשך 5 שנים, הווה אומר עד ליום 4.8.2015.

הסכם בעלי המניות יחול, בתקופת תוקפו, על כל אחד מבעלי המניות כל עוד הוא מחזיק מניות של החברה שעליהן חל הסדר זכות הסירוב הראשון.

5 דיבידנדים

לפרטים בדבר דיבידנד במזומן ששולם, החל מיום 1.1.2011, ראה באור 17.ג. לדוחות הכספיים.

6 מידע כספי על תחומי פעילות עיקריים

להלן מידע כספי לגבי תחומי הפעילות העיקריים של הקבוצה (באלפי ש"ח):

הכנסות מחיצוניים בלבד (הכנסות בדוח המאוחד)			הכנסות מתחומי פעילות אחרים בלבד			כלל הכנסות בתחום הפעילות			תחום פעילות
2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	
319,196	291,178	299,976	10,414	7,636	8,731	329,610	298,814	308,707	חטיבת ההנדסה
58,547	72,078	96,742	1,108	753	8,049	59,655	72,831	104,791	חטיבת תוכנה ובקרה
65,324	72,539	84,243	433	1,052	9,776	65,757	73,591	94,019	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
443,067	435,795	480,961	11,955	9,441	26,556	455,022	445,236	507,517	סה"כ

עלויות ⁽¹⁾ לחיצונים בלבד			עלויות ⁽¹⁾ לתחומי פעילות אחרים בלבד			כלל העלויות ⁽¹⁾ בתחום הפעילות			תחום פעילות
2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	
317,983	304,008	288,857	2,954	(1,170)	11,173	320,937	286,347	300,030	חטיבת ההנדסה
51,680	63,035	90,922	2,972	3,536	5,961	54,652	66,571	96,883	חטיבת תוכנה ובקרה
60,659	53,696	77,079	6,029	7,070	9,579	66,688	77,257	86,658	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
430,322	420,739	456,858	11,955	9,436	26,713	442,277	430,175	483,571	סה"כ

(1) עלויות - משמע עלות ההכנסות, הוצאות הנהלה וכלליות והוצאות פיתוח עסקים.

רווח (הפסד) תפעולי מאוחד מיוחס לבעלי מניות המיעוט			רווח (הפסד) תפעולי מאוחד מיוחס לבעלי המניות			רווח (הפסד) תפעולי מאוחד			תחום פעילות
2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013	
2,351	1,098	640	6,322	11,367	10,478	8,673	12,465	11,118	חטיבת ההנדסה
23	19	26	4,980	6,240	5,794	5,003	6,259	5,820	חטיבת תוכנה ובקרה
(122)	(147)	(53)	(809)	(3,521)	7,216	(931)	(3,668)	7,164	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
2,252	970	613	10,493	14,086	23,488	12,745	15,056	24,102	סה"כ

סך ההתחייבויות			סך הנכסים			תחום פעילות
2011	2012	2013	2011	2012 ⁽¹⁾	2013	
124,445	114,113	85,184	154,733	134,020	163,591	חטיבת ההנדסה
8,492	30,357	96,703	49,591	77,697	120,279	חטיבת תוכנה ובקרה
12,950	46,386	52,664	23,013	59,551	34,112	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
8,200	7,970	7,594	7,908	7,967	7,856	לא משוייך לתחום פעילות מסויים ⁽²⁾
154,087	198,826	242,145	235,245	279,235	325,838	סה"כ

(1) בעקבות שינוי בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 19 הטבות לעובד, עודכנו המספרים המופיעים בטבלה לעיל לשנת 2012, לעומת המספרים שהופיעו בטבלה המקבילה בפרק תיאור עסקי התאגיד של הדוח התקופתי של החברה לשנת 2012, שפורסם ביום 24 במרץ 2013, אסמכתא 2013-01-018133. לפרטים נוספים בקשר עם שינוי התקן החשבונאי והשפעתו על נתוני הנכסים וההתחייבויות של החברה, ראה באור 2.כד. לדוחות הכספיים.

(2) כולל את נכסי הנדל"ן של הקבוצה

בהקשר הנתונים דלעיל יצוין, כדלקמן:

הרווח התפעולי המצוין הינו הרווח התפעולי של הקבוצה (כפי שמופיע בדוחות המאוחדים) המחושב בכל תחום פעילות. קיימות עסקאות בהן הלקוח הסופי מתקשר עם חברה בקבוצה מתחום פעילות מסוים אשר מעסיקה חברות אחרות בקבוצה מתחום פעילות אחר, כקבלניות משנה, כנגד מחירי העברה מוסכמים. בהתאם, עסקאות פנימיות אלה באות לידי ביטוי בטבלאות המתייחסות להכנסות והוצאות מ"תחומי פעילות אחרים".

נוכח העובדה שלכל תחומי הפעילות מספר מאפיינים משותפים, כמפורט להלן, ניתן המידע המובא בפסקה 7 זו באופן כללי והוא רלוונטי לגבי כל תחומי הפעילות גם יחד:

7.1 עיקר פעילות הקבוצה הינו בתחום התעשייה התהליכית. יצוין, כי הכנסות הקבוצה ורווחיה תלויים בהיקף ההשקעות הכללי בשווקים בהם פעילות חברות הקבוצה בארץ ובחו"ל, ובפרט בתחום התעשייה התהליכית כמו גם בשאר המגזרים התעשייתיים בהם הקבוצה פועלת, והם עלולים להיפגע מירידה בהיקף השקעות אלה. ראו גם פסקה 11.15.1 להלן.

החברה שוקדת באופן מתמיד על התאמת פעילות הקבוצה לתנאי השוק, להיקפי ההשקעות במשק ולשינויים במצב התחרות בין חברות ההנדסה.

על רקע זה הרחיבה הקבוצה, בשנים האחרונות, את פעילותה במספר מישורים:

[א] הרחבת הפעילות בתחום התוכנה והבקרה, לרבות רכישת חברת שימקוטק.

[ב] יזום ותמיכה בפתרונות טכנולוגיים של בעיות איכות הסביבה לרבות פרויקטים של טיפול באיכות אוויר ומים, טיפול בשפכים ובקרקעות מזוהמות, כמפורט בפסקה 11.13 [א] להלן.

[ג] הרחבת פעילות הקבוצה בחו"ל.

[ד] הרחבת פעילות הקבוצה לביצוע פרויקטים במתכונת Turn Key, כמפורט בפסקה 8.1.2 להלן.

[ה] הרחבת פעילות הקבוצה כיזמית ו/או שותפה במיזמים לפיתוח והקמה של מתקני אנרגיה מתחדשת בחו"ל.

[ו] גיוס חוב מגורמי מימון פרטיים לצורך מימון השקעות במיזמים בתחום האנרגיה המתחדשת ו/או ברכישות ומיזוגים של חברות בעלות פעילות סינרגטית לפעילות חברות הקבוצה.

[ז] הרחבת פעילות ההנדסה בישראל, תוך קליטת פעילות ההנדסה של חברת הנדסה בארץ. אי הבהירות בשווקים הפיננסיים כמו גם משברים בשווקים הריאליים, עלולים להביא לירידה בהיקף ההשקעות הכללי בארץ ובחו"ל וכפועל יוצא להשפיע על היקף פעילות הקבוצה.

7.2 גורמי ההצלחה הקריטיים בתחום הפעילות, מחסומי הכניסה והיציאה העיקריים של תחום

הפעילות והשינויים החלים בהם

קיימים מספר גורמי הצלחה קריטיים בתחומי הפעילות של הקבוצה, שהעיקריים שבהם הינם (לא בהכרח לפי סדר חשיבות):

7.2.1 מוניטין בתחום - קיימת חשיבות למוניטין של הקבוצה, זאת הן לעניין היקף הלקוחות הפונים לקבוצה, בעקבות המוניטין שרכשה, והן לענין היקף הפרויקטים שיימסרו לביצוע על ידי הקבוצה. כמו כן, מוניטין שרכשה עשוי לסייע ולהעניק לקבוצה יתרון על מתחרים פוטנציאליים, לרבות במסגרת מכרזים.

7.2.2 איתנות פיננסית - איתנות פיננסית עשויה להעניק יתרון במסגרת פרויקטים גדולים בכלל, ובמסגרת פרויקטים מסוג Turn-Key בפרט, במסגרתם עשויה הקבוצה להידרש למימון ביניים של הפרויקט, כפועל יוצא של התזרים המוסכם וכן להציג ערבויות ובטחונות.

לאיתנות פיננסית כגורם הצלחה קיים היבט נוסף - מקורות פיננסיים ויכולות מימון השקעת הון עצמי, כמו גם שיפור יכולת גיוס הון זה, במיזמים ובהחזקות בחברות פרויקט, שבמסגרת פעילותן, הינן לקוחות חברות הקבוצה בתחום ביצוע פרויקטים והקמתם, באופן אשר מרחיב את פוטנציאל היקף הפעילות של חברות הקבוצה. כמו כן, יש במקורות פיננסיים כאמור כדי לשמש לצורכי ביצוע השקעות ריאליות, מיזוגים ורכישות, ועל ידי כך למנף ולהרחיב את פעילות הקבוצה.

7.2.3 מצבת כח אדם - כח אדם מנוסה ומיומן, דוגמת זה הקיים כיום בקבוצה, אשר פועל בתחום פעילות החברה שנים רבות והמתמקצע בתחומי הנדסה שונים, עשוי להוות יתרון, הן במגוון הפרויקטים אותם הקבוצה מבצעת, והן במורכבות הפרויקטים. במיוחד יש להדגיש את השדרה הניהולית אשר יש בה כדי לאפשר צמיחה ומוטת שליטה.

7.2.4 מעקב ובקרה - הקבוצה עוקבת באופן שוטף אחר הפרויקטים השונים בהם היא מעורבת, לרבות ביצוע בפועל למול תכנון, בקרות כספיות, בקרות איכות, בטיחות ולוחות זמנים של הפרויקטים, אשר מאפשרים לקבוצה לזהות במועד, סטיות בפועל למול התכנון ולהבטיח כי ביצוע הפרויקטים יהיה ברמה הנדרשת עם מזעור של התקלות, ככל הניתן.

7.2.5 פרישה גיאוגרפית - נוכחות חברות בנות של הקבוצה במוקדי פעילות שונים, מאפשרת נגישות לפרויקטים תוך ניצול הידע המשותף הנצבר על ידי החברות.

7.2.6 מחסומי כניסה

בשנים האחרונות קיימת מגמה בעולם של ביצוע פרויקטים במתכונת של אחריות כוללת (Turn-Key), וזאת להבדיל מקבלת שירותים הנדסיים, כפי שהיה נהוג בשנים עברו.

ככלל, ככל שפרויקט מצומצם בהיקפו ומכיל מספר תחומים מצומצם, ישנן יותר חברות היכולות להציע את שירותיהן לצורך ביצועו, בעוד שקיימות בארץ מעט חברות רב תחומיות גדולות, אשר יכולות להציע את שירותיהן לביצוע כולל של פרויקט. כלומר, רק חברות בעלות יכולות מגוונות בדיסיפלינות השונות של תחום ההנדסה מסוגלות לבצע פרויקטים מורכבים ו/או פרויקטים בעלי היקף גדול בהם נדרשת התמחות במגוון תחומים הנדסיים.

בנוסף, בפרויקטים מורכבים ו/או פרויקטים בעלי היקף גדול ו/או ארוכי טווח, נדרשת בדרך כלל

איתנות פיננסית לצורך העמדת ערבויות והשגת מימון נדרש בתנאים תחרותיים.

7.2.7 מחסומי יציאה

בחלק מהפרויקטים בתחום ההנדסה נדרשות חברות ההנדסה להעניק תקופת אחריות, כפי שנקבע בין חברת ההנדסה לבין הלקוח (בדרך כלל עד 24 חודשים). יחד עם זאת, על פי ניסיון העבר של הקבוצה, העלות הנגרמת מאחריות זאת אינה מהותית, ולכן עשוי מחסום זה שלא להיות ממשי.

במיזמים בתחום האנרגיה המתחדשת, בהם הקבוצה משתתפת בהחזקות במיזם וכן אמורה לבצע את עבודות ההקמה, התפעול והאחזקה השוטפת של המתקן, ישנן התחייבויות ארוכות טווח כלפי שותפים למיזם ו/או רשויות בקשר עם הפעלת המתקן ותחזוקתו, ואי-אלו הגבלות על העברת ההחזקות במיזם לצדדים שלישיים.

7.3 תחליפים למוצרי החברה ושינויים החלים בהם

שירותי ההנדסה יכולים להינתן על ידי מהנדסים בעלי ידע בתחומים הספציפיים. במקרה בו הלקוח מפצל את העבודה למספר חברות הנדסה על פי התחום הנדסי הנדרש, גדלה התחרות, וזאת מאחר וקיימות בשוק הישראלי הרבה חברות הנדסה חד תחומיות ו/או יועצים עצמאיים. היתרון ממנו נהנית הקבוצה הינו במצבת הרחבה של המהנדסים ובעלי מקצוע בעלי ניסיון העומדים לרשותה, במגוון של דיסציפלינות הנדסה שונות. להערכת החברה, קיים בישראל מספר מועט של חברות רב תחומיות המסוגלות להציע שירותים בכל תחומי העשייה ההנדסית במסגרת פרויקט כולל.

8.1 כללי

להלן יפורטו שירותי ההנדסה הניתנים במסגרת פעילות הקבוצה, באמצעות החברה והחברות הבנות של הקבוצה בארץ ובחו"ל.

8.1.1 שירותי נתר"ה

שירותי הנתר"ה ניתנים בעיקר בתחום התעשייה התהליכית והפטרוכימית במסגרת הקמת פרויקטים תעשייתיים, העוסקים ברוב המקרים, בהקמת מתקנים וקווי ייצור במפעלים תעשייתיים ו/או בשדרוג מתקנים וקווי ייצור קיימים, וכוללים בדרך כלל את השירותים הבאים:

א. ניהול הפרויקט - ניהול ותיאום בין הגורמים השונים המעורבים בהקמת הפרויקט, לרבות הכנת לוחות זמנים ותקציבים ובקרה על ביצועם.

ב. תכנון - תכנון הפרויקט במסגרת התחומים ההנדסיים השונים: הנדסת תהליך, הנדסה מכנית, הנדסת צנרת, הנדסת חשמל, הנדסת מכשור ובקרה, הנדסה אזרחית וכיו"ב. בסיום שלב התכנון מתקבלים מפרטים טכניים, תוכניות, שרטוטים ומפרטים לביצוע של המרכיבים השונים בפרויקט.

ג. שירותי רכש - איסוף מפרטים, מסמכים ומידע טכני למכרזים (שיפורסמו על ידי מזמין הפרויקט או על ידי החברה בשמו) ורשימות לרכש, הכנת אומדני עלויות, השוואת הצעות ובחירת ספקים וקבלנים לביצוע, הכנת חוזים והזמנות, מעקב משלוחים וכיו"ב.

ד. פיקוח על הקמה - ניהול אתר ההקמה, פיקוח מקצועי על ביצוע עבודות באתר, פיקוח ובקורת על יצור ועל טיב ביצוע עבודות בבתי המלאכה, תיאום בין הקבלנים והספקים השונים, בדיקת כמויות, אישור חשבונות, ארגון מחסן הקמה, מבחני קבלה וכיו"ב. פעילות זו מתבצעת גם באמצעות לודן תשתיות.

התקשרות הקבוצה עם לקוחות הינה לעתים למתן כל סוגי השירותים כמפורט לעיל, בכל שלבי הפרויקט, ולעתים למתן חלק מהשירותים. בדרך כלל, קיים בידי הלקוח ידע תהליכי (שפותח או שנרכש על ידו), כאשר ידע זה משמש כבסיס לתכנון המתבצע על ידי הקבוצה. במקרים כאלה הקבוצה אינה אחראית לטיבו או לאפשרות יישומו של הידע העומד בבסיס הפרויקט.

התמורה בסוג זה של התקשרות (שירותי נתר"ה) נקובה בדרך כלל בסכום קבוע.

שירותי הנתר"ה כוללים בתוכם גם שירותי תמיכה הנדסיים הניתנים על ידי כח אדם של הקבוצה העומד לרשות הלקוחות לתקופות קצובות באתרי הלקוחות. מתן שירותים אלה נעשה על פי התקשרויות של הקבוצה עם הלקוח, בהן נקבע המחיר לשעת עבודה בו יחויב הלקוח ולעתים גם ההיקף המקסימלי של שעות העבודה או על בסיס כתבי כמויות (ראו פסקה 8.6.2 להלן). בחלק

מהמקרים, הלקוחות, לאחר שהתוודעו לעובדי הקבוצה במסגרת פרויקטים אחרים, מבקשים מהקבוצה כי תעמיד לרשותם, במתכונת של שירותים שוטפים, עובדים ספציפיים. השירותים השוטפים ניתנים על ידי השמת מהנדסים והנדסאים כתגבור לצוותי העבודה של הלקוח, בדרך כלל, לביצוע עבודות ספציפיות, כאשר הן הפיקוח האדמיניסטרטיבי על העובדים (לרבות מעקב אחר שעות העבודה שבוצעו בפועל) והן הפיקוח המקצועי עליהם, נעשה גם על ידי הקבוצה וגם על ידי הלקוח. השירותים השוטפים כוללים השאלת עובדי הקבוצה ללקוחות לצורך ניהול פרויקטים בפיקוח הלקוח, שירותי תכנון ושרטוט, הרצת מפעלים ופיקוח על עבודות הקמה ואחזקה.

על פי רוב, לרבות בהסכמים עם לקוחות מהותיים, מתחייבת הקבוצה לשפות את הלקוח, במקרה בו תועלנה ותתקבלנה טענות של קיום יחסי עובד-מעביד בין עובד הקבוצה ללקוח.

8.1.2 שירותים במתכונת "אחריות כוללת" Turn Key

הקבוצה מעניקה שירותים גם במתכונת Turn-Key. במסגרת זו, משמשות חלק מחברות הקבוצה כקבלן ומתחייבות כלפי הלקוח לתכנון וביצוע של שלבי הפרויקט, לרבות מרכיבי הנתר"ה ולרבות ביצוע בפועל של הרכש הנדרש לפרויקט, הקמת הפרויקט, בדיקת תקינות המערכות הכלולות בו ומסירתו ללקוח כפרויקט מוגמר בהתאם לדרישת הלקוח. ההתקשרויות במתכונת ה-Turn-Key מאופיינות בהיקפים גדולים יותר מפרויקטים בתחומים אחרים.

נוכח האחריות הכוללת במתן השירותים במתכונת התקשרות זו, כמפורט לעיל, ובכלל זאת בגין היקפיו הכספיים של הפרויקט, התפרשות אחריותה של הקבוצה לכל תחומי הפרויקט ושלביו, אחריות על עניני הבטיחות, ככל שקיימת, ומסירתו ללקוח כפרויקט מוגמר, ביצוע עבודות במתכונת של Turn-Key עלול לטמון בחובו סיכונים גבוהים יותר בהשוואה ליתר השירותים שקבוצת לודן מספקת ללקוחותיה. ראו פסקה 11.15.3 להלן.

ככל שמועלות על ידי לקוח טענות באשר לביצוע פרויקט, מופעלות פוליסות הביטוח השונות (ביטוח ייעודי לפרויקט ו/או ביטוח אחריות מקצועית של הקבוצה). על פי ניסיון העבר, כל הטענות עד כה היו מכוסות במסגרת הפוליסות. ראו גם פסקה 11.12 להלן. **אין כל וודאות כי גם טענות עתידיות של לקוחות יכוסו על ידי ביטוח האחריות המקצועית של הקבוצה ו/או ביטוח ייעודי לפרויקט.**

8.2 פרטים בקשר עם פעילות לודן ישראל

8.2.1 לודן ישראל הוקמה בשלהי שנת 2012, במסגרת היערכות לשינוי מבנה ארגוני,

כמפורט בסעיף 2.1 לעיל. כיום מרביתה ככולה של פעילות ההנדסה בישראל מבוצעת הלכה למעשה באמצעות לודן ישראל, אשר פועלת משני מוקדי פעילות – סניף צפון שביוקנעם, וסניף דרום שבעומר.

8.2.2 בחודש מרץ 2013 קלטה לודן ישראל את הפעילות ההנדסית כמפורט בסעיף 1.4

לעיל, ובעקבות זאת, הורחבה פעילותה למתן שירותי הנדסה גם בתחום תחנות

הכח ומתקני אנרגיה.

8.3 פרטים בקשר עם החזקות בחברות בנות בחו"ל

8.3.1 החזקות בלודן הולנד

למועד פרסום דוח זה מחזיקה לודן הולנד, ב- 100% מהונה המונפק של KH הולנד. מניות לודן הולנד מוחזקות על ידי החברה (57.9%) ועל ידי משקיע פיננסי ישראלי (38.6%, להלן: "המשקיע"), באמצעות חברה בשליטתו (להלן: "חברת המשקיע"). יתרת מניות לודן הולנד (כ- 3.5%) מוחזקות על ידי עובדים בכירים ב-KH הולנד.

למשקיע ניתנו זכויות למינוי דירקטור אחד בלודן הולנד וב-KH הולנד וכן זכויות בעניינים מסוימים (אשר נועדו להגן על זכויותיו כמיעוט), זכות סירוב ראשונה וזכות הצטרפות למכירה (TAG-ALONG). לחברה זכות סירוב ראשונה בעת מכירת החזקות המשקיע בלודן הולנד.

בהסכם בין החברה לבין המשקיע נקבעו התניות לגבי אופן פירעון הלוואות בעלים וכן לגבי חלוקת דיבידנדים על ידי KH הולנד ועל ידי לודן הולנד.

בין KH הולנד לבין החברה ובין KH הולנד לבין חברת המשקיע, נחתמו הסכמי ניהול על פיהם משלמת KH הולנד דמי ניהול לחברה ולחברת המשקיע. בפועל, עיקר הניהול של KH הולנד נעשה על ידי החברה ו/או מי מטעמה.

8.3.2 החזקות ב-KH בלגיה

החל משנת 2007 מחזיקה לודן הולנד בפעילות הנדסית בבלגיה, אשר במהותה הינה מתן שירותי הנדסה בתחומים המקבילים לפעילות KH הולנד. הפעילות מבוצעת באמצעות KH בלגיה, חברה בת בבעלות מלאה של לודן הולנד, אשר הוקמה למטרה זו.

KH בלגיה פועלת במשרדיה באנטוורפן. ניהול KH בלגיה מתבצע באמצעות מנהלי KH הולנד.

8.3.3 פרטים בקשר עם החזקות בלודן רומניה ובלודן סרביה

למועד פרסום דוח זה מחזיקה לודן בינ"ל ב- 80% מהון המניות של לודן רומניה. 25% מהון המניות של לודן רומניה הוחזקו על ידי אפקון בקרה ואוטומציה בע"מ (להלן: "אפקון"), וזאת החל מחודש דצמבר 2003, מועד בו נרכשו על ידי אפקון מהחברה, ועד לראשית שנת 2013. בשלהי שנת 2012, רכשה החברה מאפקון את החזקותיה בלודן רומניה בסכום שאינו מהותי. החזקות החברה בלודן רומניה הועברו ללודן בינ"ל במסגרת השינוי המבני הנזכר בסעיף 2.1 לעיל. יתרת מניות לודן רומניה מוחזקות על ידי מנכ"ל לודן רומניה וגורם פרטי נוסף, שאינו בעל ענין בחברה.

בחודש נובמבר 2009 הוקמה לודן סרביה. לודן בינ"ל מחזיקה ב- 90% מהון המניות שלה. יתרת

מניות לודן סרביה מוחזקת על ידי מנכ"ל לודן רומניה.

8.3.4 במהלך חודש יוני 2013 הוקמה לודן רוסיה, אשר מוחזקת בהחזקתה המלאה של לודן בינ"ל. לודן רוסיה הוקמה במסגרת מימוש אסטרטגיית החברה להרחבת פעילותה לשווקים בעלי פוטנציאל פעילות גבוה עבור חברות הקבוצה ותחומי פעילותה. לודן רוסיה פועלת במשרדיה בסנט פטרסבורג. במהלך שנת 2013 פעילותה היתה זניחה.

8.4 אפיון קבוצת שירותים דומים

כמפורט בפסקה 8.1 לעיל, שירותי ההנדסה מחולקים לשתי קבוצות שירותים עיקריות:

[א] שירותי נתר"ה (מלא או חלקי)

[ב] פרויקטים במתכונת "Turn-Key"

8.5 פילוח הכנסות של קבוצת שירותי ההנדסה מגורמים חיצוניים

שיעור ההכנסות מכלל הכנסות הקבוצה ב- %			הכנסות (באלפי ש"ח)			קבוצת שירותים
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
60%	63%	53%	266,843	276,348	265,970	שירותי נתר"ה
12%	3%	9%	52,353	14,830	34,006	פרויקטים ב-Turn-Key
72%	66%	62%	319,196	291,178	299,976	סה"כ

8.6 אופן ההתקשרות עם הלקוחות

8.6.1 התקשרות חברות הקבוצה עם לקוח במסגרת פעילות חטיבת ההנדסה נעשית, בדרך כלל, בעקבות פניה של לקוח קיים או חדש אל הקבוצה מתוך היכרות בין הצדדים, או בעקבות מכרז או בקשה להצעת מחיר.

הקבוצה נוקטת ביוזמה שיווקית, המונחית על ידי המנכ"לים המשותפים או מנכ"לי החברות הבנות, לפי העניין, ומופעלת הלכה למעשה, על ידי מנהלים בדרגים השונים.

בתחום שירותי ההנדסה קיימת אפשרות של התקשרויות אד-הוק של מספר חברות הנדסה (אשר לעיתים מתחרות האחת באחרת) על פי רוב בדרך של מתן שירותים בקבלנות משנה האחת לשניה ולעיתים גם למתן שירותי הנדסה במשותף, והכל, בדרך כלל, לפי דרישת הלקוח ותוך התחשבות, בדרך כלל, בהתמחות, אם קיימת, של כל אחת מהחברות בתחומי ההנדסה השונים. כמו כן, קיימות התקשרויות אד-הוק בין חברות הנדסה לבין חברות העוסקות בתחומים משיקים למתן שירותים משותפים. התקשרויות אלה נעשות, בדרך כלל, במסגרת הגשת הצעה משותפת, בין תחומית, במכרזים.

8.6.2 הקבוצה מתקשרת עם לקוחותיה בשלוש דרכי התקשרות אופייניות, כמפורט להלן, כאשר חלק מההתקשרויות הנ"ל חוסות תחת הסכם מסגרת. דרך ההתקשרות בכל פרויקט נקבעת, בדרך כלל, לפי דרישת הלקוח ותוך משא ומתן עמו, כאשר התמחור של כל אחד מהפרויקטים (ללא

קשר לדרך ההתקשרות עם הלקוח) נעשה בקבוצה, בדרך כלל, לפי שעות העבודה וההוצאות הצפויות בו. להלן פרטים על שלוש דרכי ההתקשרות:

(א) **על בסיס מחיר קבוע.** דרך התקשרות זו נעשית, בדרך כלל, לגבי פרויקטים בהם היקף העבודה הנדרש מוגדר היטב. לעתים, המחיר הקבוע נקבע כשיעור מסוים מערך ההשקעה של הלקוח בפרויקט (כפי שהוא מוגדר, בדרך כלל, בהסכם עם הלקוח), או, כאשר מדובר בניהול ופיקוח על ביצוע פרויקטים בתחום התשתיות, כשיעור מסוים מהתשלומים שמזמין העבודה משלם לקבלן המבצע את הפרויקט, והוא מבוצע בדרך כלל בהתאם להתקיימותן של אבני דרך שנקבעות בהסכמה. לעתים נקבעים אחוזים שונים לגבי כל אחד מסוגי שירותי הנתר"ה. ההתקשרויות במתכונת של Turn-Key הן, בדרך כלל, התקשרויות על בסיס מחיר קבוע.

(ב) **על בסיס כתבי כמויות.** בדרך התקשרות זו נקבעים מחירים לביצוע מקטעי עבודה מוגדרים ו/או להכנת מסמכים (למשל: שרטוטים, תוכניות, מפרטים וכיו"ב) והחיוב הוא בהתאם למספר הפעולות ו/או המסמכים שבוצעו והוכנו לפי סוגיהם השונים.

(ג) **על בסיס שעות עבודה.** לעתים נקבעת מסגרת שעות עבודה אשר במידה שקיימת חריגה ממנה, אזי המחיר לשעת עבודה בגין השעות העודפות הינו נמוך יותר או שלא משולם כלל. בין הקבוצה לבין אחדים מלקוחותיה קיימים הסכמי מסגרת לתעריפים בהם מוגדרים תעריפים לשעות עבודה של בעלי תפקידים שונים, תעריפים אישיים למנהלים ועובדים בכירים, תעריף לשעת נסיעה ותעריף לעבודה בשעות חריגות. בהזמנת לשירותים הניתנים ללקוחות על בסיס שעות עבודה, קיימת הפניה, בדרך כלל, להסכם התעריפים שבתוקף.

יצוין כי קיימת שונות גדולה ברווחיות בין הפרויקטים השונים, לרבות אף בין פרויקטים המבוצעים עבור אותו לקוח. כיוצא בזה, רווחיות הקבוצה מפרויקט מסויים איננה נקבעת בהכרח בהתאם לדרך ההתקשרות עם הלקוח כאמור לעיל, לסוג הלקוח או לזהות הלקוח, ולא לסוג השירותים הניתן לו בתחום הנתר"ה, אלא נגזרת גם מפרמטרים ומשיקולים רבים, כגון עלות ביצוע הפרויקט, גובה התמורה מהלקוח, שיקולים של חדירה לשווקים וללקוחות חדשים וכו'.

עוד יצוין בהקשר זה כי במהלך חייו של כל פרויקט, עשוי היקפו להשתנות, בעקבות תוספות ושינויים לפי בקשת הלקוח וכתוצאה מכך ישתנו, בהתאם, ההכנסות וההוצאות ממנו.

8.6.3 תנאי התשלום, בכל אחת מדרכי ההתקשרות דלעיל, הינם, בדרך כלל, בתשלומים חודשיים על פי קצב התקדמות העבודה, לפי ביצוע שעות עבודה בפועל, או בהתקיים אבני דרך שהוגדרו בהסכם. במקרים מסוימים נקבע אחוז מסוים מהתמורה הצפויה אותו משלם הלקוח רק עם סיום העבודה והוצאת תעודת גמר. יצוין כי בהתקשרויות במתכונת Turn-Key מקבלת הקבוצה תמורה כוללת עבור הפרויקט, אשר משמשת לתשלום לכל קבלני המשנה והספקים, לכיסוי הוצאות

השירותים הניתנים על ידי חברות הקבוצה, והיתרה, ככל שקיימת מהווה את הרווח הקבלי.

בהתאם, תמחור עבודות הקבוצה בהתקשרויות במתכונת Turn-Key, לוקח בחשבון, בנוסף לשעות ההנדסה, גם את עלויות הציוד והעבודות הקבליניות (אשר עלותם עשויה להיות גבוהה לאין שיעור מעלות שעות ההנדסה).

בחלק מהמקרים נדרשות חברות הקבוצה להפקיד, להבטחת ביצוע התחייבויותיהן או כנגד קבלת מקדמה, ערבות בנקאית בשיעור מסוים מתמורת העבודה (בפרויקטים המתבצעים במתכונת של Turn-Key משלם המזמין, בדרך כלל, מקדמה לפני או עם תחילת העבודה, במרבית המקרים, כנגד ערבות). במקרים אחרים, להבטחת אחריות הקבוצה לעבודות, נדרשות חברות הקבוצה, עם סיום העבודות, להפקיד ערבות בנקאית בשיעור מסוים מהיקף ההזמנה וזאת עד לתום תקופת האחריות (אף כי ביחס ללקוחות KH הולנד למשל, בדרך כלל מזמיני הפרויקט אינם מעכבים בידיהם ערבות או סכום כספי לתקופת הבדק).

בחלק מהמקרים נקבעות בהסכם הוראות שונות בקשר עם פיצויים מוסכמים. בהתאם עלולה הקבוצה לחוב בתשלום פיצויים עקב הפרת ההסכם ו/או עקב פיגורים באספקת השירותים, כנגזרת של תקופת ההפרה או הפיגור ועד לסך מקסימלי שנקבע כשיעור מסוים מהיקף ההזמנה.

8.6.4 כאמור לעיל, לעיתים נעשית ההתקשרות עם הלקוח על ידי אחת מחברות הקבוצה כאשר צדדים שלישיים משמשים כקבלי משנה של אותה חברה, בהתאם לחלוקת עבודה שנקבעת בדרך כלל לפי סוגי השירותים ההנדסיים השונים. דרך ההתקשרות בין החברה שהתקשרה עם הלקוח לבין קבלי המשנה שלה נקבעת, לעיתים, "גב אל גב" בהתאם לדרך ההתקשרות בין החברה שהתקשרה עם הלקוח לבין הלקוח, לרבות התניית התשלום לקבלי המשנה בקבלת התשלום על ידי חברות הקבוצה (ראו גם פסקה 8.10.2 להלן). לעיתים, לקבלי המשנה אחריות ישירה כלפי הלקוח, בנוסף לאחריות הקבוצה כלפיו.

לעיתים מהווה חברה מסוימת בקבוצה קבלן משנה של חברה אחרת, בהתאם לאופי העבודה המבוצעת ולהיקפה, או במקרים בהם הלקוח מכתוב התקשרות ישירה מול החברה, והעבודה בפועל מבוצעת על ידי חברת בת בקבוצה, בהתאם לתחום פעילותה.

התקשרויות במתכונת Turn-Key, מחייבות, מטיבן, התקשרויות עם חברות אחרות (לאו דווקא חברות הנדסה), העוסקות בתחומים משיקים ומתקשרות ביניהן לשם מתן שירותים משותפים, וכן התקשרות עם ספקי משנה.

לקבוצה אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות הקבוצה לקבלי משנה (חיצוניים) ולרכישת חומרים בחטיבת ההנדסה בשנים 2011, 2012 ו-2013 הסתכמו לסך של כ- 97,071 אלפי ש"ח, כ- 77,570 אלפי ש"ח וכ- 62,458 אלפי ש"ח, בהתאמה.

8.6.5 הקבוצה נושאת באחריות מקצועית כלפי הלקוח בתחומי הפרויקט עליהם היא מופקדת, קרי, איכות התכנון וביצוע הרכש, הניהול וההקמה. יצוין כי אחריות חברת הקבוצה המתקשרת בהסכם במתכונת Turn-Key הינה אחריות כוללת, ובהתאם, פרויקט המבוצע במתכונת זו עלול לטמון בחובו סיכונים גבוהים יותר. בהתקשרות במתכונת של Turn-Key, הקבוצה היא זו שמביאה, במקרים מסויימים, את הידע הנרכש מצדדים שלישיים, ואז בנוסף, אחראית הקבוצה כלפי הלקוח גם לטיבו ולאפשרות יישומו של הידע.

אחריות הקבוצה לטיב העבודות נמשכת גם לאחר גמר העבודות לתקופת אחריות בהתאם לפרק הזמן הקבוע בהסכם (בד"כ עד 24 חודשים).

בחלק קטן מהמקרים, לרבות בהסכמים עם לקוחות מהותיים, מקבלת על עצמה הקבוצה אחריות על תחום הבטיחות בעבודה, לרבות אחריות לפקח על החובות הנובעות מתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בניה), תשמ"ח - 1988. יצוין כי גם בתחום זה של בטיחות, במקרים של התקשרות במתכונת Turn-Key, אחריות הקבוצה הינה אחריות כוללת (מעבר לאחריות פיקוח).

בחלק מהמקרים אחריות הקבוצה אינה מוגבלת בסכום, בתקופה או לסוג מסוים של נזקים.

על פי ניסיון העבר, העלות הנגרמת כתוצאה מאחריותה של הקבוצה לפרויקט לאחר השלמתו אינה מהותית, ולפיכך אין הקבוצה מבצעת הפרשות בדוחותיה לפרויקטים שנסתיימו, אלא במקרים ספציפיים בהם קיימת טענה מצד הלקוח. **אין כל וודאות כי העלויות בעתיד בגין אחריות הקבוצה בפרויקטים בביצוע ו/או בפרויקטים שתבצע תמשכנה להיות לא מהותיות.**

במסגרת ההסכמים עם הלקוחות מתחייבת הקבוצה לבטח, ומבטחת את עצמה בביטוחים שונים, ובחלק מהמקרים, בהתאם להתחייבותה, כוללת את הלקוח כמוטב נוסף בפוליסות שנערכות לצרכי הפרויקט או כוללת בפוליסה האמורה סעיף הרחבת שיפוי לטובת הלקוח. לפרטים בדבר פוליסת ביטוח האחריות המקצועית של הקבוצה, ראו פסקה 11.12 להלן.

לפרטים בדבר הליכים משפטיים הנוגעים לאחריות הקבוצה, ראו באור 16.d. לדוחות הכספיים.

8.6.6 בדרך כלל, התקשרות הקבוצה עם לקוחותיה כוללת גם חתימה על התחייבויות לשמירה על סודיות ומידע שברשותו של הלקוח, שנמסר לחברה לצרכי ביצוע הפרויקט.

8.7 לקוחות

8.7.1 בין לקוחות הקבוצה במסגרת פעילות חטיבת ההנדסה בישראל ובחו"ל ניתן למנות חברות תעשייתיות מענפים מגוונים (כגון: מזון, כימיה, פטרוכימיה, נפט וגז, דשנים, פארמצבטיקה, מיקרו-אלקטרוניקה, תקשורת, מתכת, תשתיות, אנרגיה וכו'), כמו גם לקוחות מהמגזר הציבורי (לרבות משרדי ממשלה ורשויות מקומיות).

8.7.2 בתחום פעילות חטיבת ההנדסה לא היה לקבוצה לקוח בודד שההכנסות ממנו בשנה קלנדרית עלו על 10% מהמחזור המאוחד.

8.7.3 להלן פירוט מספר לקוחות עיקריים בתחום פעילות חטיבת ההנדסה (לקוחות שהמכירות להם עלו על 10% מהמחזור בתחום הפעילות הספציפי (להלן: "לקוח עיקרי בתחום") לפי שיוך גיאוגרפי:

שיוך ענפי	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2013	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2012	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2011
ישראל	--	1	--
חו"ל	--	--	--

להלן התפלגות הכנסות הקבוצה מתחום פעילות חטיבת ההנדסה, באחוזים מסך ההכנסות בתחום פעילות זה לפי שיוך גיאוגרפי של לקוחותיה:

שיוך ענפי	% מההכנסות בתחום בשנת 2013	% מההכנסות בתחום בשנת 2012	% מההכנסות בתחום בשנת 2011
ישראל	35%	38%	32%
חו"ל	65%	62%	68%

8.8 צבר הזמנות

8.8.1 להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של חטיבת ההנדסה ליום 31.12.2013 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים):

קבוצות שירותים	רבעון 1 2014	רבעון 2 2014	רבעון 3 2014	רבעון 4 2014	2015 ואילך	סה"כ
נתר"ה	58,627	33,124	23,135	16,027	14,828	145,741
Turn-Key	5,332	6,059	1,468	1,032	-	13,891
סה"כ	63,959	39,183	24,603	17,059	14,828	159,632

בהקשר זה יצוין כי, החלק הארי מההתקשרויות נעשה בסמוך לתחילת העבודה. כמו כן, בדרך כלל, בהתקשרויות עם מזמיני העבודות (לרבות לקוחות מהותיים) מופיעות הוראות על פיהן המזמין רשאי, בהתראה כלשהי, להפסיק את ביצוע העבודה, בהתאם להוראות ההסכם הנקבעות בכל מקרה לגופו. במקרים של הפסקת העבודה כאמור, על פי רוב הקבוצה אינה זכאית לתשלום בגין אובדן רווח עתידי, אלא לתשלומים בגין עבודות שבוצעו בלבד. ראו גם פסקה 11.5.4 להלן. על פי ניסיון העבר, במקרים מסוג זה התשלומים שהקבוצה מקבלת משקפים את עלות העבודה שבוצעה על ידה בפועל, ולעיתים גם רווח מסוים בגין.

8.8.2 ליום 1.1.2013 עמד צבר ההזמנות של חטיבת ההנדסה לביצוע בשנת 2013 על כ- 153,235 אלפי ש"ח. ההכנסות מלקוחות חיצוניים שנרשמו בחטיבת ההנדסה בשנת 2013 עמדו על כ- 299,976 אלפי ש"ח. הגידול בהכנסות בשנת 2013 לעומת צבר ההזמנות לשנת 2013 נובע בעיקרו מכניסת פרויקטים אשר לא היו כלולים בצבר מלכתחילה, בעיקר בחו"ל, ומקליטת הפעילות ההנדסית הנזכרת בסעיף 1.4 לעיל בתחילת 2013.

בנוסף לקבוצה, פועלות בישראל חברות הנדסה נוספות העוסקות במתן שירותי הנדסה מסוג השירותים שמספקת החברה בישראל. גם בבנלוקס פועלות, נוסף ל- KH הולנד ול- KH בלגיה, חברות נוספות העוסקות במתן שירותים מסוג השירותים הניתנים על ידי KH הולנד ו- KH בלגיה. בין חברות ההנדסה הרב-תחומיות הבולטות בישראל, בנוסף לקבוצה, ניתן לציין את קבוצת ברן בע"מ, תה"ל, י.ו. גליל הנדסה בע"מ ו- M+W Zander Israel Ltd.

בנוסף, קיימות חברות הנדסה חד-תחומיות רבות המעניקות שירותים בתחום הנדסי מסוים או אשר מספקות רק חלק משירותי הנתר"ה, ומתחרות בקבוצה ב-"נישה" מוגדרת של שירותים, בעוד שהקבוצה מעניקה את כל שירותי הנתר"ה בתחומי הנדסה מגוונים. בין מתחרות הקבוצה בבנלוקס ניתן למנות את Aker Kvaerner, ABB Lummus, J.G.C., Fluor Daniel, Jacobs, EPG Ingenieursbureau ו- Dordtse Engineering וכן חברות השמת כוח אדם.

אשר לפעילות הקבוצה ברומניה, למיטב ידיעת החברה, בין מתחרותיה ניתן למנות את ISPE, IPIP ו- Washington. עם זאת, למיטב ידיעת החברה, השוק ברומניה מאופיין ברמה טכנולוגית נמוכה יחסית ומעט חברות הנדסה מבצעות פרויקטי הנדסה במתכונת Turn Key. מצב דברים זה עשוי להעניק לקבוצה יתרון יחסי ולאפשר לקבוצה לנצל את הידע שעומד לרשותה וליישמו בשוק ברומניה. השוק ברומניה, לעומת השוק בישראל, מאופיין בריבוי גדול יותר של פרויקטים במתכונת Turn-Key, גם אם היקפם קטן יותר. עם זאת, בשנים האחרונות סובל השוק ברומניה מהאטה ומקיטון בהיקפי ההשקעות, ובהתאם אף צומצמו היקפי פעילות הקבוצה ברומניה.

להערכת החברה, לקבוצה אין יתרון יחסי מובהק על פני מתחריה. החברה מתמודדת עם המתחרים בתחום על ידי מתן שירותי הנדסה במגוון תחומים תוך השענות על הידע והניסיון של הקבוצה.

במסגרת ביצוע פרויקטים במתכונת Turn-Key נימנים על מתחריה של הקבוצה גם קבלני בניה וקבלנים אחרים. לקבוצה יש יתרון מול קבלנים שאינם חברות הנדסה בשל כך שהיא מסוגלת לספק בעצמה, בארץ ובחו"ל, את שירותי ההנדסה ויכולה לספק פתרון הנדסי כוללני ברמה גבוהה יותר.

כמו כן, להערכת החברה, בהתמודדות עם מתחרים עשוי להיות יתרון לחברות הקבוצה על ידי הרחבת השווקים והפחתת עלויות בשיתוף פעולה עם חברות הקבוצה בישראל, הולנד, בלגיה, רומניה, סרביה ורוסיה.

יצוין כי בין חברות ההנדסה השונות ובכללן החברה, קיימות התקשרויות אד-הוק לביצוע פרויקטים בעיקר בדרך של מתן שירותי הנדסה בקבלנות משנה, ולעיתים גם בדרך של מתן שירותים משותפים.

8.10 אשראי לקוחות ואשראי ספקים

8.10.1 אשראי לקוחות

התשלומים מלקוחות כפופים על פי רוב לאישור מפקח או מהנדס פרויקט מטעם הלקוח. הקבוצה מעניקה ללקוחות חטיבת ההנדסה בישראל אשראי הנע, בדרך כלל, בין 60 ל- 120 יום ממועד הגשתו של כל חשבון (המוגש בדרך כלל מדי חודש).

KH הולנד, KH בלגיה ו- KH רומניה מעניקות ללקוחותיהן אשראי הנע, בדרך כלל, בין 40 יום ל- 60 יום ממועד הגשתו של כל חשבון כאמור.

תנאי התשלום בהתקשרויות במתכונת Turn-Key נקבעים על בסיס עמידה באבני דרך המוגדרות בהתקשרות עם הלקוח. במקרים מסוימים, מועד התשלום על ידי הלקוח הינו מאוחר יותר מתשלומי הקבוצה לספקיה, וכתוצאה מכך נוצר "תזרים מזומנים שלילי" בפרויקט, דהיינו הקבוצה מעניקה בפועל אשראי ללקוח, אשר בחלק מהמקרים עשוי להיות מכוסה באמצעות מקדמה על חשבון הפרויקט.

במקרים בהם מתעכב תשלום הלקוח המתייחס לעמידה באבן דרך מסוימת שנקבעה (לדוגמא עקב בעיות תזרים מזומנים של הלקוח או בשל מחלוקת על עצם העמידה באבן הדרך המסוימת), עלול להיווצר מצב (לרבות על פי הסכמים עם לקוחות מהותיים) של הענקת אשראי ללקוח שלא במסגרת תוכנית המימון של הפרויקט, וזאת עד להסדרת בעיות התזרים של הלקוח או הסדרת המחלוקת עם הלקוח באשר לעמידה באבן הדרך המסוימת.

החברה מנסה לצמצם את סיכון האשראי האמור למינימום וליצור "תזרים מזומנים חיובי" בפרויקט, בין היתר על דרך של קבלת מקדמות מהלקוח.

בשנת 2013 עמד האשראי הממוצע בפועל על כ- 93 ימים ממועד הגשתו של כל חשבון לעומת האשראי הממוצע בפועל של כ- 88 ימים בשנת 2012.

בדרך כלל מקבלת הקבוצה מקדמות מלקוחות בפרויקטים במתכונת של Turn-Key.

8.10.2 אשראי ספקים וקבלני משנה

במקרים בהם מתקשרת הקבוצה עם קבלני משנה וספקים, הכוללים בעיקר מהנדסים והנדסאים המעניקים לקבוצה שירותי הנדסה בקבלנות משנה, תנאי התשלום לקבלני המשנה מוגדרים בין הצדדים (בדרך כלל בתנאי אשראי של שוטף + 30 עד 60 יום בישראל; ובתנאי אשראי המבוססים על תקופה שבין 30 ל- 60 יום ממועד הגשת החשבון בהולנד). לעיתים תנאי התשלום הינם "גב אל גב" לתנאי התשלום אותם מקבלת הקבוצה, באופן שבפועל, מותנה התשלום לקבלני המשנה בקבלת התשלום על ידי חברות הקבוצה.

בהתקשרויות במתכונת Turn-key מנהלת הקבוצה משא ומתן עם ספקיה וקבלני המשנה שלה

על מנת לקבל אשראי מירבי, בניסיון להקבילו ככל שניתן לאשראי שהקבוצה מעניקה ללקוחות, בהתאם לכל פרויקט ופרויקט. בדרך כלל, מותנה אשראי הספקים וקבלני המשנה בהתקשרויות במתכונת Turn-Key, בעמידה באבני דרך שהוגדרו עם הספק או קבלן המשנה, לפי העניין, ולא דווקא במועדי תשלום קשיחים הקבועים מראש.

בשנת 2013 עמד האשראי הממוצע בפועל על כ- 139 ימים לעומת אשראי ממוצע בפועל של כ- 152 ימים בשנת 2012.

כמפורט לעיל, קיים פער משמעותי בין ימי האשראי ללקוחות לבין ימי האשראי שניתנים לקבוצה על ידי קבלני המשנה, בין היתר, לאור מוסר התשלומים הגבוה של החברה. נוכח העובדה שעיקר התשומות של הקבוצה הינן שכר עבודה, המשולם על ידי הקבוצה באופן שוטף, מידי חודש בחודשו, הרי הפער בין ימי האשראי ללקוחות לבין ימי האשראי לספקי הקבוצה ולעובדיה גדול עוד יותר. פער זה מוסבר בתנאי התשלום המקובלים אצל לקוחות הקבוצה. הקבוצה מתמודדת עם הפער האמור בעיקר באמצעות ההון העצמי שלה.

9.1 **כללי**

9.1.1 הקבוצה מספקת מזה שנים רבות שירותים, משווקת מוצרי תוכנה ומבצעת פרויקטים של תוכנה ובקרה (חלקם במתכונת של פרויקט כולל) בתעשייה, האזרחית והבטחונית.

9.1.2 **שימקוטק**

שימקוטק עוסקת בפיתוח וייצור מערכות בדיקה אוטומטיות ומערכות ממוחשבות למכירת כרטיסים ובקרת כניסה למספר לקוחות מצומצם בישראל בתחומי התחבורה הציבורית והתעשיות הביטחוניות. שימקוטק מבצעת אינטגרציה של מערכות תוכנה ובקרה באמצעות רכישה של מוצרי מדף ו/או פיתוח חומרה, שילוב ביניהם וכתובת תוכנה יישומית רלבנטית ליישום הפונקציונלי לשימוש הלקוחות. כמו כן, שימקוטק מספקת שירותי תחזוקה למערכות הכרטוס. ראו גם פסקה 9.1.6 להלן.

תוכנה

9.1.3 כאמור בפסקה 2.2 לעיל, הקבוצה עוסקת בפיתוח תוכנה, שיווק מוצרי תוכנה, התקנתם אצל לקוחותיה והתאמתם לצרכיהם. כמו כן עוסקת הקבוצה במתן תמיכה ללקוחותיה לאחר התקנת התוכנה. מוצרי התוכנה המשווקים על ידי הקבוצה הם בעיקר בתחומים הבאים: מערכות אינפורמציה למתן מידע עדכני על מערך המכשור בייצור, העשויות אף לשלב מספר מערכות בקרה, לכל דרגי התפעול והניהול הרלוונטיים במפעל, כגון מתן מידע למנהל הייצור בדבר הכמויות המיוצרות ותנאי הייצור; מערכות למחשוב ניהול אחזקה של ציוד וניהול מחסנים; ארכיון טכני לסידור, ארגון ושמירה ממוחשבת של שרטוטים ומידע טכני רלוונטי לפי נושאים או ציוד, כגון שרטוטים ומידע טכני בקשר לשלבי התקדמות שונים של ייצור מכונות; מחשוב הוראות תפעול ושימושים דומים. מוצרי התוכנה הנ"ל הם בעיקר מערכות שפותחו על ידי חברות ובתי תוכנה זרים ומשווקים כתוכנות מדף.

הקבוצה עוסקת גם בהתאמת תוכנות המדף לצרכים המיוחדים של כל לקוח ולקוח, מתן תמיכה, שירות וביצוע פרויקטים בעזרת תוכנות אלה.

בנוסף, הקבוצה מבצעת גם אינטגרציה של מערך התוכנות הכולל במפעל (בין אם מדובר בתוכנות קיימות ובין אם מדובר בתוכנות חדשות הנרכשות מהקבוצה ו/או מאחרים) ומפתחת תוכנות בהתאם לצרכים ייחודיים של לקוחות, מקום בו תוכנות המדף אינן מתאימות לצרכי הלקוח.

9.1.4 התוכנה המרכזית המשווקת על ידי הקבוצה (תוכנת "PI"), ואשר מותאמת לצרכי הלקוח, הינה תוכנה המהווה בסיס לאיסוף ועיבוד נתונים בזמן אמת מצידוד התפעול והייצור של תעשייה תהליכית וליישום מערכות אינפורמציה תהליכית בזמן אמיתי (ראו לעיל), המיוצרת על ידי

OSISOFT LLC (להלן: "OSI")², אשר הינו ספק מהותי בתחום הפעילות (ראו פסקה 9.10.2 להלן). התקנות התוכנה נעשות, בדרך כלל, אצל לקוחות תעשייתיים גדולים בענפי תעשייה שונים. הקבוצה מפיצה את מוצרי ספק זה ומעניקה להם תמיכה זה למעלה מ-15 שנה. לא ידוע לחברה על מפיץ נוסף של מוצרי הספק בארץ בתקופה האמורה, כאשר בהתאם לאישור הספק מחודש נובמבר 2010, נכון לאותו מועד, למ"ת הינה המפיץ היחיד של מוצריו בישראל. כמו כן משמשת הקבוצה כאינטגרטור מורשה יחיד בישראל של תוכנת PI. במסגרת זו מוסמכת הקבוצה לבצע ישומים, הדרכות התקנות ושדרוגים של תוכנת PI מטעם OSI. אין התחייבות כלשהי מצד הספק כי מצב זה ימשך גם בעתיד.

רכישות המוצרים, וכן התקשרויות למתן שירות שוטף ללקוחות, נעשות גב אל גב (back to back) להזמנות הלקוחות של למ"ת.

כמו כן, על פי הסכם עם OSI משווקת למ"ת את תוכנת PI גם ברומניה. התנאים על פיהם משווקת למ"ת את תוכנת PI ברומניה דומים בעיקרם לתנאי הפצת מוצרי OSI בישראל.

9.1.5 בנוסף, עוסקת הקבוצה, באמצעות חברת שימקוטק, באיפיון, תכנון, יצור ושילוב מערכות בדיקה אוטומטיות יעודיות (להלן גם: "צב"ד"), המיועדות לענות על צרכים ספציפיים של הלקוחות. במסגרת זו מבצעת החברה פרויקטים עבור לקוחותיה ופעילותה כוללת סיוע ללקוח באיפיון הצב"ד, תכנון המערכת (תוכנה וחומרה), ייצור, אינטגרציה, התקנה באתר הלקוח, כתיבה והפקת ספרות תיעוד טכני, הדרכה בתפעול ותחזוקת הציוד ומתן שרות ללקוח.

9.1.6 כמו כן עוסקת הקבוצה, באמצעות שימקוטק, בפיתוח וייצור של מערכות ממוחשבות לתשלום ובקרת כניסה ומתן שירותי תחזוקה למערכות אלה. במסגרת זו מבצעת החברה עבור לקוחותיה פרויקטים הכרוכים בפיתוח, תכנון, ייצור, התקנה והטמעה של מערכות שונות כגון מערכת למכירת כרטיסים ובקרת כניסה לרציפים עבור רכבת ישראל, ומערכות גביה לאוטובוסים עבור חברות תחבורה ציבורית במגזר הפרטי. כמו כן במרבית המקרים מעניקה שימקוטק שירותי תחזוקה למערכות התשלום ובקרת הכניסה המסופקות על ידה.

9.1.7 כמו כן עושה הקבוצה שימוש, לצרכים פנימיים ולצרכי לקוחות שימקוטק, בתוכנת ניהול ציוד בדיקה המכונה בשם TESS, אשר פותחה על ידי שימקוטק. שימקוטק אינה מוכרת זכויות שימוש בתוכנה זו לצדדים שלישיים.

בקרה

9.1.8 הקבוצה מתמחה בתחום מערכות בקרה המשמשות לפיקוד ולבקרה על תפעול מפעלים, בעיקר בתעשייה התהליכית, המבוססות על מחשבים ותוכנות יעודיים הקיימים בשוק ומותאמים לצרכי הלקוח, בהתאם לתהליך הבקרה הנדרש במפעל ויישומו, כאשר לעיתים, תפקיד הקבוצה כולל

² למיטב ידיעת החברה, OSI הינה חברה פרטית שמשרדיה בארה"ב, המספקת תוכנת ניהול בזמן אמת של ביצועים, בין היתר, של תעשייה תהליכית. למיטב ידיעת החברה, ל-OSI למעלה מ-10,000 לקוחות ביותר מ-70 מדינות.

את הגדרת תהליך הבקרה הנדרש. להערכת החברה, הקבוצה היא מהמובילות בארץ בתחום זה מבחינה מקצועית. חברות תחום הפעילות מספקות מערכות שלמות (במתכונת של "פרויקט כולל" Turn-Key), שירותי נתר"ה ויישום, לרבות אפיון תכנון מערכות פיקוד ובקרה בזמן אמת ובדיקת היתכנות. בחלק מהמקרים מעמידות החברות בתחום הפעילות עובדים לרשות הלקוח גם בתחום פעילות זה.

9.1.9 על פי הסכם מיום 31.1.2005, בתוקף מיום 1.1.2005, בין החברה לבין למ"ת - חברה מאוחדת (המוחזקת כיום על ידי לודן-טק, בשיעור של כ-98%), הסבה החברה ללמ"ת, ללא תמורה, את כל ההתקשרויות בהן היא קשורה עם לקוחות בתחום פעילות הבקרה בתוקף מהמועד האמור, וכן פעלה לשם העברת עובדי החברה בתחום ללמ"ת, תוך שמירה על רצף זכויותיהם, כאשר החברה תישא בחלקה בגין תשלום פיצויי פיטורים וימי חופשה שלא נוצלו בגין התקופה הקודמת למועד ההעברה האמור. בהתאם להוראות ההסכם הנ"ל, במקרה בו פעילות הבקרה תהיה רווחית, זכאית החברה, במשך 10 שנים קלנדריות ממועד תוקף ההעברה, ל-20% מהרווח (לפני מס) של הפעילות הנ"ל. בגין רווחי למ"ת בשנת 2013 זכאית החברה לסך של 70 אלפי ש"ח.

9.2 אפיון קבוצת שירותים דומים

באופן כללי ניתן לחלק את תחום פעילות התוכנה והבקרה לשתי קבוצות שירותים עיקריות:

[א] **תוכנה** - בעיקר יישומים ואינטגרציה של מוצרי תוכנה, אשר חברת הקבוצה משמשת נציג למכירתם ולביצוע יישומים על פיהם לפי צרכי הלקוחות וכן שירותי פיתוח, ייצור, התקנה והטמעה של מערכות ממוחשבות לתשלום ובקרת כניסה ומערכות בדיקה אוטומטיות ומתן שירות למערכות אלה. ראו פסקה 9.1.3 ו-9.1.6 לעיל.

[ב] **בקרה** - אספקת מערכות בקרה שלמות (במתכונת של פרויקט כולל - Turn-Key) ומתן שירותי ניהול, תכנון, יישום, רכש והקמה המתייחסים ללקוחות תעשייתיים במסגרת פרויקטים של אספקה, תכנון, יישום, הטמעה ושדרוג מערכות הבקרה שלהם. ראו גם פסקה 9.1.8 לעיל.

9.3 פילוח הכנסות של קבוצת השירותים מגורמים חיצוניים

שיעור ההכנסות מכלל הכנסות הקבוצה ב-%			הכנסות (באלפי ש"ח)			קבוצת שירותים
2011	2012	2013	2011	2012	2013	
11%	13%	17%	47,372	56,698	81,845	תוכנה
3%	4%	3%	11,175	15,380	14,897	בקרה
14%	17%	20%	58,547	72,078	96,742	סה"כ

9.4 אופן ההתקשרות עם הלקוחות

אופן התקשרות חברות הקבוצה בתחום התוכנה והבקרה דומה לאופן ההתקשרות המפורט בפסקה 8.6 לעיל.

במרבית המקרים, הקניין הרוחני של תוצרי השירות, הכולל תוכנה מותאמת ו/או שרטוטים ו/או קניין רוחני אחר, נשאר בידי מזמין העבודה, גם אם מדובר בפיתוחים של הקבוצה.

על פי ניסיון העבר, העלויות הנגרמות כתוצאה מאחריותה של הקבוצה לפרויקט לאחר השלמתו הינן זניחות, ולפיכך אין הקבוצה מבצעת הפרשות בדוחותיה לפרויקטים שנשתיימו, אלא במקרים ספציפיים בהם קיימת טענה מצד הלקוח וכן בקשר עם פרויקטים של שימקוטק בגינם נעשית בדרך כלל הפרשה בדוחות הכספיים עד לתום תקופת האחריות. **אין כל וודאות כי העלויות בעתיד בגין אחריות הקבוצה בפרויקטים בביצוע ו/או בפרויקטים שתבצע תהינה זניחות כפי שהיו בעבר.**

בקשר עם חלק מהפרויקטים המבוצעים על ידי שימקוטק, מתקשרת שימקוטק עם מזמין הפרויקט בהסכם למתן שירותי תחזוקה לציוד ולמערכות שסופקו והותקנו על ידה. כך למשל התקשרה שימקוטק בהסכם עם רכבת ישראל, לה היא מספקת מערכות ממוחשבות לתשלום ובקרת כניסה. עבודות התחזוקה כוללות, בין היתר, תחזוקת הציוד המותקן, לרבות תוכנת המערכת ועדכונים, טיפול וכיול אלקטרוני ומכני תקופתי, תיקון תקלות וליקויים, אספקת חלקי חילוף ועוד.

9.5 לקוחות

9.5.1 בתחום פעילות תוכנה ובקרה לא היה לקבוצה לקוח בודד שההכנסות ממנו בשנה קלנדרית עלו על 10% מהמחזור המאוחד.

9.5.2 להלן פירוט מספר לקוחות עיקריים בתחום פעילות תוכנה ובקרה (לקוחות שהמכירות להם עלו על 10% מהמחזור בתחום הפעילות הספציפי (להלן: "לקוח עיקרי בתחום") לפי שיוך גיאוגרפי:

מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2011	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2012	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2013	שיוך ענפי
--	--	2	ישראל
--	--	1	חו"ל

להלן התפלגות הכנסות הקבוצה מתחום פעילות תוכנה ובקרה, באחוזים מסך ההכנסות בתחום פעילות זה לפי שיוך גיאוגרפי של לקוחות תחום הפעילות:

% מההכנסות בתחום בשנת 2011	% מההכנסות בתחום בשנת 2012*	% מההכנסות בתחום בשנת 2013	שיוך ענפי
100%	94%	77%	ישראל
--	6%	23%	חו"ל

9.6 צבר הזמנות

9.6.1 להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של הקבוצה ליום 31.12.2013 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים) בתחום שירותי התוכנה והבקרה:

קבוצות שירותים	רבעון 1 2014	רבעון 2 2014	רבעון 3 2014	רבעון 4 2014	שנת 2015 ואילך	סה"כ
תוכנה	16,613	16,392	16,204	16,207	23,833	89,249
בקרה	6,490	3,858	9,165	2,166	3,584	25,263
סה"כ	23,103	20,250	25,369	18,373	27,417	114,512

בהקשר זה יצוין כי, חלק מההתקשרויות נעשות בסמוך לתחילת העבודה ובהן מופיעות בדרך כלל הוראות על פיהן המזמין רשאי, בהתראה כלשהי, להפסיק את ביצוע העבודה. ראו גם פסקה 11.15.4 להלן. בשנים האחרונות, זכות הלקוחות לסיום מוקדם של ההתקשרות כאמור לעיל בתחום זה לא מומשה. אין ודאות כי זכות זאת לא תמומש גם בעתיד. חלק מההתקשרויות הן התקשרויות ארוכות טווח שאינן ניתנות לביטול אלא במקרים חריגים.

9.6.2 ליום 1.1.2013 עמד צבר ההזמנות בתחום פעילות זה, לביצוע בשנת 2013, על כ- 64,100 אלפי ש"ח. ההכנסות שנרשמו בתחום זה בשנת 2013 עמדו על כ- 96,742 אלפי ש"ח. הגידול בהכנסות בשנת 2013 לעומת צבר ההזמנות בשנת 2013 נובע בעיקרו מביצוע פרויקטים בחו"ל שלא נכללו בצבר בתחילת שנת 2013.

9.7 תחרות

בתחום הפעילות קיימים מספר רב של מתחרים, חלקם חברות רב לאומיות (דוגמת SAP ו-ORACLE), כמו גם חברות ישראליות הפועלות בתחום יישומי התוכנה, בתחום הבקרה ובתחום הצב"דים, ובכללן חברות הנדסה רב-תחומיות, כמפורט בפסקה 8.9 לעיל. כמו כן, קיימות תוכנות של חברות בינלאומיות המתחרות בתוכנת PI.

למיטב ידיעת החברה, יתרונה היחסי בתחום זה נובע מכך ש- OSI ו- IBM ישראל, שהקבוצה משווקת את מוצריהן במסגרת הפרויקטים המבוצעים על ידה, הינן חברות בעלות מוניטין רב. לא ניתן להעריך את נתח השוק של הקבוצה בתחום פעילות זה, אך, להערכת החברה, הוא קטן.

9.8 מחקר ופיתוח

אין בקבוצה מדיניות קבועה של השקעה בתחומי מחקר ופיתוח, השקעה כאמור, ככל שנעשית, מבוצעת בהתאם לצרכים המזוהים על ידי הנהלת הקבוצה.

בשנת 2010 החלה הקבוצה בפיתוח מוצרים בתחומי מערכות כרטוס בתחבורה ציבורית ובתחום אבטחת מידע. בשנת 2011 היוונה הקבוצה הוצאות פיתוח בסך של 1.4 מיליון ש"ח. בשנת 2012 לא הונו הוצאות פיתוח נוספות. יצוין שהמוצרים שפותחו החלו לשמש את הקבוצה במהלך שנת

2012. בשנת 2013 היוונה הקבוצה הוצאות פיתוח בסך של 0.3 מיליון ש"ח.

9.9 קניין רוחני

הקבוצה מקבלת זכויות שימוש בתוכנה מספקיה והיא רשאית להעניק רישיונות לצדדים שלישיים. בדבר תוכנות שפותחו על ידי הקבוצה, ראו פסקה 9.1.3 לעיל.

9.10 ספקים וקבלני משנה

9.10.1 ספקי הקבוצה בתחום זה הינם חברות זרות המספקות לקבוצה רישיונות תוכנה וכן ספקים בישראל ובחו"ל המספקים לקבוצה שירותים ומוצרים בקשר עם מערכות הכרטוס וציוד הבדיקה. עם חלק מספקי רישיונות התוכנה, קשורה הקבוצה בהתקשרויות Reseller. בהתאם להתקשרויות אלו, מתמנה חברת הקבוצה כ- Reseller לא בלעדי של מוצרי הספק לתקופה שנקבעה מראש (על פי רוב תקופה של שנה המתחדשת מאליה). ההתקשרויות ניתנות לסיום בהודעה מוקדמת. בהתאם להתקשרויות הנ"ל רוכשת הקבוצה את המוצרים על פי תעריפים או מנגנון הקבוע בהן, והיא רשאית למכור אותם ללקוחותיה. הקבוצה מחויבת להעניק שירותי תמיכה למוצרים שנמכרו על ידה, בהתאם לסטנדרטים שנקבעו בין הקבוצה לספקים.

התקשרויות הקבוצה עם ספקי ציוד ושירותים המיועדים למערכות הכרטוס וציוד הבדיקה של שימקוטק נעשות בדרך כלל בדרך של הזמנות עבודה המוצאות מעת לעת על ידי שימקוטק לספקים השונים.

בנוסף, לשימקוטק התקשרות ארוכת טווח עם ספק עיקרי בקשר לאספקת ציוד בתחום מכונות הכרטוס במסגרת הפרויקט המבוצע עבור רכבת ישראל. התחייבויותיו של הספק האמור הינן באותם התנאים לפיהם מחוייבת שימקוטק במסגרת התקשרויותיה לביצוע הפרויקט.

9.10.2 לפעילות התוכנה תלות בשני ספקים, כדלהלן:

רכישות באלפי ש"ח			שם התוכנה/מערכת ויישומה	שם הספק
2011	2012	2013		
463	749	588	PI - מערכת למדידת ביצועים	OSI Soft LLC
6,646	8,569	23,111	ציוד ורכיבים למערכות כרטוס	Xerox Business Solutions SAS (formerly known as Affiliated Computer Services Solutions SAS)

* החברה שינתה שם מ Affiliated Computer Services Solutions SAS

9.10.3 הוצאות הקבוצה לקבלני משנה בתחום שירותי התוכנה והבקרה בשנים 2011, 2012 ו- 2013 הסתכמו לסך של כ- 3,235 אלפי ש"ח, כ- 7,222 אלפי ש"ח וכ- 5,448 אלפי ש"ח בהתאמה. הגידול בשימוש בקבלני משנה לאורך השנים מיוחס לשינוי בתמהיל העבודות שבביצוע, אשר בשנים האחרונות התאפיין בקבלת פרויקטי אינטגרציה של מערכות וציוד, ובהם מרכיב השימוש בעבודת קבלני משנה גבוה יותר.

9.11 אשראי לקוחות ואשראי ספקים

9.11.1 אשראי לקוחות

התשלומים מלקוחות, בעיקר במסגרת שירותי הבקרה, כפופים לאישור מפקח או מהנדס פרויקט מטעם הלקוח.

הקבוצה מעניקה ללקוחותיה מהמגזר הפרטי בתחום התוכנה והבקרה אשראי הנע, בדרך כלל, בין 30 ל-90 יום ממועד הגשתו של כל חשבון (המוגש מדי חודש). בשנת 2013, עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-178 ימים. בשנת 2012, עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-202 ימים ממועד הגשתו של כל חשבון. החריגה בימי אשראי לקוחות בין התנאים החוזיים המוצגים לבין ימי האשראי בפועל מיוחסת להתקשרות עם לקוח מהמגזר הציבורי.

בחלק מהמקרים מעמידה החברה ללקוחותיה ערבויות בנקאיות להבטחת מקדמות המשולמות על ידם.

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת בעיקרה באופן ספציפי.

כמו כן, יצוין שבמהלך השנה התקשרה חברה בת בתחום הפעילות עם לקוח בשתי התקשרויות נפרדות לאספקת מערכות כרטוס חכם. ההתקשרות מאופיינת באספקת ציוד, שעיקרו נרכש מספקי ציוד חיצוניים, כאשר מרכיב הציוד מהווה חלק מהותי בהיקף ההתקשרות. תנאי ההתקשרות עם הלקוח כללו גם הסדר מימון מיוחד, לפיו העניקה חברת הבת בתחום הפעילות הלוואה ללקוח בכל אחת מההתקשרויות עמו, בתנאים שהוסכמו בין הצדדים. מנגד, נטלה חברת הבת בתחום הפעילות, הלוואה בנקאית בתנאים דומים, באופן שאיפשר לחברת הבת לבצע את הרכש הדרוש לפרויקטים, כאשר החזר הלוואה הבנקאית שנטלה חברת הבת מבוצע מכספי הלוואות שהוענקו, ומוחזרים על ידי הלקוח. לפרטים נוספים ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

9.11.2 אשראי ספקים

אשראי הספקים בתחום פעילות זה, דומה בעיקרו לאשראי הספקים שניתן בתחום חטיבת ההנדסה, ראו פסקה 8.10.2 לעיל. בשנת 2013 עמד האשראי הממוצע בפועל על כ-123 ימים לעומת האשראי ממוצע של כ-114 ימים בשנת 2012.

9.12 הסכמים מהותיים

9.12.1 שימקוטק משמשת כקבלן משנה של חברה בת של אמנת ניהול ומערכות בע"מ ("אמנת") בחוזה עבור רכבת ישראל בע"מ ("הרכבת") להקמת מערכת כרטוס וגבייה אוטומטית עבור הרכבת ("הפרויקט"). שימקוטק אחראית לאספקת ציוד, התקנת מערכות הכרטוס והגבייה בתחנות הרכבת השונות ולתחזוקתן למשך תקופת ההתקשרות.

כמו כן, אחראית שימקוטק כלפי חברת הבת של אמנת על ביצוע עבודותיה של חברה איטלקית

המשמשת אף היא כקבלן משנה של חברת הבת של אמנת בפרויקט, שעיקרן בתחום פיתוח תוכנה התומכת בכל המערכות המסופקות במסגרת הפרויקט, ואספקת ציוד המשמש את מערכות הכרטוס והגבייה.

9.12.2 במהלך שנת 2013 זכתה החברה בביצוע פרויקט עבור לקוח מהותי של הקבוצה, לתכנון והקמה של מתקן ערבול תזקינים. לנוכח אופיו של הפרויקט, אשר בעיקרו הינו בתחום הבקרה, ביצע הפרויקט בפועל נעשה על ידי למ"ת, בתנאי גב-אל-גב עם תנאי ההתקשרות בהם התחייבה החברה כלפי הלקוח המהותי. לפרטים בדבר תנאי ההתקשרות ראה סעיף 11.10.7 להלן.

חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה

חטיבה זו מרכזת את כל פעילות הקבוצה בתחום אנרגיה ואיכות הסביבה בארץ ובחו"ל. הפעילות כונסה תחת חברת הבת טכנולוגיות סביבה אשר הוקמה לצורך מטרה זו.

הידע והטכנולוגיה שבשימוש הקבוצה במסגרת תחום פעילות זה מבוססים על ניסיון נצבר, השקעה בטכנולוגיות מובילות והסכמי ידע עם חברות מובילות בעולם.

במסגרת תחום פעילות זה פועלת הקבוצה למתן פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים, טיפול בפסולת מוצקה תעשייתית, יעוץ עריכת סקרי זיהום וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום וטיפול בגזי פליטה.

כמו כן, החל משנת 2010, מרוכזת בחטיבת איכות הסביבה פעילות הקבוצה בהשקעה ופיתוח של פרויקטים לייצור אנרגיה (חשמל ו/או אנרגיה תרמית) תוך שימוש בחומרי גלם מתחום האנרגיה הירוקה - פסולת תעשייתית וחקלאית ממוחזרת, גידולים חקלאיים וזבל אורגני, והקמה של פרויקטים כאמור.

מתן פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים ופסולת תעשייתית מוצקה - במסגרת זו מציעה הקבוצה ליווי של הלקוחות התעשייתיים באפיון, התאמת פתרון טכנולוגי ויישום, לרבות טיפול בבוצות תעשייתיות.

עריכת סקרי זיהום וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום - במסגרת זו מבצעת הקבוצה סקרי היסטוריים, מיפוי זיהומים, מדידת גזים המצויים בקרקע, מדידת מזהמים במי התהום, סקרי הערכת סיכונים, בנית ומכירת מערכות טיפול לשיקום קרקעות ומי תהום או ביצוע השיקום על ידי צוות החברה.

טיפול בגזי פליטה - במסגרת זו מציעה הקבוצה ליווי של הלקוחות התעשייתיים באפיון, התאמת פתרון טכנולוגי ויישום. פעילות זו מתייחסת לפליטות ממערכת יצור בתעשייה התהליכית.

החברה הכלולה לקסטון פיתחה טכנולוגיה חדשה לטיפול בגזי פליטה משריפת דלק ופחם בתחנות כוח, בתי זיקוק וכל מקור אחר.

השקעה ופיתוח פרויקטים לייצור אנרגיה - במסגרת פעילות זו, פועלת הקבוצה בשני אפיקי פעילות. באפיק ההשקעה ופיתוח פרויקטים, פועלת הקבוצה בייזום פרויקטים לייצור אנרגיה בטכנולוגיות שונות מתחום האנרגיה המתחדשת, בעיקר בהולנד, כאשר הקבוצה באמצעות חברות הבת לודן אנרגיה חו"ל או לודן מימון, משתתפת בהחזקות בכל פרויקט כאמור, בדרך כלל עם שותף מקומי. באפיק של הקמת הפרויקט, מבצעת הקבוצה, באמצעות חברות בשליטתה עבודות הקמה של מתקני אנרגיה מתחדשת. השקעת החברה בפרויקטים מסוג זה, נעשית בד בבד עם הבטחת ביצוע עבודות ההקמה על ידי מי מחברות הקבוצה. למועד פרסום דוח זה, הושלמו עבודות ביצוע ההקמה של שני פרויקטים בהם החברה שותפה בהחזקותיהם בהולנד,

ובשלושה פרויקטים קטנים (250kw-350kw), בהם החברה שותפה בהחזקות, בספרד. טרם הושלמו עבודות הפיתוח של פרויקטים נוספים בהם החברה שותפה בהחזקותיהם, ומקל וחומר, טרם החלו ביצוע עבודות הקמה בפרויקטים אלו.

10.1 לקסטון בע"מ

10.1.1 לקסטון הינה חברה פרטית אשר התאגדה בישראל בשנת 1997. לקסטון הינה בעלת טכנולוגיה של שימוש בחומר מיוחד (קטליסט) לספיחת גזי פליטה בעיקר מתחנות כח. פעילות לקסטון איננה מהותית לעת עתה לפעילות הקבוצה.

לקסטון רשמה פטנט במספר מדינות על טכנולוגיה מסוימת וכן היא פועלת לרישום פטנטים על טכנולוגיות נוספות.

בתוקף חוזי מחקר ופיתוח עם ממשלת ישראל התחייבה לקסטון לשלם תמלוגים בשיעור של 3% - 6% מהתמורה ממכירת אותם מוצרים שינבעו מהמחקר והפיתוח ועד ל- 100% מהמענקים שהתקבלו. ליום 31.12.2013 יתרת התמלוגים העשויים לעמוד לתשלום בשנים הבאות (במידה והפרויקטים יניבו הכנסות) היא כ- 4,100 אלפי ש"ח (התמלוגים צמודים לשער הדולר של ארה"ב, ונושאים ריבית שנתית בשיעור הליבור).

בנוסף, בהתאם להסכם שנחתם בשנת 2002 בין לקסטון לבין חברת החשמל לישראל בע"מ (להלן: "חח"י"), התחייבה לקסטון לשלם לחח"י תמלוגים בשיעור של 2% ממכירות מערכות שיותקנו בעקבות מחקר שנערך על ידי לקסטון עבור חח"י ובמימון חלקי שלה, וזאת עד לסכום ששולם על ידי חח"י ללקסטון ואשר למיטב ידיעת החברה הינו 175 אלפי דולר.

ההסכם האמור עודכן במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012. על פי תנאי ההסכם המעודכן, התחייבויות לקסטון כלפי חח"י בוטלו, ובתמורה לכך הוענקה לחח"י האופציה לרכוש 52,756 מניות לקסטון במחיר של 0.01 ש"ח למניה, וזאת לתקופה של 5 שנים.

10.1.2 משנת 1999 ואילך השקיעה החברה בלקסטון סכומי כסף, הן בדרך של השקעה בהון והן בדרך של העמדת הלוואות. לפרטים בדבר החזקות הקבוצה בלקסטון, ראו פסקה 10.1.4 להלן. ב-2010 לקסטון שילמה לחברה בת סכום לא מהותי בגין דמי ניהול.

10.1.3 עד וכולל שנת 2013 השקיעה הקבוצה (עד וכולל שנת 2007 - החברה, החל בשנת 2008 ואילך טכנולוגיות סביבה) בלקסטון סך כולל של 4,265 אלפי ש"ח. בשנת 2013 השקיעה הקבוצה (באמצעות הלוואה שהומרה להון בשנת 2014) בלקסטון סך כולל של כ- 133 אלפי ש"ח.

בשנת 2008 השקיע צד שלישי שאינו קשור (להלן בפסקה זו: "המשקיע") בלקסטון סך של 1,250 אלפי דולר ארה"ב, מתוך השקעה אותה אמור היה המשקיע להעמיד, בסך כולל של 2 מיליון דולר ארה"ב. מאחר שעד מועד פרסום דוח זה לא השלים המשקיע את ההשקעה, לא הוקצו עד כה מניות כלשהן של לקסטון למשקיע וכן לא נכנס לתוקפו, הסכם בין לקסטון לבין חברה בת

של המשקיע (להלן בפסקה זו: "חברת הבת"), על פיו אמורה היתה לקסטון להעניק לחברת הבת רישיון לשיווק והפצת הטכנולוגיה של לקסטון בסין ובהונג קונג למשך 10 שנים, בכפוף לעמידה ביעדים.

10.1.4 למועד פרסום דוח זה, מחזיקה טכנולוגיות סביבה ב- 1,189,550 מניות רגילות בנות 0.01 ש"ח של לקסטון, המהוות, למיטב ידיעת החברה, למועד פרסום דוח זה, כ- 28% מהון המניות המונפק והנפרע של לקסטון (בהנחה שלא יוקצו למשקיע, כהגדרתו לעיל, מניות כלשהן של לקסטון, כאמור בפסקה 9.1.4 לעיל).

10.1.5 למועד דוח זה מכהנים בדירקטוריון לקסטון שני דירקטורים מטעם החברה וזאת מתוך שבעת הדירקטורים המכהנים. בהתאם להוראות תקנון לקסטון, האסיפה הכללית של בעלי המניות של לקסטון רשאית לבחור מנהלים ולפטורם ולקבוע את שכרם, וכל זה ברוב של 75% מקולות כל בעלי ההצבעה בלקסטון.

על פי תקנון לקסטון כפופה כל העברת מניות בלקסטון לזכות סירוב ראשונה של בעלי המניות האחרים.

ליום 31.12.2012 וליום 31.12.2013 הסתכמה עלות ההשקעה בלקסטון בספרי החברה בסך של כ- 4,265 אלפי ש"ח. ליום 31.12.2012 וליום 31.12.2013 הסתכם הערך המאזני של לקסטון בספרים בסך של כ- 555 אלפי ש"ח וכ- 212 אלפי ש"ח, בהתאמה. הקיטון בערך המאזני בספרים נובע מהפסדי לקסטון בשנת 2013, המיוחסים לחברה.

10.2 פעילות השקעה ופיתוח בתחום אנרגיה מתחדשת

10.2.1 בשנת 2010 הרחיבה החטיבה את פעילותה בתחום השקעה ופיתוח של מתקני אנרגיה מתחדשת בחו"ל.

במסגרת פעילות זו, משתתפת החטיבה, באמצעות חברות אנרגיות חו"ל או לודן מימון (להלן ביחד בפסקה 10.2 זו: "לודן"), בהשקעה בחברות פרויקט המוקמות לצורך פיתוח, הקמה ותפעול של מתקני אנרגיה מתחדשת בתחום הביוגז.

10.2.2 בדרך כלל, השקעה בחברת פרויקט כאמור, מבוצעת ביחד עם שותף מקומי, והחזקותיה של לודן בכל חברת פרויקט משתנות. יצוין, כי על פי רב, כאשר אנרגיה חו"ל מצטרפת ליזם שכבר החל בפיתוח פרויקט, החזקותיה של אנרגיות חו"ל הן החזקות מיעוט, תוך שמירה והגנה מלאה על זכויותיה כמיעוט במסגרת מסמכי ההתקשרות עם השותף/ים למיזם.

10.2.3 המתקנים המדוברים הם בדרך כלל מתקנים קטנים, בעלי כושר ייצור חשמל עד 4 מגוואט. החשמל המיוצר במתקן נמכר לרשת החשמל המקומית בתעריפים מסובסדים (בהתאם לחקיקה המקומית בכל מדינה), בהסכם ארוך טווח של 10-15 שנה.

תוצרי הלוואי של המתקן הינם אנרגיה תרמית ודשנים, אשר אף הם בעלי פוטנציאל למכירה.

בחלק מהמיזמים, השותף משמש הן כספק חומרי הגלם והן כצרכן תוצרי הלוואי הנזכרים לעיל.

10.2.4 פיתוח פרויקט כאמור כרוך בעיקר בהליך קבלת היתרים ורישיונות שונים מהרשויות המקומיות – היתרים סביבתיים, היתרים לייצור חשמל ומכירתו לרשת המקומית, והיתרים סטטוטוריים. מכאן, שתקופת הפיתוח בקשר עם כל מתקן משלבי התכנון הראשוניים ועד לקבלת היתר הבניה אורכת 12-24 חודשים.

תקופת ההקמה של כל מתקן בסדר גודל הנזכר לעיל הינה 6-12 חודשים, כאשר עלות ההקמה מוערכת בכ-3-4 מיליון אירו למגוואט.

10.2.5 המימון לצורך הקמת מתקן כאמור מבוסס על השקעת הון עצמי של השותפים במיזם בשיעור של כ-30%-40% מהיקף ההשקעה, והיתרה מבוססת על ליווי בנקאי. בחלק מהמתקנים, קיימת זכאות למענק ממשלתי, אשר בהתקיימו, מקטין את צרכי המימון.

10.2.6 תנאי להצטרפותה של לודן למיזם כאמור הינו כי קבלן הביצוע לצורך הקמת המתקן יהיה חברה קשורה מתוך קבוצת לודן, שהינה בעלת יכולות ואמצעים לביצוע הקמת מתקן כאמור במימנות ומקצועיות, ובמחירי שוק. תנאי זה מקובל על ידי השותפים, אשר מבחינתם מהווה הצהרת כוונות חיובית כאשר מצטרף למיזם שותף שביכולתו לתרום למיזם וקידומו הן מהבחינה הפיננסית והמימונית, והן מהבחינה המקצועית, כאשר לשותף מסוג זה יש מחויבות עמוקה להצלחת הפרויקט.

בנוסף, שואפת החברה שגם עבודות התפעול והתחזוקה בכל מתקן שהקמתו תושלם, בתקופת הפעלתו, תבוצע על ידי חברה מקבוצת לודן, בתנאים שיאושרו ויוסכמו בין השותפים.

10.2.7 נכון למועד פרסום דוח זה, פעילות החטיבה בתחום זה מתרכזת בעיקר בהולנד, שם קיים שוק פעיל בתחום, רגולציה תומכת ומערכת פיננסית המעניקה מימון דרוש לפרויקטים מסוג זה. בנוסף, בהולנד קיימת כבר פעילות של חברות הקבוצה, אשר משמשות כקבלני הביצוע להקמתם של מתקנים במיזמים בהם שותפה לודן.

10.2.8 נכון למועד פרסום דוח תקופתי זה, הושלמה הקמתם של שני פרויקטים בהולנד, והקמתם של שלושה פרויקטים קטנים (250kw-350kw) בספרד. פרויקטים נוספים בהם מעורבת לודן, בעיקר בהולנד, נמצאים בשלבי פיתוח שונים.

10.2.9 הקבוצה נערכת לאפשרות שבמהלך השנה הקרובה, ובשנים שלאחריה, יצאו מספר פרויקטים כאמור לביצוע, ולודן תיידרש להשקיע הון עצמי לצורך הקמתם.

בהקשר זה, יצוין כי בד בבד עם המאמצים המושקעים בפיתוח פרויקטי אנרגיה מתחדשת בחו"ל וקידומם על מנת להביאם לשלב ההקמה, גייסה החברה בשנת 2011 הון (בדרך של גיוס חוב) אשר ישמש את לודן מימון לצורך מימון המיזמים בהם היא שותפה.

10.3 לקוחות

בשנת 2013 לא היה לקבוצה לקוח אשר היקף ההכנסות ממנו עלה על שיעור של 10% ממחזור ההכנסות המאוחד של הקבוצה (להלן: "**הלקוח המהותי**"). להלן פרטים על ההכנסות מהלקוח המהותי האמור בתחום פעילותה של חטיבת איכות הסביבה בשנים 2011-2013 (באחוזים מהמחזור המאוחד ובאלפי ש"ח):

2011		2012		2013	
%	אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח
7%	33,473	--	--		--

להלן פירוט מספר לקוחות עיקריים בתחום פעילות אנרגיה ואיכות הסביבה (לקוחות שהמכירות להם עלו על 10% מהמחזור בתחום הפעילות הספציפי (להלן: "**לקוח עיקרי בתחום**") לפי שיוך גיאוגרפי:

שיוך ענפי	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2013	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2012	מספר לקוחות עיקריים בתחום לשנת 2011
ישראל	--	--	--
חו"ל	2	--	1

להלן התפלגות הכנסות הקבוצה מתחום פעילות אנרגיה ואיכות הסביבה, באחוזים מסך ההכנסות בתחום פעילות זה לפי שיוך גיאוגרפי של לקוחותיה:

שיוך ענפי	% מההכנסות בתחום בשנת 2013	% מההכנסות בתחום בשנת 2012	% מההכנסות בתחום בשנת 2011
ישראל	10%	11%	12%
חו"ל	90%	89%	88%

10.4 למידע כספי בנוגע לחטיבת איכות הסביבה, לרבות פרטים בדבר הכנסות הקבוצה מתחום פעילות זה, ראו הפירוט בפסקה 6 לדוח זה לעיל.

10.5 להלן פרטים בדבר צבר ההזמנות של חטיבת איכות הסביבה ליום 31.12.2013 (באלפי ש"ח לפי מועדי אספקה צפויים):

קבוצות שירותים	רבעון 1 2014	רבעון 2 2014	רבעון 3 2014	רבעון 4 2014	2015 ואילך	סה"כ
נתר"ה	2,414	2,558	1,600	1,156	3,490	11,218
Turn-Key	15,406	16,176	8,931	4,347	-	44,860
סה"כ	17,820	18,734	10,531	5,503	3,490	56,078

ליום 1.1.2013 עמד צבר ההזמנות בתחום פעילות זה, לביצוע בשנת 2013, על כ- 97,895 אלפי ש"ח. ההכנסות שנרשמו בתחום זה בשנת 2013 עמדו על כ- 84,243 אלפי ש"ח. בדבר הסכמים מהותיים בחטיבת איכות הסביבה, ראה פסקאות 11.10.4 ו- 11.10.5 להלן.

11.1 לקוחות

11.1.1 לקבוצה לקוח עיקרי אחד בחו"ל, אשר היקף ההכנסות ממנו בשנת 2013 עלה על שיעור של 10% מהמחזור המאוחד ("לקוח עיקרי"). לפרטים נוספים על הכנסות מלקוחות עיקריים בשנים 2011-2013 (באחוזים מהמחזור המאוחד ובאלפי ש"ח) ראה באור 19 לדוחות הכספיים.

11.1.2 חוזה ההתקשרות עם הלקוח העיקרי נערך אל מול החברה, לנוכח דרישות הלקוח העיקרי. החברה מתקשרת עם חברות שונות בקבוצה לביצוע העבודות נשוא התקשרויות החברה עם הלקוח העיקרי, בהתאם לאופי הפרויקט והעבודות בביצועו. תוצאותיו של כל פרויקט עם הלקוח העיקרי מיוחסות ומופיעות במסגרת אותו מגזר פעילות המוביל את הפרויקט, בהתאם לאופיו של הפרויקט. נכון למועד פרסום דוח שנתי זה, נמצאים בביצוע שני פרויקטים מהותיים עבור הלקוח, כאשר אחד הינו פרויקט בתחום האקולוגיה, ותוצאותיו נכללות בתחום פעילות אנרגיה ואיכות הסביבה, והאחר הינו עתיר עבודות בתחום הבקרה, ותוצאותיו נכללות בתחום פעילות התוכנה והבקרה.

11.1.3 עוד יצוין שלצורכי התנהלות כספית מול הלקוח העיקרי, ספקים וקבלני משנה מקומיים, הקימה החברה סניף מקומי שהינו ישות לצורכי מס (אינה מאוגדת כחברת בת של החברה).

11.1.4 להלן יפורטו מאפייני ההתקשרות עם הלקוח העיקרי, כדלקמן:

11.1.4.1 ההתקשרות היא בדרך כלל במתכונת של Turn-Key, במחיר קבוע (Lump Sum). על פי רוב, ההתקשרות היא תוצאה של הליך מכרזי, ומשא ומתן עם הלקוח העיקרי, שעיקרו מסחרי, עד שהלקוח העיקרי מכריז על זכיה בביצוע הפרויקט.

11.1.4.2 התחייבויות החברה בפרויקטי Turn-Key עבור הלקוח כוללות בדרך כלל התחייבות לתכנון וביצוע מתקן בהיקף מלא, כולל תכנון לצורכי קבלת היתרים, רכש ציוד, עבודות הקמה החל מביצוע עבודות תשתית והנדסה אזרחית, עבור בהתקנת מערכות אלקטרו-מכאניות וציוד עיקרי, וכלה בהתקנת מערכות ומכשור ספציפי, ביצוע הרצה ומבחני קבלה עד למסירת המתקן ללקוח, כאשר המתקן פועל בהתאם לדרישות המפרט הטכני.

11.1.4.3 בהתאם להוראות הדין המקומי, המוחל על תנאי ההתקשרות, המחיר הקבוע כולל את כל העבודות עד למסירת הפרויקט, ועל אף שקיים מנגנון שינויים ועבודות חריגות, לעתים נדירות נעשה שימוש במנגנון זה. המשמעות היא שהמחיר הקבוע, נותר כסך התמורה הכולל, ולא משתנה.

11.1.4.4 כאמור לעיל, לצורכי ביצוע העבודות מתקשרת החברה עם קבלני משנה. חלקם חברות בנות בקבוצה, וחלקם קבלני משנה מקומיים.

11.1.4.5 תנאי התשלום הינם בדרך כלל בהתאם לאבני דרך לתשלום, כאשר בדרך כלל קבועה

מקדמה בשיעור של 10%-20% מהיקף התמורה, ואבני הדרך הבאות לתשלום נקבעות על פי השלמת תכנון וקבלת היתרים, הגעת ציוד עיקרי לאתר, השלמת הקמה ועמידה במבחן המסירה. לעתים, נקבעות אבני דרך ביניים, בהתאם להיקף הפרויקט, משך הביצוע והציוד העיקרי הדרוש.

11.1.4.6 ביצוע העבודות ואישורן כפוף לפיקוח מקצועי אשר מבוצע על ידי נציג הלקוח העיקרי. הלקוח העיקרי גם נושא בעלויות המפקח/ים המקצועיים.

11.1.4.7 קבלן ביצוע ראשי בפרויקט, אחריות החברה הינה גם לשמירה על כללי הבטיחות באתר, בהתאם להוראות הדין המקומי ונוהלי הלקוח העיקרי.

11.1.4.8 בדרך כלל החברה רוכשת פוליסת ביטוח ספציפית, עבודות קבלניות כל הסיכונים, בקשר עם כל פרויקט בנפרד. תנאי הפוליסה הינם סטאנדרטיים, והלקוח העיקרי מוגדר כמוטב לתקבולי הביטוח, בכפוף להתחייבותו של הלקוח העיקרי לעשות שימוש בתקבולי הביטוח אך ורק לצורכי תיקון נזקים שנגרמו.

11.1.4.9 ההתקשרות כוללת בדרך כלל סעיף פיצוי מוסכם בגין עיכובים במסירה. סך הפיצוי המוסכם בגין עיכובים מוגבל בתקרה של 10% מהיקף ההתקשרות.

11.1.4.10 ערבויות – על החברה להפקיד בידי הלקוח העיקרי ערבות מקדמה בגובה סכום המקדמה (ככל שניתנת), ערבות ביצוע בשיעור של 10% מהיקף ההתקשרות ובתוקף עד למסירת המתקן, וערבות טיב בשיעור של 5% מהיקף ההתקשרות, בתוקף לתקופת האחריות, אשר עומדת על 12-24 חודשים. הערבויות הנזכרות לעיל הינן ערבויות בנקאיות.

11.1.4.11 אחריות החברה כלפי הלקוח העיקרי בקשר עם ביצוע עבודותיה בפרויקט הינה לנזקים ישירים בלבד.

11.1.4.12 כאמור לעיל, הדין החל על תנאי ההתקשרות הינו הדין המקומי, ובפרט בתחום התכנון והבניה. מנגנון פתרון הסכסוכים שאומץ ברב ההתקשרויות הינו מנגנון בוררות שנערך מחוץ לתחומי מדינת הלקוח העיקרי.

11.2 מקרקעין בבעלות הקבוצה

11.2.1 מקרקעין בפתח תקוה

ללודן נדל"ן זכויות חכירה מהוונת ממינהל מקרקעי ישראל ל- 49 שנים החל מיום 26.10.94 בשטח של כ- 668 מ"ר (וכן חניות בשטח של 171 מ"ר) בנכס בקרית אריה, בפתח תקוה (להלן: "הנכס בפ"ת"), אותן רכשה מצד שלישי על פי הסכם מחודש יולי 2001 (להלן: "הסכם הרכישה"). זכויות החכירה תהיינה ניתנות להארכה, על פי תנאי מינהל מקרקעי ישראל, ל- 49 שנים נוספות.

הנכס בפ"ת (הממוקם בקומה הרביעית) הינו חלק מבנין משרדים בן 4 קומות (מעל קומת כניסה

וחניון). על פי הסכם הרכישה, במקרה של בניית קומה נוספת מעל הנכס בפ"ת, נתונה ללודן נדל"ן האופציה לבחור בין פיצוי כספי ובין רכישת מחצית מהשטחים בקומה הנוספת במחיר מופחת (בכפוף להשתתפות בהוצאות הבניה). הבניין בו מצוי הנכס בפ"ת טרם נרשם כבית משותף בלשכת רישום המקרקעין, ובהתאם טרם נרשמו זכויות לודן נדל"ן בלשכת רישום המקרקעין.

העלות המופחתת של הנכס בפ"ת, לרבות דמי החכירה ששולמו מראש, הסתכמה ליום 31.12.2012 וליום 31.12.2013 בסך של כ- 4,194 אלפי ש"ח וכ- 4,055 אלפי ש"ח, בהתאמה. הנכס בפ"ת משמש את הקבוצה למשרדים.

לפרטים בדבר שעבודים שערכה החברה בקשר עם רכישת הנכס בפ"ת, ראה באור 16.א. לדוחות הכספיים.

בדבר נכס נוסף במבנה האמור המושכר לקבוצה, ראו הטבלה בבאור 16.ה. לדוחות הכספיים.

11.2.2 מקרקעין בנשר

ללודן נדל"ן זכויות חכירה מהוונות ממינהל מקרקעי ישראל ל- 49 שנים החל מיום 7.9.1999 ב- 2 יחידות רישום בשטח כולל של כ- 615 מ"ר בנכס בנשר (להלן: "הנכס בנשר"), אותן רכשה מצד שלישי על פי הסכם מחודש ספטמבר 2002. זכויות החכירה תהיינה ניתנות להארכה, על פי תנאי מינהל מקרקעי ישראל, ל- 49 שנים נוספות.

הנכס בנשר (הממוקם בקומה השלישית) הינו חלק ממבנה הכולל בנין משרדים בן 3 קומות ומבנה מסחרי. המבנה בו מצוי הנכס בנשר טרם נרשם כבית משותף בלשכת רישום המקרקעין, ובהתאם טרם נרשמו זכויות לודן נדל"ן בלשכת רישום המקרקעין.

העלות המופחתת של הנכס בנשר, לרבות דמי החכירה ששולמו מראש, הסתכמה ליום 31.12.2012 וליום 31.12.2013 בסך של כ- 2,261 אלפי ש"ח וכ- 2,088 אלפי ש"ח, בהתאמה.

עד למחצית שנת 2013 שימש הנכס בנשר למשרדי סניף צפון של חטיבת ההנדסה בישראל. במחצית שנת 2013 פונה הנכס, ומשרדי סניף צפון של חטיבת ההנדסה הועברו לשטחים שהושכרו במבנה ביקנעם. לפרטים בדבר שעבודים שערכה החברה בקשר עם רכישת הנכס בנשר, ראה באור 16.א. לדוחות הכספיים.

בדבר נכסים נוספים במבנה האמור המושכרים לקבוצה ואשר לקבוצה יש זכות לרכוש חלק מהם, ראו הטבלה בבאור 16.ה. לדוחות הכספיים.

11.2.3 מקרקעין בבוקרשט, רומניה

בחודש פברואר 2007, רכשה כריזמה, חברה שלודן נדל"ן מחזיקה ב- 26% ממניותיה, קרקע בשטח של כ- 3,722 מ"ר בעיר בוקרשט רומניה, תמורת סכום כולל של כ- 624 אלפי אירו. מלכתחילה, הכוונה היתה לבנות על הקרקע בניין משרדים בשטח בנוי של כ- 3,000 מ"ר לפחות

כאשר לודן רומניה תתחייב לשכור שטח של לפחות כ- 1,000 מ"ר בבניין המשרדים, לתקופה של חמש שנים לפחות, במחיר של 14 אירו למ"ר לכל חודש. נוכח המשבר הפיננסי העולמי ובכלל זה גם ברומניה, אין כל וודאות כי הבנייה כאמור תחל וכריזמה בוחנת את האפשרות למכור את הקרקע. יתר בעלי המניות בכריזמה אינם בעלי השליטה בחברה או מי מטעמם.

הנכס רשום בספרי לודן לפי עלות, בסכום של כ- 162 אלפי אירו (בהתאם לחלקה של לודן בכריזמה - 26%).

11.3 רכוש קבוע אחר

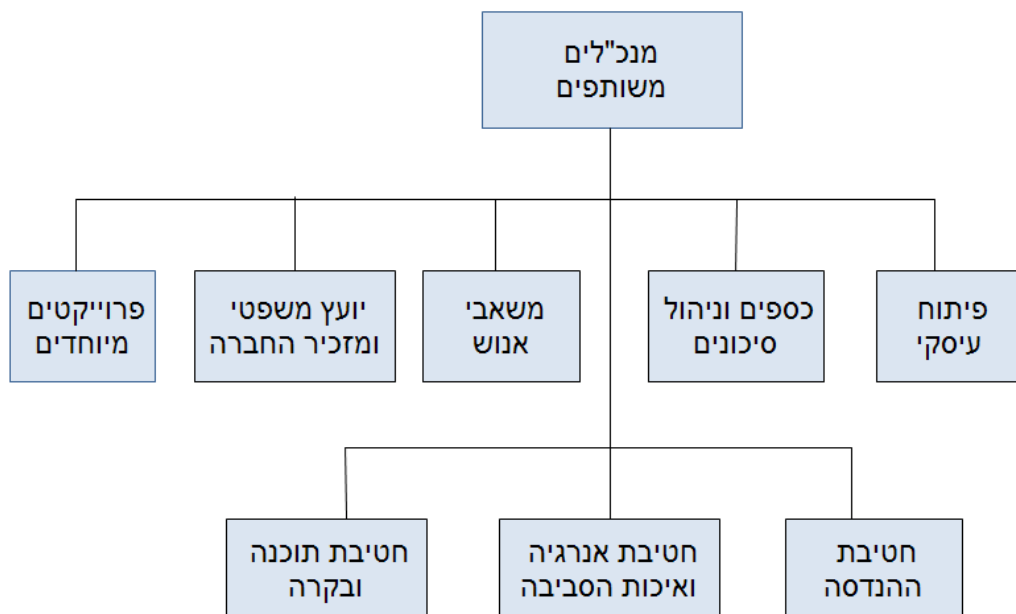
לקבוצה רכוש קבוע אחר (מלבד המקרקעין המפורטים בפסקה 10 לעיל) הכולל ברובו שיפורים במושכר, ציוד מחשב, תוכנות וציוד משרדי. העלות המופחתת של הרכוש הקבוע האחר של הקבוצה (לא כולל מקרקעין כאמור לעיל) הסתכמה ליום 31.12.2012 וליום 31.12.2013 בסך של כ- 9,279 אלפי ש"ח וכ- 8,963 אלפי ש"ח, בהתאמה.

11.4 משרדים בשימוש הקבוצה

למועד פרסום דוח זה, מלבד השימוש שעושה הקבוצה במשרדים שבבעלותה, כמפורט בפסקה 11.2 לעיל, שוכרת הקבוצה שטחי משרדים ואחסנה בישראל ובחו"ל. לפרטים בדבר שטחי המשרדים המושכרים עבור חברות הקבוצה, ראה באור 16.ה. לדוחות הכספיים.

11.5 מבנה ארגוני והון אנושי

11.5.1 להלן תרשים סכמטי של המבנה הארגוני של הקבוצה, כפי שהינו נכון למועד פרסום דוח זה:

ה"ה יהודה שריד, מנכ"ל משותף, וארנון אהרון, מנכ"ל משותף, אחראים לניהולה השוטף של החברה, ובנוסף על הפיתוח העסקי של פעילות הקבוצה, כח האדם של הקבוצה והשיווק. בנוסף, במקרים בהם מבצעת הקבוצה פרויקטים בהיקפים גדולים, ולפי דרישת הלקוח, מלווה אחד המנכ"לים המשותפים את אותו הפרויקט.

להערכת החברה ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון הינם אנשי מפתח, אשר הפסקת עבודתם עלולה להביא בעתיד לירידה בהכנסות הקבוצה, אף כי להערכת החברה, לחברה אין תלות בהם, ראו פסקה 11.15.2 להלן.

11.5.2 בשנת 2013 חל שינוי מהותי במספר עובדי הקבוצה, המיוחס בעיקרו לקליטת פעילות הנדסית של חברה מקומית בישראל, לקליטת פעילויות והתרחבות פעילות KH הולנד (ראו פסקה 8.3.1 לעיל), וכן להרחבת היקפי הפעילות בסרביה, אשר השפיעה גם על היקפי הפעילות של לודן רומניה. ביום 31.12.2013 העסיקה הקבוצה בישראל 429 עובדים, 40 עובדים ברומניה (לא כולל עובדי קבלן), 275 עובדים בהולנד, 39 עובדים בבליה ו- 28 עובדים בסרביה ובספרד (לא כולל עובדים המועסקים באמצעות חברות כוח אדם). כל העובדים, למעט העובדים ב- KH הולנד, מועסקים על פי תנאי העסקה אישיים. לפרטים בדבר תנאי ההעסקה של עובדי KH הולנד, ראו פסקה 11.5.3 להלן. יחסי העבודה בקבוצה תקינים, ומאז התאגדותה של החברה⁴ לא היו בחברה סכסוכי עבודה, השבתות או עיצומים אחרים.

יצוין, כי מספר העובדים המועסקים בקבוצה עשוי להשתנות כתוצאה ישירה של שינוי משמעותי לאורך זמן בעומס העבודה. עומס העבודה נגזר מהיקפי הפרויקטים בשלבי הביצוע השונים אותם מבצעת הקבוצה.

הקבוצה נעזרת, מעת לעת, בקבלני משנה חיצוניים, על מנת לווסת את עומס העבודה.

11.5.3 כאמור לעיל, נכון ליום 31.12.2013 מועסקים ב- KH הולנד 275 עובדים, מתוכם 189 עובדים מקצועיים (מהנדסים, הנדסאים, מנהלים וכיו"ב) ו- 86 עובדי מטה. יצוין כי KH הולנד מתקשרת עם קבלני משנה שונים, בעיקר חברות השמה המשאילות ל- KH הולנד כוח אדם בתחומי הנדסה שונים. בחודש דצמבר 2013, עמדה מצבת עובדי חברות ההשמה שנתנו שירותים ל- KH הולנד על 61 עובדים, מתוכם 46 עובדים מקצועיים (מכלל 235 העובדים המקצועיים).

להערכת החברה ל- KH הולנד אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות KH הולנד לקבלני משנה בשנים 2011, 2012 ו- 2013, הסתכמו לסך של כ- 27,274 אלפי ש"ח, כ- 24,022 אלפי ש"ח וכ- 17,028 אלפי ש"ח, בהתאמה.

⁴ ומאז ייסודן של חברות בקבוצה שנסודו על ידי החברה או רכישת החזקות החברה בחברות שהחזקות בהן נרכשו על ידי החברה, לפי העניין.

למיטב ידיעת החברה, לא מתקיימים יחסי עובד מעביד בין KH הולנד לבין קבלני המשנה שלה. עובדי KH הולנד מועסקים בהתאם למסמך תנאי עבודה כלליים שסוכם בין נציגות העובדים לבין הנהלת KH הולנד ובהתאם להסכם העסקה אישי לכל עובד, אשר משלים את מסמך תנאי העבודה הכלליים, ומגדיר את המשרה, תנאי השכר, התפקיד וכד'.

מרבית עובדי KH הולנד מועסקים על בסיס חודשי והיתר על בסיס שעתי.

נכון ליום 31.12.2013 מועסקים ב-KH בלגיה 39 עובדים, מתוכם 32 עובדים מקצועיים (מהנדסים, הנדסאים, מנהלים וכיו"ב) ו-7 עובדי מטה. יצוין כי KH בלגיה מתקשרת עם קבלני משנה שונים, בעיקר חברות השמה המשאילות ל-KH בלגיה כוח אדם בתחומי הנדסה שונים. בחודש דצמבר 2013, עמדה מצבת עובדי חברות ההשמה שנתנו שירותים ל-KH בלגיה על 21 עובדים, מתוכם 13 עובדים מקצועיים (מכלל 45 העובדים המקצועיים).

להערכת החברה ל-KH בלגיה אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות KH בלגיה לקבלני משנה בשנת 2012 ו-2013, הסתכמו לסך של כ-13,169 אלפי ש"ח וכ-11,065 בהתאמה.

נכון ליום 31.12.2013 מועסקים בלודן רומניה 40 עובדים (לא כולל קבלני משנה), מתוכם 33 עובדים מקצועיים (מהנדסים, הנדסאים, מנהלים וכיו"ב) ו-7 עובדי מטה. יצוין כי לודן רומניה מתקשרת עם קבלני משנה שונים, בעיקר חברות השמה המשאילות ל-לודן רומניה כוח אדם בתחומי הנדסה שונים. בחודש דצמבר 2013, עמדה מצבת עובדי חברות ההשמה שנתנו שירותים ללודן רומניה על 30 עובדים, מתוכם 25 עובדים מקצועיים (מכלל 58 העובדים המקצועיים).

ללודן רומניה אין תלות בקבלן משנה מסוים.

הוצאות לודן רומניה לקבלני משנה בשנת 2011, 2012 ו-2013 הסתכמו לסך של כ-6,051 אלפי ש"ח כ-2,993 וכ-5,808 בהתאמה.

נכון ליום 31.12.2013 מועסקים בלודן סרביה 24 עובדים שכירים, מתוכם 21 עובדים מקצועיים ו-3 עובדי מטה. בנוסף, מתקשרת לודן סרביה, מעת לעת, עם קבלני משנה בתחומי הנדסה שונים.

ללודן סרביה אין תלות בקבלן משנה מסוים.

בנוסף, בחטיבת איכות הסביבה ברומניה, הולנד וספרד מועסקים 4 עובדים מקצועיים בלבד.

11.5.4 להלן התפלגות עובדי הקבוצה לפי תפקידים ולפי תחומי פעילות, כפי שהינם בתוקף במועד דוח זה:

ליום 31.12.2013:

תפקיד	חטיבת ההנדסה*	חטיבת תוכנה ובקרה	חטיבת איכות הסביבה	סה"כ
מנהלים	66	14	3	83
מהנדסים	341	28	4	373
הנדסאים וטכנאים	165	35	5	205
מנהלה	139	9	2	150
סה"כ	711	86	14	811

* לא כולל אנשי מקצוע/יועצים הפועלים במתכונת של קבלני משנה ועובדים המועסקים על ידי חברות כוח אדם.

* בדרג המנהלים בחטיבת ההנדסה נכללים גם מנהלי מחלקות מקצועיות, מנהלי פרויקטים ואנשי מטה בכירים.

ליום 31.12.2012:

תפקיד	חטיבת ההנדסה*	חטיבת תוכנה ובקרה	חטיבת איכות הסביבה	סה"כ
מנהלים	94	8	2	104
מהנדסים	213	25	8	246
הנדסאים וטכנאים	157	40	39	236
מנהלה	130	10	4	144
סה"כ	594	83	53	730

* לא כולל אנשי מקצוע/יועצים הפועלים במתכונת של קבלני משנה ועובדים המועסקים על ידי חברות כוח אדם.

* בדרג המנהלים בחטיבת ההנדסה נכללים גם מנהלי מחלקות מקצועיות, מנהלי פרויקטים ואנשי מטה בכירים.

הגידול בסך עובדי חטיבת ההנדסה בשנת 2013 לעומת שנת 2012 מיוחס לקליטת פעילות חברת הנדסה אחרת בישראל, ולרכישת חברת הנדסה על ידי KH הולנד, בהיקף לא מהותי. הקיטון בסך העובדים המסווגים כמנהלים בחטיבת ההנדסה בשנת 2013 לעומת שנת 2012 נובע מסיווג מחודש של דרגי העובדים בחטיבת ההנדסה, כנובע מקליטת פעילות חברת ההנדסה האחרת בישראל.

הקיטון בעובדי חטיבת איכות הסביבה נובע מהשלמת פרויקט סביבתי ברומניה בסוף שנת 2012, ושחרור עובדים אשר הועסקו ישירות בפרויקט.

11.5.5 חישובים אקטוארים להתחייבויות חברות הקבוצה בישראל לעובדיה בישראל בשל סיום יחסי עובד-מעביד המבוססים על הפרשות החברה במסגרת פוליסות ביטוח מנהלים בחברות ביטוח על שם העובדים ועל הפקדות בקופות מרכזיות לפיצויים מגדירות את ההפרשה לסיום יחסי עובד-מעביד כפי שבאה לידי ביטוי בדוחות הכספיים של החברה.

למיטב ידיעת החברה, בהתאם להוראות הדין הרומני, ככלל, לא קיימת ברומניה חובת תשלום פיצויי פיטורים, למעט פיצוי בסכום השווה למשכורת חודשית אחת וכן הודעה מוקדמת של 20 ימי עבודה. העובדים ברומניה כלולים בתוכנית פנסיה מטעם ממשלת רומניה, וללודן רומניה לא קיימת חובה לשלם להם עבור פנסיה.

לעובדי KH הולנד ולעובדי KH בלגיה המועסקים על בסיס חודשי נערכות הפרשות לקרן הפנסיה באופן שוטף. בהתאם לתקנון קרן הפנסיה של עובדי KH הולנד, לא נערכות הפרשות לקרן הפנסיה עבור העובדים על בסיס שעות.

בעקבות שינוי החקיקה בהולנד בעניין זה, החל משנת 2006, עורכת KH הולנד הפרשות ספציפיות לקרן פנסיה גם עבור העובדים על בסיס שעות, וזאת בנוסף להפרשה כללית לפנסיה הכלולה בדוחות הכספיים בסך של 58 אלפי אירו. להערכת החברה, ובהסתמך, בין היתר, על הדין שנהג והדין הנוהג בהולנד, על מכתב שיפוי שניתן בעבר לחברה ועל מכתבי ויתור מצד חלק מהעובדים המועסקים על בסיס שכר שעות, החשיפה של KH הולנד בגין הפרשות לפנסיה עבור עובדים אלה הינה בסכום שאינו מהותי לחברה. לפרטים נוספים ראו באור 15.א(2) ו-15.א(4). לדוחות הכספיים.

KH הולנד ו-KH בלגיה אינן עורכות בדוחות הכספיים שלהן הפרשות שוטפות לתשלום פיצויי פיטורין לעובדיהן וזאת בהתאם לנהוג בשוק העבודה המקומי.

11.5.6 לחלק מחברות הקבוצה אין עובדים משלהן ופעילותן מתבצעת באמצעות עובדי החברה, וזאת כנגד תשלום עבור שירותי הנדסה ודמי ניהול לחברה.

11.5.7 החברה מחלקת מעת לעת מענקים לעובדים, לרבות נושאי משרה ובעלי עניין, לפי החלטת הנהלת החברה (ובמקרה של נושאי משרה או בעלי עניין - גם לאחר קבלת אישור ועדת הביקורת ו/או הדירקטוריון ו/או האסיפה הכללית, לפי הצורך, ובהתאם לתוכנית התגמול שאומצה ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות), המושפעת, בדרך כלל, מהתוצאות העסקיות של החברה.

בנוסף, זכאים עובדים בכירים (לרבות מנכ"לים של חברות בנות בקבוצה ומנהלים נוספים) למענקים, בכפוף לעמידה ביעדי רווחיות של החברות הבנות ו/או תחום פעולתם לפי העניין, בהתאם לתוכנית התגמול הנזכרת לעיל.

11.5.8 החברה הקצתה לעובדים בכירים אופציות, הניתנות כ"א למימוש למניה רגילה אחת בת 1 ש"ח

ע.ג. של החברה (בכפוף להתאמות). לפרטים בדבר אופציות שהוקצו ו/או מומשו במהלך השנים האחרונות, וכן לגבי כתבי אופציה הקיימים במחזור במועד פרסום דוח זה, ראו באור 17.ב. לדוחות הכספיים.

11.5.9 בחברה, ככלל, לא קיימת תוכנית הדרכה כלל ארגונית, אלא בנושאים מיוחדים. ההדרכה מתבצעת בכל תחום פעילות בנפרד על פי הצרכים המקצועיים הרלבנטיים לתחום הפעילות ולפי רמת הדרישות המקצועיות מכל בעל תפקיד. הדרכה והשתלמויות מבוצעות בעיקר באמצעות הדרכה פנים ארגונית על ידי מומחים חיצוניים, וכן באמצעות גורמים חיצוניים (ימי עיון וקורסים). תקציב ההדרכה וההשתלמויות נקבע בכל תחום פעילות בנפרד.

11.6 תנאי העסקה של נושאי משרה מקרב בעלי הענין

11.6.1 תנאי העסקת המנכ"לים המשותפים, שהינם בעלי ענין בחברה

לפרטים בקשר עם העסקת ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון, המכהנים כמנכ"לים משותפים של החברה, ומעניקים שירותי ניהול לחברה⁵), ראה באור 27.א. לדוחות הכספיים.

11.6.2 הקצאת כתבי אופציה למנכ"לים המשותפים

לפרטים בדבר כתבי אופציה שהוקצו למנכ"לים המשותפים, ראה באור 17.ב. (2) ובאור 27.א. לדוחות הכספיים.

בדבר תשלומים בתקופת הדוח לנושאי משרה בכירה בחברה ראו תקנה 21 לפרק "פרטים נוספים" המצורף לדוח זה.

11.6.3 ביטוח, פטור ושיפוי לדירקטורים ונושאי משרה

לפרטים בקשר עם הסדרי ביטוח, פטור ושיפוי לדירקטורים ונושאי משרה שבתוקף בתאריך הדוח, ראה הפירוט הניתן בקשר עם תקנה 29.א. בפרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד.

11.6.4 מדיניות תגמול

החברה אימצה תכנית מדיניות תגמול המוחלת על נושאי המשרה הבכירים בחברה (להלן: "תכנית התגמול"). תכנית התגמול נדונה ואושרה בועדת התגמול של דירקטוריון החברה ובדירקטוריון החברה, והובאה לאישורה של אסיפת בעלי המניות של החברה.

לפרטים בדבר תכנית התגמול, ראה נספח ג' לדוח מיידי בדבר כינוס אסיפה מיום 17 בספטמבר, 2013, אסמכתא מס' 2013-01-148914.

⁵ למיטב ידיעתה של החברה, ה"ה שריד ואהרון שותפים להסכם בעלי מניות, אשר נכנס לתוקפו ביום 5.8.2010. כמו כן, למיטב ידיעתה של החברה, אין השותפים להסכם בעלי המניות החדש הנ"ל מחזיקים באופן מצרפי בשיעור של 25% מההון המונפק והנפרע של החברה.

11.7 מימון ואשראי

להלן פירוט בקשר עם המימון והאשראי שנלקח על ידי חברות הקבוצה, (בפסקה זו "הקבוצה" - למעט KH הולנד ו-KH בלגיה):

11.7.1 הקבוצה מממנת את פעילותה, בעיקר מהונה העצמי. בנוסף לזמן ארוך למימון רכישת נכסי מקרקעין.

לפירוט מצבת האשראי של הקבוצה ליום 31.12.2012 (באלפי ש"ח), ראה באור ג.12. לדוחות הכספיים.

לקבוצה מסגרות שסוכמו עם בנקים בישראל להוצאת ערבויות כספיות בסכום כולל של כ- 78 מיליון ש"ח.

בנוסף, ל-KH הולנד קיימת מסגרת אשראי בהיקף אשר אינו עולה בדרך כלל על כ- 8 מיליון אירו (מתוכה 7 מיליון אירו ניתנת לניצול לשם הוצאת ערבויות, ראו פסקה 11.7.8 להלן). ללודן רומניה מסגרת אשראי בהיקף של 0.75 מיליון אירו הניתנת לניצול לשם הוצאת ערבויות. (ראו פסקה 11.7.9 להלן).

כמו כן, בגין פרויקטים בביצוע במזרח אירופה ניתנו לחברות הקבוצה מסגרות להוצאת ערבויות בהיקף של כ- 2.4 מיליון אירו.

11.7.2 הסכם המימון – לפרטים בדבר הסכם המימון, ראה באור ה.12. לדוחות הכספיים.

11.7.3 הלוואות חברת בת למימון פרויקט עבור לקוח – לפרטים בדבר הלוואות חברת בת שנטלו לצורכי מימון פרויקט עבור לקוח, ראה באור 9 לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה החברה כלפי בנקים המעניקים לחברה מסגרות אשראי, ראה באור ג.16. לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה החברה במסגרת התקשרותה בהסכם המימון המפורט בבאור ה.12. לדוחות הכספיים, ראה באור ג.16 (5) לדוחות הכספיים.

להלן ריכוז נתוני ההתניות הפיננסיות ותוצאות חישובן:

נכון ליום 31.12.2012*	נכון ליום 31.12.2013	תיאור ההתניה הפיננסית ⁶
24.4%	23%	הון עצמי המיוחס לבעלי מניות המקנות שליטה לא יפחת מ-20% מסך המאזן המאוחד
32,802	28,390	הון עצמי מוחשי המיוחס לבעלי המניות (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) לא יפחת מ-20 מיליון ש"ח
13%	10%	הון עצמי מוחשי המיוחס לבעלי המניות (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) לא יפחת מ-10% מסך המאזן המאוחד

⁶התניות פיננסיות דומות, אך מוגדרות באופן שונה במסגרת כתבי ההתחייבות כלפי כל גורם. הנתון המוצג הינו המחמיר יותר מבחינת העמידה בהתניה האמורה.

51,484	43,474	סכום ההון העצמי המוחשי של החברה, כהגדרתו בכתב ההתחייבות, לא יפחת בכל עת מסכום השווה לסך 30 מיליון ש"ח (כשסכום זה צמוד למדד)
22,666	29,898	עודף תפעולי – EBITDA (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) מינימאלי בסך של 20 מיליון ש"ח על פי נתוני המאזן המאוחד

* עודכן לאחר סיווג מחדש

למיטב ידיעתה של החברה, לא חלו שינויים מהותיים שיש בהם כדי לשנות את עמידתה של החברה בהתניות הפיננסיות המפורטות לעיל עד למועד פרסום דוח זה.

לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה חברת הבת שימקוטק כלפי בנק המעניק לה שירותים בנקאיים, ראה באור 16.ג.3) לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר התניות פיננסיות בהן התחייבה חברת לודן הולנד כלפי תאגיד בנקאי הולנדי, ראה באור 16.ג.4) לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר אשראי הספקים שמקבלת הקבוצה ואשראי הלקוחות שהיא מעניקה, ראו פסקאות 8.10 ו-9.11 לעיל.

לפרטים בדבר בטחונות, אשר העמידה הקבוצה בקשר עם רכישת נכסי מקרקעין, ראו באור 16.א. לדוחות הכספיים.

11.7.4 החברה ערבה להלוואה מתאגיד בנקאי שלקחה חברת הבת לודן תשתיות.

11.7.5 החברה ערבה לערבויות בנקאיות שנתנו חברות מאוחדות ללקוחות כבטחון להבטחת ביצוע עבודות, ראו פסקה 11.7.7 להלן.

11.7.6 החברה ערבה לבנק לאומי רומניה, להבטחת קו אשראי בהיקף מקסימלי של 750 אלפי אירו, לודן רומניה מנצלת סך של כ-52 אלפי אירו מתוך מסגרת האשראי האמורה. לפרטים נוספים בדבר ההחזקות בלודן רומניה ראו פסקה 8.3.3 לעיל.

11.7.7 ליום 31.12.2013 עמדה יתרת הערבויות הבנקאיות שהוצאו עבור קבוצת לודן כערבויות לביצוע התחייבויות ו/או כערבויות כנגד קבלת מקדמה ו/או כערבויות במסגרת הצעות למכרזים, למעט חברות בנות בחו"ל, על סך של כ-53 אלפי ש"ח. ליום 31.12.2013 עמדה יתרת ההמחאות לביטחון שנתנה קבוצת לודן כביטחון לביצוע התחייבויות, על סך של כ-1.2 אלפי ש"ח.

11.7.8 מימון קבוצת לודן הולנד

ההון העצמי (כולל חלק המיעוט) של לודן הולנד, חברת האם של KH הולנד, ליום 31.12.2013 עמד על סך של כ-19 מיליון ש"ח. ההון העצמי של KH הולנד ליום 31.12.2013 עמד על סך של כ-30.2 מיליון ש"ח.

לפרטים בדבר מימון פעילותה של לודן הולנד, ראה באור 16.א לדוחות הכספיים.

פעילותה של KH בלגיה ממומנת למועד דוח זה על ידה וככל הנדרש, על ידי KH הולנד.

11.7.9 מימון לודן רומניה

ההון העצמי של לודן רומניה, ליום 31.12.2013 עמד על סך של 5 מיליון ש"ח.

לודן רומניה מממנת את פעילותה השוטפת ממקורותיה העצמאיים. בנוסף מעמיד בנק מקומי ברומניה, לטובת לודן רומניה מסגרת אשראי וערבות בסך של 750 אלפי אירו. לפרטים נוספים בקשר עם מסגרת האשראי האמורה, ראה פסקה 11.7.6 לעיל.

11.8 מ

לפרטים בדבר היבטי המיסוי הנוגעים לחברה ולקבוצה, ראה באור 24 לדוחות הכספיים.

11.9 דיני איכות הסביבה, מגבלות ופיקוח

ככלל, רכיבים שונים בפרויקטים מסוימים המבוצעים על ידי הקבוצה עבור לקוחותיה, מחייבים התייחסות לנושאים הקשורים לדיני איכות הסביבה החלים על הלקוחות.

במסגרת ההסכמים עם הלקוחות (לרבות בהסכמים עם לקוחות מהותיים), לעיתים מתחייבת הקבוצה לקיים הוראות הנוגעות לשמירה על איכות הסביבה, בנוסף להוראות החלות מכח כל דין. הקבוצה מתחייבת לשפות את הלקוחות בגין כל נזק שייגרם ללקוח עקב הפרה של התחייבויותיה כאמור.

בנוסף, חשופה הקבוצה לטענה, כי עקב אחריותה לביצוע פרויקטים שונים (במתכונת זו או אחרת), היא אחראית גם כי קבלני המשנה ו/או מי מטעמם יקיימו את הוראות הדין הנוגעות לאיכות הסביבה.

הקבוצה לומדת את דיני איכות הסביבה הרלבנטיים לביצוע כל פרויקט על מנת לעמוד במסגרת הדינים.

נכון למועד דוח זה לא קיימות טענות ו/או דרישות כלשהן כנגד חברות הקבוצה בקשר עם הפרת דיני איכות הסביבה, ולמיטב ידיעת החברה אין לקבוצה חשיפה מהותית בגין הפרת דיני איכות הסביבה.

מגבלות ופיקוח

להלן פרטים בדבר האישורים שניתנו על ידי מכון התקנים (או הגופים הרלבנטיים בחו"ל) למערכות ניהול האיכות של החברה ושל החברות הבנות.⁷

<u>בתוקף עד⁸</u>	<u>תקן</u>	<u>סניף/חברה בת</u>
מאי 2014 נובמבר 2015	ת"י 2008 : ISO 9001 ת"י 2008 : ISO 9001	סניף דרום - באר שבע סניף צפון - נשר
דצמבר 2015 אפריל 2016	ת"י 2008 : ISO 9001 ת"י 2008 : ISO 9001	לודן תשתיות ובינוי שימקוטק
דצמבר 2015 דצמבר 2015 אוקטובר 2014 נובמבר 2014 נובמבר 2014 נובמבר 2014	ת"י 2008 : ISO 9001 ת"י 2004 : ISO 90003 ISO 9001:2008 ISO 9001:2008 ISO 14001:2004 ISO 18001:2007	למ"ת KH הולנד לודן רומניה

למיטב ידיעת החברה, הקבוצה עומדת בדרישות הדין בישראל, בהולנד, בבלגיה וברומניה.

11.10 הסכמים מהותיים

להלן יפורטו הסכמים בהם התקשרה החברה (לרבות חברות בנות), העשויים להיחשב מהותיים:

11.10.1 התקשרות בין שימקוטק ואמן ארגון מדעי ניהול יועצים בע"מ ("אמן") על פיה משמשת שימקוטק כקבלן משנה של אמן, אשר זכתה במכרז שפרסמה רכבת ישראל ("הרכבת") לרכישה ותחזוקה של מערכת כרטוס חכם (ללא מגע) של הרכבת, כמפורט בפסקה 9.12.1 לעיל.

11.10.2 הסכם המימון המתואר בבאור 12.ה. לדוחות הכספיים.

11.10.3 בחודש יולי 2012 התקשרה החברה עם הלקוח המהותי הנזכר בסעיף 11.1 לעיל, בהסכם להקמת מתקן להפרדת גז פחמן דו חמצני (CO₂) מגז מתאן בהיקף של כ-15 מיליון אירו.

ההסכם הינו במתכונת Turn-Key, וזמן ההקמה המשוער עד להפעלת המתקן הוא כ-24 חודשים.

11.10.3.1 עיקרי תנאי ההתקשרות הינם כמפורט בסעיפי המשנה של סעיף 11.1.4 לעיל.

11.10.3.2 כנתונים ייחודיים הקשורים לביצוע הפרויקט, ניתן לציין כדלקמן:

11.10.3.3 החברה נעזרת בקבלן משנה זר, אשר אחראי לאספקת הטכנולוגיה של תהליך הטיפול בגז ה-CO₂.

⁷ הכוונה לנהלי העבודה ולדפוס הפעולה של החברה במגעייה עם לקוחות ולקוחות פוטנציאליים ולרבות נהלי עבודה ודפוס פעולה במהלך ביצועם של פרויקטים.

⁸ חידושם של האישורים בעתיד מותנה בהמשך עמידה בקריטריונים על פי בדיקות אותן מבצע מכון התקנים (או הגופים הרלבנטיים בחו"ל) מעת לעת. ההוצאות הכרוכות בהערכות להמשך עמידה בתקן הישראלי או בתקנים הבינלאומיים, לפי העניין, הינן בהיקף שאינו מהותי לתוצאות העסקיות של החברה.

11.10.3.4 אבני הדרך לתשלום והסכומים המשולמים בהשלמתן אינם משקפים את תזרים ההוצאות השוטף הצפוי בגין ביצוע העבודות בפרויקט, ולפיכך החברה נערכה לקבלת מסגרת אשראי שתשרת את צורכי הפרויקט.

11.10.3.5 בין גורמי הסיכון שמייחדים את הפרויקט ניתן למנות: תנאי התשלום המחייבים מימון; היותו של הפרויקט בגדר פרויקט תהליכי, אשר בסופו של יום, תוצרי המתקן המוקם אמורים לעמוד בדרישות ערכי טיפול שהוגדרו על ידי הלקוח. בהקשר זה יצוין, כי קיים גם סיכון שהחומרים שיוזרמו על ידי הלקוח לצורך טיפול במתקן לא יהיו תואמים מבחינת הרכבם לנתונים שהציג הלקוח במסגרת ההתקשרות, ולפיהם הותאמה הטכנולוגיה המיושמת במתקן;

11.10.3.6 עבודות ההקמה כפופות לקבלת היתרי בניה מהרשויות המקומיות. הלקוח אמנם אחראי להשגת כל ההיתרים הדרושים, אך עיכוב בקבלת ההיתרים עשוי להאריך את תקופת הביצוע ולהגדיל את עלויות ההקמה.

11.10.4 בחודש ספטמבר 2012 התקשרה חברה בת עם לקוח שהינו מפעל תעשייתי בבעלותה של חברה בינלאומית מתחום הפארמצבטיקה, בהסכם להקמת מתקן לטיפול בשפכים תעשייתיים בחצרי הלקוח, בהיקף של כ-6 מיליוני אירו.

11.10.4.1 ההסכם הינו במתכונת Turn-Key, וזמן ההקמה המשוער עד להפעלת המתקן הינו כ-15 חודשים. חברת הבת מבצעת את הפרויקט כקבלן ראשי, במשותף עם חברה ישראלית, אשר מספקת את טכנולוגיית הטיפול בשפכים שיוזרמו למתקן. חברת הבת והחברה הישראלית ספקית הטכנולוגיה שותפות באופן מלא (ביחס של 50%-50%) לתוצאות הפרויקט.

11.10.4.2 מעיקרי ההסכם ונתונים הקשורים לביצוע הפרויקט, ניתן לציין כדלקמן: תנאי התשלום שהוסכמו מול הלקוח כוללים מקדמה בשיעור של כ-20% מהיקף הביצוע המשוער, כנגד קבלת ערבות בנקאית במלוא סכום המקדמה (להלן: "ערבות המקדמה"). ערבות המקדמה הופחתה לכדי מחצית הסכום לאחר השלמת ביצוע עבודות הנדסה אזרחיות באתר, והוסבה לשמש כערבות ביצוע, להבטחת התחייבותיה של חברת הבת להשלמת הפרויקט. יתרת התמורה משולמת בתשלומים חודשיים בהתאם לקידום בביצוע עבודות הפרויקט.

11.10.4.3 הפרויקט מבטח בפוליסת עבודות קבלניות (כל הסיכונים) ספציפית שנרכשה עם תחילת עבודות ההקמה. בנוסף, תחולנה פוליסות הביטוח האחרות בהן מבוטחות חברות הקבוצה והחברה ספקית הטכנולוגיה. אחריות חברת הבת הינה לנזקים ישירים בלבד, ובמקרה של נזקים לרכוש הלקוח, מוגבלת לסך של 3 מיליון דולר ארה"ב.

11.10.4.4 חברת הבת חשופה לתשלום פיצוי מוסכם, מוגבל בסכום, במקרה של עיכובים במסירת המתקן ללקוח, הנובעים ממעשים או מחדלים של חברת הבת.

11.10.4.5 בין גורמי הסיכון שמייחדים את הפרויקט ניתן למנות: היותו של הפרויקט בגדר

פרויקט תהליכי, אשר בסופו של יום, תוצרי המתקן המוקם אמורים לעמוד בדרישות ערכי טיפול שהוגדרו על ידי הלקוח. בהקשר זה יצוין, כי קיים גם סיכון שהחומרים שיוזרמו על ידי הלקוח לצורך טיפול במתקן לא יהיו תואמים מבחינת הרכבם לנתונים שהציג הלקוח במסגרת ההתקשרות, ולפיהם הותאמה הטכנולוגיה המיושמת במתקן; סיכון מדינה – הפרויקט מבוצע במדינה במזרח אירופה בה לא היתה לקבוצה נוכחות קודם להתקשרות דנו, ולא בוצעו בה פרויקטים כלשהם על ידי מי מחברות הקבוצה.

11.10.4.6 נכון למועד פרסום דוח תקופתי זה, הושלמה הקמת המתקן הרצוה והפעלתו. הלקוח קיבל את המתקן ואת הפעלתו. חברת הבת מחוייבת עוד לתקופת אחריות של 12 חודשים, מתוכם 5 חודשים מגובים בערבות טיב בשיעור של 5% מהיקף התמורה.

11.10.5 בחודש דצמבר 2012 התקשרה החברה עם לקוח שהינו מפעל תעשייתי בדרום הארץ, בהסכם לתכנון והקמה של מגדל קירור מים בחצרי הלקוח, בהיקף של כ-24 מיליוני ש"ח.

11.10.5.1 ההסכם הינו במתכונת Turn-Key, וזמן ההקמה המשוער עד להפעלת המתקן הינו כ-14 חודשים ממועד קבלת היתרי הבניה הדרושים. החברה מבצעת אותו כקבלן ראשי, במשותף עם חברה ישראלית, אשר מספקת את הציוד והטכנולוגיה הייחודיים למגדל הקירור. החברה והחברה הישראלית ספקית הטכנולוגיה שותפות באופן מלא (ביחס של 50%-50%) לתוצאות הפרויקט.

11.10.5.2 מעיקרי ההסכם ונתונים הקשורים לביצוע הפרויקט, ניתן לציין כדלקמן: תנאי התשלום שהוסכמו מול הלקוח הינם בהתאם לקידום בביצוע עבודות הפרויקט ובאופן התואם את ההוצאות הצפויות בקשר עם ביצוע עבודות הפרויקט, כך שתזרים הפרויקט יישאר מאוזן בתקופת ההקמה. הפרויקט מבוסס בפוליסת עבודות קבלניות (כל הסיכונים) שנרכשה עם תחילת עבודות ההקמה. בנוסף, תחולנה פוליסות הביטוח האחרות בהן מבוטחות חברות הקבוצה.

אחריות החברה הינה לנזקים ישירים ועקיפים, אך מוגבלת בסכומים לפי הענין.

החברה חשופה לתשלום פיצוי מוסכם, מוגבל בסכום, במקרה של עיכובים במסירת המתקן ללקוח, הנובעים ממעשים או מחדלים של החברה.

11.10.5.3 בין גורמי הסיכון שמייחדים את הפרויקט ניתן למנות: תקופת אחריות בת 5 שנים, במהלכה מחוייבת החברה כי מגדל הקירור יפעל באופן תקין תוך עמידה בדרישות המפרט הטכני שהוכתב על ידי הלקוח; לוח זמנים הדוק ביותר.

11.10.5.4 נכון למועד פרסום דוח תקופתי זה חל עיכוב בביצוע העבודות בפרויקט, אשר אינו מיוחס להתנהלות החברה.

11.10.6 בחודש ינואר 2013 התקשרה החברה בהסכם לקליטת פעילות ההנדסה של חברת הנדסה בארץ. לפרטים ראו דו"ח מיידי מיום 1.1.2013 בדבר אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד

הרגילים שהגשתו עוכבה, מס' אסמכתא 2013-01-001566.

11.10.6.1 אישור הממונה על הגבלים עסקיים להתקשרות ניתן ביום 3 בפברואר 2013.

11.10.6.2 ביום 1 במרץ 2013 נקלטו בחטיבת ההנדסה בישראל כ-125 עובדים חדשים כתוצאה מההתקשרות האמורה.

11.10.7 בחודש יוני 2013 התקשרה החברה עם הלקוח המהותי הנזכר בסעיף 11.1.1 לעיל, בהסכם לתכנון והקמה של מתקן ערבול תזקיקים. בהיקף של כ-12.5 מיליון אירו.

11.10.7.1 ההסכם הינו במתכונת Turn-Key, וזמן ההקמה המשוער עד להפעלת המתקן הינו לכ-18 חודשים.

11.10.7.2 עיקרי תנאי ההתקשרות הינם כמפורט בסעיפי המשנה של סעיף 11.1.4 לעיל.

11.10.7.3 בין גורמי הסיכון שמייחדים את הפרויקט ניתן למנות: היותו של הפרויקט בגדר פרויקט תהליכי, אשר בסופו של יום, תוצרי המתקן המוקם אמורים לעמוד בדרישות המפרט שהוגדרו על ידי הלקוח. בהקשר זה יצוין, כי קיים גם סיכון שהחומרים שיוזרמו על ידי הלקוח לצורך ערבול התזקיקים לא יהיו תואמים מבחינת הרכבם לנתונים שהציג הלקוח במסגרת ההתקשרות, ולפיהם הותאמה הטכנולוגיה המיושמת במתקן; עבודות ההקמה כפופות לקבלת היתרי בניה מהרשויות המקומיות. הלקוח אמנם אחראי להשגת כל ההיתרים הדרושים, אך עיכוב בקבלת ההיתרים עשוי להאריך את תקופת הביצוע ולהגדיל את עלויות ההקמה.

11.11 הליכים משפטיים

לפירוט, למועד הדוח, של ההליכים המשפטיים שהחברה ו/או החברות הבנות הינן צד להם, ואשר סכומי התביעה הנומינליים בהם אינם נמוכים מ-2.5 מיליון ש"ח, ראה באור 16.ד. לדוחות הכספיים.

11.12 ביטוח

לקבוצת לודן פוליסות לביטוח אחריות מקצועית לכיסוי הפרת חובה מקצועית שנעשתה בתום לב, אשר מקורה במעשה רשלנות, טעות או השמטה, שנעשו או שנטען שנעשו על ידי הקבוצה במסגרת עיסוקה, כפי שהוגדר בפוליסה. גבול האחריות המחוסה בפוליסה הינו 12 מיליון ש"ח למקרה ו-24 מיליון ש"ח לתקופה. ההשתתפות העצמית בגין כל תביעה הינה בסך 200 אלפי ש"ח. חלק מחברות הקבוצה בחו"ל מכוסות בפוליסת ביטוח אחריות מקצועית נפרדת, הדומה במהותה לפוליסה הנזכרת לעיל, כאשר גבול האחריות המחוסה בה הינו עד כ-2.5 מיליון אירו למקרה וכ-5 מיליון אירו לתקופה, וסכום ההשתתפות העצמית בגין כל תביעה הינו בסך 250 אלפי אירו. בנוסף, בפרויקטים מסוג Turn Key, קיים, בדרך כלל, ביטוח ייעודי נפרד לפרויקט. לקבוצה ביטוחי רכוש, ביטוח נזקי צד ג', ביטוח חבות מעבידים (כולל קבלני משנה) וביטוח אובדן רווחים. לקבוצה אין ביטוח אחריות מוצר, למעט לשימקוטק.

לפרטים בדבר ביטוח דירקטורים ונושאי משרה, ראו הפירוט הניתן בקשר עם תקנה 29.א. בפרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד.

להערכת הנהלת החברה, ובהתבסס על ניסיון העבר, נכון למועד דוח זה, הקבוצה אינה מצויה במצב של תת-ביטוח, והיא עומדת בתנאי הפוליסות שלה.

לפרטים בדבר הליכים שנמסרו לטיפול מבטחים, ראו באור 16.ד. לדוחות הכספיים.

11.13 יעדים ואסטרטגיה

על רקע מעמדה המבוסס בקרב חברות התעשייה בארץ המשמשות כעוגן לפעילות הקבוצה, מפנה הקבוצה את כוונת ההתפתחות בהעמקת נוכחותה בחו"ל.

עם זאת, על רקע התפתחותם של שווקים חדשים בתחום ההנדסה בארץ, בעיקר בתחום תחנות הכח, מתקני אנרגיה והתפתחות שוק הגז הטבעי, ועל רקע סימני האטה בשווקים במערב אירופה ומזרחה, בהם העמיקה הקבוצה את נוכחותה בשנים האחרונות, בוחנת החברה ופועלת להרחבת פעילותה גם בשוק המקומי, וביסוס מעמדה בתחומים ובשווקים מתפתחים בארץ ובחו"ל.

בסיס הפעילות הינו באמצעות אחזקות בחברות הנדסה במדינות שונות תוך יצירת יתרון יחסי בעזרת ידע וטכנולוגיה העומדים לרשות הקבוצה. כמו כן מציבה הקבוצה כיעד את הביצוע של חלק מהפעילות במתכונת של Turn-Key. בנוסף, בוחנת הקבוצה השתתפות בפרויקטים בשיטת B.O.O (Build Operate Own) ו-B.O.T (Build Operate Transfer) כיזם, ובלבד שחברות הקבוצה יבצעו חלקים מהפרויקטים, תוך התחשבות בסיכונים והחשיפות האופייניים לפרויקטים מסוג זה.

הביזור הגיאוגרפי מקטין את תלות הקבוצה במשק זה או אחר.

הצעדים הטקטיים בהם נוקטת הקבוצה בתהליך מימוש האסטרטגיה מפורטים להלן:

[א] בתחומי התעשייה השונים בארץ ובעולם מתמקדות הרשויות לאיכות הסביבה בקביעת תקנים מחמירים לכל סוגי הפליטות והזיהומים, ולפיכך היקף הפעילות בתחומים אלה עשוי לגדול, והתמחות בתחום זה עשויה לשפר את פוטנציאל הקבוצה לקבלת פרויקטים לטיפול. הקבוצה זיהתה את התחום האמור כסינרגטי לפעילות הקבוצה וחוג לקוחותיה. לפיכך יסדה הקבוצה את חברת הבת טכנולוגיות סביבה, אליה הועברו הפעילויות הקיימות בתחום. כמו כן עומדת הקבוצה בקשר עם חברות בינלאומיות בעלות טכנולוגיות לטיפול במגוון בעיות איכות הסביבה, לרבות זיהומי קרקע, שפכים, פליטות אויר וטיהור מים. באופן כזה מתאפשר לקבוצה להציע ללקוחותיה מגוון שירותים, לרבות הגדרת מימדי בעיית איכות הסביבה, דרך הקמת מתקני הדגמה (Pilot) ועד לתכנון ואספקה של מתקנים לסילוק מפגעים. בהקשר זה יצוין כי, בכוונת הקבוצה לרכוש טכנולוגיות בתחום איכות הסביבה, להרחיב את בסיס הידע שלה ולשקול להיכנס להחזקות הוניות

בפרויקטים. אין וודאות כי הקבוצה תצליח לנצל את הפוטנציאל האמור ו/או לנצל אותו בהתאם להערכות החברה, היה ולא יהיה בידה ידע מספק ו/או ספציפי לתחום ו/או היה ולא יעלה בידה לאתר ו/או לרכוש טכנולוגיה בתחום. מובהר, כי ניצול הפוטנציאל כאמור מותנה, בין היתר, במידת אכיפת התקנים המחמירים על ידי הרשויות ובגיבוש הסכמות מסחריות בין הקבוצה ובין הלקוחות הפוטנציאליים ו/או חברות בינלאומיות בעלות טכנולוגיות מתאימות (להלן: "התנאים בקשר לאיכות הסביבה").

[ב] הקבוצה פועלת, על בסיס הפרישה הכללית של משרדיה לשיווק ולהרחבת תחום התוכנה והבקרה לחוג הלקוחות הפוטנציאלי באירופה ובישראל. בהקשר לכך הוקמה חברת הבת לודן-טק המאחדת תחתיה את הניסיון בתחום. אין וודאות, כי הקבוצה תצליח בשיווק הפעילות כאמור והיא מותנה בניהול נכון של השיווק כמו גם בגיבוש הסכמות מסחריות בין הקבוצה ובין לקוחותיה הפוטנציאליים, באיתור הזדמנויות עסקיות להשקעות לקוחות פוטנציאליים בתוכנות ובציוד (דבר הנעשה על ידי הלקוחות אחת למספר שנים) ובכך שהיא תצליח לחדור לשוק זה, שגודלו אינו ברור דיו (להלן: "התנאים בקשר לתוכנה ובקרה").

[ג] החברה פועלת לבסס את מעמדה באירופה. החברה הציבה לעצמה כיעד, הגדלת היקף ביצוע פרויקטים במתכונת Turn Key.

על מנת להשיג את יעדיה, פועלת הקבוצה להרחבת פעילותה בתחומי הפעילות שלה, הן על ידי העמקת פעילותה באיזורי הפעילות הקיימים ואחרים המזוהים על ידי החברה כבעלי פוטנציאל התואם את אסטרטגיית ההתרחבות של החברה, והן על ידי בחינת האפשרות לרכישת חברות או יצירת מיזוגים עם חברות בתחום האקולוגיה, הבקרה התעשייתית ושירותי הנדסה.

כפי שכבר צוין לעיל, במהלך שנת 2011 גייסה החברה הון (בדרך של גיוס חוב), אשר מיועד למימון השקעת ההון העצמי של החברה בפעולות אשר נמנו לעיל.

[ד] החברה קיבלה ביום 3 בפברואר 2013 את אישור הממונה על ההגבלים העסקיים להתקשרות שמהותה קליטת פעילות ההנדסה של חברה בארץ (שאינה קשורה לחברה) לתוך החברה. החברה רואה במהלך זה הזדמנות לביסוס יכולותיה והרחבתן להעניק שירותי הנדסה בפרויקטים בתחום האנרגיה, תחנות הכח והגז הטבעי בארץ. אין וודאות כי הקבוצה תצליח לנצל את הפוטנציאל האמור ו/או לנצל אותו בהתאם להערכות החברה, היה ולא יהיה בידה להשתלב בפרויקטים כאמור. מובהר, כי ניצול הפוטנציאל כאמור מותנה, בין היתר, במידת ההשקעות בתחום האנרגיה והגז הטבעי (אשר לכשעצמן, מושפעות ממדיניות הממשלה בנושא) ובמידת יכולתה של החברה לשווק ולמנף את הכח ההנדסי שנוסף לחברה לצורך ביצוע פרויקטים בתחומי הפעילות החדשים, כמו גם

המסורתיים של החברה (להלן: "התנאים בקשר לתחום פעילות ההנדסה").

למען הסר ספק מובהר, כי הערכות החברה המפורטות בפסקה 11.13 זו לעיל הינן מידע הצופה פני עתיד ואין וודאות כי מידע כאמור יתממש ו/או מה תהיה השפעתו על תוצאות הקבוצה במידה ויתממש. הערכות אלו עשויות להשתנות אם יחולו שינויים בתנאים בקשר להרחבת היקף הפעילות, בתנאים בקשר לאיכות הסביבה, בתנאים בקשר לתוכנה ובקרה או בתנאים בקשר לתחום פעילות ההנדסה, לפי העניין.

11.14 מידע עתידי אחר

למועד דוח זה בוחנת הקבוצה פרויקטים לביצוע ומיזמים בשיטת B.O.O ו/או בשיטת B.O.T, בהם היא עשויה להשתלב כזם, בנוסף לחלקה בביצוע הפרויקטים.

בחלק מהפרויקטים נערכו ונחתמו הסכמי שיתוף פעולה והוקמו חברות פרויקט בשותפות עם גורמים מקומיים.

כמו כן בוחנת הקבוצה אפשרות להרחבת פעילותה למדינות נוספות המתאימות לאסטרטגיית הקבוצה, לרבות בדרך של שיתופי פעולה. בנוסף בוחנת הקבוצה אפשרות ביצוע פרויקטים נוספים במתכונת של Turn Key, באמצעות חברות בנות.

השלמת ביצוע פרויקטים כאמור ו/או השתכללות הסכמים לשיתוף פעולה כאמור מותנה, בין היתר, בגיבוש הסכם מסחרי בין הקבוצה ובין הצדדים האחרים. בשלב זה לא ניתן להעריך את הסיכויים לגיבוש הסכמים נוספים ו/או את התוצאות האפשריות של הסכמי שיתוף פעולה גם אם ייחתמו ו/או את ההכנסות שפעילות כאמור עשויה להניב לקבוצה, אם בכלל.

למען הסר ספק מובהר, כי הערכות החברה המפורטות בפסקה 11.14 זו לעיל הינן מידע הצופה פני עתיד ואין וודאות כי מידע כאמור יתממש ו/או מה תהיה השפעתו על תוצאות הקבוצה במידה ויתממש.

מידע כספי לגבי מגזרים גיאוגרפיים

הקבוצה מעניקה את שירותיה כאמור לעיל בישראל ובחו"ל, בעיקר באירופה.

להלן מידע כספי נוסף לגבי מגזרים גיאוגרפיים בהם פועלת הקבוצה (באלפי ש"ח):

סך נכסים		הכנסות מחיצוניים			מגזר גיאוגרפי
2012	2013	2011	2012	2013	
157,048	183,745	161,500	192,078	190,563	ישראל
70,877	71,766	196,216	198,858	178,221	מערב אירופה
51,310	70,327	85,351	44,859	112,177	מזרח אירופה
279,235	325,838	443,067	435,795	480,961	סה"כ

בהקשר לנתונים בטבלה דלעיל, יצוין, כדלקמן:

הבסיס להקצאת הנכסים וההכנסות לכל מגזר הוא מיקומו של הלקוח הסופי (מקור ההכנסה).

החשיפה לסיכונים הנובעת מהפעילות בחו"ל הינה בעיקר החשיפה המטבעית, ראו באור 11.15.6 א.18(3)(א) לדוחות הכספיים, וחשיפה לשינויים עתידיים ברגולציה, ראו פסקה 11.15.6 להלן.

הקיטון בהכנסות מפעילות הקבוצה במערב אירופה משקף ההאטה מסוימת בשווקים שם, ומיחוס בחלקו אף לסיום פרויקטים בתחום הביוגז.

הגידול בהכנסות מפעילות הקבוצה במזרח אירופה נובע מביצוע של מספר פרויקטים רחבי היקף עבור לקוח מהותי הנזכר בסעיף 11.1.1 לעיל, במגזר פעילות אנרגיה ואיכות סביבה ובמגזר פעילות התוכנה והבקרה.

הגידול בסך הנכסים הנובע מפעילות הקבוצה בישראל נובע מהענקת הלוואות ללקוח למימון פרויקטים בתחום מערכות הכרטוס החכם, וכן גידול ביתרות המלאי של חברת בת.

הגידול בסך הנכסים הנובע מפעילות הקבוצה במזרח אירופה מיחוס בעיקרו לגידול היקפי הפעילות בסרביה.

לפרטים נוספים בדבר פעילות הקבוצה בפרויקטים במתכונת ה-Turn-Key, ראו פסקה 8 לעיל בכלל ופסקה 8.1.2 לעיל בפרט. לפרטים נוספים בדבר הסיכון הכרוך בהתקשרויות במתכונת של Turn-Key, ראו גם פסקה 11.15.3 להלן.

11.15 גורמי סיכון

למיטב הערכת דירקטוריון החברה, עם גורמי הסיכון העיקריים בפעילותה של קבוצת לודן, נמנים הפרטים הבאים:

11.15.1 הכנסות הקבוצה ורווחיה תלויים בהיקף ההשקעות הכללי, בישראל ובחו"ל, במדינות בהן פועלת הקבוצה ובפרט בתחום התעשייה התהליכית (הכוללת - זיקוק נפט, פטרוכימיה, מחצבים, כימיה, פרמצבטיקה ודומיהן) ובתחום האנרגיה והגז הטבעי, והם עשויים להיפגע מירידה בהיקף השקעות אלה. ההאטה ו/או צמצום הפעילות במשק עלולים לגרום לפגיעה בהכנסות הקבוצה ורווחיה.

השינויים בשווקים הפיננסים השונים יכולים אף הם להוות גורם להאטת ההשקעות.

לענין זה ראו גם הגילוי בדבר שינויים בסביבה הכלכלית, המשבר בגוש היורו וסיכוני שוק, בדוח הדירקטוריון לשנת 2013.

11.15.2 מעצם היותה חברת הנדסה, נשענת הקבוצה על מספר אנשי מפתח אשר הפסקת עבודתם עלולה להביא בעתיד לירידה בהכנסות הקבוצה וברווחיה, אולם להערכת החברה,

לחברה אין תלות בהם (קרי: סיום כהונתם לא יביא לירידה מהותית מיידית בפעילות הקבוצה).

עם אנשי המפתח נמנים ה"ה יהודה שריד, מנכ"ל משותף וארנון אהרון, מנכ"ל משותף.

11.15.3 ביצוע עבודות במתכונת של Turn-Key, עשוי לטמון בחובו סיכונים גבוהים יותר מאשר מתן כל יתר השירותים שקבוצת לודן מספקת ללקוחותיה. פרויקטים אלה כוללים, בנוסף לשירותי הנתר"ה, גם אספקת ציוד ועבודות הקמת מפעל. להערכה לא נכונה של אחד ממרכיבי שירותי הנתר"ה, עלות הציוד או ההקמה עשויות להיות השלכות משמעותיות יותר על הקבוצה, ראו גם פסקה 8 בכלל ו- 8.1.2 בפרט, לעיל. בנוסף יצוין כי בפרויקטים מסוג זה לא תמיד ניתן להתקשר עם ספקי הציוד בתנאים "גב אל גב" להתקשרות מול הלקוח. במקרים כאלו קיימת לקבוצה חשיפה גבוהה יותר.

11.15.4 בדרך כלל, בהתקשרויות של הקבוצה עם מזמיני העבודות (לרבות לקוחות מהותיים), מופיעות הוראות על פיהן המזמין רשאי, בהתראה כלשהי, להפסיק את ביצוע העבודה. אף כי במקרה של הפסקת עבודה, משלם המזמין לקבוצה, בדרך כלל, את התמורה המגיעה לה עד למועד ההפסקה. הפסקה של עבודה בהיקף גדול עשויה להביא לעלויות נלוות עליהן לא מקבלת הקבוצה, בדרך כלל, פיצוי כלשהו. במקרים של הפסקת העבודה כאמור, על פי רוב הקבוצה אינה זכאית לתשלום בגין אובדן רווח עתידי, אלא לתשלומים בגין עבודות שבוצעו בלבד.

11.15.5 הקבוצה בוחנת את נחיצות ביטוח חובות הלקוחות בהתאם לפרמטרי סיכון. עד כה לא בטחה החברה את חובות הלקוחות הנוכחיים שלה בביטוח אשראי. כיוצא בכך, חשופה החברה לאפשרות שלקוחות לא יעמדו בהתחייבויותיהם כלפיה. בדוחות הכספיים של החברה נערכות הפרשות לחובות מסופקים ולחובות אבודים, אולם אין וודאות כי הפרשות אלו תהיינה מספקות.

11.15.6 חשיפה מטבעית – לפרטים בדבר החשיפה של חברות הקבוצה הנובעת מפעילות במטבעות שונים, ראו באור 18.א.(3)(א) לדוחות הכספיים.

11.15.7 לקוחות - הלקוחות המהותיים של הקבוצה, אשר היקף המכירות להם עלו בשנים 2011-2013 על 10% מהמחזור המאוחד מפורטים בפסקה 8.7.3 ובפסקה 9.5.2 לדוח זה לעיל. כל מחלוקת עם מי מהלקוחות המהותיים של הקבוצה בכל הקשור למימוש ההסכם איתו, כמו גם קשיים פיננסיים של הלקוח ו/או בעיות רגולטוריות ו/או פוליטיות, עלולים לפגוע בהיקף תשלומי הלקוח לקבוצה ו/או בעיתוי התשלומים. הקבוצה לא ביצעה הגנה על ההכנסות מלקוחות מהותיים במסגרת ביטוח אשראי כלשהו.

11.15.8 חשיפה לדין זר - שינויים ברגולציה בחו"ל, לרבות שינוי בחקיקה ו/או בתקינה ו/או הטלת מגבלות על יבוא ו/או על יצוא, עלולים להשפיע לרעה על ההתקשרויות בין הקבוצה ובין מי מלקוחותיה בחו"ל, בכל הקשור להסדרי תשלומים בגין עבודות שבוצעו ו/או בכל הקשור להיבטי המס הקשורים בתשלומים אלה.

כמו כן, שינויים ברגולציה בחו"ל בנוגע לסובסידיות, מענקים ותמיכה ממשלתית בפרויקטים שהינם מתחומי הפעילות של הקבוצה, ובפרט בתחום אנרגיה מתחדשת, עלולים לעכב או לסכל השקעות החברה או את האפשרות של חברות הקבוצה לבצע עבודות הקמה בפרויקטים מסוג זה.

בנוסף, התקשרויות KH הולנד עם לקוחות, ספקים ועם עובדים כפופות לדין ההולנדי. בהתאם להוראות הדין ההולנדי, החברה מוגבלת באופן הפסקת התקשרותה עם עובדים. שינויי רגולציה בהולנד בכל הקשור להתקשרויות מעין אלה עלולים לחשוף את KH הולנד, ואת הקבוצה בכלל, להתחייבויות ו/או להוצאות בלתי צפויות.

11.15.9 חשיפה לתביעות משפטיות - הקבוצה חשופה לתביעות משפטיות ולאיומים בתביעות משפטיות, הנובעים מעצם אחריותה המקצועית ו/או מפעולותיה השוטפות. לפרטים בדבר הליכים משפטיים שהקבוצה צד להם נכון למועד דוח זה, ראו גם באור 16.ד. לדוחות הכספיים.

11.15.10 תחרות – כאמור בפסקאות 8.7 ו- 9.7 לעיל, ברוב תחומי פעילותה של החברה קיים מספר רב של מתחרים, הן בישראל והן מצד חברות בינלאומיות ורב לאומיות.

להלן טבלה המרכזת את גורמי הסיכון:

<u>מידת השפעת הסיכון על הקבוצה</u>			<u>סוג הסיכון</u>	
<u>קטנה</u>	<u>בינונית</u>	<u>גדולה</u>		
		+	האטה גלובלית בהיקף ההשקעות	סיכוני מקרו
		+	היקף השקעות במדינות בנלוקס ומזרח אירופה	
	+		חשיפת מטבעית	
	+		חשיפה לדין זר ו/או שינויים ברגולציה בחו"ל	
	+		פעילות מסוג Turn-Key	סיכונים ענפיים
	+		הפסקת עבודות	
	+		תחרות	
	+		אשראי לקוחות	
	+		אנשי מפתח	סיכונים מיוחדים לקבוצה
	+		חשיפה ללקוחות מהותיים	
+			חשיפה לתביעות משפטיות	

=====

פרק ב'

דוח הדירקטוריון

דו"ח הדירקטוריון על מצב ענייני החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013

דירקטוריון לודן חברה להנדסה בע"מ מתכבד להגיש בזאת דו"חות כספיים וסקירה על מצב ענייני החברה ועל התוצאות הכספיות שלה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013. הנתונים הכספיים הנכללים בדו"ח נערכו לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים - IFRS (כמוגדר בבאור 2א. לדוחות הכספיים המצורפים) ומתייחסים לחברה ולחברות הבנות במאוחד, למעט אם צוין אחרת.

1. נתונים על תוצאות הפעילות

1.1. תמצית דוחות רווח והפסד לפי שנים (באלפי ש"ח) לשנה שנסתיימה ביום :

31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	באור	
443,067	435,795	480,961	1.2	הכנסות
<u>387,235</u>	<u>379,946</u>	<u>411,583</u>		עלות ההכנסות
55,832	55,849	69,378	1.3	רווח גולמי
12.6%	12.8%	14.4%		רווח גולמי %
2,045	4,289	4,726	1.4	הוצאות פיתוח עסקים
41,042	36,504	40,550	1.5	הוצאות הנהלה וכלליות
--	--	(82)		הוצאות אחרות, נטו
12,745	15,056	24,020	1.6	רווח תפעולי
2.9%	3.5%	5.0%		רווח תפעולי %
(3,633)	(4,166)	(5,862)		הוצאות מימון
<u>1,581</u>	<u>923</u>	<u>2,250</u>		הכנסות מימון
(2,052)	(3,243)	(3,612)	1.7	הוצאות מימון, נטו
<u>148</u>	<u>(426)</u>	<u>(1,080)</u>	1.8	חלק בתוצאות חברות כלולות
10,841	11,387	19,328		רווח לפני מיסים על הכנסה
<u>(2,384)</u>	<u>(3,769)</u>	<u>(6,622)</u>	1.9	מיסים על הכנסה
8,457	7,618	12,706	1.10	רווח נקי
1.9%	1.7%	2.6%		רווח נקי %
6,913	7,077	12,323		<u>מיוחס אל:</u>
1,544	541	383		בעלי המניות של החברה
				זכויות שאינן מקנות שליטה
0.60	0.61	1.07		רווח (הפסד) למניה
				בסיסי ובדולר מלא (בש"ח)

1.2. הכנסות

סה"כ הכנסות בשנת 2013 הסתכמו בכ- 480,961 אלפי ש"ח לעומת כ- 435,795 אלפי ש"ח בשנת 2012, המהווה גידול של כ- 10.4%. הגידול בהכנסות נובע בעיקר ממספר פרויקטי TURN-KEY במזרח אירופה ובישראל שהחלו ברבעון השני של 2013 הנמצאים בשלבי קידום שונים בסוף שנת 2013.

להלן חלוקת ההכנסות מלקוחות חיצוניים לפי מגזרים עסקיים (באלפי ש"ח):

2011	2012	2013	
319,196	291,178	299,976	חטיבת ההנדסה
58,547	72,078	96,742	חטיבת התוכנה ובקרה
65,324	72,539	84,243	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה
443,067	435,795	480,961	סה"כ הכנסות

הגידול בהכנסות חטיבת התוכנה ובקרה נובע מקידום פרויקט במזרח אירופה ופרויקט כרטוס חכם עבור אחד מזכייני משרד התחבורה לאספקת שירותי תחבורה ציבורית.

הגידול בהכנסות חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה נובע מקידום פרויקטים במזרח אירופה.

1.3 רווח גולמי

הרווח הגולמי בשנת 2013 הסתכם בכ- 69,378 אלפי ש"ח, המהווה כ- 14.4% מסך ההכנסות, לעומת רווח גולמי של כ- 55,849 אלפי ש"ח בשנת 2012, שהווה כ- 12.8% מסך ההכנסות. השיפור בשיעור הרווח הגולמי בשנת 2013 נובע בעיקר מהתקדמות בפרויקטים בחו"ל בהם שיעור הרווח הגולמי גבוה יותר.

1.4 הוצאות פיתוח עסקים

הוצאות פיתוח עסקים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 הסתכם בכ- 4,726 אלפי ש"ח, לעומת כ- 4,289 אלפי ש"ח בשנת 2012. הגידול מיוחס בחלקו להוצאות בקשר עם פיתוח העסקים ברוסיה ובטורקיה.

1.5 הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות בשנת 2013 הסתכמו בכ- 40,550 אלפי ש"ח לעומת כ- 36,504 אלפי ש"ח בשנת 2012. הגידול נובע בעיקר משינויים בהפרשות לחובות מסופקים; בשנת 2012, חל קיטון בהפרשה לחובות מסופקים שגרם ל"הכנסה" בסך של כ- 420 אלפי ש"ח וזאת כתוצאה מפסק דין שניתן לטובת החברה, שבגיניו נכללה הפרשה בשנים קודמות שבוטלה בשנת 2012, בעוד שבשנת 2013 זקפה החברה הוצאה לחובות מסופקים בסך 1,791 אלפי ש"ח בגין חובות מסופקים ספציפיים בארץ ובחול.

1.6 רווח תפעולי

הרווח התפעולי בשנת 2013 הסתכם בכ- 24,020 אלפי ש"ח, המהווה כ- 5.0% מסך ההכנסות, לעומת רווח תפעולי של כ- 15,056 אלפי ש"ח, שהווה כ- 3.5% מסך ההכנסות בשנת 2012. הגידול ברווח התפעולי בשנת 2013, הן בסכומו המוחלט והן בשיעורו, נובע מגידול ברווח הגולמי, כפי שהוסבר לעיל, שקוזז בחלקו מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות.

1.7 הוצאות מימון, נטו

הוצאות מימון, בשנת 2013 הסתכמו בכ- 5,862 אלפי ש"ח לעומת כ- 4,166 אלפי ש"ח בשנת 2012. הגידול בהוצאות מימון נובע בעיקר מגידול בשימוש בקווי אשראי.

הכנסות המימון בשנת 2013 הסתכמו בכ- 2,250 אלפי ש"ח לעומת כ- 923 אלפי ש"ח בשנת 2012. הגידול בהכנסות מימון נובע בעיקר מריבית בגין יתרות מזומנים אשר גדלו לעומת שנת 2012 והופקדו בפקדונות לזמן קצר בבנקים.

1.8 חלק החברה בתוצאות חברות כלולות

חלק החברה בתוצאות חברות כלולות בשנת 2013 הסתכם בהפסד של כ- 1,080 אלפי ש"ח לעומת הפסד של כ- 426 אלפי ש"ח בשנת 2012. הגידול בהפסדי החברה כתוצאה מחלקה בחברות כלולות מיוחס בעיקר למחיקת השקעה בבעלות במתקן לייצור חשמל בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת (ביוגז) ברומניה.

1.9 מיסים על ההכנסה

הוצאות מיסים על ההכנסה בשנת 2013 הסתכמו בכ- 6,622 אלפי ש"ח לעומת כ- 3,769 אלפי ש"ח בשנת 2012. שיעור המס האפקטיבי בשנת 2013 הגיע לכ- 34% לעומת כ- 33% בשנת 2012. שיעור

המס האפקטיבי גבוה משיעור המס הסטטוטורי בעיקר בשל אי הכרה במיסים נדחים במספר חברות הקבוצה בגין הפסדים, בשל אי וודאות ביכולת מימושם. לפרטים נוספים בעניין הבדלים בין המס הסטטוטורי למס האפקטיבי ראה באור 24-ה' לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2013.

1.10. רווח נקי

הרווח הנקי בשנת 2013 הסתכם בכ- 12,706 אלפי ש"ח, המהווה כ-2.6% מסך ההכנסות לעומת כ- 7,618 אלפי ש"ח, המהווה כ-1.7% מסך ההכנסות בשנת 2012. הגורמים לגידול ברווח הנקי נובעים מהסיבות שפורטו לעיל.

1.11. תמצית נתוני רווח והפסד רבעונים (באלפי ש"ח) לתקופות שנתיימו ביום :

שנת 2013	31.12.2013	30.09.2013	30.06.2013	31.03.2013	
480,961	134,632	125,409	108,842	112,078	הכנסות
<u>411,583</u>	<u>112,157</u>	<u>107,836</u>	<u>93,374</u>	<u>98,216</u>	עלות ההכנסות
69,378	22,475	17,573	15,468	13,862	רווח גולמי
14.4%	16.7%	14.0%	14.2%	12.4%	רווח גולמי %
4,726	813	1,234	1,270	1,409	הוצאות פיתוח עסקים
40,550	10,937	9,788	10,244	9,581	הוצאות הנהלה וכלליות
<u>(82)</u>	<u>--</u>	<u>--</u>	<u>(82)</u>	<u>--</u>	הוצאות אחרות, נטו
24,020	10,725	6,551	3,872	2,872	רווח תפעולי
5.0%	8.0%	5.2%	3.6%	2.6%	רווח תפעולי %
(5,862)	(2,251)	(1,286)	(988)	(1,337)	הוצאות מימון
<u>2,250</u>	<u>1,099</u>	<u>758</u>	<u>216</u>	<u>177</u>	הכנסות מימון
(3,612)	(1,152)	(528)	(772)	(1,160)	הוצאות מימון, נטו
<u>(1,080)</u>	<u>(1,147)</u>	<u>331</u>	<u>(116)</u>	<u>(148)</u>	חלק בתוצאות חברות כלולות
19,328	8,426	6,354	2,984	1,564	רווח לפני מיסים על הכנסה
<u>(6,622)</u>	<u>(2,790)</u>	<u>(1,925)</u>	<u>(1,038)</u>	<u>(869)</u>	מיסים על הכנסה
12,706	5,636	4,429	1,946	695	רווח נקי
2.6%	4.19%	3.5%	1.8%	0.6%	רווח נקי %
					מיוחס אל:
12,323	4,972	4,436	1,897	1,018	בעלי המניות של החברה
383	664	(7)	49	(323)	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח למניה
1.07	0.44	0.38	0.16	0.09	בסיסי ומדולל (בש"ח)

הגידול בתוצאות הכספיות בחציון השני של שנת 2013, מיוחס בעיקרו לקידום פרויקטים בארץ ובחו"ל.

2. מצבה הכספית של החברה

2.1. להלן נתונים מאזניים עיקריים:

31.12.2012		31.12.2013	
222,011		243,679	נכסים שוטפים
5,222		19,527	לקוחות והלוואות לזמן ארוך
15,737		15,027	רכוש קבוע
21,512		26,702	נכסים בלתי מוחשיים
14,753		20,903	אחרים
279,235		325,838	סה"כ נכסים
160,319		184,184	התחייבויות שוטפות
<u>38,507</u>		<u>57,961</u>	התחייבויות בלתי שוטפות
198,826		242,145	סה"כ התחייבויות
68,180		74,879	הון עצמי מיוחס לבעלי מניות
<u>12,229</u>		<u>8,814</u>	זכויות שאינן מקנות שליטה
279,235		325,838	סה"כ התחייבויות והון עצמי

2.2. נכסים שוטפים

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2012	31/12/2012	31/12/2013	סעיף
גידול בעיקר מתזרים מזומנים מפעילות שוטפת וממקדמות מלקוחות.	36,120	23,618	59,738	מזומנים ושווי מזומנים
הקיטון נובע בעיקר ממשיכת כספים מפיקדונות המוגבלים בשימוש, על פי הסכם הלוואה עם נותן אשראי, לצורך השקעות בפרויקט ביו-גז באירופה ולצורך החזרי קרן הלוואה.	(13,315)	28,708	15,393	פקדונות מיועדים בבנקים
	(35)	38	3	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
בשנת 2013 העניקה החברה תנאי מימון ללקוח בגין פרויקט (כמפורט בסעיף 9.11.1 לפרק תאור עסקי התאגיד). כתוצאה מכך חוב הלקוח סווג תחת סעיף נכסים שאינם שוטפים. (ראה הסבר בסעיף 2.3 להלן). הענקת המימון ללקוח היא שתרמה לקיטון בסעיף זה.	(9,309)	149,130	139,821	לקוחות והכנסות לקבל
הגידול נובע ממלאי ציוד שנרכש עבור פרויקט ספציפי וטרם סופק נכון לתאריך המאזן.	4,270	2,310	6,580	מלאי
הגידול נובע בעיקר מתשלומי מקדמות למס הכנסה במהלך שנת 2013	2,622	3,131	5,753	נכסי מיסים שוטפים
	1,315	15,076	16,391	חייבים אחרים
	21,668	222,011	243,679	סך הנכסים השוטפים

2.3 נכסים שאינם שוטפים

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2012	31/12/2012	31/12/2013	סעיף
בעיקר בגין השקעה במיזמי ביו-גז בחו"ל, ובקיזוז הפסדים שנזקפו.	6,104	7,413	13,517	חברות כלולות – השקעות הלוואות
הגידול ביתרה נובע בעיקר מהעמדת הלוואה ללקוח בארץ לצורך מימון פרויקט בביצוע חברה בת. (לפרטים ראה באור 9(2) לדוחות הכספיים המאוחדים)	14,305	5,222	19,527	לקוחות והלוואות לאחרים
הקיטון נובע מהפחתות תקופתיות בסך 3,726 אלפי ש"ח שקוזז מרכישות השנה.	(710)	15,737	15,027	רכוש קבוע, נטו
השינוי נובע מחד מגידול המיוחס בעיקרו לקליטת פעילות של צד ג' על פי הסכם שנחתם ב-1.1.2013, וכן מרכישת חברה בת בהולנד (ראה באורים 4(א) ו-4(ב) בדוחות הכספיים המאוחדים), ומאידך מקיטון לאור ההפחתה התקופתית של נכסים בלתי מוחשיים	5,190	21,512	26,702	נכסים בלתי מוחשיים
	46	7,340	7,386	נכסים אחרים
	24,935	57,224	82,159	סך הנכסים שאינם שוטפים

2.4 התחייבויות שוטפות

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2012	31/12/2012	31/12/2013	סעיף
הגידול נובע בעיקר משימוש בקווי אשראי לזמן קצר שחלקם נועדו לגישור תזרימי בפרויקטי TURN-KEY בחו"ל ומגידול בחלויות שוטפות של הלוואה לז"א בחברת בת (ראה באור 9(2) בדוחות הכספיים המאוחדים)	9,050	20,130	29,180	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
הקיטון נובע בעיקר מהתאמת ההוצאות הצפויות למול החוזים בהם הוכרה הכנסה לקבל	(16,959)	73,022	56,063	יתרת הספקים ונותני שירותים
הגידול מיוחס בעיקרו למקדמות בפרויקטי TURN-KEY בחו"ל	14,199	24,172	38,371	המקדמות מלקוחות
הגידול נובע בעיקר מגידול במצבת כח אדם כתוצאה מקליטת פעילות בישראל ורכישת חברה בהולנד, וכן בגין התחייבויות נוספות בגין רכישת החברה בהולנד (ראה באורים 4(א) ו-4(ב) בדוחות הכספיים המאוחדים)	12,583	41,570	54,153	זכאים אחרים ויתרות זכות
הגידול נובע בעיקר מגידול ברווח לפני מס בשנה הנוכחית	4,992	1,425	6,417	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
	23,865	160,319	184,184	סך ההתחייבויות השוטפות

2.5. התחייבויות שאינן שוטפות

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2012	31/12/2012	31/12/2013	סעיף
הגידול נובע בעיקר מנטילת הלוואה לזמן ארוך, על ידי חברת בת, למימון רכישות ציוד ללקוח בארץ (ראה באור 12 לדוחות הכספיים המאוחדים) בניכויי החזרים שוטפים של קרן הלוואות	15,190	21,360	36,550	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים
יתרה לתשלום בגין רכישת חברה בת בהולנד (ראה באור 4(ב) בדוחות הכספיים המאוחדים)	5,258	--	5,258	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
	(957)	1,957	1,000	התחייבויות בשל מיסים נדחים
	(37)	15,190	15,153	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
	19,454	38,507	57,961	סך ההתחייבויות שאינן שוטפות
	43,319	198,826	242,145	סה"כ התחייבויות

2.6. הון עצמי

הסברי החברה	שינויי מול שנת 2012	31/12/2012	31/12/2013	סעיף
	--	12,936	12,936	הון מניות
	126	24,269	24,395	פרמיה על מניות וקרנות
הגידול נובע מרווח התקופה בניכוי דיבידנד שהוכרז ושולם במהלך שנת 2013	6,573	30,975	37,548	עודפים
	6,699	68,180	74,879	סה"כ הון מיוחס לבעלים של החברה
הקיטון נובע בעיקר מתשלום דיבידנד לזכויות שאינן מקנות שליטה בחברה בת (במקביל לדיבידנד שקיבלה החברה)	(3,415)	12,229	8,814	זכויות שאינן מקנות שליטה
	3,284	80,409	83,693	סה"כ הון עצמי

3. נזילות ומקורות מימון

(*) בנוסף ליתרות המזומנים ושווי מזומנים המצוינות לעיל, לחברה פקדונות בבנקים בסך של כ- 15,393 אלפי ש"ח (2012 – 28,708 אלפי ש"ח), שבעיקרם מוגבלים בשימוש ליעודים של השקעה בפרויקטי ביו-גז, כקבוע בהסכם המימון של החברה עם נותני האשראי.

4. תזרים מזומנים, מקורות מימון ואשראי

4.1. תזרים מזומנים שנבע מפעילות שוטפת

שני	2012	2013	
5,088	7,618	12,706	רווח נקי
1,342	14,584	15,926	התאמות לסעיפי רווח והפסד
(131)	(8,490)	(8,621)	מזומנים ששולמו בגין ריבית ומיסים, נטו
6,299	13,712	20,011	תזרים מזומנים פרמננטי (FFO)
(7,935)	4,243	(3,692)	שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות
(1,636)	17,955	16,319	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות שוטפת

הגידול בתזרים המזומנים הפרמננטי נובע בעיקר מהגידול ברווחי הקבוצה בשנת 2013. גידול זה קוזז בחלקו כתוצאה מעליה במלאי ומירידה באשראי ספקים לעומת גידול מסוים במקדמות מלקוחות. כך סך התזרים מפעילות שוטפת בשנת 2013 ירד בכ- 1,636 אלפי ש"ח, לעומת שנת 2012.

4.2. תזרים המזומנים מפעילות השקעה

שני	2012	2013	
19,017	(15,302)	3,715	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

השינויים נובעים מהסיבות שלהלן:

- בשנת 2013 השתמשה החברה בכספי הפקדון המיועד בכ- 13,597 אלפי ש"ח לעומת הפקדה בסך של כ- 5,590 אלפי ש"ח בשנת 2012.
- גידול בהשקעות ובהלוואות לחברות כלולות של כ- 2 מיליון ש"ח.
- גידול ברכישת רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים בסך של כ- 1,659 אלפי ש"ח

4.3. תזרים מזומנים מפעילות מימון

שני	2012	2013	
23,237	(6,643)	16,594	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון

השינויים נובעים מהסיבות שלהלן:

- קבלת הלוואות לזמן ארוך נטו, בסך של כ-13.7 מיליון ש"ח לעומת כ- 1.8 מיליון ש"ח בשנת 2012. הגידול נובע מקבלת הלוואות למימון רכישת ציוד לפרויקטים.
- קבלת הלוואות לזמן קצר בסך של כ- 8.7 מיליון ש"ח לעומת כ- 4.5 מיליון ש"ח בשנת 2012.
- בשנת 2012 נפרע התשלום האחרון בגין אגרות החוב בסך של כ- 7.7 מיליון ש"ח.

4.4. יתרות מזומנים ושווי מזומנים ופקדונות מיועדים

2012	2013	
23,618	59,738	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף שנה
28,708	15,393	יתרת פקדונות מיועדים בבנקים לסוף שנה

לפרטים ראה סעיף 2.2 לעיל.

מקורות המימון העיקריים של החברה ליום 31 בדצמבר 2013 למעט הון החברה שהסתכם בסך של 83,693 אלפי ש"ח הינם:

<u>2013</u>	
23,688	אשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים (כולל חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך)
5,492	אשראי לזמן קצר מאחרים (כולל חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך)
28,490	אשראי לזמן ארוך מתאגידים בנקאיים (לא כולל חלויות שוטפות)
8,060	אשראי לזמן ארוך מתאגידים אחרים (לא כולל חלויות שוטפות)

4.5. אשראי לקוחות וספקים

<u>2012</u>	<u>2013</u>	
149,130	139,821	אשראי ללקוחות בסך
--	21,372	הלוואה ללקוח בסך (ראה באור 9(2) בדוחות הכספיים)
73,022	56,063	אשראי מספקים
24,172	38,371	מקדמות מלקוחות

5. התייחסות לסימני האזהרה

למועד פרסום הדוח, אין לחברה תעודות התחייבות שבמחזור.

6. בדיקת ירידת ערך מוניטין

המוניטין הכלול בדוחות הכספיים מתייחס בעיקר לחברת שימקוטק בע"מ, אשר הינה יחידת המניבת המזומנים הכלולה במגזר הפעילות של תוכנה ובקרה. לעניין זה ראה באור 11.ג בדוחות הכספיים המאוחדים.

7. חשיפה לסיכוני שוק ודרך ניהולם

7.1. האחראים לניהול סיכונים בחברה

ארנון אהרון – מנכ"ל משותף, ולילך רוזין-שטיינבוך – סמנכ"ל כספים, הינם האחראים על ניהול סיכוני השוק בחברה. פרטים נוספים לגבי ארנון אהרון, ראה תקנה 26 בפרק ד' לדוח התקופתי, ופרטים לגבי ליילך רוזין-שטיינבוך, ראה תקנה 26א בפרק ד' לדוח התקופתי.

7.2. תיאור סיכוני השוק

7.2.1. סיכון שער חליפין ומדד

לפרטים ראה באור 18.א.(3) לדוחות הכספיים המאוחדים.

הכנסות החברה מלקוחות בחו"ל, וחלק מהכנסות החברות הבנות בישראל צמודות למט"ח ו/או נקובות במט"ח, בעיקר באירו. כיוון שכך קיימת חשיפה מטבעית בכל הקשור לשמירת יחס נאות בין הוצאות במטבע מסוים לבין הכנסות באותו מטבע. למרות פעולות מכוונות לגידור סיכונים בדרך של שמירת היחס הנאות, אם וככל שנעשות כאמור לעיל, עלולה החברה להימצא בחשיפה לתשלומים במטבע מסוים מבלי שנערכה כראות להכנסה מקבילה באותו המטבע או בשווה ערך לו. חשיפה כזאת עלולה לנבוע משינויים מהותיים, אם יהיו, ביחסי המרה בין מטבעות וכן מפערי עיתוי.

בנוסף, לחברה חשיפה חשבונאית בגין שערי המטבע של האירו והרון הרומני לפיהם מאוחדות תוצאותיהן של חברות הבת בהולנד וברומניה בדוחות החברה.

ההתחייבות לזמן ארוך מתאגידים בנקאיים ואחרים, צמודה למדד המחירים לצרכן, לפיכך לחברה חשיפה לשינויים במדד המחירים.

7.2.2. סיכון שערי ריבית

לפרטים ראה באור 18.א.(3)(ב) לדוחות הכספיים המאוחדים.

חלק מהתחייבויות החברה לתאגידים בנקאיים ואחרים, הינן בריבית קבועה, לפיכך לחברה חשיפה לסיכון שווי הוגן בגין שינוי שיעור ריבית.

חלק מהאמצעים הנזילים של החברה מופקדים בפקדונות צמודי מט"ח, נושאי ריבית המשתנה בעת חידוש הפקדון, או בפקדונות שקליים נושאי ריבית מבוססת פריים. לפיכך לחברה חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בגין הפקדונות הנ"ל.

לחברה אשראים מבנקים לזמן קצר ולזמן ארוך שהינם אשראיים שקליים נושאי ריבית פריים, לפיכך לחברה חשיפה לשינויים בשיעורי ריבית הפריים.

7.2.3. אשראי לקוחות

לקוחות החברה אינם משלמים בד"כ ריבית ו/או הפרשי הצמדה. משנחתם הסכם ונקבעו תנאי אשראי, החברה עושה מאמצים לגבות את החוב במסגרת תנאים אלה. החברה בוחנת באופן שוטף את האיחור בתשלומים ובהתאם נוקטת באמצעים לגביית החוב ואף עוצרת את המשך מתן השירותים ללקוחות באם יש צורך בכך. החברה עושה מאמצים שהסכמיה עם לקוחותיה יהיו מושתתים על תזרים חיובי.

7.2.4. פיקוח

הסיכונים בחברה נבחנים באופן שוטף ע"י הנהלתה. גידור הסיכונים נערך באופן שוטף על פי מהות הסיכון ובכל מקרה של סיכון חריג מובא הנושא לדיון ולהחלטה בהנהלת החברה.

7.2.5. לקוחות

התנודתיות בשווקים הפנימיים והבין לאומיים גורמת לאי ודאות מתמשכת בהשלמת פרויקטים בביצוע וכן בהשקעות עתידיות. החברה השקיעה במהלך שנה זו וכן מתכננת להמשיך להשקיע בהמשך בפיתוח מוצרים חדשים וחדירה לשווקים בעלי פוטנציאל צמיחה גבוה.

7.2.6. שינויים בסביבה הכלכלית והמשבר בגוש היורו

למשבר הפיננסי בגוש היורו השפעות שונות על פעילות חברות הקבוצה בתחום שירותי ההנדסה ובתחום ייזום מתקני ייצור חשמל בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת. אם כי, כפי שיפורט להלן, ובהנחה שלא תחול החרפה במימדי המשבר הפיננסי האמור, אין החברה צופה שמדובר בהשפעות בעלות השלכות מהותיות על פעילות החברה ועסקיה.

בתחום שירותי ההנדסה, עיקר פעילותה של החברה באירופה הינה במדינות מערב אירופה - הולנד ובלגיה, ויתרת פעילותה במדינות מזרח אירופה - רומניה, סרביה ובלגריה.

במדינות מערב אירופה, למועד פרסום דוח תקופתי זה, לא ניתן לומר שהיתה למשבר הפיננסי השפעה מהותית על פעילות חברות הקבוצה. יחד עם זאת, החברה חווה, קיטון בהשקעות בשווקי הפעילות של חברות הקבוצה (תעשייה כבדה ובתי זיקוק), לאור אי הצמיחה בהולנד, בה מירב פעילות הקבוצה. כתוצאה מכך, בשנת 2013 קטן היקף פעילות חטיבת ההנדסה בהולנד, ובמידה שלא יהיה שינוי בסביבה הכלכלית במערב אירופה, ייתכן ותימשך מגמת הקיטון בהיקפי הפעילות של חברות הקבוצה בתחום פעילות זה כנובע מכך.

במזרח אירופה ניכר שפגעי המשבר כבדים יותר, והשלכותיו מורגשות כבר בתוצאות פעילות לודן רומניה החל משנת 2011, אשר היקפי פעילותה היו נמוכים לעומת היקפי פעילותה בשנים קודמות.

החברה צופה איזון בפעילותה של לודן רומניה לשנת 2014, ובוחנת אפשרויות שונות למיצוי יכולותיה של לודן רומניה באופן יעיל ורווחי, לרבות ביצוע עבודות במדינות אחרות במזרח אירופה, שם פגעי המשבר ניכרים פחות או קיים ביקוש גבוה יותר לשירותי ההנדסה המסופקים על ידי הקבוצה כתוצאה מדרישות רגולטיביות.

פעילות הקבוצה בתחום ייזום מתקני ייצור חשמל בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת והקמתם, חשופה להשפעות המשבר הפיננסי בגוש היורו, כפי שיפורט להלן -

יובהר כי עלות הייצור של חשמל בטכנולוגיית אנרגיה מתחדשת הינה יקרה יותר מעלות ייצור חשמל בטכנולוגיה קונבנציונלית. עם זאת, לנוכח היתרונות של טכנולוגיית האנרגיה המתחדשת, בעיקר בתחום השמירה על איכות הסביבה, מדינות רבות באירופה ובגוש היורו מעודדות ייזום והקמתם של מתקנים כאמור, בדרך של קביעת מדיניות סובסידיה ומענקים התומכת ביזמי הפרויקטים בדרכים שונות, כגון מענקי הקמה ו/או הבטחת מחירי מכירת החשמל לרשת בתעריפים מסובסדים.

כמדיניות, פעילותה של הקבוצה בתחום זה מכוונת למדינות אירופה, אשר בהן נהוגה רגולציה התומכת בפרויקטים כאמור.

בנוסף, תנאי לכניסתן של חברות הקבוצה כיזם בפרויקטי טכנולוגיה מתחדשת, הינו אפשרות גיוס מימון בנקאי לצורכי הקמת המתקן וליווי הפרויקט. מימון בנקאי כאמור לכסות -60% 80% מעלות ההקמה.

השפעות אפשריות של המשבר הפיננסי בגוש היורו בהקשר זה הינן בחינה מחודשת של מדינות שונות לגבי מדיניות התמיכה שלהן בפרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת, והקשחת התנאים הכרוכים בהשגת מימון בנקאי, באופן שעשוי להשפיע על כדאיות הייזום של הפרויקט.

תמורות במדיניות התמיכה של מדינות אירופה בפרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת (כדוגמת החלטתה של ממשלת ספרד על הקפאת התמיכה האמורה, שהכריזה עליה בחודש ינואר 2012), כמו גם קשיים בגיוס מימון בנקאי לצורך ייזום פרויקטים כאמור, עשויים להביא לבחינה מחודשת של אסטרטגיית הקבוצה בהיבטים שונים, לרבות היקף ההשקעות הצפויות ויעדי ההשקעה העתידיים בתחום.

יודגש, כי למועד פרסום דוח תקופתי זה, מעורבותן של חברות הקבוצה בפרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת אינה מגעת לכדי פעילות מהותית מתוך כלל עסקיהן של חברות הקבוצה.

לאור האמור לעיל, למעט קיטון מסוים בהיקפי הפעילות בתחום שירותי ההנדסה, ואפשרות לדחייה מסוימת של מימוש אסטרטגיית ההתרחבות של פעילות חברות הקבוצה לתחום האנרגיה המתחדשת, אין החברה צופה השפעות נוספות על תוצאות פעילותה, נזילותה, איתנותה הפיננסית ומקורות המימון שלה לנוכח המשבר הפיננסי במדינות גוש היורו.

יודגש כי באמור לעיל נכלל מידע הצופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. המידע צופה פני עתיד הינו הערכות החברה בקשר להשפעותיו השונות של המשבר בגוש היורו על פעילותה של החברה כפי שהוצגו לעיל. הערכות החברה כאמור נשענות על אומדנים ונתוני שוק שנאספו על ידי החברה בקשר עם הכנת תכנית העבודה השנתית שלה לשנת 2013, ואין ודאות כי מידע זה אכן יתממש, ואם יתממש, מה תהיה השפעתו בפועל על תוצאות פעילותה של החברה. בין הגורמים אשר עשויים להביא לכך שהמידע צופה פני עתיד לא יתממש, ניתן למנות אפשרות של חרפת המשבר הפיננסי, באופן שיגרום לעצירת השקעות ומחנק אשראי עמוקים יותר מאילו הנחזים במועד זה, ושינויים ברגולציה אשר עשויים להכביד על ייזום של פרויקטים בתחום האנרגיה המתחדשת.

7.3. פרטים בדבר המכשירים הפיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים בקבוצה, ראה באור 18 בדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 בדצמבר 2013.

8. תכנית אכיפה מנהלית פנימית

דירקטוריון החברה קיבל החלטה בדבר גיבוש תכנית אכיפה מנהלית פנימית שתתייחס לקריטריונים להכרה בתכנית אכיפה מנהלית פנימית שהונחו על ידי רשות ניירות ערך, ותגובש בהתאם למאפייני הפעילות של החברה, מורכבות פעילותה, מבנה החברה, נסיבותיה הייחודיות והחשיפות האפשריות להפרות דיני ניירות ערך עמן החברה מתמודדת.

מר שאול סיטון, המכהן כסמנכ"ל פיתוח עסקי בחברה, ובעבר כיהן אף כסמנכ"ל הכספים בחברה, מונה כממונה על האכיפה בחברה, מטעמה של ועדת הביקורת, אשר הוסמכה על ידי דירקטוריון החברה כגורם האחראי מבחינת הדירקטוריון לפיקוח על ביצוע תכנית האכיפה המנהלית הפנימית.

החברה ביצעה סקר ציות אשר כלל גם איתור פעולות או מצבים שבהם עלולים לקרות כשלים בקיום הוראות דיני ניירות ערך, תוך בחינת תהליכי העבודה בחברה הנוגעים למילוי דרישות הדין האמורות.

ממצאי סקר הציות הובאו לדין בועדת הביקורת, אשר קבעה סדרי עדיפויות לטיפול בממצאים, בדרך של עריכת נהלים מתאימים, הפצתם והטמעתם בקרב הגורמים הרלבנטיים בחברה, ובמקרה הצורך, אף בקרב כלל ציבור העובדים.

גובשה תכנית אכיפה מנהלית פנימית הכוללת סט נהלים חדש, המותאם לממצאי סקר הציות וסדרי העדיפויות שהוגדרו על ידי ועדת הביקורת.

נהלי תכנית האכיפה המנהלית הפנימית אושרו על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון.

בנוסף, החלה החברה ביישום תכנית האכיפה המנהלית הפנימית, ובהקשר זה נעשו הפעולות הבאות:

- הפצת נהלי תכנית האכיפה המנהלית הפנימית בקרב חברי ההנהלה בארץ;
- הצגת נושא תכנית האכיפה המנהלית הפנימית, היערכות החברה וההשלכות הנובעות ממנה לחברי הנהלה בכירים של חברות הקבוצה בחו"ל, ובקרב פורום מנהלים זוטרי בארץ ובחו"ל (הולנד ובלגיה);
- הרצאות לעובדי חברות הקבוצה בארץ ובחו"ל להצגת תכנית האכיפה המנהלית הפנימית וההשלכות החלות על כלל עובדי החברה. הרצאות כאמור טרם נערכו בפני כלל עובדי הקבוצה.
- הממונה על האכיפה המנהלית הפנימית ערך דוח ביקורת בנושא יישום והטמעה של תכנית האכיפה המנהלית הפנימית בחברה, וממצאי הדוח הובאו לדין בפני ועדת הביקורת.

9. המבקר הפנימי

- 9.1 שם המבקר הפנימי בתאגיד: רו"ח דב אינגבר
- 9.2 תאריך תחילת כהונתו: 27.11.1997.
- 9.3 הכישורים המכשירים את המבקר הפנימי לביצוע התפקיד:
 - רו"ח במקצועו, שותף במשרד רואי חשבון.
 - בעל תואר שני במנהל עסקים (MBA).
 - 20 שנות ניסיון בביקורת ועבודות חשבונאיות.
 - מבקר פנימי במספר חברות ציבוריות.
- 9.4 המבקר הפנימי אינו עובד של החברה אלא מעניק לה שירותי ביקורת פנים באמצעות משרדו. המבקר הפנימי עומד בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית.
- 9.5 זהות הממונה הארגוני על המבקר הפנימי: יו"ר הדירקטוריון.
- 9.6 תכנית העבודה של המבקר הפנימי לשנת 2013 נקבעה על ידי ועדת הביקורת של הדירקטוריון בראשית השנה, בהתבסס על הצעת תכנית עבודה שהוגשה על ידי המבקר הפנימי, בשיתוף עם הנהלת החברה, שכללה מספר נושאים לביקורת. ועדת הביקורת בחרה את הנושאים שנכללו במסגרת תכנית הביקורת השנתית, והסדר הכרונולוגי לעריכת הביקורות בנושאים שנבחרו. במהלך שנת 2012 נערך סקר סיכונים על ידי המבקר הפנימי, אשר מהווה בסיס לתכנית עבודה רב-שנתית של המבקר הפנימי החל משנת 2013. תכנית הביקורת הרב-שנתית אושרה בדיון בועדת הביקורת של דירקטוריון החברה, על בסיס הצעה שהוגשה על ידי המבקר הפנימי, בשיתוף עם הנהלת החברה, ולאחר שינויים

שהוכנסו בהתאם להחלטות ועדת הביקורת. יובהר שעל-אף קביעתה של תכנית ביקורת רב-שנתית, עדיין בראשיתה של כל שנה תאושרר מחדש תכנית הביקורת שנקבעה לאותה שנה ויקבע הסדר הכרונולוגי של הביקורות השונות הקבועות לאותה שנה. בנוסף, קיימת אפשרות של עריכת שינויים בתכנית הביקורת הרב-שנתית, בהתאם לצורכי החברה.

9.7. תכנית הביקורת מתייחסת גם לתאגידים מוחזקים על ידי החברה, בעלי פעילות מהותית, ומתייחסת לפעילות תאגידים מוחזקים של החברה מחוץ לישראל.

9.8. היקף העסקת המבקר הפנימי וצוות העובדים הכפופים לו: כ-250 שעות בשנה. בפועל בוצעו 245 שעות במסגרת תכנית הביקורת לשנת 2013 (בחלוקה של 195 שעות עבודת ביקורת בחברות הקבוצה בישראל ו-50 שעות ביקורת בתאגידים מוחזקים בחו"ל). כמו כן בוצעו על ידי המבקר הפנימי וצוות העובדים שלו 125 שעות עבודה במסגרת סיוע הקשור ליישום נהלי ISOX.

9.9. עריכת הביקורת: על פי הודעת המבקר הפנימי, הביקורת נערכת בהתאם לתקני הביקורת הפנימית המקובלים בארץ ובעולם ובהתאם להנחיות מקצועיות בתחום הביקורת הפנימית, חוק הביקורת הפנימית וחוק החברות.

9.10. גישה למידע: למבקר הפנימי גישה מלאה בלתי מוגבלת ובלתי אמצעית למערכות המידע ולנתונים הכספיים לצורך הביקורת לפי סעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית, לרבות בביקורות הנערכות בתאגידים או בפעילות של החברה מחוץ לישראל.

9.11. להלן המועדים בהם הוגש דין וחשבון בכתב על ממצאי המבקר הפנימי למנכ"לים המשותפים ולחברי ועדת הביקורת בנוגע לנושאים שנכללו בתכנית הביקורת לשנת 2013, והמועדים בהם התקיים דין בועדת הביקורת בממצאי המבקר הפנימי:

נושא דו"ח הביקורת	תאריך הפצת הדו"ח	תאריך הדיון בדו"ח
פרויקט בביצוע בישראל	24/06/2013	30/06/2013
פרויקט בביצוע בחו"ל	13/08/2013	20/08/2013
קליטת פעילות חברת הנדסה בארץ	17/11/2013	19/11/2013
ניהול מערך הפרויקטים בישראל	24/12/2013	29/12/2013

9.12. הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי: להערכת דירקטוריון החברה וועדת הביקורת, כישורי המבקר הפנימי וצוותו, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקר הפנימי, הינם סבירים בנסיבות העניין ויש בהם כדי להגשים את מטרת הביקורת הפנימית של החברה.

9.13. תגמול: שכ"ט המבקר הפנימי בשנת 2013 בגין שירותי ביקורת פנימית היה 54 אלפי ש"ח בתוספת הוצאות נסיעה לחו"ל.

10. הקשר בין תנאי התגמול לנושאי המשרה הבכירים לבין תרומת מקבל התגמול לתאגיד

תנאי התגמול של נושאי המשרה הבכירים מוצגים בפירוט שניתן בקשר לתקנה 21 בפרק ד' – פרטים נוספים על התאגיד, המצ"ב לדוח תקופתי זה (להלן: "תקנה 21").

בעקבות כניסתו לתוקף של תיקון 20 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "תיקון 20"), אימצה החברה מדיניות תגמול לנושאי המשרה בחברה, אשר נדונה במסגרת ועדת התגמול של הדירקטוריון, אושרה בדירקטוריון החברה והובאה לאישור האסיפה הכללית של בעלי המניות, שהתכנסה ביום 1 באוקטובר, 2013.

מדיניות התגמול האמורה נערכה בהתאם לגודלה ואופי פעילותה של החברה, במטרה לסייע להשגת מטרת החברה, עמידה בתכניות העבודה וקידום האסטרטגיה ארוכת הטווח של החברה.

במסגרת תכנית התגמול, נקבעו פרמטרים ואמות מידה בנוגע לתגמול נושאי המשרה הבכירים, המתייחסים לתפקודו של נושא המשרה, עמידה בדרישות התפקיד וביעדי החברה, באופן המשקף קשר בלתי אמצעי בין התגמול לו זכאי נושא המשרה הבכירה לבין תרומתו לחברה.

לפרטים, ראה מסמך מדיניות תכנית התגמול של החברה, אשר צורף כנספח לדוח מידי בדבר כינוס אסיפה כללית של בעלי המניות, שפורסם במגנ"א ביום 17 בספטמבר, 2013, מס' אסמכתא 2013-01-148914.

11. פרטים בדבר המבקר של החברה

פירמת ראיית החשבון Baker Tilly הינה רואה החשבון המבקר של החברות בישראל, בהולנד, בבלגיה, בסרביה ובספרד. משרד BDO הינו רואה החשבון המבקר של החברות הבנות ברומניה וסרביה לשנים 2012 ו-2013.

סך התשלומים ששולמו למשרדי רואי החשבון המבקרים השונים בגין שירותי ביקורת, מיסוי ושירותים אחרים בגין שנת 2013 עמדו על כ- 1,336 אלפי ש"ח. סה"כ שעות שהושקעו הסתכמו בכ- 5,231 שעות, המחולקות לכ- 4,487 שעות בגין ביקורת מיסוי ו- ISOX וכ- 744 שעות בגין שירותים אחרים:

משרד	שירות		ביקורת ומסים		אחרים	
	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)
Baker Tilly	3,182	839	644	309		
BDO	929	103	100	6		
Deloitte	376	79	-	-		
סה"כ	4,487	1,021	744	315		

סך התשלומים ששולמו למשרדי רואי החשבון המבקרים השונים בגין שירותי ביקורת, מיסוי ושירותים אחרים בגין שנת 2012 עמדו על כ- 1,270 אלפי ש"ח. סה"כ שעות שהושקעו הסתכמו בכ- 3,890 שעות, המחולקות לכ- 3,562 שעות בגין ביקורת ומיסוי וכ- 328 שעות בגין שירותים אחרים:

משרד	שירות		ביקורת ומסים		אחרים	
	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)	שעות	תשלום (אלפי ש"ח)
Baker Tilly	2,525	947	302	142		
BDO	1,037	168	26	13		
סה"כ	3,562	1,115	328	155		

שכר הטרחה של Baker Tilly הולנד ובלגיה נקבע על ידי הנהלות החברות הבנות בחו"ל. שכר הטרחה של BDO רומניה, בולגריה וקרוואטיה נקבע על ידי הנהלות החברות הבנות בחו"ל. שכר הטרחה של Deloitte סניף סרביה נקבע על ידי הנהלות החברות הבנות בארץ. שכר הטרחה של Baker Tilly ישראל נקבע על ידי דירקטוריון החברה, על פי החלטת אסיפת בעלי המניות של החברה אשר הסמיכה את דירקטוריון החברה לכך.

12. עסקאות זניחות

בישיבת הדירקטוריון ביום 26 במרץ, 2012, קבע דירקטוריון החברה כללים וקווים לסיווג עסקאות זניחות כמשמעותן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ושנתיים), התש"ע-2011 (להלן: "תקנות דוחות כספיים").

תחולתה של קביעת הדירקטוריון הינה לגבי התקשרויות בין החברה לבין חברות קשורות בה, וביניהן לבין עצמן, כאשר לפחות אחד מהצדדים המתקשרים אינו מוחזק על ידי החברה (בין במישרין ובין באמצעות שרשור החזקות) בהחזקה ובשליטה מלאה.

בישיבתו כאמור, קבע דירקטוריון החברה שני סוגי התקשרויות שניתן לסווג כעסקאות זניחות, בכפוף לכללים ואמות המידה אשר יפורטו להלן –

(א) העברת שירותי הנדסה ו/או השאלת עובדים, בין אם החיוב הבין-חברתי נערך על פי תחשיב של מכפלת שעות העבודה בתעריף שעתי שנקבע בין הצדדים, ובין אם החיוב נערך על פי סכום קבוע שנקבע בין הצדדים המתקשרים;

(ב) העברת עבודות בהן מחויבת מי מחברות הקבוצה כלפי לקוח חיצוני, לביצוע בפועל על ידי חברה אחרת בקבוצה, בתנאי גב-אל-גב עם התנאים הקבועים מול הלקוח.

כאמת מידה לבחינת זניחותן של עסקאות כאמור מן ההיבט של היקפן הכספי, קבע דירקטוריון החברה בישיבתו האמורה כי -

- כלל ההתקשרויות הנכללות בקבוצה (א) לעיל, אשר היקפן השנתי במצטבר הינו נמוך מסך שיעור של 1.5% מסך ההכנסות של החברה, כפי שמופיעים בדוחות הכספיים (המאוחדים) השנתיים האחרונים של החברה, יחשבו כעסקאות זניחות; ובנוסף,
- כלל ההתקשרויות הנכללות בקבוצה (ב) לעיל, אשר היקפן השנתי במצטבר הינו נמוך מסך שיעור של 1.5% מסך ההכנסות של החברה, כפי שמופיעים בדוחות הכספיים (המאוחדים) השנתיים האחרונים של החברה, יחשבו כעסקאות זניחות.

בין שיקולי הדירקטוריון לסווג התקשרויות כאמור כעסקאות זניחות, ציין הדירקטוריון כי בהתקשרות בין-חברתית כאמור, קיימים יתרונות של ניצול משאבים ארגוני יעיל יותר, שמירת ידע בקבוצה, צבירת ידע וניסיון בקבוצה, ואפשרות חדירה לשווקים בהם כבר קיימת נוכחות של חברות הקבוצה. לאור זאת, ולאור היקפן המצומצם של ההתקשרויות, סובר דירקטוריון החברה כי מדובר בהתקשרויות שהינן לטובתה של החברה.

מסיווגן של התקשרויות כאמור כעסקאות זניחות, ייגזר גם אופן הגילוי והדיווח בקשר עם אותן התקשרויות, וזאת על פי הוראות הדין.

בפני ועדת הביקורת (בישיבתה מיום 24 במרץ 2014) ודירקטוריון החברה (בישיבתו מיום 27 במרץ 2014) הובאה סקירה של ההתקשרויות שניתן לסווגן כעסקאות זניחות שנערכו בין חברות הקבוצה במהלך שנת 2013.

ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה קבעו כי ההתקשרויות כאמור עומדות בכללים ואמות המידה המפורטים לעיל, וסווגו כעסקאות זניחות.

החברה מודה לעובדיה על תרומתם ומאמצייהם.

דו"ח זה אושר ע"י דירקטוריון החברה בישיבתו מיום 27 במרץ 2014.

ארנון אהרון
מנכ"ל משותף

משה לוסקי
יו"ר הדירקטוריון

פרק ג

דוחות כספיים

לודן חברה להנדסה בע"מ
דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2013

תוכן העניינים

<u>עמוד</u>	
90	דוח רואה החשבון המבקר
91-92	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
93	דוחות רווח והפסד מאוחדים
94	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
95-97	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
98-100	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
101-178	ביאורים לדוחות הכספיים

**דוח רואי החשבון המבקרים
לבעלי המניות של לודן חברה להנדסה בע"מ**

ביקרנו את הדוחות המאוחדים על המצב הכספי המצורפים של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - "החברה") לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת הדוחות המאוחדים על הרווח וההפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ-7% וכ-7% מכלל הנכסים המאוחדים לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 בהתאמה, והכנסותיהן הכלולות באיחוד מהוות כ-7%, כ-4% וכ-19% מכלל ההכנסות המאוחדות לכל אחת משלוש השנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2013, 2012 ו-2011 בהתאמה. כמו כן, לא ביקרנו את הדוחות הכספיים של חברות כלולות הנכללות על בסיס שווין המאזני, אשר ההשקעה בהן הינה כ-13,517 אלפי ש"ח וכ-7,413 אלפי ש"ח לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 בהתאמה, וחלקה של הקבוצה ברווחיהן (בהפסדיהן) הינו כ-1,080 אלפי ש"ח, כ-426 אלפי ש"ח וכ-148 אלפי ש"ח לכל אחת משלוש השנים שנסתיימו ביום 31 בדצמבר 2013, 2012 ו-2011 בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתנו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים שנכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספיים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל הדוחות של רואי חשבון אחרים כאמור לעיל, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה וחברות מאוחדות שלה לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ואת תוצאות פעולותיהן, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים שלהן לכל אחת משלוש השנים בתקופה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) והוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התש"ע - 2010.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לכך שביום 1 בינואר 2013 נכנס לתוקף תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי IAS19, הטבות עובד, אשר יושם על ידי החברה בעריכת דוחות כספיים אלה, כמפורט בבאור כד'. מספרי ההשוואה הכלולים בדוחות אלה הינם לאחר יישום למפרע של המדיניות החשבונאית, כאמור לעיל.

הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח

רואי חשבון

רמת-גן, 27 במרץ, 2014

לודן חברה להנדסה בע"מ
דוחות מאוחדים על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר

2012	2013	באור	
<i>אלפי ש"ח</i>			
			נכסים
			נכסים שוטפים
23,618	59,738	א-5	מזומנים ושווי מזומנים
28,708	15,393	ב-5	פקדונות מיועדים בבנקים
38	3		נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
149,130	139,821	א-6	לקוחות והכנסות לקבל
15,076	16,391	ב-6	חייבים אחרים ויתרות חובה
3,131	5,753		נכסי מיסים שוטפים
2,310	6,580	7	מלאי
<u>222,011</u>	<u>243,679</u>		סה"כ נכסים שוטפים
			נכסים שאינם שוטפים
7,413	13,517	8	חברות כלולות - השקעות והלוואות
5,222	19,527	9	הלוואות ללקוחות ולאחרים
15,737	15,027	10	רכוש קבוע
21,512	26,702	11	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
887	1,116		נכסים אחרים
6,453 ^(*)	6,270	24	נכסי מיסים נדחים
<u>57,224</u>	<u>82,159</u>		סה"כ נכסים שאינם שוטפים
<u><u>279,235</u></u>	<u><u>325,838</u></u>		סה"כ נכסים

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על המצב הכספי ליום 31 בדצמבר

2012	2013	באור	
אלפי ש"ח			
			התחייבויות והון
			התחייבויות שוטפות
20,130	29,180	א-12	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
73,022	56,063	13	ספקים ונותני שירותים
24,172	38,371		מקדמות מלקוחות
41,570	54,153	14	זכאים אחרים ויתרות זכות
1,425	6,417		התחייבויות בגין מיסים שוטפים
160,319	184,184		סה"כ התחייבויות שוטפות
			התחייבויות שאינן שוטפות
21,360	36,550	ב-12	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים
-	5,258	ב-4	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
1,957	1,000	24	התחייבויות בשל מיסים נדחים
(*) 15,190	15,153	15	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
38,507	57,961		סה"כ התחייבויות שאינן שוטפות
198,826	242,145		סה"כ התחייבויות
		17	הון
12,936	12,936		הון מניות
28,439	28,439		פרמיה על מניות
(3,227)	(3,650)		קרן מהפרשי תרגום
(*) (943)	(394)		קרנות הון אחרות
30,975	37,548		עודפים
(*) 68,180	74,879		סה"כ הון המיוחס לבעלים של החברה
12,229	8,814		זכויות שאינן מקנות שליטה
(*) 80,409	83,693		סה"כ הון
279,235	325,838		סה"כ התחייבויות והון

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לילך רוזין שטיינבוך
סמנכ"ל כספים

ארנון אהרון
מנכ"ל משותף

משה לוסקי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות: 27 במרץ, 2014.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות רווח והפסד מאוחדים לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר

2011	2012	2013	באור	
	אלפי ש"ח			
443,067	435,795	480,961	19	הכנסות
387,235	379,946	411,583	20	עלות ההכנסות
55,832	55,849	69,378		רווח גולמי
2,045	4,289	4,726		הוצאות פיתוח עסקים
41,042	36,504	40,550	21	הוצאות הנהלה וכלליות
-	-	82		הוצאות אחרות, נטו
12,745	15,056	24,020		רווח תפעולי
(3,633)	(4,166)	(5,862)	22	הוצאות מימון
1,581	923	2,250	22	הכנסות מימון
(2,052)	(3,243)	(3,612)		הוצאות מימון, נטו
148	(426)	(1,080)	23	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
10,841	11,387	19,328		רווח לפני מיסים על ההכנסה
2,384	3,769	6,622	24	מיסים על הכנסה
8,457	7,618	12,706		רווח נקי
6,913	7,077	12,323		מיוחס ל:
1,544	541	383		בעלים של החברה
				זכויות שאינן מקנות שליטה
8,457	7,618	12,706		
0.60	0.61	1.07	25	רווח למניה המיוחס לבעלים של החברה (בש"ח): רווח בסיסי

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על הרווח הכולל לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2011	2012 אלפי ש"ח	2013	
8,457	7,618	12,706	רווח נקי
			רווח (הפסד) כולל אחר (לאחר השפעת המס):
1,490	(397)	(733)	סכומים שישווגו או מסווגים מחדש לרווח והפסד בהתקיים תנאים ספציפיים: הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ
			סכומים שלא ישווגו לאחר מכן לרווח והפסד:
(^(*) 635)	(^(*) 52)	549	רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
(^(*) 855)	(^(*) 345)	(184)	רווח (הפסד) כולל אחר לשנה, נטו ממס
(^(*) 9,312)	(^(*) 7,273)	12,522	סה"כ רווח כולל לשנה, נטו ממס
			מיוחס ל:
(^(*) 7,038)	(^(*) 6,886)	12,449	בעלים של החברה
2,274	387	73	זכויות שאינן מקנות שליטה
(^(*) 9,312)	(^(*) 7,273)	12,522	סה"כ רווח כולל לשנה

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ
דוח מאוחד על השינויים בהון

הון מיוחס לבעלים של החברה							
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון עצמי מיוחס לבעלים של החברה	אלפי ש"ח				
			עודפים	קרנות הון אחרות	קרן מהפרשי תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
80,409^(*)	12,229	68,180^(*)	30,975	(943)^(*)	(3,227)	28,439	12,936
יתרה ליום 1 בינואר 2013							
התנועה בשנת 2013:							
12,706	383	12,323	12,323	-	-	-	-
רווח נקי							
(733)	(310)	(423)	-	-	(423)	-	-
רכיבים אחרים של הרווח הכולל:							
549	-	549	-	549	-	-	-
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ							
12,522	73	12,449	12,323	549	(423)	-	-
רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת							
(9,250)	(3,488)	(5,762)	(5,762)	-	-	-	-
סה"כ רווח כולל השנה							
12	-	12	12	-	-	-	-
דיבידנד							
83,693	8,814	74,879	37,548	(394)	(3,650)	28,439	12,936
תשלום מבוסס מניות							
סך ההון ליום 31 בדצמבר 2013							

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

לודן חברה להנדסה בע"מ
דוח מאוחד על השינויים בהון - המשך

הון מיוחס לבעלים של החברה								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון עצמי מיוחס לבעלים של החברה	אלפי ש"ח					
			עודפים	קרנות הון אחרות	קרן מהפרשי תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות	
79,315 ^(*)	13,664	65,651 ^(*)	29,027	(1,767) ^(*)	(2,984)	28,439	12,936	יתרה ליום 1 בינואר 2012
7,618	541	7,077	7,077	-	-	-	-	התנועה בשנת 2012:
(397)	(154)	(243)	-	-	(243)	-	-	רווח נקי
52 ^(*)	-	52 ^(*)	-	52 ^(*)	-	-	-	רכיבים אחרים של הרווח הכולל:
7,273 ^(*)	387	6,886 ^(*)	7,077	52 ^(*)	(243)	-	-	הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ
(5,386)	(200)	(5,186)	(5,186)	-	-	-	-	רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(850)	(1,622)	772	-	772	-	-	-	סה"כ רווח כולל לשנה
57	-	57	57	-	-	-	-	דיבידנד
80,409 ^(*)	12,229	68,180 ^(*)	30,975	(943) ^(*)	(3,227)	28,439	12,936	רכישת מניות בחברה מאוחדת מבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
								תשלום מבוסס מניות
								סך ההון ליום 31 בדצמבר 2012

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד' .

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

לודן חברה להנדסה בע"מ
דוח מאוחד על השינויים בהון - המשך

הון מיוחס לבעלים של החברה							
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ הון עצמי מיוחס לבעלים של החברה	אלפי ש"ח				
			עודפים	קרנות הון אחרות	קרן מהפרשי תרגום	פרמיה על מניות	הון מניות
80,908 ^(*)	17,290	63,618 ^(*)	27,119	(1,132) ^(*)	(3,744)	28,439	12,936
8,457	1,544	6,913	6,913	-	-	-	-
1,490	730	760	-	-	760	-	-
(635) ^(*)	-	(635) ^(*)	-	(635) ^(*)	-	-	-
9,312 ^(*)	2,274	7,038 ^(*)	6,913	(635)	760	-	-
(11,086)	(5,900)	(5,186)	(5,186)	-	-	-	-
181	-	181	181	-	-	-	-
79,315 ^(*)	13,664	65,651 ^(*)	29,027	(1,767) ^(*)	(2,984)	28,439	12,936

יתרה ליום 1 בינואר 2011

התנועה בשנת 2011:

רווח נקי

רכיבים אחרים של הרווח הכולל:

הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילות חוץ

הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת

סה"כ רווח כולל לשנה

דיבידנד

תשלום מבוסס מניות

סך ההון ליום 31 בדצמבר 2011

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד'.

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

לודן חברה להנדסה בע"מ

דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2011	2012 אלפי ש"ח	2013	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
			מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת, לפני מימון ומיסים (נספח א)
49,736	26,445	24,940	
(2,496)	(2,380)	(3,634)	ריבית ששולמה
463	794	1,077	ריבית שהתקבלה
(5,705)	(7,420)	(6,486)	מיסים ששולמו
811	516	422	מיסים שהתקבלו
<u>42,809</u>	<u>17,955</u>	<u>16,319</u>	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:
			מכירה של ניירות ערך סחירים, נטו
2,758	1,758	35	משיכה (הפקדה) של פקדונות מיועדים בבנקים, נטו
(21,055)	(5,590)	13,397	השקעות בחברות כלולות, כולל הלוואות
(1,707)	(4,959)	(7,257)	רכישת רכוש קבוע
(5,307)	(2,048)	(3,379)	רכישת נכסים בלתי מוחשיים ונכסים אחרים
(2,496)	(807)	(1,136)	הלוואות שנפרעו (ניתנו), נטו (נספח ב')
(1,665)	(2,826)	596	חברה בת ופעילות שאוחדו לראשונה (נספח ג')
-	-	1,081	רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת
-	(850)	-	תמורה ממכירת רכוש קבוע
116	20	378	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
<u>(29,356)</u>	<u>(15,302)</u>	<u>3,715</u>	
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
			קבלת הלוואות לזמן ארוך מתאגידים בנקאיים ומנותני
19,583	5,000	26,100	אשראי אחרים
(2,705)	(3,190)	(12,437)	פרעון הלוואות לזמן ארוך לתאגידים בנקאיים ולנותני
(3,199)	4,570	8,693	אשראי אחרים
(7,350)	(7,637)	-	גידול (קיטון) באשראי לזמן קצר מתאגידים בנקאיים, נטו
(5,186)	(5,186)	(5,762)	פרעון קרן איגרות חוב
(2,770)	(200)	-	דיבידנד ששולם
(1,627)	(6,643)	16,594	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בחברות מאוחדות (נספח ב')
			מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
<u>253</u>	<u>(388)</u>	<u>(508)</u>	הפרשי תרגום בגין יחידות חוץ
12,079	(4,378)	36,120	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
<u>15,917</u>	<u>27,996</u>	<u>23,618</u>	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
<u>27,996</u>	<u>23,618</u>	<u>59,738</u>	מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ

נספח לדוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

נספח א' - תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת לפני מימון ומיסים:

2011	2012	2013	
	אלפי ש"ח		
8,457	7,618	12,706	רווח לפי דוח רווח והפסד
			הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:
(148)	426	1,080	חלק (ברוחי) הפסדי חברות כלולות
13,726	7,610	5,878	פחות והפחותות
181	57	12	עלות תשלום מבוסס מניות
2,384	3,859	6,622	מיסים על ההכנסה
-	-	82	הפסד הון ממימוש רכוש קבוע, נטו
184	-	-	הפסד ממכשירים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
1,067	824	(529)	עליה (ירידה) בהתחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
2,939	1,808	2,781	הוצאות מימון, נטו
28,790	22,202	28,632	
			שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:
16,680	(38,469)	(10,223)	ירידה (עליה) בלקוחות ובהכנסות לקבל
5,654	(740)	1,308	ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
11	(12)	(4,270)	ירידה (עליה) במלאי
5,427	30,850	(14,119)	עליה (ירידה) בספקים ונותני שירותים
(16,688)	11,063	14,899	עליה (ירידה) במקדמות מלקוחות
9,862	1,551	8,713	עליה בזכאים ויתרות זכות
20,946	4,243	(3,692)	
49,736	26,445	24,940	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת לפני מימון ומיסים

נספח ב' - פעולות עיקריות שלא במזומן:

2011	2012	2013	
	אלפי ש"ח		
3,130	-	3,488	דיבידנד לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה כנגד פרעון הלוואות
-	-	21,372	הלוואות ללקוח כנגד פרעון אשראי לקוחות - מוצגת בנכסים שאינם שוטפים

הביאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

נספח ג' - חברה בת ופעילות שנרכשה שאוחדו לראשונה

2013	
אלפי ש"ח	
4,960	נכסים של החברה הבת והפעילות שנרכשה ליום איחודן, למעט מזומנים ושווי מזומנים
(5,404)	התחייבויות החברה הבת והפעילות שנרכשה ליום איחודן
1,380	קשרי לקוחות ומוניטין של הפעילות שנרכשה
4,874	עודף עלות שטרם יוחס
5,810	
6,891	יתרה שטרם שולמה
1,081	

באור 1 - כללי

א. תיאור כללי של החברה ופעילותה

לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - "החברה" או "החברה האם") התאגדה בישראל ביום 26 באוקטובר 1977 וכתובתה הרשמית היא: רחוב גרניט 6 פתח תקוה. החברה הינה חברה ציבורית, מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. הדוחות הכספיים המאוחדים של החברה, כוללים את הדוחות הכספיים של החברה והחברות המאוחדות (כל אלה להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות, כל אלה כמפורט בבאור 8 לדוחות הכספיים. הקבוצה פועלת בארץ ובחו"ל ולה 3 תחומי פעילות עיקריים המתבצעים בשלוש חטיבותיה: חטיבת הנדסה, חטיבת תוכנה ובקרה וחטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה. לעניין תיאור פעילות החטיבות ראה באור 26-א.

ב. הגדרות

בדוחות כספיים אלה -

- **תקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS")**
תקנים ופרשנויות שאומצו על ידי הועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) והם כוללים תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ותקני חשבונאות בינלאומיים (IAS) לרבות פרשנויות לתקנים אלה שנקבעו על ידי הועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) או פרשנויות שנקבעו על די הועדה המתמדת לפרשנויות (SIC), בהתאמה.
- **החברה**
לודן חברה להנדסה בע"מ.
- **חברה מאוחדת**
חברה אשר לחברה שליטה בה (כהגדרתה ב- IAS 27) ואשר דוחותיה מאוחדים עם דוחות החברה, למעט חברה מאוחדת באיחוד יחסי.
- **חברות בשליטה משותפת**
חברה, המוחזקת בשליטה משותפת עם גורם אחר ואשר השקעת הקבוצה בה, במישרין או בעקיפין, נכללות בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.
- **חברה כלולה**
חברה אשר לקבוצה השפעה מהותית בה, ואשר השקעות הקבוצה בה, במישרין או בעקיפין, נכללות בדוחות הכספיים על בסיס השווי המאזני.
- **חברה מוחזקת**
חברה מאוחדת, חברה בשליטה משותפת וחברה כלולה.
- **הקבוצה**
החברה והחברות המוחזקות.
- **בעל עניין**
כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968, על תקנותיו.
- **בעל שליטה**
כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968, על תקנותיו.
- **צד קשור**
כהגדרתו בתקן חשבונאות בינלאומי 24.
- **מדד**
מדד המחירים לצרכן המתפרסם ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

ג. הדוחות הכספיים המאוחדים אושרו לפרסום ע"י דירקטוריון החברה ביום 27 במרץ 2014.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

(1) הצהרה לגבי יישום תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)

הדוחות הכספיים המאוחדים של הקבוצה נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - תקני IFRS) והבהרות להם שפורסמו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB). עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים מאוחדים אלה.

(2) תקנות ניירות ערך

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשי"ע - 2010.

(3) בסיס הדיווח בדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים של הקבוצה ערוכים על בסיס העלות ההיסטורית, למעט נכסים והתחייבויות שונים המוצגים בהתאם לשוויים ההוגן. נכסים לא כספיים בישראל (בעיקר רכוש קבוע ורכוש אחר) ופריטי הון עצמי, נמדדו לפי העלות ההיסטורית המותאמת לשינויים במדד המחירים לצרכן וזאת עד ליום 31 בדצמבר 2003.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לתקני IFRS, נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של החברה, נדרשה הנהלת החברה להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת החברה על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים וכן על הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שבבסיסם של אומדנים אלה, לרבות אלו שמקורם בסביבת הפעילות הכלכלית של חברות הקבוצה, נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

אומדנים קריטיים

להלן מידע בדבר אומדנים קריטיים, שנערכו תוך יישום המדיניות החשבונאית והם בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים:

1. התחייבויות תלויות - סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד החברה וחברות מוחזקות שלה, הוערכו בהסתמך על חוות דעת היועצים המשפטיים של הקבוצה. הערכות אלה מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הנסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. תוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, והן עלולות להיות שונות מהערכות אלה.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת - המשך

אומדנים קריטיים - המשך

2. **ירידת ערך נכסים** - החברה בוחנת בכל תאריך מאזן אם ארעו ארועים או חלו שינויים בנסיבות המצביעים על כך שחלה ירידת ערך באחד או יותר מהנכסים הלא כספיים. בהתקיים סימנים לירידת ערך, נבחנת מחדש ההערכה האם הסכום בו מוצגת ההשקעה בנכס ניתן להשבה מתוך תזרימי המזומנים המהווים הצפויים מאותו הנכס. במידת הצורך נרשמת הפרשה לירידת ערך, וזאת עד גובה הסכום בר ההשבה. היוון תזרימי המזומנים מחושב לפי שיעור היוון לפני מיסים, המשקף את הערכות השוק לגבי הסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס ועלות הכסף על-פני זמן. אומדנים אלה נקבעים בהתבסס על נסיון העבר עם נכס זה או נכסים דומים, ועל הערכת החברה באשר לתנאים הכלכליים שישררו במהלך יתרת אורך החיים השימושיים של הנכס.

בדיקת ירידת ערך מונויטין

3. לצורך בחינת ירידת הערך של המונויטין, החברה בוחנת אחת לשנה את סכום בר ההשבה של יחידת מניבת המזומנים, אליה מיוחס המונויטין, אשר מתבסס על שווי השימוש שלה, שנקבע בעזרת מערכי שווי חיצוניים בלתי תלויים (באור 11-ג).

עבודות הנדסה על פי חוזה ביצוע

4. ההכנסה מוכרת על בסיס שיעור ההשלמה, המחושב על פי אומדני העלות להשלמה ביחס לעלות הכוללת החזויה או לפי שיעור ההשלמה ההנדסי הנאמד על ידי מהנדסי החברה.

הטבות לעובדים

5. הערך הנוכחי של התחייבות הקבוצה לתשלום פיצויים בגין סיום יחסי עובד מעביד לעובדיה מתבסס על מספר רב של נתונים, אשר נקבעים על בסיס הערכה אקטוארית, תוך שימוש במספר רב של הנחות, לרבות שיעור היוון. שינויים בהנחות האקטואריות עשויים להשפיע על ערכן הפנקסני של התחייבויות הקבוצה לתשלום בגין סיום יחסי עובד מעביד. הקבוצה אומדת את שיעור ההיוון אחת לשנה, בהתבסס על שיעור התשואה של אגרות חוב ממשלתיות. הנחות מפתח אחרות נקבעות בהתבסס על התנאים השוררים בשוק, ועל בסיס הניסיון שנצבר בקבוצה.

ג. דוחות כספיים מאוחדים

הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את הדוחות הכספיים של החברה ושל חברות שלחברה יש שליטה בהן וכן איחוד יחסי של פעילויות משותפות, המוחזקות בשליטה משותפת. שליטה מתקיימת כאשר לחברה יש את היכולת, במישרין או בעקיפין, להתוות את המדיניות הכספית והתפעולית של החברה הנשלטת. איחוד הדוחות הכספיים מתבצע החל ממועד השגת השליטה, ועד למועד בו הופסקה השליטה.

היתרות ועסקאות הדדיות בין חברות הקבוצה בוטלו בדוחות הכספיים המאוחדים.

זכויות שאינן מקנות שליטה מייצגות את חלקן ברווח או בהפסד ובנכסים נטו שאינם מוחזקים על ידי הקבוצה והן מוצגות במסגרת ההון בסכום נפרד.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ג. דוחות כספיים מאוחדים - המשך

החברה מקצה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה את חלקם בהפסדי חברות מאוחדות, בהתעלם ממחויבויותיהם לבצע השקעות נוספות בחברה המאוחדת, וזאת גם בסכומים העולים על חלקם של בעלי זכויות אלה בהון העצמי של אותה חברה.

תוצאות עסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, למכירת חלק מהשקעת הקבוצה בחברה מאוחדת, כאשר נשמרת השליטה בה, וכן עודף עלות רכישת חלק נוסף באותה החברה לאחר השגת השליטה, נזקפים להון העצמי. אופציות מכר (PUT) שהונפקה על ידי הקבוצה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, המסולקת במזומן או במכשיר פיננסי אחר, מוכרת כהתחייבות בגובה הערך הנוכחי של תוספת המימוש. בתקופות העוקבות, שינויים בערך הנוכחי של תוספת המימוש מוכרים בדוח רווח והפסד. חלק הקבוצה ברווחי חברת הבת, כולל את חלקם של בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה, להם הנפיקה הקבוצה אופציית מכר.

ד. צירופי עסקים ומוניטין

כל צירופי עסקים מטופלים בשיטת הרכישה. בשיטה זו מזוהים הנכסים וההתחייבויות של העסק הנרכש בהתאם לשווי ההוגן במועד הרכישה, וכל זכויות בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה בישות הנרכשת מוצגות לפי חלקם נטו של פריטים אלו. שווי הנכסים וההתחייבויות שנרכשו ניתנים להתאמה עד שנים עשר חודשים ממועד הרכישה.

לגבי צירופי עסקים שאירעו לאחר 1 בינואר 2007 - המוניטין נמדד לראשונה כהפרש בין עלות הרכישה לבין חלק החברה בשווי הוגן נטו של הנכסים המזוהים, ההתחייבויות המזוהות וההתחייבויות התלויות של העסק הנרכש. לאחר ההכרה הראשונית נמדד המוניטין לפי עלות בניכוי הפסדים נצברים מירידת ערך. כאשר עודף זה הוא שלילי (מוניטין שלילי), הוא נזקף מיידית לרווח והפסד. המוניטין אינו מופחת באופן שיטתי. לצורך בחינת קיום ירידת ערך, המוניטין מוקצה לכל אחת מהיחידות מניבות המזומנים של הקבוצה.

לגבי צירופי עסקים שאירעו לפני 1 בינואר 2007, אימצה החברה את ההקלה ב-IFRS 1 ובחרה שלא ליישם את הוראות IFRS-3 למפרע. לפיכך, עבור רכישות שאירעו לפני 1 בינואר 2007 המוניטין ועודפי העלות שנוצרו מייצגים את הסכומים שהוכרו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל.

ה. מטבע הפעילות ומטבע חוץ

1. מטבע הפעילות

הדוחות הכספיים ערוכים בשקלים חדשים, מטבע הפעילות של החברה, שהוא המטבע המשקף באופן הטוב ביותר את הסביבה הכלכלית שבה פועלת החברה ואת עסקאותיה. מטבע הפעילות נקבע בנפרד עבור כל חברה מוחזקת, ולפי מטבע זה נמדדים מצבן הכספי ותוצאות פעולותיהן.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ה. מטבע הפעילות ומטבע חוץ - המשך

כאשר מטבע הפעילות של חברה מוחזקת שונה מזה של החברה, החברה המוחזקת מהווה פעילות חוץ שנתוני דוחותיה הכספיים מתורגמים לצורך הכללתם בדוחות הכספיים של החברה כלהלן:

(א) נכסים והתחייבויות (כולל מספרי השוואה) תורגמו לפי שער סגירה בכל תאריך מאזן, מוניטין וכל התאמות שווי הוגן לסכום הפנקסני של הנכסים וההתחייבויות במועד רכישת פעילות חוץ (מטופלים כנכסים והתחייבויות של פעילות החוץ) מתורגמים לפי שער הסגירה, בכל תאריך מאזן.

(ב) הכנסות והוצאות לכל התקופות המוצגות בדוח הרווח והפסד (כולל מספרי השוואה) תורגמו לפי שערי חליפין ממוצעים בכל התקופות המוצגות; אולם, במקרים בהם חלו תנודות משמעותיות בשערי החליפין, הכנסות והוצאות תורגמו לפי שערי החליפין כפי שהיו במועד העסקאות עצמן.

(ג) הון מניות, קרנות הון ותנועות הוניות אחרות תורגמו לפי שער החליפין היסטורי כמועד התהוותן.

(ד) יתרת הרווח תורגמה בהתבסס על יתרת הפתיחה מתורגמת לפי שער החליפין לאותו מועד ותנועות רלבנטיות נוספות במשך התקופה המתורגמת כאמור בסעיפים ב' ו-ג' לעיל.

(ה) כל הפרשי השער שנוצרו, מוכרים ברווח כולל אחר ומוצגים בסעיף נפרד בהון העצמי, בקרן הון "קרן מהפרשי תרגום". כאשר פעילות חוץ הינה חברה בת שאינה בבעלות מלאה של הקבוצה, החלק היחסי של הפרשי השער בגין פעילות החוץ מוקצה לזכויות שאינן מקנות שליטה.

(ו) בעת מימוש של פעילות חוץ המביא לאובדן שליטה, השפעה מהותית או שליטה משותפת, הסכום המצטבר בקרן הפרשי תרגום שנובע מפעילות החוץ, נזקף לרווח והפסד.

(ז) הלוואות בין חברות הקבוצה, אשר אין כוונה לסלקן והן אינן צפויות להיפרע בעתיד הנראה לעין (ולפיכך מהוות במהותן חלק מההשקעה בפעילות חוץ), מטופלות כחלק מההשקעה, כאשר הפרשי שער הנובעים מהלוואות אלו נזקפים לאותו סעיף בהון העצמי, כאמור בסעיף ה' ו-ו' לעיל. הפרשי שער בגין הלוואה במטבע חוץ המהווה גידור של השקעה נטו בפעילות חוץ, נזקפים, בניכוי השפעת, המס לאותו סעיף בהון העצמי, כאמור בסעיף ה' ו-ו' לעיל. במועד מימוש ההשקעה נטו, הפרשי תרגום אלו נזקפים להוצאות או הכנסות מימון.

2. עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע שאינו במטבע הפעילות מתורגמות למטבע הפעילות על בסיס שערי החליפין נכון ליום ביצוע העסקה. הפרשי שער הנובעים מיישוב עסקאות כאמור ומתרגום סכומי נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ על בסיס שערי סוף התקופה, נזקפים לדוחות רווח והפסד.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ו. מלאי

המלאי מוערך לפי העלות, על בסיס "נכנס ראשון - יוצא ראשון", או שווי מימוש נטו, כנמוך שבהם. שווי מימוש נטו הינו אומדן מחיר מכירה במהלך העסקים הרגיל, בניכוי אומדן עלויות השלמה והעלויות הדרושות לביצוע המכירה.

ז. עבודות הקמה בתהליך

עבודות הקמה בתהליך, משקפות את הסכום ברוטו שטרם הוצאו חשבונות בגינו, הצפוי להתקבל מהלקוחות בגין עבודה שבוצעה עד לאותו מועד. סכום זה נמדד לפי העלויות שהתהוו בתוספת רווחים שהוכרו.

עבודות הקמה בתהליך מוצגות בדוח של המצב הכספי כחלק מסעיף לקוחות והכנסות לקבל. במקרים בהם התשלומים שנתקבלו מלקוחות עולים על העלויות שהתהוו בתוספת רווחים שהוכרו, ההפרש מוצג בדוח על המצב הכספי כמקדמות מלקוחות.

ח. השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברות כלולות נכללת בדוחות הכספיים תוך שימוש בשיטת השווי המאזני. על פי שיטת השווי המאזני, השקעות בחברות כלולות נכללות במאזן המאוחד בעלות המותאמת לשינויים שאירעו לאחר הרכישה בחלקה של הקבוצה בנכסים נטו, לרבות קרנות הון, בניכוי ירידת ערך, במידה וחלה, בערכה של החברה הכלולה. הפסדי חברה כלולה העולים על זכויות החברה באותה חברה (כולל זכויות כלשהן לזמן ארוך אשר במהותן הינן חלק בהשקעות הקבוצה נטו, בחברה הכלולה) אינם מוכרים אלא אם קיימת מחויבות משפטית או משתמעת של הקבוצה לשלם או שבוצעו תשלומים בעבור החברה הכלולה.

עודף עלות הרכישה של חברה כלולה מעל חלקה של הקבוצה בשווי ההוגן של נכסים מזוהים, התחייבויות והתחייבויות תלויות של הכלולה שהוכרו במועד הרכישה, מוכר כמוניטין. המוניטין נכלל בערך הפנקסני של ההשקעה בחברה הכלולה, ונבחן לצורך ירידת ערך כחלק של ההשקעה. עודף כלשהו של חלק הקבוצה בשווי ההוגן נטו של נכסים מזוהים, התחייבויות והתחייבויות תלויות על עלות הרכישה של החברה הכלולה, לאחר הערכה חוזרת, מוכר מיידיית בדוח הרווח והפסד.

ט. רכוש קבוע

(1) הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת הוצאות הניתנות לייחוס ישיר לרכישת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר עבודה ישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה, וכן עלויות פירוק ופינוי הפריטים ושיקום האתר בו ממוקם הפריט. עלות תוכנה שנרכשה, המהווה חלק בלתי נפרד מתפעול הציוד המתייחס, מוכרת כחלק מעלות ציוד זה.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

ט. רכוש קבוע - המשך

(1) הכרה ומדידה - המשך

כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע.

רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערך בספרים, ומוכרים נטו בסעיף הכנסות אחרות בדוח רווח והפסד.

(2) עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי התועלת הכלכלית העתידית הגלומה בפריט תזרום אל הקבוצה וכי עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

(3) פחת

פחת נוקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע. נכסים חכורים מופחתים על פני התקופה הקצרה מבין תקופת החכירה ותקופת השימוש בנכסים. קרקעות אינן מופחתות.

אומדן שיעורי הפחת, בהתבסס על אורך החיים השימושי לתקופה השוטפת ולתקופות ההשוואתיות, הינו כדלקמן:

	%
מבנים	2
ציוד	10-33 (בעיקר 33%)
ריהוט משרדי	6-20 (בעיקר 10%)
כלי רכב	15
שיפורים במושכר	10

האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושי וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת דיווח.

שיפורים במושכר מופחתים לאורך תקופת השכירות (כולל האופציה שבידי החברה להארכת תקופת השכירות), שאינה עולה על אורך חיו השימושי המשוער של הנכס.

י. נכסים חכורים

חכירות, בהן נושאת הקבוצה באופן מהותי בכל הסיכונים והתשואות מהנכס, מסווגות כחכירות מימוניות. בעת ההכרה לראשונה נמדדים הנכסים החכורים בסכום השווה לנמוך מבין השווי ההוגן והערך הנוכחי של דמי החכירה המינימאליים העתידיים. לאחר ההכרה לראשונה, מטופל הנכס בהתאם למדיניות החשבונאית הנהוגה לגבי נכס זה.

יתר החכירות מסווגות כחכירות תפעוליות.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יא. נכסים בלתי מוחשיים, פרט למוניטין

נכסים בלתי מוחשיים הם נכסים לא כספיים ניתנים לזיהוי חסרי מהות פיזית. נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר אינם מופחתים, ונבדקים לצורך בחינת ירידת ערך אחת לשנה, או בכל עת שקיים סימן, המצביע כי ייתכן שחלה ירידת ערך בהתאם להוראות IAS 36. אומדן משך החיים השימושיים של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר, נבחן בתום כל שנת דיווח. שינוי אומדן אורך החיים השימושיים של נכס בלתי מוחשי המשתנה מבלתי מוגדר למוגדר, מטופל בדרך של "מכאן ולהבא".

לעניין הטיפול החשבונאי במוניטין ראה באור 2-ד.

הנכסים הבלתי מוחשיים של החברה שנרכשו במסגרת צירופי עסקים מוכרים ונמדדים כדלקמן: נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת צירופי עסקים הינם מזוהים ומוכרים בנפרד ממוניטין כאשר הם עומדים בהגדרת נכס בלתי מוחשי ושוויים ההוגן ניתן למדידה באופן מהימן. העלות של נכסים בלתי מוחשיים כאלה היא שווים ההוגן במועד צירוף העסקים.

בתקופות העוקבות להכרה הראשונית, נכסים בלתי מוחשיים שנרכשו במסגרת צירופי עסקים מוצגים לפי עלותם בניכוי הפחתה והפסדים מירידת ערך שנצברו. הפחתת נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר, מחושבת על פני משך החיים השימושיים המשוער שלהם. אומדן משך החיים ושיטת הפחתה נבחנים בתום כל שנת דיווח כאשר השפעת שינויי אומדן מטופלת בדרך של "מכאן ולהבא".

אורך החיים השימושיים בו נעשה שימוש בהפחתת נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר הינו כדלקמן:

אורך חיים שימושיים

על בסיס השימוש הצפוי עד 10-5 שנים (בעיקר 5)	בסיס לקוחות
על בסיס השימוש הצפוי 10-5 שנים (בעיקר 5)	הסכם אי תחרות
על בסיס השימוש 5 שנים	הוצאות פיתוח
על בסיס השימוש הצפוי 5-3 שנים	תוכנות

הוצאות פיתוח של מוצרים ויישומים חדשים, העומדות במבחנים שנקבעו בתקינה מהוונות ומופחתות על פני תקופת ההנאה הצפויה החל מתחילת מכירת המוצרים. מבחנים אלו כוללים בין השאר, בחינת קיומן הסביר של הטבות כלכליות שיצמחו לחברה ממוצרים ויישומים אלה וכן את האפשרות למדוד באופן אמין, את עלותן של ההוצאות המהוונות.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

י.ב. מכשירים פיננסיים

(1) מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים

מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים כוללים השקעות במניות ובמכשירי חוב, לקוחות וחייבים אחרים, מזומנים ושווי מזומנים, הלוואות ואשראי שנתקבלו ואשראי ספקים וזכאים אחרים.

ההכרה לראשונה במכשירים פיננסיים שאינם נגזרים הינה לפי שווי הוגן בתוספת, לגבי מכשירים שאינם מוצגים בשווי ההוגן דרך רווח והפסד, כל עלויות העסקה הישירות הניתנות ליחוס. לאחר ההכרה לראשונה, מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים נמדדים כמפורט בהמשך.

מכשיר פיננסי מוכר כאשר הקבוצה מקבלת על עצמה את התנאים החוזיים של המכשיר. נכסים פיננסיים נגרעים כאשר הזכויות החוזיות של הקבוצה לתזרימי המזומנים הנובעים מהנכסים הפיננסיים פוקעות, או כאשר הקבוצה מעבירה לאחרים את הנכסים הפיננסיים מבלי להשאיר בידה שליטה בנכס או מעבירה למעשה את כל הסיכונים וההטבות הנובעים מהנכס. רכישות ומכירות של נכסים פיננסיים הנעשות בדרך הרגילה, מוכרות במועד קשירת העסקה, משמע, במועד בו התחייבה הקבוצה לקנות או למכור את הנכס. התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות הקבוצה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים כוללים יתרות מזומנים הניתנים לשימוש מיידי ופקדונות לפי דרישה. שווי מזומנים כוללים השקעות לזמן קצר ברמת נזילות גבוהה אשר ניתנות להמרה בנקל לסכומים ידועים של מזומנים ואשר חשופות לסיכון בלתי משמעותי של שינויים בשווי.

השקעות המוחזקות לפדיון

כאשר לקבוצה יש כוונה מפורשת ויכולת להחזיק מכשירי חוב עד למועד פדיונם, מכשירי החוב מסווגים כמוחזקים לפדיון. השקעות המוחזקות לפדיון נמדדות לפי עלות מופחתת בשיטת הריבית האפקטיבית, בניכוי הפסדים מירידת ערך.

נכסים פיננסיים זמינים למכירה

השקעות במניות וכן במכשירי חוב מסויימים, מסווגות כנכסים פיננסיים זמינים למכירה. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדות השקעות אלה לפי שווי הוגן, כאשר השינויים בהן, פרט להפסדים מירידת ערך, לרווחים או הפסדים משינויים בשער החליפין ולצבירת הריבית האפקטיבית, נזקפים ישירות להון. דיבידנד המתקבל בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה נזקף לדוח רווח והפסד במועד הזכאות לתשלום. כאשר ההשקעה נגרעת, הרווחים או ההפסדים שנצברו בהון מועברים לרווח והפסד.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יב. מכשירים פיננסיים - המשך

(1) מכשירים פיננסיים שאינם נגזרים - המשך

נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

מכשיר פיננסי מסווג כנמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הוא מוחזק למסחר או אם יועד ככזה בעת ההכרה הראשונית. מכשירים פיננסיים מיועדים כנמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הקבוצה מנהלת השקעות מסוג זה ומקבלת החלטות קניה ומכירה בהתבסס על שוויים ההוגן, בהתאם לאופן שבו תיעדה הקבוצה את ניהול הסיכונים או אסטרטגיית ההשקעה. בעת ההכרה לראשונה, עלויות העסקה הניתנות לייחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. מכשירים פיננסיים אלה נמדדים לפי שווי הוגן והשינויים בהם נזקפים לרווח והפסד. ניירות הערך הסחירים שבעלות הקבוצה מסווגים כנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

הלוואות וחייבים

הלוואות ויתרות חובה הינן נכסים פיננסיים שאינם נגזרים בעלי תשלומים קבועים או הניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל. לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות ויתרות חובה נמדדות לפי העלות המופחתת לפי שיטת הריבית האפקטיבית לאחר ייחוס של עלויות עסקה ובניכוי הפסדים לירידת ערך.

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים

הקבוצה מכירה לראשונה במכשירי חוב שהונפקו במועד היווצרותם. יתר ההתחייבויות הפיננסיות (לרבות התחייבויות פיננסיות אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד) מוכרות לראשונה במועד קשירת העסקה בו הקבוצה הופכת לצד לתנאים החוזיים של המכשיר. התחייבויות פיננסיות נגרעות כאשר מחויבות הקבוצה, כמפורט בהסכם, פוקעת או כאשר היא סולקה או בוטלה.

התחייבויות פיננסיות (למעט התחייבויות פיננסיות אשר יועדו לשווי הוגן דרך רווח והפסד) מוכרות לראשונה בשווי הוגן בתוספת כל עלויות העסקה הניתנות לייחוס. לאחר ההכרה לראשונה, התחייבויות פיננסיות נמדדות בעלות מופחתת בהתאם לשיטת הריבית האפקטיבית. התחייבויות פיננסיות מיועדות לשווי הוגן דרך רווח והפסד, אם הקבוצה מנהלת התחייבויות אלה וביצועיהן מוערכים בהתבסס על שוויין ההוגן, וזאת בהתאם לאופן שבו תיעדה הקבוצה את ניהול הסיכונים, אם הייעוד נועד למנוע חוסר עקביות חשבונאית, או אם מדובר במכשיר משולב הכולל נגזר משובץ.

החלפת מכשירי חוב בעלי תנאים שונים באופן מהותי, הקיימים בין לווה לבין מלווה, מטופלת כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה בשווי הוגן. כמו כן, שינוי משמעותי בתנאים של התחייבות פיננסית קיימת או של חלק ממנה, מטופל כסילוק ההתחייבות הפיננסית המקורית והכרה בהתחייבות פיננסית חדשה. התנאים שונים באופן מהותי אם הערך הנוכחי המהוון של תזרימי המזומנים לפי התנאים החדשים, כולל עמלות כלשהן ששולמו, בניכוי עמלות כלשהן שהתקבלו ומהוון באמצעות שיעור הריבית האפקטיבי המקורי, הינו שונה לפחות בעשרה אחוזים מהערך הנוכחי המהוון של תזרימי המזומנים הנותרים של ההתחייבות הפיננסית המקורית.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

י.ב. מכשירים פיננסיים - המשך

(2) התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים - המשך

בנוסף למבחן הכמותי כאמור, הקבוצה בוחנת, בין היתר, האם חלו שינויים גם בפרמטרים כלכליים שונים הגלומים במכשירי החוב המוחלפים, לפיכך החלפות של מכשירי חוב צמודים למדד במכשירים שאינם צמודים למדד נחשבות כהחלפות בעלות תנאים שונים באופן מהותי גם אם אינן מקיימות את המבחן הכמותי שבוצע לעיל. התחייבויות פיננסיות שאינן נגזרים, כוללות: הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים, אגרות חוב, ספקים וזכאים אחרים.

נכס פיננסי והתחייבות פיננסית מקווזזים והסכומים מוצגים בנטו בדוח על המצב הכספי כאשר לקבוצה קיימת באופן מיידי זכות משפטית ניתנת לאכיפה לקזז את הסכומים שהוכרו וכן כוונה לסלק את הנכס וההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות בו-זמנית.

(3) מכשירים פיננסיים נגזרים

הקבוצה מחזיקה מעת לעת מכשירים פיננסיים נגזרים בעיקר לצרכי גידור סיכונים מטבע חוץ. נגזרים משובצים מופרדים מהחווה המארח ומטופלים בנפרד אם: (א) אין קשר הדוק בין המאפיינים הכלכליים והסיכונים של החווה המארח ושל הנגזר המשובץ, (ב) מכשיר נפרד בעל אותם תנאים כשל הנגזר המשובץ היה עומד בהגדרת נגזר ו- (ג) המכשיר המשולב אינו נמדד לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד.

נגזרים מוכרים לראשונה לפי שווי הוגן; עלויות עסקה הניתנות ליחוס נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן. לאחר ההכרה לראשונה, נמדדים הנגזרים לפי שווי הוגן, כשהשינויים בשווי ההוגן מטופלים כמתואר להלן:

גידור שווי הוגן

שינויים בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי נגזר לגידור שווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הפריט המגודר מוצג אף הוא לפי שווי הוגן, בהתייחס לסיכונים שגודרו, ושינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד.

גידור תזרימי מזומנים

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים המשמשים לגידור תזרימי מזומנים, בגין החלק המגדר האפקטיבי, נזקפים ישירות להון העצמי. בגין החלק שאינו אפקטיבי, נזקפים השינויים בשווי ההוגן לרווח והפסד. אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע או נמכר, מבוטל או ממומש, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור. הרווח או ההפסד שנצבר קודם לכן בהון, נשאר בהון עד אשר מתקיימת העסקה החזויה או עד אשר העסקה החזויה אינה צפויה עוד להתרחש. כאשר הסעיף המגודר הינו נכס לא פיננסי, הסכום שנזקף להון מועבר לערך בספרים של הנכס, בעת ההכרה בו.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יב. מכשירים פיננסיים - המשך

(3) מכשירים פיננסיים נגזרים - המשך

במקרים אחרים, הסכום שנוקף להון מועבר לרווח והפסד בתקופה שבה משפיע הסעיף המגודר על רווח והפסד.

גידור כלכלי

חשבונאות גידור אינה מיושמת לגבי מכשירים נגזרים המשמשים לגידור כלכלי של נכסים התחייבויות פיננסיים הנקובים במטבע חוץ. השינויים בשווי ההוגן של נגזרים אלה נזקפים לרווח והפסד, כחלק מרווחים או הפסדים ממטבע חוץ

נגזרים שאינם משמשים לגידור

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים שאינם משמשים לגידור נזקפים מיידית לרווח והפסד. בכלל זה מיישמת הקבוצה טיפול חשבונאי כאמור לגבי שינויים בשווי ההוגן של כתבי אופציה, שתוספת המימוש בגינם אינה קבועה.

נגזרים משובצים שהופרדו

שינויים בשווי ההוגן של נגזרים משובצים שהופרדו נזקפים מיידית לרווח והפסד.

(4) נכסים והתחייבויות צמודי מדד שאינם נמדדים לפי שווי הוגן

ערכם של נכסים והתחייבויות פיננסיים צמודי מדד, שאינם נמדדים לפי שווי הוגן, משוערך בכל תקופה בהתאם לשיעור עליית המדד בפועל ונזקף לדוחות רווח והפסד.

(5) הון מניות

מניות רגילות

הוצאות הנפקת מניות רגילות וכתבי אופציה למניות, מוצגים כהפחתה מההון.

(6) כתבי אופציה למניות

תקבולים בגין כתבי אופציה לרכישת מניות החברה, המקנים למחזיק בהם זכות לרכוש מספר קבוע של מניות רגילות בתמורה לסכום קבוע במזומן, מוצגים, בהתאם לסכום המיוחס להם במועד ההכרה הראשוני במסגרת ההון העצמי. תקבולים בגין כתבי אופציה למניות המקנים למחזיק בהם זכות לרכוש מספר לא קבוע של מניות ו/או בתמורה שאינה קבועה (לצורך דוח זה תוספת מימוש הצמודה למדד המחירים לצרכן נחשבת כתמורה שאינה קבועה), מסווגים כהתחייבויות הנמדדים בשוויים ההוגן בכל תאריך מאזן, כאשר שינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח והפסד מדי תקופה. השווי ההוגן נקבע עפ"י מחיר השוק בתאריך המאזן.

כתבי האופציה אותם הנפיקה החברה בעבר סווגו כהתחייבות הנמדדת מדי תקופה בשווי הוגן דרך רווח והפסד, וזאת מאחר שתוספת המימוש היתה צמודה למדד המחירים לצרכן.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

י.ב. מכשירים פיננסיים - המשך

(7) הנפקת ניירות ערך בחבילה

(א) בעת הנפקת ניירות ערך בחבילה, מיוחסת תמורת הנפקה תחילה להתחייבויות פיננסיות הנמדדות מדי תקופה בשווי הוגן דרך רווח והפסד, לאחר מכן להתחייבויות פיננסיות הנמדדות במועד ההכרה לראשונה בלבד בשווי הוגן, ואילו הערך השאירתי מיוחס למרכיב ההוני.

(ב) עלויות ההנפקה הישירות מיוחסות באופן ספציפי לניירות הערך שבשל הנפקתם הוצאו. עלויות הנפקה משותפות יוחסו לניירות הערך על פי אותו הבסיס בו יוחסה התמורה מהנפקת החבילה, כמתואר בסעיף (א) דלעיל.

י.ג. ירידת ערך נכסים

(1) נכסים פיננסיים

ירידת ערך של נכס פיננסי נבחנת כאשר קיימת ראייה אובייקטיבית לכך שאירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים של הנכס.

בבחינת ירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהם מכשירים הוניים, בוחנת הקבוצה גם את הפער שבין השווי ההוגן של הנכס לעלותו המקורית תוך התייחסות לסטיית התקן של שער המכשיר, למשך הזמן בו השווי ההוגן של הנכס נמוך מעלותו המקורית ולשינויים בסביבה הטכנולוגית, הכלכלית או המשפטית או בסביבת השוק בה פועלת החברה שהנפיקה את המכשיר.

הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי מחושב כהפרש בין ערך הנכס בספרים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים, מהוון בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית. הפסד מירידת ערך של נכס פיננסי המסווג כזמין למכירה מחושב בהתבסס על השווי ההוגן הנוכחי שלו.

עבור נכסים פיננסיים מהותיים, נבחן הצורך בירידת ערך על בסיס כל נכס בנפרד. עבור יתר הנכסים הפיננסיים נבחן הצורך בירידת ערך באופן מצרפי, לפי קבוצות בעלות מאפייני סיכוני אשראי דומים.

כל ההפסדים מירידת ערך נזקפים לרווח והפסד. הפסד מצטבר, המתייחס לנכס פיננסי המסווג כזמין למכירה שנוקף בעבר להון, מועבר לרווח והפסד כאשר התקיימה בגינו ירידת ערך.

הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחסו באופן אובייקטיבי לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד מירידת הערך. ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים נוקף לרווח והפסד, למעט ביטול הפסד מירידת ערך בגין נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהינם מכשירי הון, הנזקף ישירות להון.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יג. ירידת ערך נכסים - המשך

(2) נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הקבוצה, שאינם נכסי מלאי ונכסי מס נדחים, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים, כאמור, מחושב אומדן סכום בר ההשבה של הנכס. הקבוצה מבצעת אחת לשנה, הערכה של הסכום בר ההשבה של מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכוף יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך.

הסכום בר ההשבה של נכס או של יחידה מניבת מזומנים הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה). בקביעת שווי השימוש, מהונת הקבוצה את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור היוון לפני מיסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים"). מוניטין שנרכש במסגרת צירוף עסקים מוקצה, למטרת בחינת ירידת ערך, ליחידות מניבות מזומנים אשר צפויות להניב הטבות מצירוף העסקים.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים תחילה להפחתת הערך בספרים של מוניטין שיוחס ליחידות אלה ולאחר מכן להפחתת הערך בספרים של הנכסים האחרים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

הפסד מירידת ערך מוניטין אינו מבוטל. באשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

(3) השקעות בחברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

השקעה בחברה כלולה נבחנת לירידת ערך, כאשר קיימת ראיה אובייקטיבית המצביעה על ירידת ערך. מוניטין המהווה חלק מחשבון ההשקעה בחברה כלולה, אינו מוכר כנכס נפרד ולכן לא נבחן בנפרד לירידת ערך.

במידה וקיימת ראיה אובייקטיבית לירידת ערך ההשקעה, מתבצעת הערכה של סכום בר ההשבה של ההשקעה כגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו שלה. בקביעת שווי שימוש של ההשקעה הקבוצה אומדת את חלקה בערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים שיופקו על ידי החברה הכלולה והתמורה ממימושה או הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים החזוי שינבע מדיבידנד והמימוש הסופי.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יד. הטבות לעובדים

(1) הטבות לאחר סיום העסקה

בקבוצה קיימות מספר תכניות הטבה לאחר העסקה. התכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח או לקופות פיצויים מרכזיות, והן מסווגות כתכניות הפקדה מוגדרת וכן כתכניות הטבה מוגדרת.

(א) תכניות להפקדה מוגדרת

מחויבויות הקבוצה להפקיד בתכנית הפקדה מוגדרת, נקופות כהוצאה לרווח והפסד במועד בו נוצרת המחויבות להפקיד.

(ב) תכניות להטבה מוגדרת

מחויבות נטו של הקבוצה, המתייחסת לתכנית הטבה מוגדרת בגין הטבות לאחר סיום העסקה, מחושבת לגבי כל תכנית בנפרד על ידי אומדן הסכום העתידי של ההטבה שיגיע לעובד בתמורה לשירותיו, בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הטבה זו מוצגת לפי ערך נוכחי בניכוי השווי ההוגן של נכסי התכנית. שיעור ההיוון נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב ממשלתיות, שהמטבע שלהן ומועד פירעוןן דומים לתנאי המחויבות של הקבוצה. החישובים נערכים על ידי אקטואר מוסמך לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

כאשר לפי תוצאות החישובים נוצר נכס לקבוצה, מוכר נכס עד לסכום נטו של הערך הנוכחי של ההטבות הכלכליות הזמינות בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות לתוכנית. הטבה כלכלית בצורת החזרים או הקטנת הפקדות עתידיות תחשב זמינה כאשר ניתן לממשה במהלך חיי התוכנית או לאחר סילוק המחויבות.

כאשר קיימת חובה, במסגרת דרישת הפקדה מזערית, לתשלום סכומים נוספים ביחס לשירותים שניתנו בעבר, מכירה החברה במחויבות נוספת (הגדלת התחייבות נטו או הקטנת נכס נטו), במידה בה סכומים כאמור לא יהיו זמינים כהטבה כלכלית בצורה של החזר מהתוכנית או הקטנה בהפקדות עתידיות.

רווחים והפסדים אקטואריים בגין הטבות לעובדים לטווח ארוך נזקפים לרווח כולל אחר במועד היווצרותם. עלות שירותי עבר מוכרת ברווח והפסד במועד תיקון התוכנית או במועד ההכרה בעלויות בגין שינוי מבני לפי IAS 37 או בהטבות בגין פיטורין, לפי המוקדם מביניהם. רווחים והפסדים אקטואריים שנזקפו לרווח כולל אחר לא יסווגו מחדש לרווח או הפסד במועד מאוחר יותר.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

י.ד. הטבות לעובדים - המשך

(2) הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

המחויבות נטו של הקבוצה בגין הטבות לעובדים לטווח ארוך, שאינן מתייחסות לתכניות הטבה לאחר סיום העסקה, היא בגין סכום ההטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי. שיעור ההיוון של המחויבות נקבע בהתאם לתשואה במועד הדיווח על אגרות חוב ממשלתיות שהמטבע שלהן ומועד הפירעון שלהן דומים לתנאי המחויבויות של הקבוצה. החישוב נעשה לפי שיטת יחידת הזכאות החזויה.

(3) הטבות לטווח קצר

מחויבויות בגין הטבות לעובדים לזמן קצר נמדדות על בסיס לא מהוון, וההוצאה נזקפת בעת שניתן השירות המתייחס. הפרשה בגין הטבות לעובדים לזמן קצר בגין בונוס במזומן, מוכרת כאשר לקבוצה יש מחויבות נוכחית משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

(4) עסקאות תשלומים מבוססי מניות

השווי ההוגן במועד ההענקה של כתבי אופציה לעובדים נזקף כהוצאת שכר במקביל לגידול בהון, בסעיף עודפים, על פני התקופה בה מושגת זכאות העובדים לכתבי האופציה. הסכום שנזקף כהוצאה מותאם על מנת לשקף את כתבי האופציה למניות אשר צפויים להבשיל. השווי ההוגן של הסכום המגיע לעובדים בגין זכויות לעליית ערך מניות, המסולקות במזומן, נזקף כהוצאה, כנגד גידול מקביל בהתחייבויות, על פני התקופה בה מושגת זכאות העובדים לתשלום. ההתחייבות נמדדת מחדש בכל מועד דיווח, וכן במועד הסילוק. כל שינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות נזקף כהוצאת שכר ברווח והפסד.

טו. הכרה בהכנסות

ההכנסות מוכרות בדוח רווח והפסד כאשר סכום ההכנסות ניתן למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. ההכנסות נמדדות על פי שווייה ההוגן של התמורה בעסקה בניכוי הנחות מסחריות, הנחות כמות והחזרות.

1. ההכנסה מעבודות על-פי חוזי ביצוע מוכרת לפי שיטת "שעור ההשלמה" בהתאם לקביעות תקן חשבונאות בינלאומי מס' 11 "חווה הקמה". שיעור ההשלמה נקבע לפי היחס בין העלויות שהושקעו בפועל לבין אומדן סך העלויות או על בסיס גמר שלבים הנדסיים של העבודה. ההכרה בהכנסות, מותנית בכך שההכנסות והעלויות ניתנות לאומדן סביר וקיימת אפשרות להשלים את הפרויקט ולעמוד בהתחייבויות חוזיות כלפי הלקוחות. כל עוד לא מתקיימים תנאים אלה, תוכר ההכנסה בגובה העלויות שהוצאו ואשר השבתן צפויה ("הצגת מרווח אפס"). לגבי עבודות בהן צפוי הפסד נזקפת הפרשה למלוא ההפסד הצפוי.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

טו. הכרה בהכנסות - המשך

2. ההכרה בהכנסה, מעבודות שהתמורה בגין מבוססת על שעות עבודה או על בסיס כתבי כמויות, מחושבת לפי מחיר מוסכם לשעת עבודה או לכתב כמויות בהתאמה ונרשמת באופן שוטף, על סמך מספר שעות העבודה שהושקעו בכל עבודה, או מספר כתבי הכמויות שהושלמו.
3. הכנסה ממכירת רישיונות תוכנה (בעקר "תוכנות מדף" של ספקים אחרים) מוכרת כאשר; בוצעה מסירת התוכנה ללקוח, קימות ראיות לקיום הסכם מכירה, סכום ההכנסות ניתן לקביעה באופן מהימן וגבית התמורה צפויה. בעבודות לאספקת שירותים שמרכיב התוכנה הינו משני לשרותים בכללותם, נזקפת ההכנסה לפי "שעור השלמה" בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מס' 11.
4. הכנסות משרותים במסגרת הסכמי אחזקה, מוכרות בשיטת הקו הישר באופן יחסי על פני תקופת ההסכם או עם מתן השירות באם זרימתן של ההטבות הכלכליות המיוחסות למתן השירות הינה ודאית.
5. כאשר ההכנסה מתקבלת בתנאי אשראי חריגים (וזאת בהשוואה לתנאי האשראי המקובלים בענף וכן למדיניות האשראי המקובלת של החברה), מפוצלת תמורת המכירה בהתאם לריבית המקובלת בשוק בין מרכיב המכירה למרכיב המימון.
6. הכנסות מריבית או דיבידנדים, הנובעות משימוש שעושים אחרים בנכסי החברה מוכרות בתנאי שצפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה, וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן ובתנאי ששלב השלמה של העסקה בתאריך המאזן ניתן למדידה באופן מהימן.

זו. הפרשות

(1) כללי

הפרשות נעשות כאשר לקבוצה קיימת מחויבות משפטית או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, בגין צפוי שימוש במשאבים כלכליים הניתנים לאומדן באופן מהימן על מנת לסלק את המחויבות.

הסכום המוכר כהפרשה משקף את האומדן הטוב ביותר של ההנהלה לגבי הסכום שיידרש ליישוב המחויבות במועד המאזן, תוך התחשבות בסיכונים ובאי הוודאות הכרוכים במחויבות. הערך הפנקסני של ההפרשה הוא בגובה הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים החזויים.

שינויים בגין מרכיבי ערך הזמן שחלף ייקפו לדוח רווח והפסד.

כאשר צד שלישי אמור לשאת בסכום הדרוש ליישוב המחויבות בהווה, כולה או חלקה, מכירה הקבוצה בנכס, בגין ההשבה, עד לגובה ההפרשה שהוכרה, רק כאשר וודאי למעשה שהשיפוי יתקבל וכן ניתן לאומדו באופן מהימן.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

טז. הפרשות - המשך

(2) אחריות

ההוצאות המשוערות בגין אחריות המוצר, הנאמדות על בסיס ניסיון העבר, נזקפות לחשבון הרווח וההפסד בתקופה בה נרשמות ההכנסות מאותם מוצרים.

(3) חוזים מכבידים

מחויבויות בהווה הנובעות מחוזים מכבידים מוכרות ונמדדות כהפרשות. חוזה מכביד הינו חוזה, אשר העלויות הבלתי נמנעות של הקבוצה לצורך עמידה במחויבות עולות על התועלות הכלכליות הצפויות להיות מופקות בגינו.

(4) חובות מסופקים

הדוחות הכספיים כוללים הפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את ההפסד הגלום בחובות, שגבייתם מוטלת בספק. בקביעת נאותות ההפרשות התבססה ההנהלה, בין היתר, על הערכת הסיכון על סמך המידע שבידה בדבר מצבם הכספי של החייבים, היקף פעילותם והערכת הביטחונות שנתקבלו מהם. חובות מסופקים, אשר לדעת הנהלת החברה אין סיכוי לגבותם, נמחקים מספרי החברה על פי החלטת ההנהלה.

(5) תביעות משפטיות

ההפרשה בגין תביעות נכללת כאשר, יותר סביר מאשר לא (more likely than not), כי הקבוצה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

יז. הכנסות והוצאות מימון

הכנסות מימון כוללות הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו (לרבות נכסים פיננסיים זמינים למכירה), הכנסות מדיבידנדים בגין מניות סחירות, רווחים ממכירת נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, רווחים מהפרשי שער (נטו) ורווחים ממכשירי גידור המוכרים ברווח והפסד. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על הלוואות שנתקבלו, שינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, הפסדים מירידת ערך של נכסים פיננסיים והפסדים ממכשירי גידור המוכרים ברווח והפסד. עלויות האשראי נזקפות לדוח רווח והפסד לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

רווחים והפסדים מהפרשי שער מדווחים בנטו, בהכנסות או בהוצאות מימון בהתאם.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יח. מיסים על ההכנסה

מיסים על ההכנסה בדוח רווח והפסד כוללים מיסים שוטפים ונדחים. תוצאות המס בגין מיסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח רווח והפסד למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים ישירות להון העצמי, או ברווח כולל אחר. במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון העצמי או ברווח כולל אחר.

1. מיסים שוטפים

חבות בגין מיסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך המאזן, וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מיסים נדחים

מיסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות הכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס ובשל הפסדים וניכויים להעברה, למעט מספר מצומצם של חריגים.

יתרות המיסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מיסים אלה ייוקפו לדוח רווח והפסד או להון העצמי, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך המאזן. סכום המיסים הנדחים בדוח רווח והפסד מבטא את השינויים ביתרות הנ"ל בתקופת הדוח.

נכס מס נדחה מוכר בספרים כאשר צפוי שבעתיד תהיה הכנסה חייבת, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את ההפרשים הזמניים. נכסי המיסים הנדחים נבדקים בכל תאריך מאזן, ובמידה ולא צפוי כי הטבות המס המתייחסות יתממשו, הם מופחתים.

בחישוב המיסים הנדחים, לא מובאים בחשבון המיסים שהיו חלים במקרה של מימוש ההשקעות בחברות מוחזקות, כל עוד קרוב לוודאי שמכירת ההשקעות בחברות מוחזקות אינה צפויה בעתיד הנראה לעין. כמו כן, לא מובאים בחשבון מיסים נדחים בגין חלוקת רווחים על ידי חברות מוחזקות כדיבידנדים, וזאת לאור מדיניות הקבוצה שלא לגרום לחלוקת דיבידנד הכרוכה בתוספת מס לחברה המקבלת. במקרים בהם צפויה חברה מוחזקת לחלק דיבידנדים הכרוכים בתוספת מס, יוצרת החברה עתודה למס בגין תוספת המס שעשויה להתחייב בה.

נכסי מיסים נדחים והתחייבויות מיסים נדחים מוצגים במאזן כנכסים בלתי שוטפים והתחייבויות לזמן ארוך, בהתאמה. מיסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית בת אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטף והמיסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

יט. רווח למניה

החברה מחשבת את סכומי הרווח הבסיסי למניה לגבי רווח או הפסד, המיוחס לבעלים של החברה על ידי חלוקת רווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה, בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור במהלך תקופת הדיווח. לצורך חישוב, הרווח המדולל למניה מתאמת החברה את הרווח או הפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות, ואת הממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בגין ההשפעות של כל המניות הפוטנציאליות המדללות.

כ. עסקאות עם בעל שליטה

נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה עם בעל שליטה נמדדים לפי שווים ההוגן במועד העסקה. ההפרש בין השווי ההוגן, לבין התמורה בפועל, נזקף להון העצמי.

כא. תקופת המחזור התפעולי

המחזור התפעולי של הקבוצה הינו שנה. עקב כך כוללים הרכוש השוטף וההתחייבויות השוטפות פריטים המיועדים והצפויים להתממש בתקופת המחזור התפעולי הרגיל של החברה.

כב. דיווח מגזרי

הקבוצה מיישמת את הוראות תקן IFRS 8, מגזרי פעילות (להלן: "התקן"). התקן קובע כי הדיווח המגזרי יוצג בהתאם ל"גישת ההנהלה", דהיינו בהתאם למתכונת הדיווח הפנימית למקבלי החלטות התפעוליות של הקבוצה. בהתאם לכך מגזר פעילות הינו רכיב של הקבוצה לגבי קיים מידע זמין, העוסק בפעילות עסקית שממנה עשוי להניב הכנסות ובגינה עשויות להתהוות עלויות וכן תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של הקבוצה, על מנת להעריך את הביצועים ולקבל החלטות לגבי המשאבים שיוקצו.

תמחור בין-מגזרי נקבע בהתבסס על מחירי עסקאות במהלך העסקים הרגיל.

תוצאות, נכסי והתחייבויות המגזר כוללים פריטים המיוחסים ישירות למגזר ופריטים אשר ניתן לייחסם על בסיס סביר. פריטים שלא הוקצו מורכבים בעיקר מהשקעות וההכנסות המיוחסות להן, הלוואות ואשראי וההוצאות המיוחסות, נכסי הקבוצה (בעיקר של מטה החברה) ועלויות הנהלה וכלליות וכן נכסי והתחייבויות מיסים על הכנסה והוצאות המיסים.

הוצאות הוניות של המגזר הן סך העלויות שהתהוו במהלך התקופה לשם רכישת רכוש קבוע ונכסים בלתי מוחשיים שאינם מוניתין.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

כג. שערי חליפין ובסיס הצמדה

- (1) יתרות במטבע חוץ או הצמודות אליו, נכללות בדוחות הכספיים לפי שערי החליפין היציגים שפורסמו על ידי בנק ישראל והיו תקפים ליום המאזן.
- (2) יתרות הצמודות למדד המחירים לצרכן מוצגות בהתאם למדד הידוע האחרון בתאריך המאזן או בהתאם למדד בגין החודש האחרון של תקופת הדיווח, בהתאם לתנאי העסקה.
- (3) להלן נתונים על שער החליפין של הדולר ועל המדד:

מדד בישראל		שער החליפין היציג של האירו		שער החליפין היציג של הדולר	
מדד בגין נקודות	מדד ידוע נקודות	(ש"ח ל-1 אירו)	(ש"ח ל-1 דולר)		
ליום					
133.04	132.91	4.781	3.471	31 בדצמבר 2013	
130.66	130.41	4.921	3.733	31 בדצמבר 2012	
128.56	128.56	4.938	3.821	31 בדצמבר 2011	
שיעורי השינוי לשנה					
שהסתיימה ביום					
1.82%	1.92%	(2.84%)	(7.02%)	31 בדצמבר 2013	
1.63%	1.44%	(0.35%)	(2.3%)	31 בדצמבר 2012	
2.17%	2.54%	4.22%	7.66%	31 בדצמבר 2011	

(*) עפ"י המדד בגין החודש המסתיים בתאריך המאזן, לפי בסיס ממוצע 2000 = 100.

כד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות חדשים

החל מיום 1 בינואר 2013 מיישמת הקבוצה הוראות של תקנים חדשים שנכנסו לתוקף בתאריך זה. ליישום של התקנים החדשים לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט יישום לראשונה של IAS 19 (המתוקן), כמפורט כדלקמן:

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

כד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות חדשים - המשך

תיקון IAS 19 "הטבות עובד"

בחודש יוני 2011, פרסמה הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB) תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 19 הטבות עובד (IAS 19) (להלן - התקן).

התיקון מציג מספר שינויים בטיפול החשבונאי בתוכנית להטבת עובד. אולם, התיקון אינו משנה את דרישות המדידה של התקן לפני תיקונו לפיהן ההטבות מיוחסות לתקופות השירות בהתאם לנוסחת ההטבה של התוכנית. כמו כן, התיקון אינו משנה את הדרישה לפרוס את ההוצאה בקו ישר כאשר שירות העובד בשנים מאוחרות יותר יביא להטבות גדולות יותר מאשר שירותו בשנים מוקדמות יותר.

להלן עיקרי התיקונים אשר נכללו בתקן:

- רווחים והפסדים אקטואריים יוכרו אך ורק ברווח הכולל האחר ולא ייזקפו לרווח או הפסד.
- "שיטת הרצועה" אשר אפשרה דחייה של רווחים או הפסדים אקטואריים מבוטלת.
- תשואת נכסי התכנית תוכר ברווח או הפסד בהתבסס על שיעור היוון שמשמש למדידת ההתחייבויות בשל הטבות לעובדים, ללא קשר להרכב בפועל של תיק ההשקעות.
- האבחנה בין הטבות עובד לטווח קצר לבין הטבות עובד לטווח ארוך תתבסס על מועד הסילוק הצפוי ולא על המועד בו קמה זכאות העובד להטבות.
- עלות שירותי עבר הנובעת משינויים בתכנית תוכר מיידית.

החברה יישמה בעבר את "שיטת הרצועה"; החל מיום 1 בינואר, 2013, שינתה את המדיניות החשבונאית שלה ויישמה לראשונה את IAS 19 המתוקן, בדרך של יישום למפרע.

להלן ההשפעה של יישום התיקון, בדרך של יישום למפרע (באלפי ש"ח):

ליום 31 בדצמבר		
2012		
לאחר יישום התיקון	כמדווח בדוחות	
15,190	12,802	התחייבות בשל הטבות לעובדים לאחר סיום העסקה
4,496	3,899	נכסי מסים נדחים, נטו
80,409	82,200	הון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2011	2012
אלפי ש"ח	

9,947	7,221	רווח כולל כמדווח בדוחות
(635)	52	השפעת התיקון
9,312	7,273	רווח כולל לאחר התיקון

באור 2 - כללי דיווח ומדיניות חשבונאית - המשך

כה. גילוי ההשפעה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בתקופה שלפני יישומם

מועד היישום לראשונה של תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 - "מכשירים פיננסיים" היה אמור להיות בתאריך ה-1 בינואר 2015. מועד היישום לראשונה נדחה למועד לא ידוע. החברה לומדת את הוראות התקן החדש ואת התיקונים, בד בבד, ובוחנת את השפעתם הצפויה על הדוחות הכספיים, אולם אין באפשרותה לאמוד, בשלב זה, את ההשפעה האמורה. כמו כן, בתאריך ה-1 בינואר 2014 יכנסו לתוקף תיקונים IAS 32 "מכשירים פיננסיים: הצגה" (קיצוץ נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות), תיקון ל- IFRS 10 "דוחות כספיים מאוחדים", IAS 27 "דוחות כספיים נפרדים" ו- IFRS 12 "גילוי בדבר זכויות בישויות אחרות", פרשנות IFRIC 21 - "היטלים", ותיקונים ל- IAS 36 "ירידת ערך נכסים". החברה מעריכה כי ליישומם של מרבית התקנים הנ"ל לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

באור 3 - שווי הוגן

ביישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה, נדרשת החברה לקבוע את השווי ההוגן של נכסים והתחייבויות פיננסיים ושאינם פיננסיים. ערכי השווי ההוגן נקבעו לצרכי מדידה ו/או גילוי על בסיס השיטות המתוארות להלן. מידע נוסף לגבי ההנחות ששימשו בקביעת ערכי השווי ההוגן ניתן בבאור המתאיחס לאותו נכס או התחייבות.

כל הנכסים וההתחייבויות הנמדדים בשווי הוגן או שניתן גילוי לשווי ההוגן שלהם מחולקים לקטגוריות בתוך מידרג השווי ההוגן, בהתבסס על רמת הנתונים הנמוכה ביותר, המשמעותית למדידת השווי ההוגן בכללותה:

- רמה 1 - מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
- רמה 2 - נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
- רמה 3 - נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

א. ניירות ערך למסחר

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר הנמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, נקבע בהתאם למחירי שוק מצוטטים ליום המאזן (רמה 1).

ב. נגזרים

השווי ההוגן של חוזי אקדמה ואופציות מבוסס על מחירי השוק הנצפים (רמה 2).

ג. נכסים בלתי מוחשיים אשר נרכשו בצירוף עסקים

השווי ההוגן מבוסס על הערך המהוון של תזרימי המזומנים הצפויים לנבוע מהשימוש בנכסים (רמה 3).

באור 3 - שווי הוגן - המשך

ד. עסקאות תשלום מבוסס מניות

השווי ההוגן של כתבי אופציה לעובדים נמדד באמצעות מודל בלק ושולס. הנחות המודל כוללות את מחיר המניה למועד המדידה, מחיר המימוש של המכשיר, תנודתיות צפויה (על בסיס ממוצע משוקלל של תנודתיות היסטורית המותאם לשינויים צפויים בעקבות מידע זמין לציבור), הממוצע המשוקלל של אורך החיים הצפוי של המכשירים (על בסיס ניסיון העבר וההתנהגות הכללית של המחזיקים בכתב האופציה), דיבידנדים צפויים ושיעור ריבית חסרת סיכון (על בסיס אגרות חוב ממשלתיות). תנאי שירות ותנאי ביצוע שאינם תנאי שוק אינם נלקחים בחשבון בעת קביעת השווי ההוגן (רמה 3).

באור 4 - צירופי עסקים

א. רכישת פעילות בתחום ההנדסה בישראל

בחודש ינואר 2013 התקשרה החברה בהסכם עם צד ג', (להלן: "צד ג'"), בעניין קליטת פעילות ההנדסה בישראל של צד ג', בחברת לודן הנדסה ישראל בע"מ, חברת בת בהחזקה המלאה של החברה (להלן: "החברה הבת").

קליטת הפעילות האמורה מתבטאת, בין היתר, בהעברת כ- 120 עובדי צד ג' אשר נקלטו כעובדי החברה הבת, בתנאי העסקה זהים. צד ג' מימן את ההוצאות בקשר עם העובדים שנקלטו בחברה הבת לתקופה מסוימת. החברה הבת קלטה את עובדי צד ג' לאחר שמולאו כלפיהם על ידי צד ג' מלוא התחייבויותיו בקשר עם תקופת העסקתם על ידי צד ג'. כמו כן, הועבר הרכוש הקבוע וציוד נלווה הקשור לפעילות.

צד ג' יסיים את התחייבויותיו כלפי לקוחותיו בפרויקטים, באמצעות התקשרות בהסכם קבלנות משנה עם החברה הבת, לפיו, תעניק החברה הבת לצד ג' את השירותים הדרושים לצורך השלמת הפרויקטים בביצועו. פרויקטים חדשים הנמצאים בהליכי קידום ו/או משא ומתן ע"י צד ג', יועברו במועד הקבוע ויבוצעו על ידי חברת הבת.

אישור הממונה על ההגבלים העסקיים להתקשרות התקבל בתחילת חודש פברואר 2013. עלות צירוף העסקים, לרבות אומדן התמורה המותנית שתשולם למוכרים הסתכמה בכ- 1,800 אלפי ש"ח.

הקצאת עלות צירוף העסקים למועד הרכישה, בוצעה ע"י מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי בעל כישורים מתאימים להערכות מסוג זה, כדלקמן:

אלפי ש"ח	נכסים מוחשיים:
420	פקדון ליסינג
1,287	נכסים בלתי מוחשיים:
93	קשרי לקוחות
1,800	מוניטין ⁽¹⁾
	עלות צירוף העסקים

(1) שווי המוניטין הינו ערך שיורי שנגזר מההפרש בין עלות צירוף העסקים ובין השווי ההוגן של הנכסים המזוהים.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 4 - צירופי עסקים - המשך

ב. רכישת חברה בת בהולנד

בחודש דצמבר 2013 הושלמה עסקה לפיה רכשה החברה הבת, Ludancom B.V. (להלן: "החברה הבת"), מצד ג' את מלוא הבעלות והשליטה בחברה הולנדית העוסקת בניהול נכסים (Assets integrity) בתחום הגז הטבעי. עלות צירוף העסקים למועד השלמת העסקה הסתכמה בכ- 1,592 אלפי אירו; 100 אלפי אירו שולמו בחודש דצמבר 2013, 350 אלפי אירו ישולמו בחודש אפריל 2014 והיתרה בחודש אפריל 2016. כמו כן, המוכר התחייב להמשיך ולעבוד בחברה עד ליום 31 בדצמבר 2015. בתקופה זו יהיה זכאי המוכר מעבר לשכר גם לבונוס שיגזר מהתוצאות העסקיות של החברה הנרכשת. למועד עריכת הדוחות הכספיים הקצאת עלות צירוף העסקים טרם הושלמה. בשלב זה, עד להשלמת הקצאת עלות צירוף העסקים, עודף התמורה נטו, בסך של כ- 4,874 אלפי ש"ח (כ- 1,019 אלפי אירו) נכלל בסעיף נכסים בלתי מוחשיים.

ג. דוחות פרופורמה

צירופי העסקים המפורטים בסעיפים א' ו- ב' לעיל אינם בגדר "צירוף עסקים מהותי", בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל 1970; לפיכך לא צורפו דוחות פרופורמה בהתאם לתקנות.

באור 5-א- מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
1,335	2,823
22,283	56,915
23,618	59,738

הרכב:

בשקלים חדשים
 במטבע חוץ (בעיקר אירו ודינר סרבי)

באור 5-ב- פקדונות מיועדים בבנקים

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
18,095	4,375
10,613	11,018
28,708	15,393

הרכב:

פקדון בשקלים⁽¹⁾
 פקדונות לזמן קצר במטבע חוץ (בעיקר אירו)⁽²⁾

(1) מתייחס לפקדון ב"חשבון המימון", כמפורט בביאור 12-ה. הפקדון נושא ריבית בשיעור של פריים פחות 1.67%. עד ליום 31 בדצמבר 2013, צרכה החברה סך של כ- 9,000 אלפי ש"ח למימון השקעות בפרויקט בניו-גז בהולנד ו- 7,500 אלפי ש"ח לפרעון קרן ההלוואה.
 (2) בעיקר פקדונות בבנקים המשמשים כבטוחה לערבויות בנקאיות שנתן הבנק לטובת לקוחות הקבוצה.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 6-א - לקוחות והכנסות לקבל

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
150,837	142,588	חובות פתוחים והכנסות לקבל המחאות לגבייה
8	93	
150,845	142,681	
1,715	2,860	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
<u>149,130</u>	<u>139,821</u>	

לעניין גיול חובות והתנועה בהפרשה לחובות מסופקים, ראה באור 18-ב(2).

באור 6-ב - חייבים אחרים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
5,454	3,676	הוצאות מראש
1,559	2,039	מוסדות ממשלתיים
6,973	5,746	מקדמות לספקים
115	111	עובדים
-	2,866	חלויות שוטפות בגין הלוואה ללקוח ⁽¹⁾
975	1,953	אחרים
<u>15,076</u>	<u>16,391</u>	

(1) ראה באור 9(2).

באור 7- מלאי

ליום 31 בדצמבר 2013, המלאי כולל מוצרים ואביזרים בסך 3,376 אלפי ש"ח, שנרכשו עבור פרויקט Turn-Key ספציפי, שטרם סופקו לתאריך המאזן.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות מוחזקות

א. חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני

1. להלן תמצית נתונים כספיים לגבי חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, ללא התאמה לשיעורי הבעלות המוחזקים בידי הקבוצה ⁽¹⁾:

רווח (הפסד) לשנה	הוצאות	הכנסות	סך התחייבויות	התחייבויות שאינן שוטפות <i>אלפי ש"ח</i>	התחייבויות שוטפות	סך נכסים	נכסים שאינם שוטפים	נכסים שוטפים	שיעור בעלות %	
2013										
(3,354)	3,354	-	1,118	279	839	378	89	289	26%	לקסטרן בע"מ
(53)	53	-	3,763	-	3,763	2,238	2,133	105	26%	Charisma Construct S.R.L Agro Giethoorn Energy B.V.
578	11,917	12,495	31,190	27,464	3,726	31,775	28,839	2,936	40%	Biogast Agro Hensbroek Planta De Biogas De Chinchilla
57	87	144	3,006	2,528	478	14,323	8,598	5,725	25%	Planta De Biogas De Bonete S.L.
14		-	4,409	-	4,409	4,392	-	4,392	25%	Planta de biogas Balsa de Ves
(9)	9	-	3,444	-	3,444	3,467	-	3,467	25%	
(9)	9	-	2,789	-	2,789	2,823	-	2,823	25%	
(2,776)	15,415	12,639	49,719	30,271	19,448	59,396	39,659	19,737		

(1) כמו כן לחברה מספר חברות כלולות נוספות, נכון ליום 31 בדצמבר 2013, בעלות היקף נכסים ופעילות לא מהותיים.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות מוחזקות - המשך

א. חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני - המשך

רווח (הפסד) לשנה	הוצאות	הכנסות	סך התחייבויות	התחייבויות שאינן שוטפות אלפי ש"ח	התחייבויות שוטפות	סך נכסים	נכסים שאינם שוטפים	נכסים שוטפים	שיעור בעלות %	
										2012
(824)	4,115	3,291	467	460	7	908	68	840	29%	לקסטרן בע"מ
(94)	94	-	3,874	-	3,874	2,358	2,245	113	26%	Charisma Construct S.R.L
(40)	1,727	1,687	28,987	27,285	1,702	29,012	27,366	1,646	40%	Agro Giethoorn Energy B.V.
20	(20)	-	3,171	2,602	569	3,230	1,271	1,959	25%	BAVIWE B.V.
(51)	51	-	3,102	-	3,102	3,089	-	3,089	25%	Planta De Biogas De Chinchilla
(26)	26	-	2,378	-	2,378	2,405	-	2,405	25%	Planta De Biogas De Bonete S.L.
<u>(1,015)</u>	<u>5,993</u>	<u>4,978</u>	<u>41,979</u>	<u>30,347</u>	<u>11,632</u>	<u>41,002</u>	<u>30,950</u>	<u>10,052</u>		

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות מוחזקות - המשך

א. חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני - המשך

ליום 31 בדצמבר		2013	2012	אלפי ש"ח	
2013	2012				
2. הרכב ההשקעות					
					עלות השקעה בהון
					הפסדים וקרנות שנצברו, נטו
					סך ההשקעה במניות (1)
					שטרי הון והלוואות (2)
					סה"כ השקעה בחברות כלולות
		4,911	4,675		
		(5,533)	(4,464)		
		(622)	211		
		14,139	7,202		
		13,517	7,413		

(1) כולל יתרת מוניטין שטרם הופחתה ליום 31 בדצמבר 2013 ו- 2012 בסך של כ- 300 אלפי ש"ח.
 (2) מועד פירעונם טרם נקבע. ליום 31 בדצמבר 2013 כולל הלוואות בסך 14,006 אלפי ש"ח נקובות באירו וכ- 133 אלפי ש"ח אשר אינם צמודים ושאינם נושאי ריבית.

3. פרטים נוספים:

(א) רואי החשבון של לקסטרן הפנו בחוות דעתם, מבלי לסייגה, את תשומת הלב לכך שהמשך קיומה מותנה בגיוס מקורות מימון נוספים להפעלתה ובהצלחת הפיתוח של המוצרים והשירותים שפותחו.

(ב) דוחות כספיים של חברות כלולות לא צורפו לדוחות אלה, לאור חוסר מהותיות.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות מוחזקות - המשך

ב. יישויות בשליטה משותפת המאוחדות באיחוד יחסי

1. להלן תמצית נתונים כספיים לגבי פעילויות משותפות המאוחדות באיחוד יחסי בשיעור 50% ללא התאמה לשיעור הבעלות

הפסד לשנה	הוצאות	הכנסות	סך התחייבויות	התחייבויות שאינן שוטפות אלפי ש"ח	התחייבויות שוטפות	סך נכסים	נכסים שאינם שוטפים	נכסים שוטפים	שיעור ההחזקה %	
										2013
(1,769)	1,781	12	2,652	-	2,652	1,784	19	1,765	50%	RECON BRANCH
(1,769)	1,781	12	2,652	-	2,652	1,784	19	1,765		
										2012
(3,842)	14,813	10,971	7,217	-	7,217	8,152	57	8,095	50%	RECON BRANCH
-	625	625	19	-	19	19	-	19	50%	CLEAN SOILS
(3,842)	15,438	11,596	7,236	-	7,236	8,171	57	8,114		

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות מוחזקות - המשך

ג. פרטים בדבר החברות המוחזקות במישרין ע"י החברה

היקף ההשקעה בחברה	סכומים שהעמידה החברה לחברות		זכויות החברה בהון %	מדינת התאגדות	
	מוחזקות/(שקיבלה החברה מחברות מוחזקות)				
	ערבויות אלפי ש"ח	הלוואות			
2013					
תאגידים מאוחדים:					
20,964	1,033	668	100	ישראל	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ ⁽¹⁾
261	4,371	1,666	100	ישראל	לודן פרויקטים נדלן בע"מ
(1,157)	-	12,010	100	ישראל	לודן אנרגיה חו"ל – מימון בע"מ
25,760	7,412	25,138	100	ישראל	לודן-טק בע"מ
(13,184)	769	6,398	100	ישראל	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
32,644	13,585	57,890			
2012					
תאגידים מאוחדים:					
(4,230)	887	5,108	100	ישראל	לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ
(3)	5,286	1,633	100	ישראל	לודן פרויקטים נדלן בע"מ
866	2,559	-	100	ישראל	לודן פרויקטים דרום בע"מ
21,745	12,546	24,953	100	ישראל	לודן-טק בע"מ
(1,751)	-	2,000	100	ישראל	סימס מערכות תוכנה בע"מ
(187)	-	5,290	100	ישראל	לודן אנרגיה חו"ל – מימון בע"מ
5,367	2,584	-	80	רומניה	Ludan Engineering S.R.L
15,145	-	(4,440)	58	הולנד	Ludancom B.V
(11,777)	200	13,366	100	ישראל	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
(72)	-	474	90	סרביה	Ludan Engineering D.O.O Serbia
25,103	24,062	48,384			

⁽¹⁾ בעקבות שינוי מבנה ארגוני שבוצע ויושם החל מראשית שנת 2013, הוקמה חברת החזקות למגזר ההנדסה והועברו אליה החזקות בחברות הבנות במגזר.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות מוחזקות - המשך

ד. פרוט החזקות בתאגידים המוחזקים בשרשור על ידי החברה ליום 31 בדצמבר 2013:

<u>שיעור ההחזקה ע"י החברה המחזיקה ב-%</u>	<u>מדינת ההתאגדות</u>	<u>התאגיד המוחזק</u>	<u>החברה המחזיקה</u>
100	ישראל	לודן הנדסה ישראל בע"מ	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
100	ישראל	לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
100	ישראל	לודן פרויקטים דרום בע"מ	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
80	רומניה	Ludan Engineering S.R.L	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
58	הולנד	Ludancom B.V	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
90	סרביה	Ludan Engineering D.O.O Serbia	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
100	רוסיה	Ludan Engineering Rus LLC	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
100	ישראל	לודן-טק החזקות בע"מ	לודן-טק בע"מ
100	ישראל	לודן-טק החזקות ישראל בע"מ	לודן-טק בע"מ
98	ישראל	לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ	לודן-טק בע"מ
100	ישראל	סימס מערכות תוכנה בע"מ	לודן-טק בע"מ
90	רומניה	Ludan Systems Solutions S.R.L	לודן-טק בע"מ
3.4	ישראל	שימקוטק בע"מ	לודן-טק בע"מ
48.3	ישראל	שימקוטק בע"מ	לודן-טק החזקות בע"מ
48.3	ישראל	שימקוטק בע"מ	לודן-טק החזקות ישראל בע"מ
100	בולגריה	Ludan Engineering Ltd	Ludan Engineering SRL
100	הולנד	KH Engineering B.V.	Ludancom B.V.
100	בלגיה	KH Engineering N.V.	Ludancom B.V.
100	רומניה	KH Process Engineering SRL	Ludancom B.V.
100	הולנד	KH International Projects B.V.	Ludancom B.V.
100	הולנד	LudanFlex B.V.	Ludancom B.V.
100	הולנד	Smart Engineering B.V.	Ludancom B.V.
100	רומניה	LUDAN Environmental Technologies S.R.L	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
50	רומניה	⁽¹⁾ RECON BRANCH	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
50	רומניה	⁽¹⁾ CLEAN SOILS (REDAN) S.R.L	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
95	הולנד	LUDAN Renewable Energy B.V.	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
100	קרואטיה	Ludan Environmental D.O.O.	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
100	ישראל	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
29	ישראל	לקסטרן בע"מ ⁽²⁾	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
100	ספרד	Ludan Renewable Energy Espana SL	LUDAN Renewable Energy B.V.

⁽¹⁾ פעילויות משותפות המאוחדות באיחוד יחסי.
⁽²⁾ חברות כלולות המוצגות לפי שווי מאזני.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 8 - חברות מוחזקות – המשך

ד. פרוט החזקות בחברות המוחזקות בשרשור על ידי החברה ליום 31 בדצמבר 2013 - המשך:

<u>שיעור ההחזקה ע"י החברה המחזיקה ב-%</u>	<u>מדינת ההתאגדות</u>	<u>התאגיד המוחזק</u>	<u>החברה המחזיקה</u>
26	רומניה	⁽²⁾ CHARISMA Construct S.R.L	לודן פרויקטים נדל"ן בע"מ LUDAN Renewable Energy Espana SL
100	ספרד	Bioenergias de la Sierra de Gata SL Bioenergias de Huelva	LUDAN Renewable Energy Espana SL
100	ספרד		LUDAN Renewable Energy Espana SL
100	הולנד	Ludan Energy Overseas B.V.	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
25	ספרד	⁽¹⁾ Planta de biogas de Balsa de Ves SL	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
49	ספרד	⁽¹⁾ Bioenergías Extramadora SL	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
25	ספרד	⁽¹⁾ Planta de biogas de Chinchilla SL	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
50	ספרד	⁽¹⁾ Imedes Bioenergia SL	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
25	ספרד	⁽¹⁾ Planta de biogas de Bonete SL	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
25	הולנד	⁽¹⁾ BAVIWE B.V.	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
40	הולנד	⁽²⁾ Agro Giethoorn Energy B.V.	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
46.5	הולנד	⁽²⁾ ..Biogast Agro Hensbroek B.V	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
45	הולנד	⁽²⁾ Biogast Agro Veelerveen B.V .	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
30	הולנד	Agro Giethoorn – Duurzaam Drogen B.V.	Agro Giethoorn Energy B.V.

⁽¹⁾ חברות כלולות המוצגות לפי שווי מאזני.

ה. פרטים בדבר דיבידנד שנתקבל או שהחברה זכאית לקבלו מחברות מאוחדות ומאוחדות באיחוד יחסי

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
	<i>אלפי ש"ח</i>	
<u>8,175</u>	<u>14,159</u>	<u>4,788</u>

מחברה מאוחדת

לודן חברה להנדסה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

באור 9 - הלוואות ללקוחות ולאחרים

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
1,034	1,021	עובדים ⁽¹⁾
-	18,506	הלוואות ללקוח (בניכוי חלויות שוטפות בסך 2,866 אלפי ש"ח) ⁽²⁾
4,188	-	אחרים ⁽³⁾
5,222	19,527	

(1) ההלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן ונושאות ריבית בשיעור הנע בין 2% ל- 4% לשנה או שאינן צמודות ונושאות ריבית בשיעור של 7% לשנה.

(2) בהתאם להתקשרות בין חברה בת לבין לקוח בהקשר לפרויקטים מסוימים שהיקפם הכולל צפוי להסתכם בכ- 33 מליון ש"ח, מעמידה חברה הבת ללקוח הלוואות בשיעור של כ- 80% מהיקף החיובים בגין הפרויקטים הספציפיים (כ- 20% משולמים בשוטף בהתאם לאבני דרך). ההלוואות נושאות ריבית אפקטיבית בשיעור 6.3% לשנה. יתרת ההלוואות בגין חיובים שהצטברו עד ליום 31 בדצמבר 2013 מסתכמת בכ- 21 מליון ש"ח. סכום ההלוואות הכולל שצפויה להעמיד חברה הבת בגין הפרויקטים בכללותם צפוי להסתכם בסך של כ- 27 מליון ש"ח. ההלוואות תיפרענה החל מחודש פברואר 2014 במשך תקופה של כ- 6 שנים. ההלוואות מובטחות בשעבוד ספציפי של הציוד שסופק במסגרת הפרויקטים ללקוח. למימון ההלוואות קיבלה החברה הבת הלוואה מתאגיד בנקאי בהיקף של כ- 27 מליון ש"ח למועדי פרעון הדומים למועדי פרעון ההלוואות מהלקוח.

ליום 31 בדצמבר
2013
אלפי ש"ח

יתרות לפי זמני פירעון

2,866	שנה ראשונה - חלויות שוטפות
3,419	שנה שנייה
3,419	שנה שלישית
3,419	שנה רביעית
8,249	שנה חמישית ואילך
18,506	יתרה לזמן ארוך
21,372	סך הכל

(3) ליום 31 בדצמבר 2012 כולל הלוואה בסך 600 אלפי אירו לבעל זכויות שאינן מקנות שליטה בחברה מאוחדת, וכן הלוואה ללקוח בחו"ל בסך של כ- 250 אלפי אירו, נושאת ריבית בשיעור של 5.5% לשנה ונפרעת בתשלומים רבעוניים של 25 אלפי אירו כל אחד. ליום 31 בדצמבר, 2013 הלוואות אלו נפרעו במלואן.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 10 - רכוש קבוע

א. הרכב הרכוש הקבוע לפי קבוצותיו העיקריות והתנועה בו בשנת 2013 ו-2012^(*), הינם כדלקמן:

סה"כ	שיפורים במושכר	כלי רכב אלפי ש"ח	ציוד וריהוט	קרקע (1) ובניינים	
עלות:					
44,429	7,989	2,512	24,588	9,340	יתרה ליום 1 בינואר 2013
980	-	158	822	-	איחוד חברה לראשונה
3,379	670	181	2,528	-	תוספות
(2,339)	-	(443)	(1,896)	-	גריעות
					התאמות הנובעות מתרגום
(785)	(124)	(69)	(592)	-	דוחות כספיים
<u>45,664</u>	<u>8,535</u>	<u>2,339</u>	<u>25,450</u>	<u>9,340</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
פחת נצבר:					
28,692	5,593	1,718	18,496	2,885	יתרה ליום 1 בינואר 2013
680	-	43	637	-	איחוד חברה לראשונה
3,762	884	263	2,224	391	תוספות
(1,881)	-	(245)	(1,636)	-	גריעות
					התאמות הנובעות מתרגום
(616)	(76)	(45)	(495)	-	דוחות כספיים
<u>30,637</u>	<u>6,401</u>	<u>1,734</u>	<u>19,226</u>	<u>3,276</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
<u>15,027</u>	<u>2,134</u>	<u>605</u>	<u>6,224</u>	<u>6,064</u>	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2013
עלות:					
44,038	7,756	2,501	24,489	9,292	יתרה ליום 1 בינואר 2012
1,925	247	137	1,493	48	תוספות
(1,285)	-	(57)	(1,228)	-	גריעות
					התאמות הנובעות מתרגום
(249)	(14)	(69)	(166)	-	דוחות כספיים
<u>44,429</u>	<u>7,989</u>	<u>2,512</u>	<u>24,588</u>	<u>9,340</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
פחת נצבר:					
24,338	4,500	1,460	15,911	2,467	יתרה ליום 1 בינואר 2012
5,846	1,101	362	3,965	418	תוספות
(1,265)	-	(57)	(1,208)	-	גריעות
					התאמות הנובעות מתרגום
(227)	(8)	(47)	(172)	-	דוחות כספיים
<u>28,692</u>	<u>5,593</u>	<u>1,718</u>	<u>18,496</u>	<u>2,885</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2012
<u>15,737</u>	<u>2,396</u>	<u>794</u>	<u>6,092</u>	<u>6,455</u>	יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2012

(*) סווג מחדש

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 10 - רכוש קבוע - המשך

(1) הקרקעות בפתח תקוה ובנשר, עליהן ממוקמים משרדי הקבוצה הן קרקעות חכורות בחכירה מהוונת ממינהל מקרקעי ישראל לתקופה של 49 שנים (ראה להלן). לקבוצה קיימת אופציה להארכת תקופת החכירה ל- 49 שנים נוספות.

זכויות החכירה טרם נרשמו על שם חברות הקבוצה בלשכת רישום המקרקעין. החברה קבעה שהחכירה האמורה מהווה חכירה מימונית בהתאם להוראות תקן חשבונאות בינלאומי 17 - "חכירות". הסכומים מופחתים על פני תקופת החכירה.

להלן פרטים בדבר יתרות דמי חכירה המהוונים:

ליום 31 בדצמבר		מועדי סיום תקופת החכירה	
2012	2013		
אלפי ש"ח			
1,455	1,443	2043	בחכירה מהוונת - פתח תקווה
633	623	2048	בחכירה מהוונת - נשר
<u>2,088</u>	<u>2,066</u>		סה"כ

(2) באשר לשעבודים על הנכסים, ראה באור 16-א.

באור 11 - מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים

יתרה להפחתה		הפחתה שנצברה	הסכום המקורי	א. ההרכב:
2012	2013	2013	2013	
אלפי ש"ח				
-	1,037	14,851	15,888	בסיס לקוחות ⁽¹⁾⁽²⁾
1,875	1,360	15,166	16,526	הסכום אי תחרות ⁽¹⁾⁽²⁾
15,411	15,501	238	15,739	מוניטין ⁽²⁾
2,674	2,342	1,316	3,658	הוצאות פיתוח ⁽³⁾
1,552	1,588	2,970 ^(*)	4,558 ^(*)	תוכנות
-	4,874	-	4,874	סכום שטרם הוקצה ⁽⁴⁾
<u>21,512</u>	<u>26,702</u>	<u>34,541</u>	<u>61,243</u>	

- (1) ההפחתה מחושבת על בסיס השימוש הצפוי.
- (2) מתייחס בעיקר לסכומים שיוחסו לנכסים בלתי מוחשיים מזוהים ולמוניטין במועד רכישת השליטה בחברת שימקוטק בע"מ. לעניין בדיקת ירידת ערך ליחידת מניבת מזומנים הכוללת את המוניטין ראה סעיף ג' להלן.
- (3) מתייחס לעלויות פיתוח יישומי תוכנות. החלו בשימוש הקבוצה בשנת 2012.
- (4) סכום שטרם הוקצה ברכישת חברה בת בהולנד. ראה באור 4-ב'.
- (*) סווג מחדש

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 11 - מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים - המשך

ב. להלן התנועה בסעיפי המוניטין ונכסים בלתי מוחשיים:

סה"כ	סכום שטרם הוקצה	הסכמי אי תחרות, תוכנות והוצאות פיתוח אלפי ש"ח	קשרי לקוחות	מוניטין	
					עלות:
53,929	-	⁽¹⁾ 23,679	14,601	15,649	יתרה ליום 1 בינואר 2013
7,629	⁽²⁾ 4,874	1,375	⁽¹⁾ 1,287	⁽¹⁾ 93	תוספות
(239)	-	(239)	-	-	גריעות
(76)	-	(73)	-	(3)	תרגום דוחות כספיים
61,243	4,874	24,742	15,888	15,739	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
					הפחתה נצברת:
32,417	-	⁽¹⁾ 17,578	14,601	238	יתרה ליום 1 בינואר 2013
2,116	-	1,866	250	-	הפחותות 2013
8	-	8	-	-	תרגום דוחות כספיים
34,541	-	19,452	14,851	238	יתרה ליום 31 בדצמבר 2013
					יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2013
26,702	4,874	5,290	1,037	15,501	

(1) ראה באור 4 א.

(2) ראה באור 4 ב.

(*) סווג מחדש

ג. בדיקת ירידת ערך מוניטין:

המוניטין מיוחס כאמור, בעיקר לחברת שימקוטק בע"מ, אשר הינה יחידת מניבת המזומנים והכלולה במגזר הפעילות "תוכנה ובקרה", כמפורט בבאור 26.

לצורך בחינת ירידת הערך של המוניטין, הוערך סכום בר השבה של שימקוטק, בהתבסס על שווי השימוש שלה, שנקבע בעזרת מעריכי שווי חיצוניים בלתי תלויים, חברת חיסונים פיננסים בע"מ (להלן "מעריך השווי"), ב"שיטת ה-D.C.F".

סכום בר השבה שהוערך כאמור, הינו גבוה מהערך בספרים של שימקוטק, הכולל את המוניטין המיוחס; סכום בר השבה הסתכם בסך של כ- 46 מיליון ש"ח בעוד שהערך בספרים מסתכם בסך של כ- 42.6 מיליון ש"ח.

בהערכת סכום בר השבה, הסתמך מעריך השווי על נתונים פיננסיים הקשורים לשימקוטק ועל מידע שהתקבל מהנהלת החברה, וכן הובאו בחשבון, בין היתר, ההנחות כדלקמן:

- (1) שיעור היוון לפני מס של כ- 17% (כ- 12.7% לאחר מס).
אומדן שיעור היוון התבסס על שיעור ריבית חסרת סיכון של אג"ח ממשלתי, מותאם לפרמית הסיכון הנובעת מהשקעה בהון ואת הסיכון הספציפי של שימקוטק.
- (2) שיעור צמיחה לטווח ארוך - 2%.
שימקוטק הינה חברת פרויקטים, אולם הלקוחות שלה בתחום התחבורה הציבורית הם לקוחות ארוכי טווח אשר הצמיחה הטבעית שלהם מבטיחה צמיחה לשימקוטק לאורך זמן. לפיכך הונחה צמיחה לטווח ארוך בשיעור של 2%.
רגישות לשינויים בהנחות:
- (3) שינוי בהנחות הנ"ל יכול לגרום לכך שסכום בר השבה יהיה נמוך מהערך בספרים. להלן הפרטים לענין השינוי בשתי ההנחות אשר יביא לכך שסכום בר השבה יהיה זהה לערך בספרים:
- שיעור היוון לפני מס של כ- 19%.
- שיעור צמיחה שלילי.

לודן חברה להנדסה בע"מ

ביאורים לדוחות הכספיים

באור 12 - הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים

באור זה מספק מידע בדבר התנאים החוזיים של הלוואות ואשראי נושאי ריבית של הקבוצה, הנמדדים לפי העלות המופחתת. מידע נוסף בדבר החשיפה של הקבוצה לסיכונים ריבית, מטבע חוץ וזילות, ניתן בבאור 18 מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים.

ליום 31 בדצמבר		התחייבויות שוטפות		הרכב:
2012	2013			
אלפי ש"ח				
7,163	17,356	הלוואות On-Call		
1,503	-	הלוואות לזמן קצר		
11,464	11,824	חלויות שוטפות של התחייבויות לזמן ארוך		
20,130	29,180	סה"כ התחייבויות שוטפות		
ליום 31 בדצמבר		התחייבויות שאינן שוטפות		הרכב:
2012	2013			
אלפי ש"ח				
12,200	34,823	הלוואות מתאגידים בנקאיים		
20,624	13,551	הלוואות מנותני אשראי אחרים ⁽¹⁾		
32,824	48,374	בניכוי חלויות שוטפות		
11,464	11,824	סך התחייבויות שאינן שוטפות		
21,360	36,550			
520	735	(1) הלוואות מנותני אשראי אחרים:		
20,104	12,816	התחייבות בגין חכירה מימונית		
20,624	13,551	הלוואות לזמן ארוך מנותני אשראי אחרים		
		סך התחייבויות לאחרים		
ליום 31 בדצמבר		ריבית		פרטים בדבר ריבית והצמדה
2012	2013	נקובה	הצמדה / מטבע	
אלפי ש"ח				
1,589	2,970	פריים + 2%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות On-Call
5,574	14,386	ליבור + 2.4%	אירו	הלוואות On-Call
1,503	-	פריים + 1.7%	ש"ח - לא צמוד	הלוואה לזמן קצר מבנקים
6,914	4,351	פריים + 0.9%-1.45%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
-	26,100	5.1%-5.33%	ש"ח - לא צמוד	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
5,286	4,372	5.6%-6.9%	ש"ח - צמוד למדד המחירים	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
520	735	5%-6.5%	אירו	התחייבות בגין חכירה מימונית
20,079	12,791	7% - 5.9%	ש"ח - צמוד למדד המחירים	הלוואות לזמן ארוך מנותני אשראי
25	25	-	אירו	אחרים ⁽¹⁾
41,490	65,730			סך הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים

(1) ראה ביאור 12-ה.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 12 - הלוואות ואשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים - המשך

ד. פרטים נוספים בדבר התחייבויות שאינן שוטפות

ליום 31 בדצמבר 2013			(1) פילוח לפי מטבעות ובסיסי הצמדה
סך התחייבויות בניכוי חלויות שוטפות	סך חלויות שוטפות	סך התחייבויות לפני ניכוי חלויות שוטפות	
אלפי ש"ח			
10,827	6,336	17,163	סך התחייבויות שאינן שוטפות: במטבע ישראלי צמודות למדד המחירים לצרכן במטבע ישראלי לא צמוד נקובות או צמודות לאירו
25,201	5,250	30,451	
522	238	760	
36,550	11,824	48,374	

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך התחייבויות בניכוי חלויות שוטפות	סך חלויות שוטפות	סך התחייבויות לפני ניכוי חלויות שוטפות	
אלפי ש"ח			
16,734	8,631	25,365	סך התחייבויות שאינן שוטפות: במטבע ישראלי צמודות למדד המחירים לצרכן במטבע ישראלי לא צמוד נקובות או צמודות לאירו
4,329	2,585	6,914	
297	248	545	
21,360	11,464	32,824	

ליום 31 בדצמבר 2013

אלפי ש"ח
11,824
11,662
9,234
5,462
10,192
48,374

(2) יתרות לפי זמני פירעון

שנה ראשונה
שנה שנייה
שנה שלישית
שנה רביעית
שנה חמישית ואילך
סך הכל

ה. הלוואות מנותני אשראי אחרים

ביום 14 ביוני 2011, התקשרה החברה עם גוף פיננסי (להלן: "המממן"), בהסכם (להלן: "הסכם המימון"), לפיו יועמדו לחברה סכומים ומסגרות אשראי בסכום מירבי כולל של 35 מיליון ש"ח, לצורכי השקעה בחברות פרויקט בתחום הביוגז בספרד ובמדינות אחרות חברות באיחוד האירופאי, וכן למטרות השקעה ריאליות לפיתוח עסקיה של החברה.

עד לשימוש בכספי הלוואה, בהתאם לייעודם על פי הסכם המימון, מופקדים הכספים בחשבון המימון על שם החברה המנוהל על ידי הנאמן. יתרת הסכומים המופקדים ב"חשבון המימון" ליום 31 בדצמבר 2013 מסתכמת בסך של כ- 4,375 אלפי ש"ח (31 בדצמבר 2012 – 18,095 אלפי ש"ח).

עד ליום 31 בדצמבר 2013, הועמדו לחברה סכומים ומסגרות אשראי בסכום המירבי הכולל שנקבע בהסכם המימון, כאשר 20 מיליון ש"ח הועמדו לזכות החברה כהלוואה והופקדו בחשבון המימון, ו- 15 מיליון ש"ח הועמדו לזכות החברה כמסגרת אשראי נוספת, אשר ניתן היה לנצל בהתאם לתנאי הסכם המימון בתוך פרק זמן של 24 חודשים ממועד ההשלמה. מסגרת האשראי הנוספת פקעה ולא נוצלה. במהלך תקופת הזמינות, החברה שילמה בגין האשראי הנוסף עמלת הקצאת אשראי בשיעור שנתי של 0.95% מהסכום הבלתי מנוצל.

ההלוואה נפרעת במשך 5 שנים ממועד ההשלמה, כאשר 25% מהקרן (הצמודה למדד) הוחזרו בתשלום אחד בתום השנה השנייה ממועד ההשלמה והיתרה תיפרע לאורך 3 השנים הבאות, בתשלומים רבעוניים המהווים כל אחד פירעון של 6.25% מהקרן. יתרת הלוואה ליום 31 בדצמבר, 2013 עומדת על סך של 12,791 אלפי ש"ח.

ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן ונושאת ריבית בשיעור של 5.9% לשנה. (שיעור אפקטיבי, המביא בחשבון את הוצאות הגיוס, של 6.6% לשנה). החל משנת 2013 כ- 4,385 אלפי ש"ח בשיעור ריבית של 5.9% לשנה (אפקטיבי - 6.6%) ויתרה בסך 8,416 אלפי ש"ח בשיעור ריבית של 7% לשנה (אפקטיבי - 7.7% לשנה).

בנוסף לריבית ישולם סכום נוסף תלוי הצלחת ההשקעה - "קיקר" - 17% מחלקה של החברה ברווח התפעולי התזרימי של כל חברת פרויקט, בניכוי הוצאות מיסוי והוצאות מימון בנקאי, למשך 5 שנים ממועד מסירת כל מתקן הממומן בכספי הסכם המימון למזמין, או בכל מועד אחר בתוך 18 חודשים ממועד המסירה האמור, על פי שיקול הדעת של המממן.

נכון למועד פרסום דוח זה, צרכה החברה סך של 9,092 ש"ח מכספי הסכם המימון, לצורך מימון חלקה בהשקעה בפרויקטים בהולנד.

1. לעניין שעבודים, ערבויות והתניות פיננסיות, ראה באור 16.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 13 - ספקים ונותני שירותים

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
33,259	32,982
4,365	5,075
35,398	18,006
73,022	56,063

ההרכב:

חשבונות פתוחים
 המחאות לפירעון
 הוצאות לשלם לספקים

באור 14 - זכאים אחרים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
23,994	28,951
9,535	8,959
1,561	6,536
1,148	1,709
276	127
-	1,674
5,056	6,197
41,570	54,153

ההרכב:

התחייבות בשל הטבות לעובדים
 מוסדות ממשלתיים
 הוצאות לשלם
 הפרשה לתביעות משפטיות
 הפרשות להשלמה בגין עבודות שבוצעו
 זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת (באור 4-ב)
 אחרים

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים

הטבות לעובדים כוללות הטבות לטווח קצר והטבות לאחר סיום העסקה.

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
9,620 ^(*)	8,249
5,570	6,905
15,190 ^(*)	15,153

ההרכב התחייבויות שאינן שוטפות:

הטבות לאחר סיום העסקה (א)
 התחייבויות אחרות לזמן ארוך (ד)
סה"כ התחייבויות בשל הטבות לזמן ארוך

(*) הוצג מחדש, באור 2-כד'.

א. הטבות לאחר סיום העסקה

(1) ההטבות לעובדים לאחר סיום העסקה ממומנות, בדרך כלל, על ידי הפקדות המסווגות כתוכנית הטבה מוגדרת או כתוכנית הפקדה מוגדרת.

דיני העבודה וחוק "פיצויי פיטורים, תשכ"ג-1963" בישראל מחייבים את החברה לשלם פיצויים לעובדים בעת פיטוריהם או פרישתם, או לבצע הפקדות שוטפות בתוכניות הפקדה מוגדרת לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין כמתואר להלן. חישוב ההתחייבות בשל סיום יחסי עובד- מעביד מתבצע על פי הסכם העסקה בתוקף ומבוסס על משכורת העובד אשר לדעת ההנהלה, יוצרת את הזכות לקבל את הפיצויים.

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים - המשך

א. הטבות לאחר סיום העסקה - המשך

(2) KH, חברה מאוחדת בהולנד (להלן החברה המאוחדת ו/או KH);

התחייבויות KH לפנסיה לעובדיה מכוסה באמצעות תוכנית פנסיה מוגדרת הטבה (Defined Benefit Plan). KH מכירה בהתחייבויות לתשלומי פנסיה לעובדים בהתאם לתחזיות ההנהלה וחישוב אקטוארי בניכוי שווי ההשקעות בקרן הפנסיה. כמו כן, הדוחות הכספיים כוללים התחייבות כללית לפנסיה בסך של 287 אלפי ש"ח (2012-כ-287 אלפי ש"ח), אשר להערכת הנהלת החברה והנהלת KH מכסה חבויות נוספות אפשריות של KH בקשר עם עובדים שלא נכללו בתוכנית הפנסיה ללא אישורם וכן לכיסוי עדכונים ותיקונים אפשריים בחבות לעובדים לגביהם חושבה ההתחייבות האקטוארית. על פי הדין הנוהג בהולנד, מוטלת על מעסיק בהולנד חובה לערוך הפרשות לפיצויי פיטורים רק מקום בו הוא יודע מראש על הכוונה לפטר עובדים וביחס לאותם עובדים המיועדים לפיטורים. בדוחות הכספיים לא נכללת הפרשה לתשלום פיצויי פיטורים לעובדי KH, מאחר ואין כוונה לצמצם את מצבת כח האדם באופן מהותי. החברה מעריכה כי לא קיימת חשיפה מהותית בגין הנ"ל.

(3) לודן רומניה - חברה מאוחדת ברומניה;

עובדים ברומניה כלולים בתוכנית פנסיה מטעם ממשלת רומניה ולא קיימת למעסיקים חובת תשלום פיצויי פיטורים ו/או פנסיה. לפיכך, בדוחות הכספיים לא נכללה הפרשה בגין עובדי לודן רומניה.

(4) לודן KH בלגיה - חברה מאוחדת בבלגיה;

על פי הדין הנוהג בבלגיה, מוטלת על מעסיק בבלגיה חובה לערוך הפרשות לפיצויי פיטורים רק מקום בו הוא יודע מראש על הכוונה לפטר עובדים וביחס לאותם עובדים המיועדים לפיטורים. בדוחות הכספיים לא נכללת הפרשה לתשלום פיצויי פיטורים לעובדי KH בלגיה, מאחר ואין כוונה לצמצם את מצבת כח האדם בבלגיה באופן מהותי. החברה מעריכה כי לא קיימת חשיפה מהותית בגין הנ"ל.

תוכניות להפקדה מוגדרת

לגבי חלק מתשלומי הפיצויים, חלים תנאי החוק אשר על-פיו הפקדותיה השוטפות של הקבוצה בקרנות פנסיה ו/או בפוליסות בחברות ביטוח, פוטרות אותה מכל התחייבות נוספת לעובדים, בגינם הופקדו הסכומים כאמור לעיל. הפקדות אלו וכן הפקדות בגין תגמולים מהוות תוכניות להפקדה מוגדרת.

הסכום הכולל של ההוצאות שהוכרו ברווח והפסד בגין תוכניות להפקדה מוגדרת בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013 הינו 8,992 אלפי ש"ח (2012 - 7,606 אלפי ש"ח).

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים - המשך

ב. תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה - תוכנית הטבה מוגדרת

החלק של תשלומי הפיצויים שאינו מכוסה על ידי הפקדות בתוכניות להפקדה מוגדרת, כאמור לעיל, מטופל על ידי הקבוצה כתוכנית להטבה מוגדרת לפיה מוכרת התחייבות בגין הטבות עובדים ובגינה הקבוצה מפקידה סכומים בקופות מרכזיות לפיצויים ובפוליסות ביטוח מתאימות.

(1) נכסי והתחייבויות התוכנית, נטו

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
<i>אלפי ש"ח</i>		
40,904	41,473	ערך נוכחי של המחויבות בגין תכנית הטבה מוגדרת
31,571	33,512	שווי הוגן של נכסי התכנית
9,333	7,961	התחייבות נטו בגין הטבה מוגדרת
287	288	התחייבות כללית אחרת
9,620	8,249	התחייבויות נטו, בגין הטבות לאחר סיום העסקה

(*) ראה באור 2-כד.

(2) התנועה בערך נוכחי במחויבות בגין תכניות הטבה מוגדרות

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
<i>אלפי ש"ח</i>		
37,649	40,904	מחויבות בגין תכניות הטבה מוגדרות ליום 1 בינואר
(1,536)	(3,501)	הטבות ששולמו
4,697	4,606	עלויות שרות שוטף ועלויות ריבית
94	(536)	הפסדים (רווחים) אקטואריים
40,904	41,473	מחויבות בגין תכניות הטבה מוגדרות ליום 31 בדצמבר

(3) התנועה בנכסי התכנית

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
<i>אלפי ש"ח</i>		
28,694	31,571	שווי הוגן של נכסי התכניות ליום 1 בינואר
2,542	3,436	סכומים שהופקדו
(893)	(2,655)	הטבות ששולמו
1,052	1,001	תשואה צפויה מנכסי התוכניות
176	159	רווחים אקטואריים
31,571	33,512	שווי הוגן של נכסי התכניות ליום 31 בדצמבר

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 15 - התחייבויות בשל הטבות לעובדים - המשך

ב. תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה - תוכנית הטבה מוגדרת - המשך

(4) הוצאה שזקפה לרווח והפסד

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
3,297	3,297	3,313
298	348	292
<u>3,595</u>	<u>3,645</u>	<u>3,605</u>

עלויות שרות שוטף
 עלויות ריבית, נטו

(5) תנועה ברווח כולל אחר

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
(1,608)	(2,450)	(2,368)
(842)	82	695
<u>(2,450)</u>	<u>(2,368)</u>	<u>(1,674)</u>

יתרת לתחילת שנה
 רווח (הפסד) אקטוארי
 יתרה לסוף שנה

(6) הנחות אקטואריות

ההנחות האקטואריות העיקריות למועד הדיווח (לפי ממוצע משוקלל נומינלי):

2012	2013
%	
3.96%	3.73%
4.70%	3.86%
4.70%	4.28%

שיעור ההיוון ביום 31 בדצמבר
 תשואה צפויה על נכסי תוכנית ליום 1 בינואר
 שיעור עליות שכר עתידיות

ההנחות בדבר שיעור התמורה העתידי מבוססות על נתונים סטטיסטיים שפורסמו ועל לוחות תמורה מקובלים.

ג. התחייבות בגין הטבות אחרות

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
9,482	10,783
14,512	18,168
<u>23,994</u>	<u>28,951</u>
<u>5,570</u>	<u>6,905</u>
<u>5,570</u>	<u>6,905</u>

לטווח קצר:
 התחייבות בגין חופשה
 עובדים בשל משכורות, נלוות ומענקים

לטווח ארוך:
 התחייבות בגין חופשה, התמדה ואחר

א. שעבודים

(1) על נכסי הנדליין ועל כל הזכויות החוזיות של לודן פרויקטים נדליין בע"מ (להלן - "לודן נדליין") בפתח תקוה (בגוש 6364 חלקה 60 מגרש מס 1006) ובנשר (בגוש 11228 חלקות 87, 92, 93, 94 (43 - 53), 37, 38, 41 ובגוש 11232 חלקה 67), מוטלים שעבודים קבועים מדרגה ראשונה לטובת בנקים להבטחת הלוואות שנתקבלו מבנקים. כמו כן, התחייבה לודן נדליין לרשום משכנתא על הנכסים בלשכת רישום המקרקעין לכשיהיה ניתן לעשות כן. בנוסף, מגובות הלוואות שנתקבלו מבנקים כאמור לצורך רכישת נכסי הנדליין הנזכרים לעיל בערבות של החברה ללא הגבלה בסכום. הסכום המובטח בשעבוד הנ"ל ובערבות החברה מסתכם ליום 31.12.2013 בסך של 4,372 אלפי ש"ח.

(2) KH Engineering B.V. (להלן - "לודן הולנד") מממנת את פעילותה השוטפת ממקורותיה העצמאיים. בנוסף עומד לרשותה אשראי מבנק מסחרי הולנדי, שנכון למועד הדוח, לודן הולנד אינה מנצלת אותו, למעט מתן ערבויות ללקוחות בקשר לפרויקטים נוכחים. מסגרת האשראי ללודן הולנד ניתנה כנגד שעבוד שוטף כללי וכנגד שעבוד שלילי שניתן לבנק מסחרי בהולנד. הסכום המובטח בשעבוד הנ"ל מסתכם ליום 31.12.2013 בסך של 7,738 אלפי ש"ח.

(3) כספי הלוואת הסכם המימון, הנזכר בבאור 12-ה, מובטחים, בין היתר, בשעבוד החזקותיה של החברה בחברת לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ וכן שעבודים צולבים בין החברה לבין לודן הנדסה ישראל בע"מ. הסכום המובטח בשעבוד הנ"ל מסתכם ליום 31.12.2013 בסך של 12,791 אלפי ש"ח. לעניין התחייבות שלא ליצור שעבודים (שעבוד שלילי) ראה סעיף ג' להלן.

ב. ערבויות

החברה ערבה להתחייבויות חברות מאוחדות לבנקים ולאחרים, כלדקמן ;

(1) החברה ערבה להתחייבות חברות מאוחדות לבנקים בגין אשראי ובגין ערבויות בנקאיות שנתנו חברות מאוחדות ללקוחות להבטחת ביצוע עבודות. הסכום הנערב ליום 31 בדצמבר 2013 מסתכם בסך של כ- 13,585 אלפי ש"ח. (ראה ביאור 8-ג).

(2) הערבויות הבנקאיות שהוצאו עבור קבוצת לודן, הסתכמו ליום 31.12.2013 בסך של 52,991 אלפי ש"ח ויתרת ההמחאות שניתנה כביטחון לביצוע התחייבויותיה של החברה לתאריך זה, עמדה על 1,223 אלפי ש"ח.

ג. התניות פיננסיות

(1) בחודש מאי 2009 התחייבה החברה כלפי אחד הבנקים (להלן: "הבנק" או "הבנק המסחרי הראשון") לשמירת יחסים פיננסיים על פי דוחות כספיים מאוחדים החל משנת 2009 ואילך, באופן הבא:

- א. ההון העצמי (המיוחס לבעלי מניות בלבד) לא יפחת מ- 20% מהמאזן המאוחד;
- ב. ההון העצמי המוחשי, המיוחס לבעלי המניות בלבד (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) לא יפחת מ- 20 מיליון ש"ח ומ- 10% מהמאזן המאוחד;
- ג. עודף תפעולי - EBITDA (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) מינימאלי בסך של 20 מיליון ש"ח על פי המאזן המאוחד.

כמו כן התחייבה החברה לבנק שלא ליצור לטובת אדם ו/או גוף משפטי כלשהו שעבודים שוטפים כלליים על הרכוש והנכסים, כולם או מקצתם, כל עוד יהיו לחברה חובות והתחייבויות כלשהן כלפי הבנק וכן כי היא לא תמכור ו/או תעביר בכל דרך שהיא את נכסיה, כולם או מקצתם, אלא אם כן ייעשה הדבר במהלך השוטר והרגיל של עסקיה (בכתב ההתחייבות הובהר כי ההתחייבות שלא ליצור שעבודים וההתחייבות שלא למכור את נכסי החברה, כאמור תחול רק על החברה ולא תחול על חברות בנות ו/או קשורות).

במקרה של הפרת ההתחייבות יהיה הבנק רשאי להעמיד לפירעון מידי את כל ההתחייבויות כלפי הבנק.

הסכום המובטח בהתניות הפיננסיות הנ"ל, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 בסך של 63,730 אלפי ש"ח.

החברה עומדת בכל ההתניות הפיננסיות.

(2) בחודש ינואר 2009 התחייבה החברה כלפי בנק מסחרי אחר (להלן: "הבנק" או "הבנק המסחרי השני") לשמירה על אמות מידה פיננסיות החל משנת 2009 ואילך באופן הבא:

- א. סכום ההון העצמי המוחשי של החברה (כהגדרתו בכתב ההתחייבות), לא יפחת בכל עת מסכום השווה ל- 10% מסך המאזן של החברה;
- ב. סכום ההון העצמי המוחשי של החברה, כהגדרתו בכתב ההתחייבות, לא יפחת בכל עת מסכום השווה לסך 30 מיליון ש"ח (כשסכום זה צמוד למדד).

כן התחייבה החברה באותה עת שלא ליצור בחברה שעבוד שוטף כללי על נכסיה ללא הסכמת הבנק בכתב מראש. הובהר כי התחייבות זו מתייחסת לחברה בלבד ולא לחברות הבנות. במקרה של הפרת ההתחייבות כאמור, יעמדו לפירעון מידי כל ההתחייבויות כלפי הבנק.

הסכום המובטח בהתניות פיננסיות אלה, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 לסך של 31,125 אלפי ש"ח. החברה עומדת בכל ההתניות הפיננסיות.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך

ג. התניות פיננסיות - המשך

(3) בחודש מרץ 2012 התחייבה החברה כלפי בנק מסחרי (להלן: "הבנק" או "הבנק המסחרי השלישי") לשמירה על אמות מידה פיננסיות החל משנת 2012 ואילך באופן הבא:

א. סכום ההון העצמי המוחשי של החברה (כהגדרתו בכתב ההתחייבות), לא יפחת בכל עת מסכום השווה ל- 10% מסך המאזן של החברה;

ב. סכום ההון העצמי המוחשי של החברה, כהגדרתו בכתב ההתחייבות, לא יפחת בכל עת מסכום השווה לסך 32 מיליון ש"ח (כשסכום זה צמוד למדד דצמבר 2011).

כן התחייבה החברה באותה עת שלא ליצור בחברה שעבוד שוטף כללי על נכסיה ללא הסכמת הבנק בכתב מראש. בנוסף התחייבה החברה להודיע לבנק לגבי כל תביעה משפטית שתעלה על 1.5 מיליון ש"ח (מעבר להשתתפות העצמית). במקרה של הפרת ההתחייבות כאמור, יעמדו לפירעון מידי כל ההתחייבויות כלפי הבנק.

הסכום המובטח בהתניות פיננסיות אלה, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 לסך של 5,335 אלפי ש"ח. החברה עומדת בכל ההתניות הפיננסיות.

(4) בחודש דצמבר 2012 התחייבה החברה כלפי בנק מסחרי אחר (להלן: "הבנק" או "הבנק המסחרי הרביעי") לשמירה על אמות מידה פיננסיות החל משנת 2012 ואילך באופן הבא:

א. סכום ההון העצמי המוחשי של החברה (כהגדרתו בכתב ההתחייבות), לא יפחת בכל עת מסכום השווה ל- 10% מסך המאזן של החברה;

ב. סכום ההון העצמי המוחשי של החברה, כהגדרתו בכתב ההתחייבות, לא יפחת בכל עת מסכום השווה לסך 32 מיליון ש"ח (כשסכום זה צמוד למדד דצמבר 2011).

כן התחייבה החברה באותה עת שלא ליצור בחברה שעבוד שוטף כללי על נכסיה ללא הסכמת הבנק בכתב מראש. בנוסף התחייבה החברה להודיע לבנק לגבי כל תביעה משפטית שתעלה על 1.5 מיליון ש"ח (מעבר להשתתפות העצמית). במקרה של הפרת ההתחייבות כאמור, יעמדו לפירעון מידי כל ההתחייבויות כלפי הבנק.

הסכום המובטח בהתניות פיננסיות אלה, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 לסך של 4,780 אלפי ש"ח. החברה עומדת בכל ההתניות הפיננסיות.

(5) בחודש אוגוסט 2007 התחייבה החברה הבת שימקוטק כלפי בנק מסחרי, כאחד התנאים לקבלת שירותים בנקאיים, כי לא יהיה כל שינוי בשליטה בשימקוטק לעומת המצב ביום חתימת כתב ההתחייבות אלא בהסכמת הבנק בכתב ומראש. במקרה של הפרת ההתחייבות האמורה יהיה הבנק רשאי להעמיד לפירעון מידי את חובות וההתחייבויות שימקוטק כלפי הבנק.

הסכום המובטח בהתניה פיננסית זו, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 בסך של כ- 200 אלפי ש"ח. החברה עומדת בהתניות אלה.

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך

ג. התניות פיננסיות - המשך

(6) בחודש אפריל 2013 התחייבה החברה הבת שימקוטק כלפי בנק מסחרי, לשמירה על אמות מידה פיננסיות החל מחודש אפריל 2013 ואילך באופן הבא:

א. שעור ההון העצמי המוחשי של שימקוטק (כהגדרתו בכתב ההתחייבות), לא יפחת בכל עת מ- 10% מסך המאזן המוחשי של החברה;

ב. סכום ההון העצמי המוחשי של שימקוטק, כהגדרתו בכתב ההתחייבות, לא יפחת בכל עת מסכום השווה לסך 20 מיליון ש"ח.

ג. היחס בין חוב פיננסי (כהגדרתו בכתב ההתחייבות) לבין EBITDA לא יעלה על:

5 ביחס לשנת 2013

4.5 ביחס לשנת 2014

4 ביחס לשנת 2015

כמו כן התחייבה שימקוטק באותה עת שלא ליצור בחברה שעבוד צף כללי על נכסיה ללא הסכמת הבנק בכתב מראש. בנוסף התחייבה החברה להודיע לבנק לגבי כל תביעה משפטית שתעלה על 2 מיליון ₪. במקרה של הפרת ההתחייבות כאמור, יעמדו לפירעון מידי כל ההתחייבויות כלפי הבנק. שימקוטק עומדת בהתניה זו.

(7) בקשר למסגרת אשראי שקיבלה חברה מאוחדת, לודן הולנד מתאגיד בנקאי, התחייבה לודן הולנד, לעמידה באמות מידה פיננסיות שהוגדרו (יחס הון עצמי למאזן). כמו כן בהתאם להוראות הסכם המימון הנ"ל, התחייבה לודן הולנד שלא לחלק דיבידנד, או להעביר תשלומים אחרים לבעלי מניותיה, אלא בהסכמת הבנק.

הסכום המובטח בהתניות פיננסיות אלה, מסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 לסך של 7,738 אלפי ש"ח בגין ערבויות לפרויקטים.

בעקבות רכישת חברה בהולנד (ראה ביאור 4(ב) לעיל) פנתה לודן הולנד לבנק בעניין חריגה מהאמת מידה פיננסית לבנק, אשר אישר חריגה זו לשנה עוד בחודש דצמבר, 2013, אך מטעמים טכניים, נחתמה פורמלית רק לאחר תאריך המאזן. כתוצאה מכך לודן הולנד לא עמדה פורמלית בהתניות אלו ליום 31 בדצמבר, 2013. לני"ל אין השפעה על הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2013, מאחר והסכום המובטח כאמור הינו באשראי חוץ מאזני.

(8) לעניין ההתניות הפיננסיות בקשר למימון שנתקבל מגוף פיננסי כמפורט בביאור 12-ה. החברה התחייבה כלפי המממנים לעמוד בהתניות פיננסיות שהיתה מחוייבת להם כלפי הבנקים המעניקים מימון ואשראי בנקאי לחברה, כמפורט בביאור 16-ג (1) ובביאור 16-ג (2). הסכום המובטח מסתכם ליום 31 בדצמבר 2013 לסך של 12,792 אלפי ש"ח. החברה עומדת בהתניות אלה.

ד. תביעות משפטיות

(1) כנגד החברה וחברות בנות, לודן תשתיות, תלויות מספר תביעות משפטיות, אשר חלקן נכללות בכיסוי הביטוחי (בחלקן בסכום לא מוגדר) ו/או אשר לא הופעל בגין הכיסוי הביטוחי, ואשר הוגשו נגדן במהלך העסקים הרגיל. כמו כן קיימות תביעות משפטיות בגין נזקי גוף בהן נתבעות חברות הקבוצה. תביעות אלה אינן מוגדרות בסכום ולהערכת הנהלת החברה הן מכוסות באמצעות פוליסות הביטוח שלה. תביעות אלה מטופלות באמצעות יועצים משפטיים מטעם המבטחים. ספרי החברה כוללים הפרשה בגין כל ההליכים הנ"ל, אשר לדעת הנהלת החברה הינה מספקת.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך
ה. התחייבויות תלויות והתקשרויות

(1) לעיתים מתחייבת הקבוצה, במסגרת הסכמים עם לקוחותיה, לקיים הוראות הנוגעות לשמירה על איכות הסביבה. בנוסף להוראות המתחייבות מכל דין, הקבוצה מתחייבת לשפות את הלקוחות בגין כל נזק שיגרם ללקוח - בין אם על ידה ובין אם על ידי קבלן משנה מטעמה - בגין הפרה של התחייבויותיה כאמור.

נכון למועד פרסום הדוחות הכספיים לא קיימות טענות ו/או דרישות כלשהן כנגד חברות הקבוצה בקשר עם הפרת דיני איכות הסביבה, ולמיטב ידיעת החברה אין לקבוצה חשיפה מהותית בגין הפרת דיני איכות הסביבה.

(2) חברות הקבוצה קשורות בהסכמי שכירות משרדים כדלקמן:

מיקום	שטח עיקרי במ"ר	תום תקופה	שכ"ד שנתי כולל דמי ניהול באלפי ש"ח ליום 31.12.2013
רח' גרניט 6, קרית אריה פתח תקוה	160	אפריל 2013 - תקופת השכירות הווארכה והנכס פונה בחודש אוקטובר 2013	153
נשר	320	אוקטובר 2017	247
נשר	468	מאי 2013 - הנכס פונה בתום תקופת השכירות	48
באר-שבע	157	31.12.2014	67
עומר (פארק התעשייה)	2,632	ספטמבר 2016, וכן 4 תקופות אופציה בנות שנה כ"א	1,892
יקנעם	2,840	14.3.2014 (החל מיום 15.3.2014 ממשיכה חברת הבת לשכור את הנכס ממשכיר אחר בתנאי הסכם שכירות חדש)	1,261
איירפורט סיטי (שימקוטק ולמ"ת) מחסן בלוד	1,120 183 126	דצמבר 2015 יולי 2015 אוגוסט 2015	1,162 161 79
בוקרשט (רומניה)	1,400	מאי 2019	169
סקידם (הולנד)	3,865	נובמבר 2020 וכן אופציה לחמש שנים נוספות	2,335
אמסטרדם (הולנד)	1,776	ינואר 2020 וכן אופציה לחמש שנים נוספות	1,010
אנטוורפן (בלגיה)	1,582	ינואר 2016, וכן אופציה לשלוש שנים	674
ולנסיה (ספרד)	126	דצמבר 2014, וכן אופציה לשנה נוספת	57
בלגרד (סרביה)	450	נובמבר 2013, אופציה לא מוגבלת להארכה לתקופה של 12 חודשים	14
סנט פטרסבורג (רוסיה)	47 (52.64)	30 ספטמבר 2018, הארכה בתנאים חדשים שיוסכמו	117

בנוסף, שוכרת החברה 13 מקומות חניה בבנין בו שוכרת משרדים בנשר, שאינם כלולים בהסכמי השכירות בגין המשרדים. חוזה השכירות בתוקף עד 31.12.2015 וכן שתי תקופות אופציה בנות 5 שנים כל אחת. דמי השכירות החודשיים הינם בסכום לא מהותי. כמו כן, חברות הקבוצה שוכרות מעת לעת שטחי אחסנה באתרים שונים, בהתאם לצורכי פעילותן, בסכומים שאינם מהותיים.

(3) לעניין הסכמי העסקה עם מנכ"לים משותפים - ראה באור 27-א.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 16 - התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך
ה. התחייבויות תלויות והתקשרויות - המשך

(4) לעניין הסכם לקבלת מימון מגוף פיננסי ראה ביאור 12-ה.

באור 17 - הון עצמי

א. הון המניות של החברה מורכב כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2012		ליום 31 בדצמבר 2013	
מספר המניות		מספר המניות	
מונפק ונפרע	רשום	מונפק ונפרע	רשום
11,524,676	50,000,000	11,524,676	50,000,000

⁽¹⁾ מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ.

(1) המניות רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

ב. כתבי אופציה

(1) כתבי אופציה לעובדים בהתאם לתקנות ההצעה הפרטית ובהמשך לתוכנית אופציה לעובדים בכירים 2006

א) תוכנית אופציות עובדים - דצמבר 2009 (להלן "תוכנית אופציות 4")

בחודש דצמבר 2009 הקצתה החברה לעובד בכיר ששימש גם כדירקטור בחברה, ללא תמורה, 70,000 כתבי אופציה לא סחירים הניתנים למימוש ל-70,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת. מחיר המימוש של כל כתב אופציה הוא 9 ש"ח למניה, נומינלי ולא צמוד, מותאם בחלוקת דיבידנד. כתבי האופציה ניתנים למימוש בשלושה שיעורים שנתיים שווים החל מתום שנה להקצאתן. כתבי האופציה ניתנים למימוש לא יאוחר מחודש דצמבר 2013. השווי ההוגן לפי מודל בלק ו-שולס היה 2.41 ש"ח לכל כתב אופציה ובסה"כ כ-168 אלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר, 2013 לא מומשו כתבי האופציה וזכויותיו של העובד הבכיר למימושם פקעו במועד זה.

ב) תוכנית אופציות עובדים - 2010 (להלן "תוכנית אופציות 6")

בחודש יולי 2010 החליט דירקטוריון החברה על הקצאת אופציות לעובד של החברה שלא כיהן כנושא משרה בכירה במועד ההענקה, על פי תוכנית אופציות עובדים 2006. לפיכך, הקצתה החברה לעובד ללא תמורה 70,000 כתבי אופציה לא סחירים הניתנים למימוש ל-70,000 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.נ. כל אחת. מחיר המימוש של כתבי האופציה 7.8 ש"ח למניה נומינלי ולא צמוד מותאם בחלוקת דיבידנד. כתבי האופציה ניתנים למימוש בשלושה שיעורים שנתיים שווים החל מיולי 2011. כתבי האופציה שלא ימומשו עד 48 חודשים מיום ההקצאה יפקעו זכויותיהם. השווי ההוגן לפי מודל בלק ו-שולס הינו כ-2.64 ש"ח לכל כתב אופציה. ליום 31 בדצמבר, 2013, טרם מומשו כתבי אופציה.

ב. כתבי אופציה - המשך

(2) תוכנית אופציות מנכ"לים משותפים - דצמבר 2009 (להלן "תוכנית אופציות 5")

על פי אישור האסיפה הכללית של החברה מיום 17.12.2009, הקצתה החברה, ביום 27.12.2009, לחברות בשליטת כל אחד מהמנכ"לים המשותפים (להלן: "חברות הניהול"), לפי סעיף 3ט' לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], 500,000 כתבי אופציה (להלן: "כתבי אופציה"), כדלהלן:

לכל אחת מחברות הניהול הוקצו, ללא תמורה, 250,000 כתבי אופציה הניתנים למימוש (בכפוף להתאמות) ל- 250,000 מניות רגילות של החברה (להלן: "מניות המימוש"). מחיר המימוש לכל כתב אופציה היה 10 ש"ח. מחיר המימוש הינו נומינלי ולא הוצמד למדד או שער כלשהו. מחיר המימוש הותאם עקב חלוקת דיבידנד באופן שאם החברה תחלק בתקופת המימוש למחזיקים במניותיה דיבידנד במזומן, מחיר המימוש יופחת בהתאמה בגובה הדיבידנד ברוטו שתחלק החברה מחולק בהון המניות המונפק והנפרע של החברה כפי שיהיה במועד הקובע לצורך חלוקת הדיבידנד (יום "הקום"). בכל מקרה מחיר המימוש לא יפחת מערכן הנקוב של מניות המימוש.

תקופת המימוש של כתבי האופציה, או כל חלק שלהם, היתה 4 שנים, החל ממועד הקצאת כתבי האופציה בפועל (להלן: "תקופת המימוש"), ובלבד שהמנכ"ל המשותף עובד בחברה או בחברה בת שלה (או מעניק להן שירותי ניהול באמצעות חברה בשליטתו ו/או קבלן עצמאי) במועד כל מימוש.

הערך הכלכלי של כל כתב אופציה במועד קבלת החלטת הדירקטוריון על ההקצאה (26.10.2009), על פי נוסחת בלק ו-שולס שהופיעה בהנחיות הבורסה באותו מועד, עמד על כ- 2.58 ש"ח, וזאת בהנחה שכל כתבי האופציה ימומשו ביום האחרון של תקופת המימוש תמורת תשלום מחיר המימוש ובהתבסס על שער הסגירה האחרון של מניית החברה בבורסה ביום 4.11.2009 (8.733 ש"ח), על פי סטיית תקן שבועית של 5.98% ושיעור היוון שנתי של 0.5%.

השווי ההוגן לפי מודל בלק ו-שולס הינו 1.98 ש"ח לכל כתב אופציה ובסה"כ כ- 990 אלפי ש"ח.

ליום 31 בדצמבר, 2013 לא מומשו כתבי האופציה וזכויותיהם של המנכ"לים המשותפים למימושם פקעו במועד זה.

(3) כתבי אופציה לעובדים לרבות בעלי שליטה

הוצאות שנבעו מתוכניות האופציות שנוקפו בשנת 2013, 2012 ו- 2011 כהוצאה בדוח רווח והפסד, במקביל לגידול בהון בסעיפי העודפים, הסתכמו בסך של כ- 12 אלפי ש"ח, 57 אלפי ש"ח ו- 181 אלפי ש"ח בהתאמה.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 17 - הון עצמי - המשך

ג. כתבי אופציה - המשך

(4) להלן ריכוז נתונים באשר לתוכניות לחלוקת אופציות לעובדים, שבתוקף ליום
31.12.2013

תוכנית אופציות 4	תוכנית אופציות 5	תוכנית אופציות 6	
-	-	יולי 2010	מועד ההענקה
-	-	70,000	כמות כתבי האופציה שהוענקו
-	-	70,000	כמות מניות המימוש
-	-	עובד	ניצעים
-	-	כן	הקצאה לפי סעיף 102
-	-	שלושה שיעורים שנתיים שווים החל מתום שנה ממועד ההענקה	תנאי ההבשלה
-	-	יולי 2014	ניתנים למימוש לא יאוחר מ-
-	-	2.64	שווי הוגן של כתב האופציה במועד ההענקה - בש"ח
-	-	7.8	מחיר מימוש מקורי
-	-	כ-90 מיליון ₪	שווי חברה לפי מחיר מימוש מקורי, לפני המימוש
-	-	6.4	מחיר מימוש מותאם ל- 31.12.2013 - בש"ח
70,000	500,000	70,000	קיימות במחזור לתחילת שנת 2013
-	-	-	הוענקו
(70,000)	(500,000)	-	חולטו/פקעו
-	-	-	מומשו
-	-	-	תמורה כספית
-	-	-	מתוכם - כתבי אופציה שמומשו במהלך שנת 2013
-	-	70,000	קיימות במחזור בסוף שנת 2013
-	-	70,000	ניתנות למימוש בסוף שנת 2013

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 17 - הון עצמי - המשך

ג. דיבידנד במזומן

להלן נתונים לגבי דיבידנדים ששולמו על ידי החברה לבעלי המניות, בשלוש השנים האחרונות:

סה"כ דיבידנד ששולם באלפי ש"ח	דיבידנד למניה ש"ח	
5,762	0.50	דצמבר 2013
5,186	0.45	נובמבר 2012
5,186	0.45	נובמבר 2011

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים

א. ניהול סיכונים פיננסיים - כללי

הקבוצה חשופה לסיכונים הבאים הנובעים משימוש במכשירים פיננסיים:

- (1) סיכון אשראי
- (2) סיכון נזילות
- (3) סיכון שוק (הכולל סיכון מטבע, סיכון ריבית וסיכון מחיר אחר)

בביאור זה ניתן מידע בדבר החשיפה של הקבוצה לכל אחד מהסיכונים שלעיל, מטרות הקבוצה, מדיניות ותהליכים לגבי מדידה וניהול של הסיכון. גילוי כמותי נוסף נכלל לאורך כל דוחות כספיים אלה.

האחריות המקיפה לבסס את מסגרת ניהול הסיכונים של הקבוצה ולפקח עליה מצויה בידי הדירקטוריון. ניהול הסיכונים מבוצע ע"י מנכ"ל משותף וסמנכ"ל הכספים, בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הנהלת החברה.

מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה גובשה בכדי לזהות ולנתח את הסיכונים העומדים בפני הקבוצה, לקבוע הגבלות הולמות לסיכונים ובקורות ולפקח על הסיכונים והעמידה בהגבלות. המדיניות והשיטות לניהול הסיכונים נסקרות באופן שוטף בכדי לשקף שינויים בתנאי השוק ובפעילות הקבוצה.

המידע הכלול במסגרת באור זה נסמך, במידה רבה, על אומדנים. לעניין זה תשומת הלב מופנית לאמור בבאור 2 ב' דלעיל, לעניין שימוש באומדנים במסגרת הדיווח הכספי, ולא-הוודאות הכרוכה באומדנים אלה.

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

א. ניהול סיכונים פיננסיים - כללי - המשך

(1) סיכון אשראי

סיכון אשראי הוא סיכון להפסד כספי שיגרם לקבוצה באם לקוח או צד שכנגד למכשיר פיננסי לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות, והוא נובע בעיקר מחובות של לקוחות וחייבים אחרים וכן מהשקעות בניירות ערך סחירים והשקעות נזילות אחרות.

(א) לקבוצה מזומנים, שווי מזומנים ופקדונות בשוק ההון אשר מופקדים בתאגידים בנקאיים גדולים. בהתאם, הנהלת החברה אינה צופה הפסדים הנובעים מסיכון אשראי זה.

(ב) לקבוצה מספר רב של לקוחות. החשיפה לסיכון אשראי בקשר ללקוחות הינה מוגבלת בעיקר לפרויקטים ארוכי טווח ובהיקפים גדולים. בעבודות מסוג זה, בהן צופה החברה חשיפה לסיכונים אשראי, היא משתדלת לשמור על תזרים מזומנים חיובי ומוסרת את העבודה רק עם פרעון מרבית חובות הלקוחות. החברה בוחנת באופן שוטף את מצבת החובות וכוללת בדוחותיה הפרשה לחובות מסופקים בהתאם לאומדני החברה. בהקשר זה יש לציין כי לקבוצה לקוח עיקרי בהיקף הפעילות שלו, שההכנסות ממנו מפורטות בביאור 19.

(2) סיכון נזילות

סיכון נזילות הוא הסיכון שהקבוצה לא תוכל לעמוד במחויבויותיה הפיננסיות בהגיע מועד תשלומן. גישת הקבוצה לניהול סיכונים הנזילות שלה היא להבטיח, ככל הניתן, את מידת הנזילות המספקת לעמידה בהתחייבויותיה במועד, בתנאים רגילים ובתנאי לחץ מבלי שיגרמו לה הפסדים בלתי רצויים או פגיעה במוניטין.

הקבוצה עוקבת באופן שוטף אחר דרישות תזרים המזומנים ומוודאת קיומן של רמות מספקות של מזומנים על פי דרישה לתשלום הוצאות התפעול הצפויות, הסכומים הדרושים לעמידה בהתחייבויות הפיננסיות וסכומים הדרושים להשקעות ולפיתוח עסקי הקבוצה.

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

א. ניהול סיכונים פיננסיים - כללי - המשך

(3) סיכוני שוק

סיכון שוק הוא הסיכון ששינויים במחירי שוק, כגון שערי חליפין של מטבע חוץ, מדד המחירים לצרכן, שיעורי ריבית ומחירים של מכשירים פיננסיים נסחרים, ישפיעו על הכנסות הקבוצה או על ערך החזקותיה במכשירים פיננסיים. מטרת ניהול סיכוני השוק הינה לנהל ולפקח על החשיפה לסיכוני שוק במסגרת פרמטרים מקובלים, תוך כדי מיקסום התשואה.

(א) סיכון שער חליפין ומדד

1) הכנסות חברות מאוחדות בחו"ל וחלק מהכנסות החברות בישראל צמודות למט"ח ו/או נקובות במט"ח בעיקר לאירו. כיוצא בכך קיימת חשיפה מטבעית בכל הקשור לשמירת יחס נאות בין הוצאות במטבע מסוים לבין הכנסות באותו מטבע. החברה מבצעת לעתים פעולות מכוונות לגידור סיכונים בדרך של שמירת היחס הנאות בין הוצאות במטבע מסוים לבין הכנסות באותו מטבע. יחד עם זאת, עלולה הקבוצה להימצא בחשיפה לתשלומים במטבע מסוים מבלי שנערכה כראוי להכנסה מקבילה באותו המטבע או בשווה ערך לו. חשיפה כזאת עלולה לנבוע משינויים מהותיים, אם יהיו, ביחסי המרה בין מטבעות וכן מפערי עיתוי. בנוסף לחברה חשיפה בגין שינויים בשערי המטבע של האירו, הרון הרומני והדינר הסרבי (החל משנת 2013), שהינם מטבעות הפעילות של החברות המאוחדות בהולנד, בלגיה, רומניה וסרביה. החברה מתקשרת מעת לעת בעסקאות אקדמה להחלפת מטבע חוץ על מנת לנהל את הסיכון הנלווה לחשיפה במטבע חוץ כאמור.

2) התחייבות לזמן ארוך מתאגיד בנקאי ומנותני אשראי אחרים צמודות למדד המחירים לצרכן, לפיכך לחברה חשיפה לשינויים במדד המחירים. לאור הטווח הארוך של הפרעונות של התחייבויות אלו, החברה לא רואה צורך בגידור חשיפה זו.

(ב) סיכון שערי ריבית

1) חלק מהתחייבויות החברה לתאגידים בנקאיים ואחרים, הינם בריבית קבועה, לפיכך לחברה חשיפה לסיכון שווי הוגן בגין שינוי שיעור ריבית.

2) חלק מהאמצעים הנזילים של החברה מופקדים בפקדונות צמודי מט"ח, נושאי ריבית המשתנה בעת חידוש הפקדון, או בפקדונות שקליים נושאי ריבית מבוססת פריים. לפיכך לחברה חשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בגין הפקדונות הנ"ל.

3) לחברה אשראים מבנקים לזמן קצר ולזמן ארוך שהינם אשראיים שקליים נושאי ריבית פריים, לפיכך לחברה חשיפה לשינויים בשיעורי ריבית הפריים.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ב. סיכון אשראי

(1) חשיפה לסיכון אשראי

הערך בספרים של הנכסים הפיננסיים מייצג את חשיפת האשראי המרבית. החשיפה המרבית לסיכון האשראי בתאריך המאזן, היתה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
הערך בספרים		
אלפי ש"ח		
23,618	59,738	מזומנים ושווי מזומנים
28,708	15,393	פקדונות מיועדים בבנקים
38	3	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
162,670	158,289	לקוחות וחייבים אחרים
5,222	19,527	הלוואות ללקוחות ולאחרים
220,256	252,950	

החשיפה המרבית לסיכון אשראי בגין לקוחות, חייבים, הלוואות והשקעות אחרות לתאריך המאזן לפי אזורים גיאוגרפיים הינה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
הערך בספרים		
אלפי ש"ח		
115,017	151,162	ישראל
57,144	58,978	מערב אירופה
48,195	42,810	מזרח אירופה
220,256	252,950	

(2) גיול חובות לקוחות והכנסות לקבל

להלן גיול חובות של לקוחות והכנסות לקבל:

ליום 31 בדצמבר		
2012 ^(*)	2013	
הערך בספרים		
אלפי ש"ח		
124,235	113,689	אינם בפיגור
12,258	12,288	פיגור של 0-30 יום
8,636	7,996	פיגור של 31-90 יום
3,153	4,098	פיגור של 91-180 יום
1,213	2,704	פיגור של 181-360 יום
1,350	1,906	פיגור של מעל שנה
150,845	142,681	
1,715	2,860	בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
149,130	139,821	

(*) סווג מחדש

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ב. סיכון אשראי - המשך

(2) גיול חובות לקוחות והכנסות לקבל - המשך

ליום 31 בדצמבר

2012	2013
2,183	1,715
(428)	1,791
(40)	(646)
<u>1,715</u>	<u>2,860</u>

אלפי ש"ח

התנועה בהפרשה חובות מסופקים היתה כדלקמן:

יתרה ליום 1 בינואר
הפרשה שבוצעה במהלך השנה (קיטון), נטו
חוב אבוד
יתרה ליום 31 בדצמבר

גם בהתחשב ביתרת לקוחות בפיגור, החברה מעריכה כי ההפרשה לחובות מסופקים נאותה וזאת לאור היכרות החברה את הלקוחות וניסיון העבר.
לעניין מדיניות ההפרשה לחובות מסופקים ראה באור 2-טז(4).

ג. סיכון נזילות

להלן מועדי הפירעון החוזיים של התחייבויות פיננסיות, כולל אומדן תשלומי ריבית:

ליום 31 בדצמבר 2013⁽¹⁾

מעל 5 שנים	3-5 שנים	1-2 שנים	עד שנה	תזרים מזומנים חוזי	
				הערך בספרים	הערך
-	-	-	17,356	17,356	17,356
-	-	-	56,063	56,063	56,063
-	-	-	58,896	58,896	58,896
-	-	5,258	1,674	6,932	6,932
6,184	18,256	7,767	8,015	40,222	34,823
-	2,877	5,718	6,006	14,601	13,551
<u>6,184</u>	<u>21,133</u>	<u>18,743</u>	<u>141,592</u>	<u>194,070</u>	<u>187,621</u>
-	-	-	59,738	59,738	59,738
-	-	-	15,547	15,547	15,393
-	-	-	3	3	3
-	-	-	139,821	139,821	139,821
-	-	-	15,602	15,602	15,602
9,537	7,317	3,660	3,339	23,853	22,393
<u>9,537</u>	<u>7,317</u>	<u>3,660</u>	<u>253,050</u>	<u>254,564</u>	<u>252,950</u>
<u>3,353</u>	<u>(13,816)</u>	<u>(15,083)</u>	<u>86,040</u>	<u>60,494</u>	<u>65,329</u>

התחייבויות פיננסיות

On-Call מבנקים

ספקים

זכאים אחרים

זכאים בגין רכישת חברה

מאוחדת

הלוואות מבנקים לזמן ארוך

הלוואה מאחרים לזמן ארוך

סה"כ

נכסים פיננסיים

מזומנים ושווי מזומנים

פקדונות מיועדים בבנקים

נכסים פיננסיים בשווי הוגן

לקוחות והכנסות לקבל

חייבים אחרים

הלוואות ללקוח ואחרים

סה"כ

סה"כ, נטו

(1) תזרים המזומנים הצפוי אינו מביא בחשבון מימוש ערבויות חוץ מאזניות.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ג. סיכון נזילות - המשך

ליום 31 בדצמבר 2012⁽¹⁾

מעל 5 שנים	2-5 שנים	1-2 שנים	עד שנה	תזרים מזומנים חוזי	הערך בספרים	
		אלפי ש"ח				
-	-	-	7,163	7,163	7,163	התחייבויות פיננסיות
-	-	-	1,503	1,503	1,503	On-Call מבנקים
-	-	-	73,022	73,022	73,022	הלוואות מבנקים לזמן קצר
-	-	-	42,995	42,995	42,995	ספקים
-	6,240	3,267	4,094	13,601	12,200	זכאים אחרים
-	8,117	5,753	8,771	22,641	20,624	הלוואות מבנקים לזמן ארוך
-	14,357	9,020	137,548	160,925	157,507	הלוואה מאחרים לזמן ארוך
						סה"כ
						נכסים פיננסיים
-	-	-	23,618	23,618	23,618	מזומנים ושווי מזומנים
-	-	-	29,282	29,282	28,708	פקדונות מיועדים בבנקים
-	-	-	38	38	38	נכסים פיננסיים בשווי הוגן
-	-	-	149,130	149,130	149,130	לקוחות והכנסות לקבל
-	-	-	13,640	13,640	13,640	חייבים אחרים
777	246	118	4,429	5,570	5,222	הלוואות ללקוח ואחרים
777	246	118	220,137	221,278	220,356	סה"כ
777	(14,111)	(8,902)	82,589	60,353	62,849	סה"כ, נטו

(1) תזרים המזומנים הצפוי אינו מביא בחשבון מימוש ערבויות חוץ מאזניות.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ד. סיכוני מדד ומטבע חוץ

(1) החשיפה לסיכון מדד ומטבע חוץ

חשיפת הקבוצה לסיכון מדד ומטבע חוץ, המבוסס על ערכים נקובים, הינה כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר 2013						
פריטים כספיים						
סה"כ	במטבע ישראלי		במטבע חוץ או בהצמדה אליו			
	ללא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	אחר	דינר סרבי	אירו	
			אלפי ש"ח			
59,738	2,823	-	6,322	28,533	22,060	נכסים
15,393	4,374	-	149	-	10,870	מזומנים ושווי מזומנים
						פיקדונות מיועדים בבנקים
3	3	-	-	-	-	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
139,821	102,823	-	3,737	820	32,441	לקוחות והכנסות לקבל
5,753	-	5,062	65	-	626	מיסים שוטפים לקבל
12,715	2,529	-	7,617	259	2,310	חייבים אחרים
19,527	19,527	-	-	-	-	הלוואות
252,950	132,079	5,062	17,890	29,612	68,307	סה"כ נכסים
						התחייבויות
29,180	8,220	6,336	204	-	14,420	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
56,063	29,585	-	8,285	470	17,723	ספקים וקבלני משנה
6,417	-	5,306	-	-	1,111	התחייבות בגין מיסים שוטפים
54,153	20,215	-	805	2,405	30,728	זכאים אחרים
5,258	-	-	-	-	5,258	זכאים בגין רכישת חברה מאוחדת
36,550	25,201	10,827	378	-	144	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולאחרים לזמן ארוך
187,621	83,221	22,469	9,672	2,875	69,384	סה"כ התחייבויות
65,329	48,858	(17,407)	8,218	26,737	(1,077)	עודף נכסים (התחייבויות)

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ד. סיכוני מדד ומטבע חוץ - המשך

(1) החשיפה לסיכון מדד ומטבע חוץ - המשך

ליום 31 בדצמבר 2012

פריטים כספיים						
במטבע ישראלי			במטבע חוץ או בהצמדה אליו			
סה"כ	ללא הצמדה	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	אחר	דולר ארה"ב	אירו	
		אלפי ש"ח				
23,618	1,335	-	1,790	1,381	19,112	נכסים
28,708	18,095	-	618	-	9,995	מזומנים ושווי מזומנים
						פיקדונות מיועדים בנקים
38	38	-	-	-	-	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
149,130	81,472	-	2,757	451	64,450	לקוחות והכנסות לקבל
3,131	-	2,378	8	-	745	מיסים שוטפים לקבל
15,076	4,453	56	6,132	-	4,435	חייבים אחרים
5,222	1,034	-	-	-	4,188	הלוואות
887	-	887	-	-	-	נכסים אחרים לזמן ארוך
<u>225,810</u>	<u>106,427</u>	<u>3,321</u>	<u>11,305</u>	<u>1,832</u>	<u>102,925</u>	סה"כ נכסים
						התחייבויות
20,130	3,090	11,216	240	-	5,584	אשראי מתאגידים בנקאיים ומנותני אשראי אחרים
73,022	21,181	-	3,766	396	47,679	ספקים וקבלני משנה
1,425	-	1,425	-	-	-	התחייבות בגין מיסים שוטפים
24,172	9,603	-	3,338	-	11,231	מקדמות מלקוחות
41,570	20,240	-	553	-	20,777	זכאים אחרים
21,360	6,914	14,150	243	-	53	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולאחרים לזמן ארוך
<u>181,679</u>	<u>61,028</u>	<u>26,791</u>	<u>8,140</u>	<u>396</u>	<u>85,324</u>	סה"כ התחייבויות
<u>44,131</u>	<u>45,399</u>	<u>(23,470)</u>	<u>3,165</u>	<u>1,436</u>	<u>17,601</u>	עודף נכסים (התחייבויות)

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ד. סיכוני מדד ומטבע חוץ - המשך

(2) ניתוח רגישות

התחזקות האירו כנגד הש"ח לתאריך 31 בדצמבר ועליה במדד המחירים לצרכן, היתה מגדילה (מקטינה) את ההון העצמי ואת הרווח או ההפסד בסכומים המוצגים להלן. ניתוח זה נעשה בהנחה שכל שאר המשתנים, ובמיוחד שעורי הריבית, נשארו קבועים. הניתוח לגבי שנת 2012 נעשה בהתאם לאותו בסיס.

ליום 31 בדצמבר 2012		ליום 31 בדצמבר 2013		
רווח	הון	רווח	הון	
(הפסד)*	עצמי*	(הפסד)*	עצמי*	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
(880)	(880)	(815)	(815)	עליה במדד המחירים לצרכן ב-5%
(660)	(660)	115	115	עליה בשער החליפין של 5%:
-	-	912	912	אירו
				דינר סרבי

לירידה בשער החליפין של האירו לעומת הש"ח בשיעור דומה, לירידה בדינר הסרבי לעומת הש"ח בשיעור דומה ולירידה במדד המחירים לצרכן בשיעור דומה לתאריך 31 בדצמבר הייתה השפעה זהה, אם כי בכיוון הפוך, ובאותם סכומים, בהנחה שכל שאר המשתנים נשארו קבועים.

* בניכוי השפעת המס.

(3) עסקאות עתידיות

הקבוצה מתקשרת מעת לעת בעסקאות עתידיות להחלפת מטבע חוץ.

להלן העסקאות ליום 31 בדצמבר 2012:

פרטים	שער חליפין ממוצע	מטבע חוץ	ערך החוזה	שווי הוגן
		אלפי מט"ח		אלפי ש"ח
רכישת דולר	4	110	440	29

מוצג כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
29	-	בנכסים שוטפים
-	-	בהתחייבויות
29	-	

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ה. סיכון שיעורי ריבית

(1) סוג ריבית

המכשירים הפיננסיים נושאי הריבית של הקבוצה הינם מכשירים פיננסיים שבחלקם בריבית קבועה ובחלקם בריבית משתנה המבוססת ריבית פריים. יתרת ההתחייבויות הפיננסיות ליום 31 בדצמבר 2013 הנושאות ריבית קבועה מסתכמות בסך של 44,023 אלפי ש"ח והנושאות ריבית משתנה בסך של 21,707 אלפי ש"ח.

(2) ניתוח רגישות השווי ההוגן לגבי מכשירים בריבית קבועה

המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה של הקבוצה אינם נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, וכן הקבוצה אינה מייעדת נגזרים (חוזי החלפת ריבית) כמכשירים מגדרים בהתאם למודל חשבונאות גידור של שווי הוגן. לכן, לשינוי בשיעורי הריבית לתאריך המאזן, לא צפויה כל השפעה על הרווח או ההפסד בגין שינויים בערך הנכסים וההתחייבויות בריבית קבועה.

(3) ניתוח רגישות תזרים מזומנים לגבי מכשירים בשיעורי ריבית משתנים

עליה בשיעור ריבית הפריים היתה מקטינה את ההון העצמי ואת הרווח בסכומים המוצגים להלן. ניתוח זה נעשה בהנחה שכל שאר המשתנים האחרים נשארים קבועים.

ליום 31 בדצמבר 2012		ליום 31 בדצמבר 2013		
רווח (הפסד)*	הון עצמי*	רווח (הפסד)*	הון עצמי*	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
(17)	(17)	(11)	(11)	עליה של 5% בשיעור ריבית הפריים
(35)	(35)	(23)	(23)	עליה של 10% בשיעור ריבית הפריים
(3)	(3)	(14)	(14)	עליה של 5% בשיעור ריבית ליבור (יורו)
(6)	(6)	(28)	(28)	עליה של 10% בשיעור ריבית ליבור (יורו)

לירידה בשיעור ריבית הפריים והליבור הייתה השפעה זהה, בכיוון הפוך, ובאותם סכומים, בהנחה שכל שאר המשתנים נשארו קבועים.

* בניכוי השפעת המס.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 18 - מכשירים פיננסיים וניהול סיכונים פיננסיים - המשך

ו. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

(1) כללי

המכשירים הפיננסיים של החברה כוללים נכסים והתחייבויות כדלקמן: מזומנים ושווי מזומנים, פקדונות בבנקים, ניירות ערך למסחר, נגזרים שלא למטרת גידור, חייבים ויתרות חובה, הלוואות ללקוחות ואחרים, התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולאחרים, ספקים וזכאים ויתרות זכות. בשל אופיים, השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של החברה שצוינו לעיל, זהה או קרוב לערך בו הם מוצגים בחשבונות.

(2) היררכיית שווי הוגן

- השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר הנמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד נקבע בהתאם למחירי שוק מצוטטים למועד הדיווח. בהתאם לכך, שיטת הערכת שוויים ההוגן מסווגת כרמה 1.

- השווי ההוגן של נגזרים שלא למטרת גידור, הנמדדים לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד, נקבע בעיקר בהתאם לנתונים נצפים, דהיינו רמה 2.

באור 19 - הכנסות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2011		2012		2013		
אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח	%	אלפי ש"ח	%	
כולל לקוחות עיקריים כדלקמן:						
-	-	-	-	71,107	15	לקוח א'
58,060	13	-	-	-	-	לקוח ב'

באור 20 - עלות ההכנסות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
171,383	168,818	179,918	שכר עבודה ונלוות
141,236	101,415	85,300	עבודות חוץ
28,265	59,198	93,083	ציוד וחומרים
34,310	44,196	48,187	הוצאות תפעול אחרות
12,041	6,319	5,095	פחת והפחתות
387,235	379,946	411,583	

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 21 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
21,781	24,386	25,731
108	(420)	1,791
1,685	1,291	783
4,727	2,513	3,316
8,069	6,687	6,595
4,672	2,047	2,334
41,042	36,504	40,550

שכר עבודה, נלוות ודמי ניהול
חובות אבודים ומסופקים (קיטון)
פחת והפחתות
שכר דירה ואחזקת משרד
שכר מקצועי וביטוחים
אחרות

באור 22 - הכנסות (הוצאות) מימון, נטו

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
(1,195)	(175)	-
(2,438)	(3,991)	5,862
(3,633)	(4,166)	5,862
57	49	-
1,524	874	2,250
1,581	923	2,250
(2,052)	(3,243)	(3,612)

מוצג בהוצאות מימון
הוצאות מימון בגין אגרות חוב
הוצאות מימון אחרות

מוצג בהכנסות מימון
רווחים מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח
והפסד
הכנסות מימון אחרות

באור 23 - הפסדי חברות כלולות

מתייחס בעיקר לחלק החברה בהפסדי (רווחי) לקסטרוך ולמחיקת השקעה בחברה כלולה ברומניה, באור 8-א.

באור 24 - מיסים על הכנסה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
7,274	5,330	7,717
(4,890)	(1,470)	(927)
-	(91)	(168)
2,384	3,769	6,622
-	1,274	-
-	(1,365)	(168)
-	(91)	(168)

א. ההרכב:

מיסים שוטפים
מיסים נדחים (ראה ב' להלן)
מיסים שנים קודמות⁽¹⁾

(1) כדלקמן:

מיסים שוטפים
מיסים נדחים (ב' להלן)

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מיסים על הכנסה - המשך

ב. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים:

(1) נכסי והתחייבויות מיסים נדחים שהוכרו

המיסים הנדחים בגין חברות בישראל מחושבים לפי שיעור מס הצפוי לחול במועד ההיפוך כמפורט בבאור 2-יח-2 לעיל. מיסים נדחים בגין חברות בנות הפועלות מחוץ לישראל חושבו לפי שיעורי המס הרלוונטיים בכל מדינה.

נכסי והתחייבויות מיסים נדחים מיוחסים לפריטים הבאים:

סה"כ	אחרים	ניכויים והפסדים להעברה	הטבות לעובדים	הפרשי מדידה מזומן לדיווח על בסיס צבירה	
(1,668)	(1,340)	-	(4,030)	3,702	יתרה ליום 1 בינואר, 2012
התנועה בשנת 2012:					
(1,470)	1,315	(2,322)	61	(524)	זקיפה לדוח רווח והפסד
(1,365)	-	-	-	(1,365)	מיסים נדחים שנים קודמות
7	(9)	-	16	-	זקיפה לרווח כולל
(4,496)	(34)	(2,322)	(3,953)	1,813	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012
התנועה בשנת 2013:					
(927)	(347)	1,609	(376)	(1,813)	זקיפה לדוח רווח והפסד
453	279	28	146	-	זקיפה לרווח כולל
(5,270)	(102)	(685)	(4,483)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

(2) נכסי מיסים נדחים שלא הוכרו

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
1,950	3,458

בגין הפסדים לצרכי מס

לפי חוקי המס הקיימים, אין הגבלת זמן על ניצול הפסדים לצורכי מס הניתנים לניכוי. נכסי מיסים נדחים לא הוכרו בגין הפסדים אלה בחברה מאוחדת מסוימת, בשל העדר ציפיה סבירה כי תהיה לה הכנסה חייבת בעתיד הנראה לעין, שכנגדה ניתן יהיה לנצל את הטבות המס.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מיסים על הכנסה - המשך

ב. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים - המשך

(3) הפסדים וניכויים לצורכי מס להעברה לשנים הבאות

לקבוצה הפסדים לצורכי מס המועברים לשנה הבאה ומגיעים ליום המאזן לכדי סכום של כ- 13,600 אלפי ש"ח (2012 : 16,000 אלפי ש"ח). כמו כן לקבוצה הפסדי הון בסך של כ- 2,100 אלפי ש"ח (2012 : 2,100 אלפי ש"ח).
יתרת ההפסדים כאמור שבגינם לא נזקפו מיסים נדחים הינה 10,950 אלפי ש"ח (2012 : 5,700 אלפי ש"ח) בגין הפסדים עסקיים וכ- 2,100 אלפי ש"ח (2012 : כ- 2,100 אלפי ש"ח) בגין הפסדי הון.

(4) מיסים נדחים מוצגים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
(6,453)	(6,270)
1,957	1,000
<u>(4,496)</u>	<u>(5,270)</u>

נכסים שאינם שוטפים
התחייבויות שאינן שוטפות

ג. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה

1. חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה) התשמ"ה - 1985, הנהיג מדידה של התוצאות לצרכי מס על בסיס ריאלי. החברה והחברות המוחזקות הרשומות בישראל נישומו לפי החוק הני"ל. בחודש פברואר 2008, התקבל בכנסת תיקון לחוק הני"ל המגביל את תחולתו משנת 2008 ואילך. בהתאם לכך, החל משנת 2008 נמדדות התוצאות לצרכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן לתקופה שעד 31 בדצמבר 2007.
2. בפברואר 2007, היחידה למיסוי בינלאומי בישראל, החלה לפעול לקידום הליכי הסכמה הדדית מול שלטונות המס ברומניה על מנת להשיב (ולו בחלקם) את הסכומים שנוכו במקור מהכנסות לודן דרום. בהתאם הוקפאו חובות לודן דרום לשלטונות המס בישראל עד להשלמת ההליכים כאמור לעיל. להערכת החברה אין לה חשיפה מהותית בנושא זה.
3. החברה וחברת הבת לודן מערכות תוכנה בע"מ, דווחו למס הכנסה על הכנסותיהן על בסיס מזומן. בשנת 2013 הגיעה החברה להסכם עם פקיד השומה במסגרתו עברה החברה לדיווח על בסיס מצטבר.
4. מיסוי בהולנד -
לודן הולנד ו-KH הינן חברות מקומיות שהתאגדו ופועלות בהולנד, וכפופות לחוקי המס ההולנדים. להולנד אמנות למניעת כפל מס עם מדינות שונות וביניהן גם מדינת ישראל בקשר עם מניעת כפל מס, כמו כן להולנד מאמצת ככלל מדיניות של מניעת כפל מס. להלן עיקרי ההסדר המיסוי הקיים בהולנד ואשר רלוונטי לקבוצה:
שיעורי מס החברות בהולנד על ההכנסות החייבות במס הינו בין 20% ל- 25%.

<u>שיעור המס</u>	<u>סכום הרווח</u>	<u>שיעור המס</u>	<u>סכום הרווח</u>
25%	החלק שמעל 200,000 אירו	20%	עד 200,000 אירו

ג. חוקי המס החלים על חברות הקבוצה - המשך

4. מיסוי בהולנד - המשך

דיבידנד - בהתאם לאמנה למניעת כפל מס בין ישראל להולנד, חלוקת דיבידנד חייבת במס בשיעור של 5% המנוכה במקור ומותנה בהתקיים שני תנאים:

(1) החזקות בחברה בת בגובה 25% ויותר; (2) חברת הבת מתחייבת במס על רווחים במקום מושבה.

קזוזו הפסדים - הפסדים מותרים בקיזוז כנגד הכנסות שנצברו בשנה הקודמת לשנה בה נצברו וכן כנגד כל רווח עתידי בתשע השנים הבאות. עקב המשבר הפיננסי, בשנת 2011 ניתן יהיה לבחור בין ניצול הפסדי המס בשלוש השנים הקודמות לבין ניצול הפסדי המס ב- 6 השנים הבאות.

פעילות בין חברות קשורות - חוקי המיסים הנהוגים בהולנד כוללים מגוון חוקים המבקשים למנוע ניצול של השיטה המשפטית, לחסכון במס בקיזוז הוצאות בין חברות הקבוצה הנמצאות בארצות השונות.

5. מיסוי בבלגיה -

שיעורי המס החלים בבלגיה הם כדלהלן:

המס על רווחים עסקיים עומד על 33.99%. מדיבידנד המתקבל מחברה בלגית יש לנכות מס במקור בשיעור הנע בין 15% ל- 25% בהתאם לתנאים שנקבעו באמנה למניעת כפל מס בין ישראל לבלגיה. הפסדים עסקיים ניתנים לקיזוז מרווחים אשר יצמחו בעתיד ללא מגבלת זמן, כאשר קיימים כללים למניעת קיזוז הפסדים בעת רכישת חברות.

6. מיסוי ברומניה -

לודן רומניה נישומה לפי חוקי המס ברומניה. להלן העקרונות העיקריים בחוקי המס ברומניה:

- המס על רווחים עסקיים עומד החל מיום 1.1.2005 על 16%.

- מדיבידנד המתקבל מחברה רומנית, יש לנכות מס במקור בשיעור 16%.

- שיעור ניכוי המס במקור על הכנסות מריבית עומד על 10%.

- לישראל אמנה למניעת כפל מס עם רומניה, כאשר שיעור ניכוי המס במקור על דיבידנד בהתאם לאמנה לא יעלה על 15%.

- הפסדים מותרים לקיזוז מרווחים במשך 5 השנים שלאחר השנה בה נוצר ההפסד ככל שנוצר לפני שנת 2009 ולתקופה של 7 שנים ככל שנוצר ההפסד לאחר 1.1.2009.

7. מיסוי בסרביה -

לודן סרביה נישומה לפי חוקי המס בסרביה. להלן העקרונות העיקריים בחוקי המס בסרביה:

- המס על רווחים עסקיים עומד על 15%.

- שיעור ניכוי מס במקור על דיבידנדים, ריבית ותמלוגים – 20%.

- הפסדים מותרים לקיזוז מרווחים במשך 5 השנים שלאחר השנה בה נוצר ההפסד.

ד. שומות מס

- לחברה שומות מס סופיות עד וכולל שנת 2011.

- לחברה המאוחדת לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ, שומות מס סופיות עד וכולל שנת 2010.

- ליתר חברות הקבוצה בישראל שומות מס סופיות או שומות מס הנחשבות כסופיות עד וכולל

שנת המס 2009 (למעט לודן טק החזקות בע"מ ולודן טק החזקות ישראל בע"מ, להן שומות

מס סופיות עד וכולל שנת המס 2008 בהתאמה).

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מיסים על הכנסה - המשך

ליום 31 בדצמבר			ה. מס תיאורטי
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
10,841	11,387	19,328	רווח לפני מיסים על הכנסה
24%	25%	25%	שיעור המס הסטטוטורי
2,602	2,847	4,832	מס תיאורטי, לפי שיעורי מס רגילים
			הקטנה (הגדלה) בחבות המס בשל:
(130)	-	-	הכנסות בשיעורי מס אחרים
(646)	(13)	(316)	שינוי בשיעור המס
-	(89)	147	מיסים שנים קודמות
(36)	106	270	החלק בהפסדי חברות כלולות
(271)	-	-	הכנסות מימון בגין שינוי בשווי הוגן של כתבי אופציה
-	(57)	(4)	הכנסות פטורות
409	-	240	מס בגין דיבידנד שהתקבל מחברת בת
10	320	247	הוצאות לא מוכרות
578	666	1,469	הפסדים והפרשים שלא נוצרו בגינם מיסים נדחים, נטו
(132)	(11)	(263)	אחרים נטו
2,384	3,769	6,622	מיסים על ההכנסה

ו. תיקונים לפקודת מס הכנסה וחוק מס שבח מקרקעין

ביום 30 ביולי 2013, אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את חוק התקציב וחוק ההסדרים לשנים 2013 ו-2014.

השינויים האמורים שייכנסו לתוקפם החל מיום 1 בינואר 2014, כוללים בין היתר:

- העלאת שיעור מס החברות מ- 25% ל- 26.5%.
- מיסוי רווחי שערך בתנאים מסוימים.
- שיעור המס שיחול מתקופה זו על חברה מועדפת באזור פיתוח אי יעמוד על 9% ואלו שיעור המס שיחול על חברות בשאר חלקי הארץ יעלה ויעמוד על 16%. כמו כן, הועלה שיעור המס על דיבידנד לעניין חוק עידוד השקעות הון לשיעור של 20%.

השפעת השינוי בשיעורי המס על דוחותיה הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2013 הינה בלתי מהותית.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 25 - רווח למניה

רווח בסיסי למניה

להלן נתונים לגבי כמות המניות והרווח ששימשו בחישוב הרווח למניה:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
6,913	7,077	12,323

רווח לשנה מיוחס לבעלים של החברה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
מספר מניות- באלפים		
11,525	11,525	11,525

ממוצע משוקלל של מספר המניות

באור 26 - דיווח מגזרי

מתכונת הדיווח של הקבוצה בהתאם ליישום "גישת ההנהלה", כהגדרתה ב- IFRS 8, דהיינו בהתאם למתכונת הדיווח הפנימית למקבלי ההחלטות התפעוליות לצורך הקצאת משאבים והערכת ביצועי המגזרים.

א. הקבוצה מורכבת מהמגזרים העסקיים העיקריים הבאים:

(1) שרותי הנדסה

הקבוצה מספקת את פעילות ההנדסה וניהול פרויקטים של הקבוצה בארץ ובעולם וזאת באמצעות מהנדסים, הנדסאים ואנשי צוות טכני. שרותי ההנדסה הניתנים במסגרת הקמת פרויקטים תעשייתיים (בעקר הקמת מתקני ייצור במפעלים תעשייתיים) הינם שרותי ניהול, תכנון, רכש והקמה. בנוסף מעניקה הקבוצה גם שרותי הנדסה שוטפים באמצעות כח אדם של החברה העומד לרשות הלקוחות לתקופות קצרות. כמו כן, מספקת הקבוצה שרותי הנדסה גם במתכונת של Turn-Key, בהם היא אחראית לביצוע כולל של כל שלבי הפרויקט.

א. הקבוצה מורכבת מהמגזרים העסקיים העיקריים הבאים: - המשך

(2) שרותי תוכנה ובקרה

הקבוצה, באמצעות החברות המאוחדות שימוסק ולודן מערכות, עוסקת בפיתוח וייצור מערכות בדיקה אוטומטיות ומערכות ממוחשבות למכירת כרטיסים ובקרת כניסה בתחומי התחבורה הציבורית.

הקבוצה מספקת גם שירותים בתחום התוכנה, לרבות שיווק מוצרי תוכנה ויישומם אצל הלקוח. בנוסף היא מתמחה בתחום מערכות מכשור ובקרה המשמשות לפיקוד ובקרה על תפעול מפעלים בעיקר בתעשייה התהליכית.

(3) אנרגיה ואיכות הסביבה

הקבוצה, באמצעות לודן טכנולוגיות מרכזת את כל פעילות הקבוצה בתחום איכות הסביבה והאנרגיה בארץ ובחול. פעילות הכוללת פתרונות טכנולוגיים לשפכים תעשייתיים, יעוץ וביצוע שיקום של קרקעות ומי תהום, טיפול בגזי פלישה וטיפול במים ושפכים מזוהמים. החל משנת 2010 אוחדה פעילות אנרגיה תחת חטיבת " אנרגיה ואיכות הסביבה ", הפעילות בתחום זה כוללת, פעילות הקבוצה בתחום האנרגיה כוללת תכנון והקמת מתקני אנרגיה במחזור רגיל ומשולב וכן פרויקטים המצויים בשלבים שונים של בדיקה והתכנות בתחום האנרגיה הירוקה.

ב. תוצאות הפעילות של המגזרים העסקיים כוללת את הכנסות המגזר ואת העלויות וההוצאות המתייחסות באופן ישיר לכל מגזר. הוצאות משותפות מוקצות למגזרים באופן סביר.

ג. נכסי המגזר כוללים את כל הנכסים התפעוליים בהם משתמש המגזר וכוללים בעיקר מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, מלאי ורכוש קבוע. התחייבויות המגזר כוללות את כל ההתחייבויות התפעוליות וכוללות בעיקר התחייבות לספקים, זכאים, לבנקים והתחייבויות בשל סיום יחסי עובד מעביד.

ד. תוצאות המגזרים כוללות העברות בין המגזרים. העברות נרשמות בהתאם למחירי העברה מוסכמים ומבוטלות במסגרת איחוד הדוחות הכספיים.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי- המשך

ה. להלן נתונים לעניין המגזרים:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2013					
סה"כ	ביטולים	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה <i>אלפי ש"ח</i>	חטיבת תוכנה ובקרה	חטיבת הנדסה	
		84,243	96,742	299,976	הכנסות מלקוחות חיצוניים בין מגזרים
	(26,556)	9,776	8,049	8,731	
<u>480,961</u>	<u>(26,556)</u>	<u>94,019</u>	<u>104,791</u>	<u>308,707</u>	
		<u>7,164</u>	<u>5,820</u>	<u>11,118</u>	תוצאות המגזר
(82)					הוצאות אחרות, נטו הוצאות מימון, נטו לא מוקצות מיסים על הכנסה חלק בהפסדי חברות כלולות רווח נקי
(3,612)					
(6,622)					
<u>(1,080)</u>					
<u>12,706</u>					

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012					
סה"כ	ביטולים	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה <i>אלפי ש"ח</i>	חטיבת תוכנה ובקרה	חטיבת הנדסה	
		72,539	72,078	291,178	הכנסות מלקוחות חיצוניים בין מגזרים
	(9,441)	1,052	753	7,636	
<u>435,795</u>	<u>(9,441)</u>	<u>73,591</u>	<u>72,831</u>	<u>298,814</u>	
		<u>(3,668)</u>	<u>6,259</u>	<u>12,465</u>	תוצאות המגזר
15,056					הוצאות מימון, נטו לא מוקצות מיסים על הכנסה חלק בהפסדי חברות כלולות רווח נקי
(3,243)					
(3,769)					
<u>(426)</u>					
<u>7,618</u>					

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי- המשך

ה. להלן נתונים לעניין המגזרים - המשך:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011					
סה"כ	ביטולים	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה <i>אלפי ש"ח</i>	חטיבת תוכנה ובקרה	חטיבת הנדסה	
		65,324	58,547	319,196	הכנסות מלקוחות חיצוניים בין מגזרים
	(11,955)	433	1,108	10,414	
<u>443,067</u>	<u>(11,955)</u>	<u>65,757</u>	<u>59,655</u>	<u>329,610</u>	
12,745		(931)	5,003	8,673	תוצאות המגזר
(2,052)					הוצאות מימון, נטו לא
(2,384)					מוקצות
148					מיסים על הכנסה
					חלק ברווחי חברות כלולות
<u>8,457</u>					רווח נקי

ליום 31 בדצמבר 2013				
סה"כ	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה	חטיבת תוכנה ובקרה	חטיבת הנדסה	
	<i>אלפי ש"ח</i>			
<u>317,982</u>	<u>34,112</u>	<u>120,279</u>	<u>163,591</u>	נכסי המגזר
7,856				נכסים משותפים שאינם מוקצים
<u>325,838</u>				סה"כ נכסים במאוחד
<u>234,551</u>	<u>52,664</u>	<u>96,703</u>	<u>85,184</u>	התחייבויות המגזר
7,594				התחייבויות משותפות שאינן מוקצות
<u>242,145</u>				סה"כ התחייבויות במאוחד
<u>19,245</u>	<u>7,279</u>	<u>588</u>	<u>11,378</u>	השקעות הוניות
-				השקעות הוניות שאינן מוקצות
<u>19,245</u>				
<u>5,449</u>	<u>78</u>	<u>1,579</u>	<u>3,792</u>	פחת והפחתות
429				פחת והפחתות לא מוקצה
<u>5,878</u>				

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי- המשך

ה. להלן נתונים לעניין המגזרים - המשך:

ליום 31 בדצמבר 2012			
סה"כ	חטיבת אנרגיה ואיכות הסביבה	חטיבת תוכנה ובקרה	חטיבת הנדסה
<i>אלפי ש"ח</i>			
271,268	59,551	77,697	134,020
7,967			
<u>279,235</u>			
190,856	46,386	30,357	114,113
7,970			
<u>198,826</u>			
2,934	92	153	2,689
4,958			
<u>7,892</u>			
7,192	1,764	1,472	3,956
418			
<u>7,610</u>			

נכסי המגזר
נכסים משותפים שאינם מוקצים
סה"כ נכסים במאוחד

התחייבויות המגזר
התחייבויות משותפות שאינן מוקצות
סה"כ התחייבויות במאוחד

השקעות הוניות
השקעות הוניות שאינן מוקצות

פחת והפחתות
פחת והפחתות לא מוקצה

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 26 - דיווח מגזרי - המשך

1. איזורים גיאוגרפיים

הקבוצה פועלת באיזורים גיאוגרפיים עיקריים, כדלקמן:

1. ישראל.
2. מערב אירופה.
3. מזרח אירופה.

להלן תמצית הנתונים לאזורים גאוגרפיים:

הכנסות ממכירות לפי שווקים גיאוגרפיים			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
161,500	192,078	190,563	ישראל
196,216	198,858	178,221	מערב אירופה
85,351	44,859	112,177	מזרח אירופה
443,067	435,795	480,961	

השקעות הוניות		נכסי המגזר		
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	2012	2013	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
6,945	10,449	157,048	183,745	ישראל
462	6,788	70,877	71,766	מערב אירופה
485	2,008	51,310	70,327	מזרח אירופה
7,892	19,245	279,235	325,838	

א. תנאי העסקת בעלי עניין

תנאי העסקתם של ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון:

- (א) מר יהודה שריד - מנכ"ל משותף בחברה ומר ארנון אהרון - מנכ"ל משותף בחברה (להלן ביחד: "המנכ"לים המשותפים", וכל אחד מהם להלן: "מנכ"ל משותף"), הועסקו בחברה החל מחודש אוקטובר 1998 כמנכ"לים משותפים וקודם לכן בתפקידים שונים. החל ביום 1.1.2010 חל שינוי במתכונת התקשרות החברה עם המנכ"לים המשותפים באופן שהם חדלו להיות מועסקים כעובדים של החברה והחלו לתת לה שירותים זהים, באמצעות חברות בבעלותם, בתמורה לדמי ניהול בסכום השווה לעלות העסקתו הכוללת של המנכ"ל המשותף (בתוספת מע"מ כדין).
- (ב) ביום 4.12.2011, לאחר שניתן לכך אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון, אשרה האסיפה הכללית של בעלי המניות בחברה התקשרות מחודשת לקבלת שירותי ניהול מהמנכ"לים המשותפים (באמצעות חברות פרטיות בשליטתם), אשר נכנסה לתוקף מיום 15.11.2011 (להלן: "ההתקשרות הנוכחית").
- (ג) על פי תנאי ההתקשרות הנוכחית, בגין שירותי הניהול והיעוץ המוענקים לחברה על ידי המנכ"לים המשותפים, בתקופה שתחילתה ביום 15.11.2011, ועד ליום 31.12.2012 תשלם החברה לכל אחד מהמנכ"לים המשותפים (באמצעות חברה פרטית בשליטתו) תשלום חודשי בסך של 122 אלפי ש"ח בצירוף מע"מ כדין (להלן: "דמי הניהול"). סכום זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן, כאשר מדד הבסיס ישמש המדד בגין חודש אוקטובר 2011. החל מחודש ינואר 2013 ואילך יעודכנו דמי הניהול באופן חד פעמי, ויוסף להם סך בשיעור של 3% לעומת הסך שישולם בגין חודש דצמבר 2012 (להלן: "סכום דמי הניהול המעודכן"). סכום דמי הניהול המעודכן יהיה צמוד למדד.
- (ד) תוקפה של ההתקשרות הנוכחית בין החברה לבין כל אחד מהמנכ"לים המשותפים הינה למשך תקופה של 3 שנים, החל מיום 15.11.2011.
- (ה) בהתקשרות הנוכחית ניתן ביטוי לתנאים נלווים מסוימים והחזר הוצאות לצורך מילוי התפקיד, כפי שיפורט להלן. עם זאת, כוללת ההתקשרות החדשה הוראה מקובלת בדבר היעדר יחסי עובד-מעביד בין החברה לבין המנכ"ל המשותף, כך שאינה מזכה בתנאים סוציאליים והפרשות (למעט שמירת הזכות לניצול ימי מחלה, כפי שיפורט להלן).
- (ו) על פי תנאי ההתקשרות הנוכחית, נושאת החברה בכל ההוצאות הישירות בגין כרטיסי הטיסה והשהייה בחו"ל אשר יוצאו במסגרת הענקת שירותי הניהול, וכן הוצאות שימוש בטלפון סלולארי (בארץ ובחו"ל), דלק ולינה בארץ (בהתאם לצרכים), הכל בהתאם לנוהלי החברה וכמקובל לעובדים הבכירים בקבוצה. בנוסף, יהיה כל מנכ"ל משותף זכאי להחזר הוצאות אירוח ושיווק, אשר יוצאו במסגרת הענקת השירותים, וזאת עד לסך שנתי כולל של 50,000 ש"ח. סכום זה יהיה צמוד למדד, ויתעדכן בראשית כל שנה קלנדרית.

באור 27 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

א. תנאי העסקת בעלי עניין - המשך

תנאי העסקתם של ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון - המשך:

- (ז) בהתאם להסכמי ההעסקה, העמידה החברה לרשות כל אחד מהמנכ"לים רכב צמוד, אשר שוויו לא גולם. דמי הניהול במסגרת ההתקשרות החדשה, כוללים גם את הוצאות החזקת הרכב, למעט הוצאות הדלק.
- (ח) ההתקשרות הנוכחית ניתנת לסיום על ידי כל אחד מהצדדים בהודעה מוקדמת בכתב לצד השני של 6 חודשים. במקרה כזה יהיה כל מנכ"ל משותף זכאי לתשלום דמי הניהול במהלך כל התקופה, והוא יהיה חייב ליתן לחברה את שירותי הניהול במשך תקופת ההודעה המוקדמת, אלא אם נתבקש אחרת בכתב על ידי החברה.
- (ט) בנוסף, ההתקשרות הנוכחית כוללת הוראות מקובלות בנוגע לשמירה על סודיות ואי תחרות.
- (י) על פי תנאי ההתקשרות הנוכחית, ימי חופשה של כל אחד מהמנכ"לים המשותפים ינוכו מחשבון דמי הניהול החודשי בגין החודש בו נלקחו, לפי תחשיב של 3,000 ש"ח בגין יום חופשה. סך זה יהיה צמוד למדד.
- (יא) על פי תנאי ההתקשרות הנוכחית, הוסכם כי החברה תראה בחברה של כל מנכ"ל משותף כזכאית לשמירת זכויותיו בנוגע לניצול ימי מחלה שהיו צבורים לו ביום 31.12.2010 ועד לתקרה של 90 ימי מחלה (להלן: "ימי המחלה הצבורים"). היעדרותו של מנכ"ל משותף בגין מחלה עד למנין ימי המחלה הצבורים, לא תגרום להפחתת דמי הניהול הקבועים לעיל.
- (יב) בנוסף לאמור, על פי אישור האסיפה הכללית של החברה מיום 4.12.2011, ולאחר שניתן לכך אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון, הוחלף מנגנון המענקים הקודם של המנכ"לים המשותפים (שחל בגין השנים 2009 ו-2010) במנגנון מענקים על פיו בגין השנים 2011 ועד 2013 (כולל) יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף (באמצעות החברה הפרטית שבשליטתו), למענקים כדלקמן:
- בכפוף לרווח שנתי נקי של החברה כפי שהוא מוצג בדוח רווח והפסד של החברה (לפני הפרשה למענקים) העולה על 8 מיליון ש"ח ועד 12 מיליון ש"ח, יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף למענק בסך כולל של 408,000 ש"ח, צמוד למדד חודש אוקטובר 2011. כמו כן יהיה זכאי כל אחד מהמנכ"לים המשותפים לתוספת למענק האמור כדלהלן: (א) ככל שהרווח השנתי הנקי של החברה, כפי שהוא מוצג בדוח רווח והפסד של החברה (לפני הפרשה למענקים) יעלה על 12 מיליון ש"ח ועד 16 מיליון ש"ח, יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף לתוספת מענק בשיעור של 0.25% מסך כל הרווח השנתי הנקי, כפי שהוא מוצג בדוח רווח והפסד של החברה (לפני הפרשה למענקים); או

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 27 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

א. תנאי העסקת בעלי עניין - המשך

תנאי העסקתם של ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון - המשך:

(ב) ככל שהרווח השנתי הנקי של החברה, כפי שהוא מוצג בדוח רווח והפסד של החברה (לפני הפרשה למענקים) יעלה על 16 מיליון ש"ח, יהיה זכאי כל מנכ"ל משותף לתוספת מענק בשיעור של 0.5% מסך כל הרווח השנתי הנקי, כפי שהוא מוצג בדוח רווח והפסד של החברה (לפני הפרשה למענקים). להסרת ספק מובהר כי ככל שתחול הזכאות לתוספת על פי סעיף (ב) זה לא יהיו המנכ"לים המשותפים זכאים לתוספת בהתאם לאמור בסעיף קטן (א) לעיל. (להלן: "מנגנון המענקים החדש"). עוד מובהר כי בכל מקרה לא יהיו המנכ"לים המשותפים זכאים למענק בסכום העולה על סך כולל של 544,000 ש"ח, צמוד למדד אוקטובר 2011. למען הסר ספק מובהר כי החברה לא תחויב בהפרשות סוציאליות או אחרות בגין המענקים הנ"ל. עוד מובהר כי בכל מקרה סכום המענקים הינו במונחי עלות לחברה וינוכו ממנו תשלומי מיסים, ככל שיחולו וכל ניכוי אחר המתחייב על פי כל דין.

הקצאת כתבי אופציה למנכ"לים המשותפים:

על פי אישור האסיפה הכללית של החברה מיום 17.12.2009, הקצתה החברה, ביום 27.12.2009, לחברות בשליטת כל אחד מהמנכ"לים המשותפים (להלן: "חברות הניהול"), לפי סעיף 3ט לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], 500,000 כתבי אופציה (להלן: "כתבי אופציה"), כדלהלן: לכל אחת מחברות הניהול הוקצו, ללא תמורה, 250,000 כתבי אופציה הניתנים למימוש (בכפוף להתאמות) ל- 250,000 מניות רגילות של החברה (להלן: "מניות המימוש"). ליום 31.12.2013 כתבי האופציה פקעו ולא מומשו. לפרטים נוספים בדבר כתבי האופציה שהוקצו למנכ"לים המשותפים ראו באור 17-ב(2)

ב. הטבות לבעלי עניין:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			הרכב:
2011	2012	2013	
<i>אלפי ש"ח</i>			
6,509	4,397	4,669	א. שכר ונלוות ודמי ניהול לדירקטורים ולבעלי עניין המועסקים בחברה ⁽¹⁾
272	397	437	ב. גמול דירקטורים ובעלי עניין אחרים אשר אינם מועסקים בחברה ⁽²⁾

(1) ב- 2013 ל- 3 אנשים, ב- 2012 ל- 3 אנשים, ב- 2011 ל- 6 אנשים (3 מהם עד 16.10.2011).

(2) ב- 2013 ל- 5 אנשים, ב- 2012 ל- 5 אנשים, ב- 2011 ל- 4 אנשים.

לודן חברה להנדסה בע"מ
ביאורים לדוחות הכספיים

באור 27 - בעלי עניין וצדדים קשורים - המשך

ג. הטבות בגין העסקת אנשי מפתח ניהוליים המועסקים בחברה:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
6,418	6,690	8,374	הטבות לזמן קצר
1,435	1,437	1,628	הטבות אחרות
47	-	-	תשלום מבוסס מניות
7,900	8,127	10,002	

ב- 2013 ל- 7 אנשים, ב- 2012 ל- 7 אנשים, ב- 2011 ל- 7 אנשים.

ד. נתוני פרופורמה, בהתאם לתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד ובעל שליטה בו בדוחות הכספיים, התשנ"ו - 1996)

כאמור בבאור 27-א, בחודש נובמבר 2011 אושרו הסכמי העסקה חדשים עם בעלי השליטה בחברה. העלות הכוללת בהתאם לתנאי ההעסקה החדשים אינה שונה מהותית מהעלות בהתאם לתנאי ההעסקה הקודמים, ולפיכך לא ניתנו נתוני פרופורמה בהתאם לתקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד ובעל שליטה בו בדוחות הכספיים, התשנ"ו - 1996).

ה. יתרות עם בעלי עניין:

2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
379	346	357	התחייבות לבעלי עניין- בשל הטבות

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע כספי נפרד

לפי תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל 1970

ליום 31 בדצמבר 2013

לכבוד
בעלי המניות של לודן חברה להנדסה בע"מ

א.נ.,

**הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
לפי תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970**

ביקרנו את המידע הכספי הנפרד המובא לפי תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970, של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן: "החברה") לימים 31 בדצמבר 2013 ו-2012 ולכל אחת משלוש השנים שהאחרונה שבהן נסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2013, ואשר נכלל בדוח התקופתי של החברה. המידע הכספי הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דעה על המידע הכספי הנפרד בהתבסס על ביקורתנו.

לא ביקרנו את המידע הכספי מתוך הדוחות הכספיים של חברות מוחזקות אשר הנכסים בניכוי ההתחייבויות המיוחסות להן, נטו הסתכמו לסך של 3,492 אלפי ש"ח ו- 6,737 אלפי ש"ח לימים 31 בדצמבר 2013 ו- 2012 בהתאמה ואשר הרווח (ההפסד) מחברות מוחזקות אלה הסתכם לסך של (2,191) אלפי ש"ח, (3,835) אלפי ש"ח ו- 1,473 אלפי ש"ח לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2013, 2012 ו- 2011 בהתאמה. הדוחות הכספיים של אותן חברות בוקרו על ידי רואי חשבון אחרים שדוחותיהם הומצאו לנו וחוות דעתינו, ככל שהיא מתייחסת לסכומים אשר נכללו בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות רואי החשבון האחרים.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין במידע הכספי הנפרד הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מידגמית של ראיות התומכות בסכומים ובפרטים הכלולים במידע הכספי הנפרד. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו בעריכת המידע הכספי הנפרד ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה של המידע הכספי הנפרד בכללותו. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו ועל דוחות של רואי חשבון אחרים, המידע הכספי הנפרד ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 9 ג' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לכך שביום 1 בינואר 2013 נכנס לתוקף תיקון לתקן חשבונאות בינלאומי IAS19, הטבות עובד, אשר יושם על ידי החברה בעריכת דוחות כספיים אלה, כמפורט בבאור כד' בדוחות המאוחדים. מספרי ההשוואה הכלולים בדוחות אלה הינם לאחר יישום למפרע של המדיניות החשבונאית, כאמור לעיל.

הורוביץ עידן סבו טבת & כהן טבח
רואי חשבון

רמת-גן, 27 במרץ, 2014

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על המצב הכספי מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, ליום 31 בדצמבר

2012	2013	מידע נוסף	
אלפי ש"ח			
			נכסים
			נכסים שוטפים
692	27,019	1-ב	מזומנים ושווי מזומנים
18,095	11,585	2-ב	פקדונות מיועדים בבנקים
38	3	2-ג	נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
52,680	38,909	1-ג	לקוחות והכנסות לקבל
3,461	1,670	1-ג	חייבים אחרים ויתרות חובה
<u>74,966</u>	<u>79,186</u>		סה"כ נכסים שוטפים
			נכסים שאינם שוטפים
2,198	976		רכוש קבוע
1,431	637		נכסים בלתי מוחשיים
594	86		נכסים אחרים לזמן ארוך
468	478		הלוואות
(*) 2,451	865		נכסי מיסים נדחים
<u>7,142</u>	<u>3,042</u>		סה"כ נכסים שאינם שוטפים
<u>(*) 72,964</u>	<u>83,457</u>	ו	יתרות בגין חברות מוחזקות
<u>155,072</u>	<u>165,685</u>		סה"כ נכסים

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד' בדוחות המאוחדים.

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על המצב הכספי מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, ליום 31 בדצמבר

2012	2013	מידע נוסף	
אלפי ש"ח			
			התחייבויות והון
			התחייבויות שוטפות
18,668	24,412	ג-3	אשראי מתאגידים בנקאיים ואחרים
23,276	19,166	ג-4	ספקים ונותני שירותים
6,701	26,883	ג-4	מקדמות מלקוחות
10,895	6,123	ג-4	זכאים אחרים ויתרות זכות
633	3,366		התחייבות בגין מיסים שוטפים
60,173	79,950		סה"כ התחייבויות שוטפות
			התחייבויות שאינן שוטפות
16,772	10,087	ג-3	התחייבויות לתאגידים בנקאיים ולנותני אשראי אחרים
(*) 9,947	769		התחייבויות בשל הטבות לעובדים
26,719	10,856		סה"כ התחייבויות שאינן שוטפות
86,892	90,806		סה"כ התחייבויות
			הון
12,936	12,936		הון מניות
28,439	28,439		פרמיה על מניות
(3,227)	(3,648)		קרן מהפרשי תרגום
(*) (943)	(396)		קרנות הון אחרות
30,975	37,548		עודפים
(*) 68,180	74,879		סה"כ הון עצמי המיוחס לבעלים של החברה
155,072	165,685		סה"כ התחייבויות והון

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד' בדוחות המאוחדים.

לילך רוזין שטיינבוך
סמנכ"ל כספים

ארנון אהרון
דירקטור ומנכ"ל משותף

משה לוסקי
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור המידע הכספי הנפרד 27 במרץ, 2014.

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתוני רווח והפסד מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה,
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2011	2012	2013	
	אלפי ש"ח		
100,320	132,300	102,842	הכנסות
83,855	106,965	75,467	עלות ההכנסות
16,465	25,335	27,375	רווח גולמי
1,183	1,464	1,838	הוצאות פיתוח עסקים
14,085	13,399	14,555	הוצאות הנהלה וכלליות
1,197	10,472	10,982	רווח תפעולי
(2,937)	(3,862)	(3,495)	הוצאות מימון
1,134	827	2,862	הכנסות מימון
(1,803)	(3,035)	(633)	הוצאות מימון, נטו
7,119	1,451	4,805	חלק ברווחי חברות מוחזקות
6,513	8,888	15,154	רווח לפני מיסים על ההכנסה
400	(1,811)	(2,831)	הטבת מס (מיסים על ההכנסה)
6,913	7,077	12,323	רווח לשנה המיוחס לבעלים של החברה

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על הרווח הכולל מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2011	2012	2013	
אלפי ש"ח			
6,913	7,077	12,323	רווח לשנה
			רווח (הפסד) כולל אחר (לאחר השפעת המס): סכומים שישווגו או מסווגים מחדש לרווח והפסד בהתקיים תנאים ספציפיים:
760	(243)	(421)	רווח (הפסד) כולל אחר בגין חברות מוחזקות
(635) ^(*)	52 ^(*)	547	סכומים שלא ישווגו לאחר מכן לרווח והפסד: רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
125 ^(*)	(191) ^(*)	126	רווח (הפסד) כולל אחר לשנה, נטו ממס
7,038 ^(*)	6,886 ^(*)	12,449	סה"כ רווח כולל לשנה, המיוחס לבעלים של החברה

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד' בדוחות המאוחדים.

לודן חברה להנדסה בע"מ

נתונים על תזרימי המזומנים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר

2011	2012 אלפי ש"ח	2013	
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
			מזומנים שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) לפני מימון ומיסים (נספח א)
12,636	4,353	39,889	ריבית ששולמה
(2,496)	(1,559)	(1,676)	ריבית שהתקבלה
463	362	494	מיסים ששולמו
(595)	(3,566)	(1,215)	מיסים שהתקבלו
712	-	131	
10,720	(410)	37,623	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:
2,858	1,758	35	מכירה של ניירות ערך סחירים, נטו
(20,268)	2,434	6,641	משיכה (הפקדה) של פקדונות מיועדים בבנקים, נטו
(685)	(924)	(580)	רכישת רכוש קבוע
(992)	(885)	(24)	רכישת רכוש אחר
(19,087)	2,383	6,072	
6,881	1,052	(10,506)	מזומנים נטו מפעילות השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
(12,206)	3,435	(4,434)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
(3,000)	4,354	8,912	גידול (קיטון) באשראי לזמן קצר מתאגיד בנקאי
18,359	2,875	(10,012)	קבלת (פרעון) הלוואות לזמן ארוך
(7,350)	(7,637)	-	פרעון קרן אגרות חוב
(5,186)	(5,186)	(5,762)	דיבידנד ששולם
2,823	(5,594)	(6,862)	מזומנים נטו, שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
1,337	(2,569)	26,327	עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
1,924	3,261	692	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה
3,261	692	27,019	מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

לודן חברה להנדסה בע"מ

נספח לנתונים על תזרימי המזומנים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה
עצמה, לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר

נספח א' - תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת לפני מימון ומיסים:

2011	2012 אלפי ש"ח	2013	
6,913	7,077	12,323	רווח לפי דוח רווח והפסד
			הכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:
(7,119)	(1,451)	(4,805)	חלק ברווחי חברות מוחזקות
1,833	1,714	838	פחת והפחתות
216	-	-	הפסדים (רווחים) מנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד
181	57	12	עלות תשלום מבוסס מניות
(400)	1,811	2,831	מיסים על ההכנסה
930	568	553	עליה בהתחייבות בשל הטבות לעובדים נטו
2,404	1,490	495	הוצאות מימון, נטו
4,958	11,266	12,247	
			שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:
4,444	(26,413)	13,771	ירידה (עליה) בלקוחות ובהכנסות לקבל עליה בחיבים ויתרות חובה
(299)	(2,386)	1,896	עליה (ירידה) בספקים ונותני שירותים
1,880	13,773	(4,110)	עליה (ירידה) במקדמות מלקוחות
(228)	3,540	20,182	עליה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות
1,881	4,573	(4,097)	
7,678	(6,913)	27,642	
12,636	4,353	39,889	

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

א. כללי

1. המידע הכספי הנפרד של החברה ערוך בהתאם להוראות תקנה 9 ג' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים) התש"ל-1970.
2. במידע כספי נפרד זה - חברות מוחזקות כהגדרתן בראור 1-ב' בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה (להלן: "הדוחות הכספיים המאוחדים").
3. המידע הכספי הנפרד נערך בהתאם למדיניות החשבונאית המפורטת בראור 2 לדוחות הכספיים המאוחדים, לרבות האופן בו סווגו הנתונים הכספיים במסגרת הדוחות הכספיים המאוחדים, בשינויים המתחייבים, כמפורט להלן:
 - (א) הנכסים וההתחייבויות מוצגים בגובה ערכם בדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, למעט בגין חברות מוחזקות.
 - (ב) יתרה בגין חברות מוחזקות מוצגת כסכום נטו המיוחס לבעלים של החברה, של סך הנכסים בניכוי סך ההתחייבויות המציגים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה מידע כספי בגין החברות המוחזקות, לרבות מוניטין.
 - (ג) סכומי ההכנסות וההוצאות משקפים את ההכנסות וההוצאות הכלולות בדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, למעט סכומי הכנסות והוצאות בגין חברות מוחזקות.
 - (ד) חלק החברה בתוצאות חברות מוחזקות מוצג כסכום נטו, בהתבסס על הדוחות המאוחדים המיוחס לבעלי החברה, של סך ההכנסות בניכוי סך ההוצאות המציגים בדוחות הכספיים המאוחדים של החברה תוצאות פעילות בגין חברות מוחזקות, לרבות ירידת ערך מוניטין או ביטולה.
 - (ה) סכומי תזרימי המזומנים משקפים את תזרימי המזומנים הכלולים בדוחות הכספיים המאוחדים המיוחסים לחברה עצמה, כשהם לקוחים מתוך הדוח על תזרימי המזומנים המאוחד, למעט סכומי תזרימי המזומנים בגין חברות מוחזקות שיוצגו בנפרד.

ב-1. מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		הרכב:
2012	2013	
אלפי ש"ח		
31	30	מזומנים ושווי מזומנים נקובים בשקל חדש
556	81	מזומנים ושווי מזומנים הצמודים לדולר
105	26,908	מזומנים ושווי מזומנים הצמודים למטבע אחר
692	27,019	סה"כ מזומנים ושווי מזומנים

ב-2. מזומנים מיועדים בבנקים

לפרטים ראה בראור 5-ב לדוחות הכספיים המאוחדים.

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ג. מכשירים פיננסיים

1. לקוחות וחייבים אחרים

ליום 31 בדצמבר 2013			
סך הכל	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	שקל חדש לא צמוד
<i>אלפי ש"ח</i>			
38,909	1,497	-	37,412
1,670	-	181	1,489
<u>40,579</u>	<u>1,497</u>	<u>181</u>	<u>38,901</u>

נכסים שוטפים
לקוחות והכנסות לקבל
חייבים אחרים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012			
סך הכל	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	שקל חדש לא צמוד
<i>אלפי ש"ח</i>			
52,680	509	18,724	33,447
3,461	-	-	3,461
<u>56,141</u>	<u>509</u>	<u>18,724</u>	<u>36,908</u>

נכסים שוטפים
לקוחות והכנסות לקבל
חייבים אחרים
סך הכל

2. השקעות אחרות, לרבות נגזרים

פילוח לפי קבוצות של נכסים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
<i>אלפי ש"ח</i>	
9	3
29	-
<u>38</u>	<u>3</u>

השקעות שוטפות
ניירות ערך למסחר
נגזרים שאינם משמשים לגידור
סה"כ נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

לודן חברה להנדסה בע"מ
מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ג. מכשירים פיננסיים - המשך

3. הלוואות ואשראי

להלן נתונים להלוואות שנתקבלו מתאגידים בנקאיים ונותני אשראי אחרים:

ליום 31 בדצמבר		ריבית נקובה	הצמדה	
2012	2013			
אלפי ש"ח				
1,372	2,970	פריים + 2%-4%	לא צמוד	משיכות יתר מבנקים
5,572	14,386	ליבור + 2.4%	אירו	משיכות יתר מבנקים
1,503	-	פריים + 1.7%	לא צמוד	הלוואות לזמן קצר מבנקים
6,914	4,351	פריים + 1.45% - 1.4%	לא צמוד	הלוואות מבנק לזמן ארוך
20,079	12,792	5.9% - 7%	צמוד מדד	הלוואות מנותני אשראי אחרים ⁽¹⁾
35,440	34,499			
18,668	24,412			מוצג בהתחייבויות שוטפות
16,772	10,087			מוצג בהתחייבויות שאינן שוטפות

(1) לפרטים נוספים ראה ביאור 12 ה לדוחות הכספיים המאוחדים.

4. ספקים, מקדמות מלקוחות וזכאים אחרים

ליום 31 בדצמבר 2013					
סך הכל	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	שקל חדש צמוד מדד	שקל חדש לא צמוד	
19,166	94	10,299	-	8,773	ספקים
26,883	6,101	8,273	-	12,509	מקדמות מלקוחות
6,123	-	2,240	-	3,883	זכאים אחרים
3,366	-	434	2,932	-	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
55,538	6,195	21,246	2,932	25,165	

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ג. מכשירים פיננסיים - המשך

4. ספקים, מקדמות מלקוחות וזכאים אחרים - המשך

ליום 31 בדצמבר 2012					
סך הכל	צמוד או נקוב במטבעות אחרים	צמוד לדינר סרבי או נקוב בדינר סרבי	שקל חדש צמוד מדד	שקל חדש לא צמוד	
אלפי ש"ח					
23,276	35	11,482	-	11,759	ספקים
6,701	-	-	-	6,701	מקדמות מלקוחות
10,895	-	-	-	10,895	זכאים אחרים
633	-	-	633	-	התחייבויות בגין מיסים שוטפים
<u>41,505</u>	<u>35</u>	<u>11,482</u>	<u>633</u>	<u>29,355</u>	

5. מכשירים נגזרים

החברה קשורה בעסקאות עתידיות להחלפת מטבע חוץ כדלקמן:

שווי הוגן		ערך החוזה		מטבע חוץ		שער חליפין ממוצע		פרטים
ליום 31 בדצמבר 2012	2013	ליום 31 בדצמבר 2012	2013	ליום 31 בדצמבר 2012	2013	ליום 31 בדצמבר 2012	2013	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי מט"ח		אלפי ש"ח		
29	-	440	-	110	-	4	-	רכישת דולר
<u>29</u>	<u>-</u>							

ד. סיכון נזילות הנובע מההתחייבויות הפיננסיות המיוחסות לחברה עצמה

סיכון נזילות הוא הסיכון שהחברה לא תוכל לעמוד במחויבויותיה הפיננסיות בהגיע מועד תשלומן. גישת הקבוצה לניהול סיכונים הנזילות שלה היא להבטיח, ככל הניתן, את מידת הנזילות המספקת לעמידה בהתחייבויותיה במועד, בתנאים רגילים ובתנאי לחץ מבלי שיגרמו לה הפסדים בלתי רצויים או פגיעה במוניטין.

החברה עוקבת באופן שוטף אחר דרישות תזרים המזומנים ומוודאת קיומם של רמות מספקות של מזומנים על פי דרישה לתשלום הוצאות התפעול הצפויות, הסכומים הדרושים לעמידה בהתחייבויות הפיננסיות וסכומים הדרושים להשקעות ולפיתוח עסקי הקבוצה.

לודן חברה להנדסה בע"מ
מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

ה. מיסים על הכנסה - המשך

2. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים:

(1) נכסי והתחייבויות מיסים נדחים שהוכרו

המיסים הנדחים מחושבים לפי שיעור מס הצפוי לחול במועד ההיפוך כמפורט לעיל.
 נכסי והתחייבויות מיסים נדחים מיוחסים לפריטים הבאים:

סה"כ	אחרים	הטבות לעובדים	הפרשי מדידה מדיווח על בסיס מזומן לדיווח על בסיס צבירה	
145	(406)	(2,476)	3,027	יתרה ליום 1 בינואר, 2012
התנועה בשנת 2012				
(623)	37	123	(783)	זקיפה לדוח רווח והפסד
(*) (512)	-	(*) (512)	-	קרן הון אקטואריה
(*) (1,461)	-	-	(1,461)	בגין שינוי שיטה
(*) (2,451)	(369)	(*) (2,865)	783	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2012
התנועה בשנת 2013				
(986)	(67)	(136)	(783)	זקיפה לדוח רווח והפסד
(18)	-	(18)	-	קרן הון אקטואריה
2,590	-	2,590	-	העברה בינחברתית
(865)	(436)	(429)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2013

2. נכסי והתחייבויות מיסים נדחים - המשך:

(2) מיסים נדחים מוצגים כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר	
2012	2013
אלפי ש"ח	
(*) 2,451	865
-	-

נכסים שאינם שוטפים
 התחייבויות שאינן שוטפות

(*) הוצג מחדש עקב יישום לראשונה של תיקון בתקן חשבונאות- ביאור 2-כד בדוחות המאוחדים.

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

1. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות

1. להלן הרכב יתרות בגין חברות מוחזקות

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
25,103	32,644	השקעות בהון בצירוף רווחים (הפסדים) שנצברו
48,384	57,890	הלוואות - ושטרי הון-ראה 2 להלן
(267)	(7,077)	יתרות זכאים בחשבונות שוטפים, נטו
<u>73,220</u>	<u>83,457</u>	

2. הלוואות שניתנו לתאגידיים (שנתקבלו מתאגידיים) מוחזקים

ליום 31 בדצמבר				
2012	2013	ריבית נקובה	הצמדה / מטבע	
אלפי ש"ח		%		
(4,440)	-	5%	צמוד אירו	הלוואות מתאגידיים מאוחדים
17,000	15,000	0	לא צמוד	שטרי הון
35,824	42,890	0	צמוד מדד	הלוואות לתאגידיים מאוחדים
<u>48,384</u>	<u>57,890</u>			

3. יתרות בחשבונות מסחריים שוטפים

ליום 31 בדצמבר		
2012	2013	
אלפי ש"ח		
3,774	9,471	במסגרת לקוחות והכנסות לקבל
(1,356)	(9,127)	במסגרת ספקים לנותני שירות
<u>2,418</u>	<u>344</u>	

4. ערבויות פיננסיות

לעניין ערבויות שהחברה ערבה להתחייבויותיהם של התאגידיים מוחזקים לבנקים ולאחרים, ראה באורים 8-ג ו-16 לדוחות הכספיים המאוחדים.

לודן חברה להנדסה בע"מ

מידע נוסף לדוחות הכספיים הנפרדים

1. קשרים, התקשרויות ועסקאות מהותיות עם חברות מוחזקות - המשך

5. הכנסות מחברות מוחזקות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
4,285	1,360	1,079
5,278	5,964	9,157
366	(284)	1,583
<u>9,929</u>	<u>7,040</u>	<u>11,819</u>

(א) הכנסות בגין מתן שירותים, נטו

(ב) הכנסות מדמי ניהול

(ג) הכנסות (הוצאות) מימון, נטו

(א) הכנסות והוצאות בגין מתן שירותים בתוך חברות הקבוצה, מתבצעת בהתאם למחירי עסקאות במהלך עסקים הרגיל.

(ב) ההסכמים בין החברה לחברות מוחזקות, הינם בחלקם הסכמים רב שנתיים בסכום קבוע ובחלקם הסכמים המתחדשים מידי שנה ונקבעים בהתאם לשיטה הלוקחת בחשבון את היקף הפעילות הצפוי ומספר העובדים היחסי.

(ג) הכנסות מימון בגין אשראים שהעמידה החברה לחברות המוחזקות כמפורט בסעיף 2 לעיל.

6. דיבידנד מחברות מוחזקות

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2011	2012	2013
אלפי ש"ח		
8,175	14,159	4,788

דיבידנד מחברות מאוחדות

**פרק ד'
פרטים נוספים על
התאגיד**

לודן חברה להנדסה בע"מ פרטים נוספים על התאגיד

תקנה 10א: תמצית דו"חות רווח והפסד רבעוניים (מאוחדים)
(נתונים באלפי ש"ח)

סה"כ לשנת 2012	סה"כ לשנת 2013	לתקופה שלוש החודשים שנסתיימה ביום:				
		31.12.13	30.9.13	30.6.13	31.3.13	
435,795	480,961	134,632	125,409	108,842	112,078	הכנסות
<u>379,946</u>	<u>411,583</u>	<u>112,157</u>	<u>107,386</u>	<u>93,374</u>	<u>98,216</u>	עלות ההכנסות
55,849	69,378	22,475	17,573	15,468	13,862	רווח גלמי
4,289	4,726	813	1,234	1,270	1,409	הוצאות פיתוח עסקים
<u>36,504</u>	<u>40,550</u>	<u>10,937</u>	<u>9,788</u>	<u>10,244</u>	<u>9,581</u>	הוצאות הנהלה וכלליות
15,056	24,020	10,725	6,551	3,872	2,872	רווח תפעולי
(4,166)	(5,862)	(2,251)	(1,286)	(988)	(1,337)	(הוצאות מימון)
<u>923</u>	<u>2,250</u>	<u>1,099</u>	<u>758</u>	<u>216</u>	<u>177</u>	הכנסות מימון
(3,243)	(3,612)	(1,152)	(528)	(772)	(1,160)	סה"כ הכנסות (הוצאות) מימון, נטו
<u>(426)</u>	<u>(1,080)</u>	<u>(1,147)</u>	<u>331</u>	<u>(116)</u>	<u>(148)</u>	חלק בהפסדי חברות כלולות
11,387	19,328	8,426	6,354	2,984	1,564	רווח לפני מיסים על ההכנסה
<u>(3,769)</u>	<u>(6,622)</u>	<u>(2,790)</u>	<u>(1,925)</u>	<u>(1,038)</u>	<u>(869)</u>	מיסים על ההכנסה (הכנסה)
<u>7,618</u>	<u>12,706</u>	<u>5,636</u>	<u>4,429</u>	<u>1,946</u>	<u>695</u>	רווח לתקופה
						מיוחס ל:
7,077	12,323	4,972	4,436	1,897	1,018	בעלי המניות של החברה
<u>541</u>	<u>383</u>	<u>664</u>	<u>(7)</u>	<u>(49)</u>	<u>(323)</u>	זכויות שאינן מקנות שליטה
<u>7,618</u>	<u>12,706</u>	<u>5,636</u>	<u>4,429</u>	<u>1,946</u>	<u>695</u>	רווח לתקופה

דוח על הרווח הכולל (באלפי ש"ח)

<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>הרווח הכולל לשנת:</u>
<u>7,618</u>	<u>12,706</u>	רווח לשנה
(397)	(731)	רווח כולל אחר
<u>52</u>	<u>547</u>	הפרשי תרגום מט"ח
<u>(345)</u>	<u>(184)</u>	רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכניות להטבה מוגדרת
<u>7,273</u>	<u>12,522</u>	סה"כ רווח כולל לשנה, נטו ממס

תקנה 10.g:

שימוש בתמורת ניירות ערך תוך התייחסות ליעדי התמורה עפ"י התשקיף

התמורה מהנפקת האג"ח וכתבי האופציה הושקעה בהשקעות ריאליות וכן בתיקי ני"ע סולידיים במסגרת האסטרטגיה של החברה ובהתאם להחלטות הדירקטוריון.

תקנה 11:

רשימת השקעות בחברות-בת ובחברות קשורות לתאריך הדוח

ערך(2) מאזני	מספר המניות שהוצא	ע"נ למניה	סוג המניה	שיעור החזקה ב- % ⁽¹⁾	שם החברה
(באלפי ש"ח)					
	907,600	0.1 אירו	מ"ר	58%	LUDANCOM B.V
	27,765 [מתוכן, 100 מניות A מוחזקות בנאמנות על ידי ארנון אהרון] 1	1 אירו	מ"ר A מ"ר B	58%	KH ENGINEERING B.V.
	18,000 [מתוכן מניה אחת מוחזקת בנאמנות על ידי ארנון אהרון]	1 אירו	מ"ר	58%	KH International Projects B.V.
	61,500	ללא ערך נקוב	מ"ר	58%	KH ENGINEERING N.V.
	100	RON 35	מ"ר	58%	KH PROCESS ENGINEERING SRL
	10,000	1 אירו	מ"ר	58%	LudanFlex B.V.
					Smart Engineering B.V.
	180	10 אירו	מ"ר	58%	Promaen Piping & Procesinstalaties B.V.
	640	1.25 אירו	מ"ר	46.4%	Promaen Balkan d.o.o.
	900	RON 10	מ"ר	80%	LUDAN ENGINEERING SRL
	100	BGN 50	מ"ר	80%	LUDAN ENGINEERING LTD.
	1	450 אירו	מניה	90%	Ludan Engineering D.O.O
	1	50 אירו	מניה		
	20,800	1 ש"ח	מ"ר	100%	לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ
1,927	100,000 (3)1,000	1 ש"ח	מ"ר הנהלה	100%	לודן פרויקטים גדלן בע"מ
	100	0.001 ₪	מ"ר	100%	לודן פרויקטים דרום בע"מ
	100	0.001 ש"ח	הנהלה		
	78	RON 10	מ"ר	26%	CHARISMA CONSTRUCT S.R.L
-	200	1 ש"ח	מ"ר	100%	לודן הנדסה ישראל בע"מ
20,964	200	1 ש"ח	מ"ר	100%	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
668	10,000	ללא ערך נקוב	מ"ר	100%	Ludan Engineering Rus LLC
50,661	581	0.01 ש"ח	מ"ר	100%	לודן-טק בע"מ
	10,000	0.01 ש"ח	מ"ר א'	98%	לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ ⁽⁴⁾
	1,812	0.01 ש"ח	מ"ר ב'		
	1,000	1 ₪	מ"ר	100%	סימס מערכות תוכנה בע"מ
237	360	RON 10	מ"ר	90%	LUDAN SYSTEMS SOLUTION SRL
	100	1 ש"ח	מ"ר	100%	לודן-טק החזקות בע"מ
	100	1 ש"ח	מ"ר	100%	לודן-טק החזקות ישראל בע"מ
	139,278,000 1,000	0.001 ש"ח 0.001 ש"ח	מ"ר הנהלה	100%	שימקוטק בע"מ
(3,505)	300,101	0.01 ש"ח	רגילות	100%	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ
	4,197,131	0.01 ש"ח	מ"ר	28%	לקסטרן בע"מ
	20	RON 10	מ"ר	100%	Ludan Environmental Technologies S.R.L.

ערך(2) מאזני	מספר המניות שהוצא	ע"נ למניה	סוג המניה	שיעור החזקה ב- % (1)	שם החברה
(באלפי ש"ח)					
5,260	1,800,000	0.01 אירו	מ"ר	95%	Ludan Renewable Energy B.V.
2,257	3,010	1 אירו	מ"ר	95%	Ludan Renewable Energy España, S.L.
174	100	1 ש"ח	מ"ר	100%	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
	1,000	0.01 ש"ח	מ"ר	100%	לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ
				50%	Recon Branch ⁽⁵⁾
	20	LEI 200	מ"ר	50%	Clean Soils Expert SRL
	100	1 אירו	מ"ר	45%	Biogast Agro Hensbroek B.V.
	18,000	1 אירו	מ"ר	30%	Agro-Giethoorn – Duurzaam Drogen B.V.
	12,000	1 אירו	מ"ר	25%	Planta de biogas de Balsa de Ves S.L.
	12,000	1 אירו	מ"ר	25%	Planta de biogas de Chinchilla S.L.
	12,000	1 אירו	מ"ר	25%	Planta de biogas de Bonete S.L.
(121)	18,000 [מתוכן מניה אחת מוחזקת בנאמנות על ידי ארגון אחרון]	1 אירו	מ"ר	100%	Ludan Energy Overseas B.V.
	600	10 אירו	מ"ר	50%	Imedes bioenergía SL (IBE)
	100	30.61 אירו	מ"ר	49%	Biogas Extremadura SL
	3,010	1 אירו	מ"ר	95%	Bioenergías de la Sierra de Gata SL
	3,010	1 אירו	מ"ר	95%	Bioenergías de Huelva SL
	18,000	1 אירו	מ"ר	25%	BAVIWE B.V.
	18,000	1 אירו	מ"ר	40%	Agro Giethoorn Energy B.V.
	18,000	1 אירו	מ"ר	46.5%	Biogast Agro Veelerveen B.V.
	20,000	KUNA 1	מ"ר	100%	Ludan Environmental D.O.O.

- (1) אם לא צויין אחרת - בהון, בכוח ההצבעה ובסמכות למנות דירקטורים.
- (2) כולל הלוואות לזמן ארוך בסכום כולל של 45,880 אלפי ש"ח (נכון ל- 31.12.2013), שניתנו ע"י החברה לחברות הבנות ולחברות הכלולות לתקופה לא מוגדרת. לפרטים על הלוואות לחברות מוחזקות ראו ביאור 8. לדוחות הכספיים.
- ההלוואות צמודות למדד המחירים לצרכן או לשינויים בשער החליפין של השקל מול מטבע חוץ. חלק מהמניות טרם נפרעו.
- (3)
- (4) בהון בלבד. בזכויות ההצבעה ובסמכות למנות דירקטורים שיעור החזקה הוא 100%.
- (5) תוצאותיה של Recon Branch מאוחדות בדוחותיה הכספיים של החברה מכח הסכם שותפות, על אף שאין לחברה או חברה בת או קשורה לה החזקה בפועל בהון מניות. ערכה המאזני נרשם תחת לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ.

שינויים בהשקעות בחברות-בת ובחברות קשורות בשנת הדו"ח

תקנה 12:

שם החברה	מהות השינוי	תאריך השינוי
LudanFlex B.V.	הקמת חברת בת בשליטתה המלאה של Ludancom	27.03.2013
Biogast Agro Hensbroek B.V.	השקעה בחברת פרויקט להקמת מתקן ביוגז בהולנד, בשיעור החזקה של 45% על ידי לודן אנרגיה חו"ל - מימון בע"מ	28.06.2013
Agro-Giethoorn – Duurzaam Drogen B.V.	השקעה בחברת פרויקט להקמת מתקן ביוגז בהולנד, בשיעור החזקה של 75% על ידי Agro Giethoorn Energy B.V	16.05.2013
Ludan Engineering Rus LLC	הקמת חברת בת בשיעור החזקה של 1% על ידי לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ	27.06.2013
לודן-טק בע"מ	הקצאת 73 מניות רגילות של חברת לודן-טק בע"מ (חברת הבת) ללודן חברה להנדסה בע"מ (חברת האם) כנגד העברת החזקות חברת האם בחברת סימס מערכות תוכנה בע"מ (חברה שאינה פעילה נכון למועד הדוח)	7.10.2013 8.12.2013
לודן הנדסה ישראל בע"מ	הקצאת 100 מניות רגילות של חברת לודן הנדסה ישראל בע"מ (חברת הבת) ללודן חברה להנדסה בע"מ (חברת האם) כנגד העברת כלל פעילות ההנדסה בארץ מחברת האם לחברת הבת	8.12.2013
לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ	הקצאת 100 מניות רגילות של חברת לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ (חברת הבת) ללודן חברה להנדסה בע"מ (חברת האם) כנגד העברת החזקות חברת האם בחברות בנות במגזר פעילות ההנדסה	8.12.2013
Smart Engineering B.V.	רכישת חברת בת על ידי Ludancom	13.12.2013
Promaen Piping & Procesinstalaties B.V.	רכישת חברת בת על ידי Ludancom	1.1.2014
Promaen Balkan d.o.o.	מוחזקת על ידי Promaen Piping & Procesinstalaties B.V. ומשך נכללת בהחזקות Ludancom	1.1.2014

תקנה 13: הכנסות של חברות בנות וקשורות והכנסות התאגיד מהן לתאריך המאזן (נתונים באלפי ש"ח)

ריבית	דמי ניהול	דיבידנד	רווח (הפסד) אחרי מס	רווח לפני מס	שם החברה
		4,788	1,173	1,640	LUDANCOM B.V. ^{(2) (1)}
(36)	1,669		2,197	2,864	KH ENGINEERING B.V.
			17	110	KH ENGINEERING N.V.
			(26)	(25)	KH PROCESS ENGINEERING SRL
			(130)	(173)	KH INTERNATIONAL PROJETS B.V.
			(341)	(456)	LudanFlex B.V.
			173	225	Smart Engineering B.V. ⁽⁴⁾
	748		(1,274)	(1,274)	LUDAN ENGINEERING SRL ^{(2) (1)}
			(96)	(96)	LUDAN ENGINEERING LTD.
			2,523	2,535	Ludan Engineering D.O.O. ⁽²⁾
			(155)	(155)	Ludan Engineering Rus LLC
775	3,134		1,138	1,441	לודן הנדסה ישראל בע"מ

ריבית	דמי ניהול	דיבידנד	רווח (הפסד) אחרי מס	רווח לפני מס	שם החברה
			3,009	3,009	לודן שירותי הנדסה בין לאומיים בע"מ
			(13)	(13)	לודן-פרויקטים דרום בע"מ
215	458		112	84	לודן תשתיות ובינוי (1993) בע"מ
			75	75	סימס מערכות תוכנה בע"מ
			1	1	LUDAN SYSTEMS SOLUTION SRL ⁽²⁾
33			254	435	לודן פרויקטים נדלן בע"מ
			(53)	(53)	CHARISMA CONSTRUCT S.R.L. ⁽²⁾
195			4,170	5,348	לודן-טק בע"מ ⁽¹⁾
	900		917	1,140	לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ ⁽²⁾
			--	--	לודן-טק החזקות בע"מ ⁽³⁾
			--	--	לודן-טק החזקות ישראל בע"מ ⁽³⁾
(180)	1,874		3,331	4,341	שימקוטק בע"מ ⁽²⁾
303	374		(2,731)	(1,051)	לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ ⁽¹⁾
			(3,354)	(3,354)	לקסטון בע"מ ⁽²⁾
3			43	43	לודן אנרגיה חו"ל בע"מ
			(970)	(970)	לודן אנרגיה חו"ל מימון בע"מ
253			(2,639)	(1,558)	Ludan Renewable Energy B.V. ^{(2) (1)}
			87	87	Biogast Agro Hensbroek B.V
			--	--	Agro-Giethoorn –Duurzaam Drogen B.V
			(9)	(9)	Biogast Agro Veelerveen B.V
22			201	230	Ludan Renewable Energy Espana, S.L
			17	17	Ludan Environmental Technologies S.R.L.
			--	--	Clean Soils Experts S.R.L.
			(1,769)	(1,769)	Recon Branch
			(10)	(12)	Ludan Energy Overseas B.V.
			742	745	Ludan Environmental D.O.O.
			--	--	BAVIWE B.V. ⁽²⁾
			562	562	Agro Giethoorn Energy B.V. ⁽²⁾
			(9)	(9)	Planta de Biogas de Balsa de Ves ⁽²⁾
			(3)	(3)	Planta de Biogas de Chinchila ⁽²⁾
			(3)	(3)	Planta de Biogas de Bonete ⁽²⁾
			(1)	(1)	Imedes bioenergía SL (IBE)
			(0)	(0)	Biogas Extremadura SL
			(25)	(25)	Bioenergías de la Sierra de Gata SL
			14	14	Bioenergías de Huelva SL

- (1) מתוך דוחות רווח והפסד מאוחדים.
(2) התוצאות מוצגות בערכים מלאים של החברה (ללא התחשבות בשיעור אחזקה).
(3) חברות החזקה ללא כל פעילות עסקית.
(4) התוצאות מתייחסות לרווח לתקופה שממועד הרכישה (13.12.2013).

תקנה 14: רשימת קבוצות של יתרות הלוואות שניתנו לתאריך המאזן, אם מתן הלוואות היה אחד מעיסוקיו העיקריים של התאגיד

לא רלוונטי.

תקנה 20: מסחר בבורסה - ני"ע שנרשמו למסחר - מועדי וסיבות הפסקת מסחר

לא ידוע לחברה על הפסקות מסחר בניירות הערך שלה, למעט הפסקות מסחר שנעשו בסמוך לאחר פרסום דוחות כספיים, והמסחר חודש בתוך כשעה משהופסק.

תקנה 21:

תגמולים לבעלי ענין ולנושאי משרה בכירה

להלן יפורטו התגמולים שניתנו בתקופת הדוח, לכל אחד מחמשת מקבלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה הבכירה ובעלי ענין אחרים (הסכומים המפורטים הינם באלפי ש"ח):

סה"כ	תגמולים ⁽¹⁾ אחרים			תגמולים בעבור שירותים (באלפי ש"ח)							פרטי מקבל התגמולים			
	אחר	דמי שכירות	ריבית	אחר	עמלה	דמי ייעוץ	דמי ניהול	תשלום מבוסס מניות	מענק	שכר ⁽¹⁾	שיעור החזקה בהון התאגיד	היקף משרה	תפקיד	שם
2,009	26 ⁽²⁾						1,527		456		10.11%	מלאה	מנכ"ל משותף	ארנון אהרון
1,970	32 ⁽²⁾						1,482		456		10.11%	מלאה	מנכ"ל משותף	יהודה שריד
1,183									68	1,115		מלאה	מנכ"ל חברת בת בחו"ל	Frans Jansen
972									126	816	----	מלאה	מנכ"ל חברת בת בארץ	יהודה דרוקר
936									174	762	0.34%	מלאה	מנכ"ל חברות בנות בארץ	אבי ליבר
821									166	655	----	מלאה	סמנכ"ל כספים	לילך רוזין-שטיינבוק
690										690	5.37%	מלאה	מהנדס ראשי	יעקב זלוסצר

⁽¹⁾ נתוני השכר מובאים במונחי עלות לתאגיד, וכוללים שכר חודשי, הפרשות לתנאים סוציאליים, הוצאות רכב וטלפון.

⁽²⁾ הוצאות אש"ל והחזרי הוצאות בהתאם להסכמי הניהול המתוארים בפסקה ב.א.28. לדוחות הכספיים.

לפרטים בדבר תנאי התגמולים של ארנון אהרון ויהודה שריד – ראה באור 27.א. לדוחות הכספיים.
Frans Jansen – מועסק בחברת לודן הולנד החל משנת 1979 (עוד טרם רכישתה על ידי החברה), ומכהן כמנכ"ל לודן הולנד ופעילות החברה במערב אירופה משנת 2008. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

יהודה דרוקר – מועסק בחברה החל משנת 2009, ומכהן כמנכ"ל חברת בת בקבוצה. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

אבי ליבר מועסק בחברה החל משנת 1989, ומכהן כיום כמנכ"ל חברות בנות בקבוצה. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

לילך רוזין שטינבוך – מועסקת בחברה החל משנת 2010, ומכהנת כסמנכ"ל הכספים. שכרה החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול. מנגנון המענק השנתי אושר על ידי ועדת התגמול והדירקטוריון. הן השכר החודשי והן המענק השנתי תואמים את מדיניות התגמול שאומצה בחברה, ואושרה על ידי האסיפה הכללית של בעלי המניות.

יעקב זלוסצר – מכהן כמהנדס ראשי של סניף דרום בחברה, ומועסק על פי הסכם העסקה שחודש לאחרונה בשנת 2001. שכרו החודשי נבחן על ידי ועדת התגמול.

כמו כן, שולם לדירקטורים שאינם נושאי משרה בחברה (דח"צים ודירקטורים בלתי תלויים) סך של 437 אלפי ש"ח בגין השתתפותם בישיבות הדירקטוריון וועדות הדירקטוריון, ובגין הגמול השנתי, בהתאם להחלטות האסיפה הכללית של בעלי המניות בנוגע לגמול הדירקטורים האמורים.

תקנה 21.א: השליטה בתאגיד

לפי מיטב ידיעתה של החברה, ביום 3.8.2010 התקשרו ביניהם ה"ה ארנון אהרון, יהודה שריד ויעל שפק (בעצמם ו/או באמצעות חברות בשליטתם, להלן: "**בעלי המניות**") בהסכם המסדיר את מערכת היחסים ביניהם כבעלי מניות בחברה בתקופה שהחל מיום 5.8.2010 ועד ליום 4.8.2015. ההסכם קובע מנגנון להצבעה משותפת באסיפות כלליות של החברה.

יצוין כי שיעור ההחזקה המצטבר של בעלי המניות הינו נמוך משיעור מ-25% מהזכויות בהון ובהצבעה.

עם זאת, לנוכח העובדה שחלק מבעלי המניות החזיקו במהלך שנת 2013 באופציות המירות למניות, ובדילול מלא שיעור ההחזקה המצטבר של בעלי המניות עלה על שיעור של 25% מהזכויות בהון ובהצבעה, החברה התייחסה לבעלי המניות כבעלי שליטה בחברה.

ביום 31.12.2013 פקעו האופציות הנזכרות לעיל שהוקצו לבעלי המניות הנזכרים לעיל מבלי שמומשו, ועל כן ממועד זה אין החברה רואה עוד במי מבעלי המניות כבעלי שליטה בתאגיד.

תקנה 22: עסקאות עם בעל שליטה

בדבר עסקאות עם בעלי השליטה בחברה, או שלבעלי השליטה יש ענין אישי באישורן, אשר החברה התקשרה בהן בתקופת הדוח ועד למועד דוח זה או שהן עדיין בתוקף במועד הדוח ראו באור 27.א. לדוחות הכספיים.

בנוסף, למיטב ידיעתה של החברה, בין החברה ובין חברות קשורות בקבוצת לודן, וכן בין לבין עצמן, נערכו במהלך שנת 2013 ועד למועד דוח זה, מספר התקשרויות שעניינן העברת שירותי הנדסה בין חברות הקבוצה, ו/או העברת ביצוע פרויקט בין חברות הקבוצה, בהיקפים זניחים, ובאופן אשר עומד בתנאים שנקבעו על ידי דירקטוריון החברה על מנת לסווג כעסקאות זניחות. לפרטים נוספים, ראה סעיף 12 לפרק ב' – דוח הדירקטוריון.

תקנה 24:**החזקות בעלי ענין**

לפרטים בדבר המניות וניירות הערך ההמירים המוחזקים על ידי בעלי הענין בחברה, ראו דו"ח מיידית על מצבת החזקות בעלי ענין ונושאי משרה בכירה, שפורסם על ידי החברה ביום 6 במרץ, 2014 (מס' אסמכתא 007674-01-2014).

למיטב ידיעתה של החברה, אין שוני מהותי, אם בכלל, בהחזקות בעלי הענין ונושאי המשרה הבכירה המפורטים בדוח המיידית האמור לבין החזקותיהם נכון למועד פרסום דוח זה.

תקנה 24א:**הון החברה**

לפרטים בדבר הון החברה, ראו באור 17.א. ו-17.ב. לדוחות הכספיים.

תקנה 24ב:**מרשם בעלי המניות של התאגיד**

נכון ליום 26 במרץ 2013, בעלי המניות הרשומים של התאגיד הינם כדלקמן:

הערות	כמות מניות רגילות 1 ש"ח ע.ג. כ"א	מען	אזרחות/ארץ התאגדות או רישום	סוג הזיהוי ומספר הזיהוי	שם בעל המניות
--	10,124,886	רח' לילינבלום 2 תל אביב	ישראל	510098064	ח.פ. החברה לרישומים של בנק לאומי לישראל בע"מ
--	1	אליהו חכים תל 16/36 אביב-יפו	ישראל	68909126	ת.ז. אהרון דויטש
נאמן	143,507	מנחם בגין 7 ר"ג	ישראל	58865742	ת.ז. עו"ד רונן ציטבר
--	476,590	ערבה 27 עומר	ישראל	6136832	ת.ז. יעקב זלוסצר
--	366,036	ערבה 27 עומר	ישראל	25215641	ת.ז. אור זלוסצר
--	140,252	ערבה 27 עומר	ישראל	6136832	ת.ז. יעקב וציונה זלוסצר
--	1	חנה 23 חיפה 34815	ישראל	30594758	ת.ז. יהודה שריד
--	1	אלי כהן 3/25 תל אביב	ישראל	512748138	ח.פ. אהרון ארנון בע"מ ויהודה שריד בע"מ
--	1	אלי כהן 3/25 תל אביב	ישראל	26858886	ת.ז. אהרון ארנון
--	273,270	זמנהוף 21 חיפה	ישראל	512931064	ח.פ. עודד שפק בע"מ
--	1	זמנהוף 21 חיפה	ישראל	9583618	ת.ז. יעל שפק
--	100	ברסקי 6 ת"א 69080	ישראל	64837123	ת.ז. יהודה בר לב
--	29	הארבעה 10 תל אביב 64739	ישראל	511348476	ח.פ. מררי צוקי פרוייקטים בע"מ (לשעבר: המחלקה הטכנית - פרוייקטים (ל.ת.ה.) בע"מ)
--	1	טהון 6 חיפה	ישראל	56140346	ת.ז. גד הבר
	11,524,676				סך הכל:

תקנה 25א:**מען רשום**

ת.ד. 3584, פתח תקוה, 49130.

טלפון: 03-9182000 פקס: 03-9182022

דוא"ל: rome@ludan.co.il

תקנה 26: הדירקטורים של התאגיד

שם הדירקטור/ית ת.ז.	משה לוסקי	מנחם אקרמן	אירית שטרן	אורלי בן יוסף	אבי וינטר
052114501	010618072	055368443	056590102	052827060	
6.1.1954	28.9.1947	24.8.1958	26.9.1960	20.8.1954	
המתמיד 6, הרצליה	הלוטם 9, ת.ד. 181, כוכב יאיר 44864	ברא"ז 33, פתח-תקה	יגאל ידין 11, חולון	אלוף דוד 132, רמת גן	
ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	ישראלית	
לא	י"ר ועדת ביקורת, י"ר הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, י"ר ועדת הגמול, חבר ועדת השקעות	ועדת ביקורת, הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, ועדת תגמול	ועדת ביקורת, הועדה לבחינת הדוחות הכספיים, ועדת תגמול	ועדת השקעות	
בלתי תלוי	דח"צ	דח"צ	בלתי תלוי	-	
לא	לא	לא	לא	לא	
21.8.2009	4.12.2005	4.12.2005	1.6.2010	1.4.2012	
אקדמאית - בוגר משפטים, האוניברסיטה העברית	אקדמאית - בוגר כלכלה, אוניברסיטת בר-אילן; מוסמך במנהל עסקים, האוניברסיטה העברית	אקדמאית - בוגרת כלכלה, וחשבונאות, אוניברסיטת בר-אילן	אקדמאית - בוגרת כלכלה, וחשבונאות, אוניברסיטת תל-אביב	אקדמאית - בוגרת כלכלה, וחשבונאות, אוניברסיטת בר-אילן	
פעילות עסקית עצמאית / בורר עסקיות	פעילות עסקית עצמאית - ייזום ויעוץ עסקי	סמנכ"ל כספים - מחקר אלגוריתמים בע"מ	מרצה במכללה למנהל בתל-אביב בנושאי שוק ההון	בעבר - מנכ"ל אפקון תעשיות בע"מ; כיום מנכ"ל אימאג'סט	
י"ר דירקטוריון י.ס.פ מטעי הדר ישראל בע"מ, דירקטור בשגביון אחזקות בע"מ ומילאנו בדינג בע"מ	הוט טלקום, מעטפות גברעם, אביזרי מיזוג אויר - יסודות	איילון אחזקות בע"מ, איילון פנסיה וגמל בע"מ	אלקטרה בע"מ, חברת ועדת השקעות בהראל חברה לביטוח בע"מ	בוני התיכון הנדסה אזרחית ותשתיות בע"מ (דח"צ); אורד מערכות בקרה בע"מ (דירקטור)	
לא	לא	לא	לא	לא	
לא	כן	כן	כן	כן	
כן	כן	כן	כן	כן	

תקנה 26א.: נושאי משרה בכירה של התאגיד

שם נושא/ת המשרה	ארנון אהרון	יהודה שריד	לילך רוזין-שטיינבוך	שמואל גורדין	אבי ליבר	Frans Jansen	Dmitri Militescu
ת.ז.	026858886	030594758	022934897	056043193	055449045	NUHFKLCF3	051797629
מספר דרכון רומני						מספר דרכון הולנדי	
תאריך לידה	25.11.1950	31.10.1949	27.6.1967	24.11.1959	1.9.1958	7.4.1955	13.8.1955
תאריך תחילת כהונה	אוקטובר 1998	אוקטובר 1998	14.11.2010	31.5.2009	1996	25.8.2013	25.8.2013
התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה-בת, בחברה קשורה או בבעל ענין בתאגיד	מנכ"ל משותף דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	מנכ"ל משותף דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	סמנכ"ל כספים דירקטורית בחברות בנות בקבוצת לודן	סמנכ"ל הנדסה ישראל; דירקטור בחברות בנות בקבוצה	מנכ"ל חברות בנות בקבוצה - לודן מערכות תוכנה ובקרה בע"מ ושימקוטק בע"מ; דירקטור בחברות בנות בקבוצה	מנכ"ל חברת KH Engineering B.V.	מנכ"ל חברת Ludan Engineering SRL
בעל ענין בתאגיד, בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין	כן	כן	לא	לא	לא	לא	לא
השכלה	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, אוניברסיטת בן גוריון	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, הטכניון חיפה	אקדמאית - בוגרת חשבונאות קווינס קולג', ארה"ב, מוסמכת במנהל עסקים הרייט וואט, ישראל	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, אוניברסיטת בן גוריון	אקדמאית - בוגר ומוסמך, מתמטיקה ומדעי המחשב, אוניברסיטת בן גוריון		אקדמאית - בוגר הנדסה גרעינית Bucharest Polytechnic Institute ומוסמך EMBA Bucharest ASEBUS
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנכ"ל משותף - לודן חברה להנדסה בע"מ (כיהן גם כדירקטור בחברה)	מנכ"ל משותף - לודן חברה להנדסה בע"מ (כיהן גם כדירקטור בחברה ויו"ר הדירקטוריון)	סמנכ"ל כספים - לודן חברה להנדסה בע"מ (כיהן גם כדירקטור בחברה)	סמנכ"ל הנדסה - לודן חברה להנדסה בע"מ (כיהן גם כדירקטור בחברה)	מנכ"ל חברות בנות בקבוצת לודן (כיהן גם כדירקטור בחברה)	מנכ"ל חברת KH Engineering B.V.	מנכ"ל חברת Ludan Engineering SRL

תקנה 26א.: נושאי משרה בכירה של התאגיד - המשך

שם נושא/ת המשרה	יהודה דרוקר	שאול סיטון	דב אינגבר	רחל נעם מזרחי	יעקב זלוסצר	יובל אלון	רום ארז
ת.ז.	055462147	051927416	058239377	055083984	006136832	065165045	024416893
תאריך לידה	24.10.1958	27.5.1953	22.8.1963	7.3.1958	19.10.1939	28.4.1948	20.05.1969
תאריך תחילת כהונה	20.8.2009	15.11.2010	27.11.1997	5.2.2007	31.5.2000	2.3.2014	1.2.2010
התפקיד שממלא בתאגיד, בחברה-בת, קשורה או בבעל ענין בתאגיד	מנכ"ל חברת בת – לודן טכנולוגיות סביבה בע"מ דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	סמנכ"ל פיתוח עסקי; ממונה על האכיפה הפנימית; דירקטור בחברות בנות בקבוצת לודן	מבקר פנימי	מנהלת משאבי אנוש	מהנדס ראשי	מנכ"ל חברת בת בקבוצה-לודן הנדסה ישראל בע"מ	יועץ משפטי ומזכיר חברה יועץ משפטי בחברות הבנות בקבוצה דירקטור בחברות בנות בקבוצה
בעל ענין בתאגיד, בן משפחה של נושא משרה בכירה אחר או של בעל ענין השכלה	לא	לא	לא	לא	כן	לא	לא
השכלה	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, אוניברסיטת בן גוריון	אקדמאית - בוגר הפקולטה לחקלאות, האוניברסיטה העברית; מוסמך במנהל עסקים, אוניברסיטת תל אביב; מוסמך במשפטים, אוניברסיטת בר אילן	אקדמאית - בוגר כלכלה וחשבונאות, אוניברסיטת תל אביב; מוסמך במנהל עסקים, אוניברסיטת תל אביב	אקדמאית - בוגרת סוציולוגיה, אוניברסיטת תל אביב	אקדמאית - בוגר הנדסת מכונות, הטכניון, חיפה	אקדמאית – בוגר הנדסת כימיה, הטכניון חיפה	אקדמאית - בוגר משפטים, אוניברסיטת תל אביב
ניסיון עסקי בחמש השנים האחרונות	מנכ"ל חברת בת בקבוצת לודן; מנהל פעילות עסקית בקבוצת לודן (כיהן גם כדירקטור בחברה)	סמנכ"ל כספים ופיתוח עסקי – לודן חברה להנדסה בע"מ	שותף במשרד חשבון ורדי, ברוקנר, אינגבר, רוזנצוויג, רואי חשבון	מנהלת משאבי אנוש – לודן חברה להנדסה בע"מ	מהנדס ראשי, סניף דרום	מנהל הנדסה ופרויקטים סניף דרום לודן הנדסה, מנהל סניף דרום לודן הנדסה	יועץ משפטי בדניה סיבוס בע"מ ומנהל המחלקה המשפטית של אפקון תעשיות בע"מ

תקנה 26ב.: מורשי חתימה של התאגיד

אין בתאגיד מורשי חתימה עצמאיים.

תקנה 27: רואה החשבון של התאגיד

הורוביץ, עידן, סבו, טבת, & כהן, טבח רואי חשבון (Baker Tilly) מדרך מנחם בגין 11 (מגדל רוגובין תדהר), רמת גן

תקנה 28: שינוי בתזכיר או בתקנון

ביום 1.10.2013 אישרה אסיפת בעלי המניות של התאגיד את תקנון החברה בנוסחו החדש כפי שפורסם במסגרת דוח מיידית על כינוס אסיפה מיום 17.9.2013 מספר אסמכתא 2013-01-148914.

בחודש דצמבר 2013 חילקה החברה דיבידנד לבעלי מניותיה בסכום של 5,762,338 ש"ח וזאת בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה מיום 19 בנובמבר 2013. לפרטים ראה דו"ח מידי על חלוקת דיבידנד במזומן על ניירות ערך, מיום 20 בנובמבר 2013 מ'ס' אסמכתא 2013-01-196914.

תקנה 29א:

(4)

פטור, ביטוח או התחייבות לשיפוי שבתוקף בתאריך הדוחביטוח

בחודש אוקטובר 2013 אישרה האסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה התקשרות מראש של החברה בפוליסות ביטוח אחריות נושאי משרה ביחס לדירקטורים ונושאי משרה בחברה והמכהנים כנושאי משרה מטעם החברה בחברות בנות בהן מחזיקה החברה, במישרין או בעקיפין, בשיעור של 20% מהזכויות בהון ו/או בהצבעה, שאינם נמנים עם בעלי השליטה בחברה, המכהנים וכפי שיכנהו בעתיד (להלן: "נושאי המשרה"), בהן יבוטחו נושאי המשרה, ואשר יכול וייעשו גם בדרך של הארכות נוספות של הפוליסה הקיימת ו/או חידושה, תוך שינוי בתנאיה, ובלבד ש: (א) גבולות הכיסוי על-פי הפוליסות לא יעלו על 10 מיליון דולר ארה"ב ולא יפחתו מ-5 מיליון דולר ארה"ב לכל מקרה ולכל תקופת ביטוח; (ב) פרמיית הביטוח השנתית לא תעלה על 25,000 דולר ארה"ב; (ג) סכום ההשתתפות העצמית של החברה לא יעלה על 10,000 דולר ארה"ב לכל תביעה, ו-35,000 דולר ארה"ב בתביעות בארה"ב ובקנדה.

למועד הדוח, קשורה החברה בפוליסה לביטוח הדירקטורים ונושאי המשרה בסכום חיסוי, למקרה ולתקופה, של 10 מיליון דולר ארה"ב, בפרמיה שנתית של כ- 11.7 אלפי דולר ארה"ב, אשר תואמים את המסגרת שאושרה על ידי אסיפת בעלי המניות של החברה.

התחייבות לפטור ושיפוי

בחודש אוקטובר 2013, אישרה האסיפה הכללית של החברה התחייבות מראש לשיפוי נושאי המשרה לרבות אלו שהינם בעלי השליטה בחברה, כדלקמן:

בכפוף לתנאים המפורטים בכתב ההתחייבות ובחוק החברות, החברה התחייבה מראש, באופן בלתי חוזר, לשפות כל אחד מנושאי המשרה באופן הרחב ביותר הניתן ו/או שיהיה ניתן על פי הוראות הדין בשל כל חבות או הוצאה שתוטל עליו עקב פעולות שעשה או יעשה בתוקף היותו נושא משרה ו/או מחדל ו/או נגזרת של מי מהן (להלן: "פעולה"), ובלבד שסכום השיפוי שעשויה החברה לשלם על פי כתב ההתחייבות בגין האירועים ממסכת האירועים המפורטים בכתב ההתחייבות המוצע, לא יעלה על סך השווה ל- 3 מיליון דולר ארה"ב או ל- 25% מהונה העצמי של החברה במועד היוודע לחברה לראשונה על מקרה בר שיפוי, לפי הגבוה מביניהם, וזאת לכל אחד מנושאי המשרה ולכולם ביחד, בגין מקרה בודד ובמצטבר. מובהר בזאת כי סכום השיפוי האמור הינו בנוסף ומעבר לתקבולים שיתקבלו בידי נושא המשרה מכוח פוליסת ביטוח ו/או בדרך אחרת בגין אותו אירוע.

נכון למועד דוח זה, לא ידוע לחברה על פעולות או אירועים כאמור שאירעו ושביגנים תידרש החברה לשיפוי.

אין באמור לעיל כדי לפגוע בחובת החברה לפעול בהתאם להתחייבותה לשיפוי כאמור, במידה ופעולות או אירועים כאמור יובאו לידיעתה גם בקשר לתקופה שקדמה למועד מתן ההתחייבות לשיפוי.

ההתחייבות מראש לשיפוי תהיה תקפה הן ביחס להליכים שניקטו נגד נושא המשרה תוך כדי עבודתו או כהונתו בחברה והן ביחס להליכים שניקטו נגדו, לרבות כנגד עזבונו, לאחר מועד סיום עבודתו או כהונתו בחברה ובלבד שהם מתייחסים לפעולות שנעשו על ידו במהלך תקופת כהונתו כנושא משרה ותוך כדי או עקב היותו נושא משרה או כתוצאה מכך. ההתחייבות לשיפוי תעמוד גם לזכות עיזבונו של נושא המשרה, יורשיו וחליפים אחרים שלו על פי דין.

בכפוף להוראות הדין, ההתחייבות לשיפוי מראש תכלול שיפוי בגין הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, שהוציא נושא המשרה או שחויב בהן.

כמו כן, ההתחייבות לשיפוי מראש, לעניין חבות כספית שהוטלה עליו או שהוציא לטובת אדם אחר על פי פסק דין בלבד, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר על ידי בית משפט, תוגבל לסוגי האירועים שלדעת דירקטוריון החברה ניתן לצפותם מראש בפועל לאור פעילות החברה במועד מתן ההתחייבות לשיפוי, ובגינם ניתן השיפוי לנושאי המשרה כאמור לעיל, ובכפוף להוראות סעיפים 260(א) ו-263 לחוק החברות. סוגי אירועים אלה הינם כמפורט בנספח ב' לדו"ח המידי שפרסמה החברה מיום 17.9.2013 מספר אסמכתא 2013-01-148914.

ההתחייבות לשיפוי כאמור לעיל לא תחול בכל אחת מאלה, אלא אם הדבר יותר על פי הוראות הדין:

- הפרת חובת אמונים, למעט אם נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד סביר להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה;
- הפרת חובת זהירות שנעשתה בכוונה או בפזיזות, למעט אם נעשתה ברשלנות בלבד;
- פעולה מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין;
- קנס או כופר שהוטל עליו.

ההתחייבות לשיפוי כאמור לעיל תהיה תקפה גם כלפי כל אדם, לרבות נושא משרה, המכהן או שכיהן מטעם החברה או על פי בקשתה כדירקטור או נושא משרה בחברה אחרת (לרבות חברה זרה) שהחברה מחזיקה בה מניות כלשהן, במישרין או בעקיפין, או שלחברה עניין כלשהו בה (לעיל ולהלן: "נושא משרה בחברה האחרת"), בשל חבות שתוטל עליו או הוצאה שיוציא או שיחויב בה, כאמור לעיל, עקב מעשה או מחדל בתוקף היותו נושא משרה בחברה האחרת.

על פי כתב השיפוי החברה תהיה רשאית ליטול על עצמה את הטיפול בהגנה המשפטית על נושא המשרה בהליך ובמקרה כאמור תישא החברה בכל הוצאות ההגנה המשפטית. על אף האמור לעיל, יהיה רשאי נושא המשרה להתנגד לייצוגו על ידי בא כח שנבחר על ידי החברה וזאת מטעמים סבירים או בנסיבות של ניגוד עניינים בין הגנת נושא המשרה והגנת החברה, והכל כפי שיודיע לחברה בכתב. במקרה כזה או במקרה בו לא נטלה החברה על עצמה את הגנת נושא המשרה, יהיה רשאי נושא המשרה למסור את הטיפול בהגנה לבא כח מטעמו, והוא יהיה זכאי להשתתפות החברה בהוצאות משפטיות מכח כתב השפוי, בסכום ו/או בסכומים סבירים בנסיבות העניין, בהתאם לתנאים המקובלים בשוק.

27 במרץ, 2014

לודן חברה להנדסה בע"מ

תאריך

תפקידם:

שמות החותמים:

יו"ר הדירקטוריון

משה לוסקי

מנכ"ל משותף

ארנון אהרון

פרק ה'

דוח ממשל תאגידי

שאלון ממשל תאגידי

(הנחיה לפי סעיף 36א לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: "החוק"))

1. הגדרות

בהנחיה זו-

"בעל עניין", "דירקטור בלתי תלוי", "דירקטור חיצוני", "ועדת דירקטוריון", "חברה ציבורית", "ענין אישי", "עסקה", "פעולה", "קרוב", "שליטה", "תקנון" - כהגדרתם בסעיף 1 לחוק החברות;

"דוח תקופתי" - כמשמעות המונח בפרק ב' לתקנות הדוחות;

"דוח רבעוני" - כמשמעות המונח בפרק ד' לתקנות הדוחות;

"הוועדה", "הצהרה", "ועדה לבחינת הדוחות הכספיים" - כמשמעותם בתקנות אישור הדוחות הכספיים;

"זיקה" - כמשמעות המונח בסעיף 240 לחוק החברות;

"חוק החברות" - חוק החברות, התשנ"ט-1999;

"חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;

"כשירות מקצועית", "מומחיות חשבונאית ופיננסית" - כמשמעותם בתקנות החברות (תנאים ומבחנים לדירקטור בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית ולדירקטור בעל כשירות מקצועית), התשס"ו-2005;

"מבטח", "שנת הדיווח" - כהגדרתם בתקנות הדוחות;

"נושא משרה בכירה" - כהגדרתו בסעיף 37(ד) לחוק ניירות ערך;

"שליטה", "בעל שליטה" - כמשמעותם בסעיף 1 או 268 לחוק החברות, לפי העניין;

"שנת הדיווח" - משמעה מיום 1.1.xx ועד ליום 31.12.xx שקדמו למועד פרסום הדוח התקופתי. על אף האמור, תאגיד הבוחר ליישם את השאלון ביישום מוקדם (זאת בנוסף לפרסום השאלון בדוח התקופתי לשנת 2012), "שנת הדיווח" תהיה (לכל הפחות) מיום 1.10.11 ועד ליום 30.9.12 (לגבי יישום מוקדם בדוח רבעוני ליום 30.9.12). לגבי תאגיד שבוחר ליישם את השאלון במסגרת דוח מיידי (ע"ג טופס ת-121), "שנת הדיווח" תהיה שנה אחת מלאה לפחות, שתסתיים סמוך למועד פרסום השאלון;

"תאגיד" - תאגיד מדווח שהנו בגדר חברה ציבורית כמשמעות המונח בחוק החברות (ובכלל זה תאגיד בנקאי ומבטח שהנם בגדר חברה ציבורית), או בגדר תאגיד זר;

"תאגיד בנקאי" - כהגדרתו בחוק ניירות ערך;

"תאגיד זר" - חברה שהתאגדה מחוץ לישראל ומניותיה הוצעו לציבור בישראל, כאמור בסעיף 39א לחוק ניירות ערך;

"תקנות אישור הדוחות הכספיים" - תקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים), התשי"ע – 2010;

"תקנות הדוחות" - תקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970.

2. גילוי

(א) תאגיד יכלול בפרק "פרטים נוספים על התאגיד" המצורף **לכל דוח תקופתי** גילוי אודות שאלון ממשל תאגידי, **בנוסח ובצורה כמפורט להלן**.

(ב) במקביל ליישום השאלון (בדוח התקופתי), תאגיד לא יידרש לקיים את הוראות הגילוי המפורטות להלן:

- (1) הוראה בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים - לפי תקנה 10(ב)9(א) ותקנה 48(ג)9(א) לתקנות הדוחות;
- (2) גילוי בדבר המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית - לפי תקנה 10(ב)9(א) לתקנות הדוחות;
- (3) גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים לפי תקנה 10(ב)15 לתקנות הדוחות;

(4) הנחיית הגילוי בעניין הליך אישור הדוחות הכספיים (מיום 21 בפברואר 2011).

3. תחולה

הנחיה זו תחול על כל תאגיד (כהגדרתו לעיל).

לגבי תאגיד זר שהציע מניות לציבור בישראל, יחול השאלון בשים לב להיקף תחולת הוראות חוק החברות לגביו, ובשינויים המחויבים. לתאגיד הזר תינתן אפשרות לענות גם "לא רלוונטי", בשים לב להוראות חוק החברות החלות עליו ולהוראות כלליות נוספות.

4. תחילה

תחילתה של הנחיה זו בדוחות תקופתיים לשנת 2012.¹

שאלון ממשל תאגידי

במסגרת שאלון זה תשומת לב כי -

- (1) השאלון ערוך במתכונת שבה תשובה "נכון" לגבי כל אחת מן השאלות מהווה אינדיקציה חיובית לקיומו של ממשל תאגידי תקין, ולהיפך. תשובה "נכון" תסומן במשבצת הרלוונטית באמצעות $\sqrt{\quad}$ ותשובה "לא נכון" תסומן באמצעות -X; למען הסר ספק יובהר כי השאלון איננו בא למצות את כל היבטי הממשל התאגידי הרלוונטיים לתאגיד, אלא עוסק במספר היבטים בלבד; לצורך קבלת מידע נוסף (ולפי העניין), יש לעיין בדיווחים השוטפים של התאגיד.
- (2) "שנת הדיווח" משמעה מיום 1.1.12 ועד ליום 31.12.12. אלא אם נאמר במפורש אחרת,
- (3) לצד כל שאלה מצוינת המסגרת הנורמטיבית. במקרה שהשאלה מתייחסת להוראת חובה מצוין הדבר במפורש;
- (4) במקרה שתאגיד מבקש להוסיף מידע העשוי להיות חשוב למשקיע סביר בקשר עם תשובותיו בשאלון, יוכל לעשות כן במסגרת הערות סיום לשאלון, תוך הפניה מן השאלה הרלוונטית.

¹ למען הסר ספק יובהר כי תאגיד יהיה רשאי לפרסם את השאלון ביישום מוקדם (בנוסף לפרסום השאלון בדוח התקופתי לשנת 2012), במסגרת הדוחות הרבעוניים ליום 30.9.12, או במסגרת דוח מיידי ע"ג טופס ת-121 (דיווח כללי-פומבי).

		עצמאות הדירקטוריון	
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון	
הוראת חובה סעיף 239 לחוק החברות		√	1. בכל שנת הדיווח כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו שני דירקטורים חיצוניים אינה עולה על 90 ימים, כאמור בסעיף 363א(ב)(10) לחוק החברות, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד שני דירקטורים חיצוניים או יותר בשנת הדיווח (ובכלל זה גם תקופת כהונה שאושרה בדיעבד, תוך הפרדה בין הדירקטורים החיצוניים השונים): דירקטור א': מנחם אקרמן. דירקטור ב': אירית שטרן. מספר הדירקטורים החיצוניים המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: 2.
		—	2. מספר הדירקטורים הבלתי תלויים ² המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: 2.
חוק החברות - סעיף 1 לתוספת הראשונה (הוראות ממשל תאגידי מומלצות), ותקנה 10(ב)(9א) ו-48(ג)(9א) לתקנות הדוחות		—	א. מספר הדירקטורים הבלתי תלויים ² המכהנים בתאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: 2.
		√	ב. נכון למועד פרסום שאלון זה- - בתאגיד שיש בו בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה (בסעיף זה - בעל שליטה) - שליש מבין חברי הדירקטוריון, לפחות, בלתי תלויים. - בתאגיד שאין בו בעל שליטה - רוב חברי הדירקטוריון בלתי תלויים.

² למעט "דירקטור חיצוני" כהגדרתו בחוק החברות.

	X		<p>התאגיד קבע בתקנון כי יכהן בו שיעור³/מספר מינימאלי של דירקטורים בלתי תלויים. אם תשובתכם הינה "נכון" יצוין - שיעור/מספר הדירקטורים הבלתי תלויים שנקבע בתקנון: _____. התאגיד עמד בפועל בהוראת התקנון בשנת הדיווח (לענין כהונת דירקטורים בלתי תלויים):</p> <p>☐ כן ☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה).</p>	ג.	
סעיפים 240(ב), 241, 245 א. ו- 246 לחוק החברות		√	<p>בשנת הדיווח נערכה בדיקה עם הדירקטורים החיצוניים (והדירקטורים הבלתי תלויים) ונמצא כי הם קיימו בשנת הדיווח את הוראת סעיף 240(ב) ו-ו(ו) לחוק החברות לעניין היעדר זיקה של הדירקטורים החיצוניים (והבלתי תלויים) המכהנים בתאגיד וכן מתקיימים בהם התנאים הנדרשים לכהונה כדירקטור חיצוני (או בלתי תלוי). אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין הגורם שערך את הבדיקה האמורה: מזכיר החברה.</p>	3.	
חוק החברות - סעיף 3 לתוספת הראשונה (הוראות ממשל תאגידי מומלצות)		√	<p>כל הדירקטורים אשר כיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, אינם כפופים⁴ למנהל הכללי, במישרין או בעקיפין (למעט דירקטור שהוא נציג עובדים, אם קיימת בתאגיד נציגות לעובדים). אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, הדירקטור כפוף למנהל הכללי כאמור) - יצוין מספר הדירקטורים שלא עמדו במגבלה האמורה: _____.</p>	4.	
הוראת חובה סעיף 278 לחוק החברות		√	<p>כל הדירקטורים שהודיעו על קיומו של ענין אישי שלהם באישור עסקה שעל סדר יומה של הישיבה, לא נכחו בדיון ולא השתתפו בהצבעה כאמור (למעט דיון ו/או הצבעה בנסיבות המתקיימות לפי סעיף 278(ב) לחוק החברות): אם תשובתכם הינה "לא נכון" -</p> <p>א. האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו בהתאם להוראות סעיף 278 (א) סיפא ☐ כן ☐ לא ב. יצוין שיעור הישיבות בהם דירקטורים כאמור נכחו בדיון ו/או השתתפו בהצבעה למעט כאמור בס"ק א.</p>	5.	

³ בשאלון זה "שיעור" - מספר מסוים מתוך כל הדירקטורים. כך, לדוגמה, בתאגיד בו נקבע שיעור של שליש דירקטורים בלתי תלויים יצוין 1/3.

⁴ לעניין שאלה זו - עצם כהונה כדירקטור בתאגיד מוחזק, הנמצא בשליטת התאגיד לא ייחשב כ"כפיפות". מאידך כהונת דירקטור בתאגיד המכהן בנושא משרה (למעט דירקטור) ו/או עובד בתאגיד המוחזק שבשליטת התאגיד ייחשב כ"כפיפות" לעניין שאלה זו.

			<p>☐ כן. שיעור הדירקטורים כאמור שהשתתפו בדיון ו/או בהצבעה : _____.</p> <p><i>(יש להוסיף שורות נוספות לפי מספר הדיונים/הצבעות שהיו בשנת הדיווח).</i></p> <p>☐ לא.</p>		
<p>סעיף 106 לחוק החברות</p>	<p>√</p>		<p>בעל השליטה (לרבות קרובו ו/או מי מטעמו), שאינו דירקטור או נושא משרה בכירה אחר בתאגיד, לא נכח בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח.</p> <p>אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל שליטה ו/או קרובו ו/או מי מטעמו שאינו חבר דירקטוריון ו/או נושא משרה בכירה בתאגיד נכח בישיבות הדירקטוריון כאמור) – יצוינו הפרטים הבאים לגבי נוכחות כל אדם נוסף בישיבות הדירקטוריון כאמור:</p> <p>זהות: ארנון אהרון ויהודה שריד.</p> <p>תפקיד בתאגיד (ככל וקיים): מנכ"לים משותפים, אשר החברה רואה בהם גם כבעלי שליטה (ראה הערה 1 להערות הסיום).</p> <p>פירוט הזיקה לבעל השליטה (אם מי שנכח אינו בעל השליטה עצמו): _____.</p> <p>האם היה זה לשם הצגת נושא מסוים על ידו: ☒ כן ☐ לא</p> <p><i>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</i></p> <p>שיעור נוכחותו⁵ בישיבות הדירקטוריון שהתקיימו בשנת הדיווח: 100%.</p> <p>לשם הצגת נושא מסוים על ידו: 100%. נוכחות אחרת: _____?</p> <p>☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).</p>	<p>6.</p>	

⁵ תוך הפרדה בין בעל השליטה לקרובו ו/או מי מטעמו.

כשירות וכישורי הדירקטורים				
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון		
סעיפים 85 ו-222 לחוק החברות, סעיף 46ב. לחוק ניירות ערך		√	בתקנון התאגיד לא קיימת הוראה המגבילה את האפשרות לסיים מיידית את כהונתם של כלל הדירקטורים בתאגיד, שאינם דירקטורים חיצוניים (לעניין זה – קביעה ברוב רגיל אינה נחשבת מגבלה). אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, קיימת מגבלה כאמור) יצוין –	7.
			א. פרק הזמן שנקבע בתקנון לכהונת דירקטור: _____.	
			ב. הרוב הדרוש שנקבע בתקנון לסיום כהונתם של הדירקטורים: _____.	
			ג. מנין חוקי שנקבע בתקנון באסיפה הכללית לשם סיום כהונתם של הדירקטורים: _____.	
			ד. הרוב הדרוש לשינוי הוראות אלו בתקנון: _____.	
הוראת חובה סעיפים 224א ו-224ב. לחוק החברות		√	כל הדירקטורים שביהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח הצהירו עובר למועד זימון האסיפה הכללית שעל סדר יומה היה מינויים (לרבות מינויים מחדש), כי יש להם הכישורים הדרושים (תוך פירוטם) והיכולת להקדיש את הזמן הראוי לשם ביצוע תפקידם וכי לא מתקיימות לגביהם ההגבלות האמורות בסעיפים 226 ו-227 לחוק החברות, ולעניין דירקטור בלתי תלוי מתקיים בהם גם האמור בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה "דירקטור בלתי תלוי" שבסעיף 1 לחוק החברות. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יציינו שמות הדירקטורים שלא התקיים האמור לגביהם: _____.	8.
חוק החברות - סעיף 4 (א) לתוספת הראשונה (הוראות			לתאגיד יש תוכנית הכשרה לדירקטורים חדשים, בתחום עסקי התאגיד ובתחום הדין החל על התאגיד והדירקטורים, וכן תכנית המשך להכשרת דירקטורים מכהנים, המותאמת, בין השאר, לתפקיד שהדירקטור ממלא בתאגיד.	9.

ממשל תאגידי מומלצות)			<p>אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין האם התוכנית הופעלה בשנת הדיווח:</p> <p>☐ כן</p> <p>☒ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p>	
<p>חוק החברות - סעיף 4 (ב) לתוספת הראשונה (הוראות ממשל תאגידי מומלצות)</p>	<p>X</p>		<p>יו"ר הדירקטוריון (או אדם אחר שמינה הדירקטוריון) אחראי על הטמעת הוראות הממשל התאגידי החלות על התאגיד, ופעל לעדכון הדירקטורים בנושאים הקשורים בממשל תאגידי במהלך שנת הדיווח. אם הדירקטוריון מינה אדם אחר לתפקיד האחראי (חלף יו"ר הדירקטוריון), נא ציינו את שמו ותפקידו: _____. ראה הערה 2 להערות הסיום.</p>	<p>10.</p>
<p>הוראת חובה סעיף 92(א)(12) לחוק החברות</p>		<p>√</p>	<p>ב.א. בתאגיד נקבע מספר מזערי נדרש של דירקטורים בדירקטוריון שעליהם להיות בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין המספר המזערי שנקבע: 1.</p>	<p>11.</p>
<p>הוראת חובה סעיף 219(ד) לחוק החברות</p>		<p>√</p>	<p>ב. בכל שנת הדיווח כיהנו בתאגיד, בנוסף לדירקטור החיצוני בעל המומחיות החשבונאית ופיננסית, דירקטורים נוספים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית במספר שאותו קבע הדירקטוריון. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו דירקטורים נוספים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית אינה עולה על 60 ימים, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד דירקטורים כאמור: _____.</p>	
<p>סעיפים 92(א)(12), 219(ד), 240(א) לחוק החברות, תקנה 10(ב)(9)(א) ו-48(ג)(9) לתקנות הדוחות</p>	<p>_____</p>	<p>_____</p>	<p>מספר הדירקטורים שיהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח: בעלי כשירות חשבונאית ופיננסית: 4. בעלי כשירות מקצועית: 5 (כל חברי הדירקטוריון). במקרה שהיו שינויים במספר הדירקטורים כאמור בשנת הדיווח, יינתן הנתון של המספר הנמוך ביותר (למעט בתקופת זמן של 60 ימים מקרות השינוי) של דירקטורים מכל סוג שיהנו בשנת הדיווח.</p>	<p>ג.</p>

הוראת חובה סעיף 239(ד) לחוק החברות			במועד מינוי דירקטור חיצוני בשנת הדיווח, קוימה הוראת סעיף 239(ד) לחוק החברות לענין גיוון הרכב הדירקטוריון משני המינים. X לא רלוונטי (לא מונה דירקטור חיצוני בשנת הדיווח)	א.	12.
		√	בכל שנת הדיווח כלל הרכב הדירקטוריון חברים משני המינים. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין פרק הזמן (בימים) בו לא התקיים האמור: _____. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהנו דירקטורים משני המינים אינה עולה על 60 ימים, ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהנו בתאגיד דירקטורים משני המינים: _____.	ב.	
	_____	_____	מספר הדירקטורים מכל מין המכהנים בדירקטוריון התאגיד נכון למועד פרסום שאלון זה: גברים: 3, נשים: 2.	ג.	

ישיבות הדירקטוריון (וכינוס אסיפה כללית)					
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון			
סעיפים 97, 98 ו-224א. לחוק החברות	_____	_____	מספר ישיבות הדירקטוריון שהתקיימו במהלך כל רבעון בשנת הדיווח: רבעון ראשון (שנת 2013): 1. רבעון שני: 1. רבעון שלישי: 1. רבעון רביעי: 3.	א.	13.
	_____	_____	לצד כל אחד משמות הדירקטורים שביהנו בתאגיד במהלך שנת הדיווח, יצוין שיעור השתתפותו בישיבות הדירקטוריון (בס"ק זה - לרבות ישיבות ועדות הדירקטוריון בהן הוא חבר, וכמצוין להלן) שהתקיימו במהלך שנת הדיווח (ובהתייחס לתקופת כהונתו): (יש להוסיף שורות נוספות לפי מספר הדירקטורים).	ב.	

			שיעור השתתפותו בישיבות ועדות דירקטוריון נוספות בהן הוא חבר (תוך ציון שם הועדה)	שיעור השתתפותו בישיבות הועדה לבחינת הדוחות כספיים (לגבי דירקטור החבר בוועדה זו)	שיעור השתתפותו בישיבות ועדת ביקורת (לגבי דירקטור החבר בוועדה זו)	שיעור השתתפותו בישיבות הדירקטוריון	שם הדירקטור			
						83.3%	משה לוסקי			
			100% (ועדת השקעות)	100%	100%	100%	מנחם אקרמן			
				100%	100%	100%	אירית שטרן			
				100%	83%	100%	אורלי בן יוסף			
			75% (ועדת השקעות)			100%	אבי וינטר			
חוק החברות - סעיף 5 לתוספת הראשונה (הוראות ממשל תאגידי מומלצות)	X		בשנת הדיווח קיים הדירקטוריון דיון אחד לפחות לעניין ניהול עסקי התאגיד בידי המנהל הכללי ונושאי המשרה הכפופים לו, בלא נוכחותם, לאחר שניתנה להם הזדמנות להביע את עמדתם.							.14
הוראת חובה סעיף 60 לחוק החברות		√	בשנת הדיווח כונסה אסיפה שנתית (ולא יאוחר מתום חמישה עשר חודשים לאחר האסיפה השנתית האחרונה).							.15

הפרדה בין תפקידי המנהל הכללי ויושב ראש הדירקטוריון				
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון		
הוראת חובה סעיף 94(א) לחוק החברות		√	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון אינה עולה על 60 ימים כאמור בסעיף 363א.2(לחוק החברות), ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד יו"ר דירקטוריון כאמור: _____.	16.
הוראת חובה סעיף 119 לחוק החברות		√	בכל שנת הדיווח כיהן בתאגיד מנהל כללי. בשאלה זו ניתן לענות "נכון" אם תקופת הזמן בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל אינה עולה על 90 ימים כאמור בסעיף 363א.6(לחוק החברות), ואולם בכל תשובה שהיא (נכון/לא נכון) תצוין תקופת הזמן (בימים) בה לא כיהן בתאגיד מנכ"ל כאמור: _____.	17.
הוראת חובה סעיפים 95 ו-121 לחוק החברות			בתאגיד בו מכהן יו"ר הדירקטוריון גם כמנכ"ל התאגיד ו/או מפעיל את סמכויותיו, ככל הכהונה אושר בהתאם להוראות סעיף 121(ג) לחוק החברות. אם תשובתכם הינה "נכון" - נא הפנו לדיווח המידי אודות האסיפה הכללית אשר אישרה את ככל הכהונה ו/או הפעלת הסמכויות כאמור: _____. X לא רלוונטי (ככל שלא מתקיים בתאגיד ככל כהונה כאמור).	18.
הוראת חובה סעיפים 95 ו-121 לחוק החברות		√	המנכ"ל אינו קרוב של יו"ר הדירקטוריון. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, המנכ"ל הנו קרוב של יו"ר הדירקטוריון) –	19.
	_____	_____	תצוין הקרבה המשפחתית בין הצדדים: _____.	
	_____	_____	הכהונה אושרה בהתאם לסעיף 121(ג) לחוק החברות:	ב.

			☐ כן ☐ לא <i>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</i>		
סעיף 106 לחוק החברות	x		בעל שליטה או קרובו <u>אינו</u> מכהן כמנכ"ל או כנושא משרה בכירה בתאגיד, למעט כדירקטור. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה). ראה הערה 1 להערות סיום בנוגע להתייחסות החברה הרואה במנכ"לים המשותפים בעלי שליטה.		20.

ועדת הביקורת					
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון			
הוראת חובה סעיף 115 לחוק החברות		√	כל הדירקטורים החיצוניים היו חברים בוועדת הביקורת במהלך שנת הדיווח.		21.
הוראת חובה סעיף 115 לחוק החברות		√	יו"ר ועדת הביקורת הוא דירקטור חיצוני.		22.
הוראת חובה סעיף 115 לחוק החברות	—	—	בוועדת הביקורת <u>לא</u> כיהן בשנת הדיווח -		23.
		√	א. בעל השליטה או קרובו. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).		

		√	יו"ר הדירקטוריון.	ב.	
		√	דירקטור המועסק על ידי התאגיד או על ידי בעל השליטה בתאגיד או בידי תאגיד בשליטתו.	ג.	
		√	דירקטור הנותן לתאגיד או לבעל השליטה בתאגיד או תאגיד בשליטתו שירותים דרך קבע.	ד.	
		√	דירקטור שעיקר פרנסתו על בעל השליטה. ☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).	ה.	
הוראת חובה סעיף 115 (ה) לחוק החברות		√	מי שאינו רשאי להיות חבר בוועדת ביקורת, ובכלל זה בעל שליטה או קרובו, לא נכח בשנת הדיווח בישיבות ועדת הביקורת, למעט בהתאם להוראות סעיף 115(ה) לחוק החברות.		24.
הוראת חובה סעיף 116א. לחוק החברות		√	מנין חוקי לדין ולקבלת החלטות בכל ישיבות ועדת הביקורת שהתקיימו בשנת הדיווח היה רוב של חברי הוועדה, כאשר רוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ואחד מהם לפחות היה דירקטור חיצוני. אם תשובתכם הינה "לא נכון" - יצוין שיעור הישיבות בהן לא התקיימה הדרישה כאמור : _____.		25.
סעיף 6 לתוספת הראשונה (הוראות ממשל תאגידי מומלצות)		√	ועדת הביקורת קיימה בשנת הדיווח ישיבה אחת לפחות בנוכחות המבקר הפנימי ורואה החשבון המבקר, לפי העניין, ובלא נוכחות של נושאי משרה בתאגיד שאינם חברי הוועדה, לעניין ליקויים בניהול העסקי של התאגיד.		26.
הוראת חובה סעיף 115 (ה) לחוק החברות		√	בכל ישיבות ועדת הביקורת בה נכח מי שאינו רשאי להיות חבר הוועדה, היה זה באישור יו"ר הוועדה ו/או לבקשת הוועדה (לגבי היועץ המשפטי ומזכיר התאגיד שאינו בעל שליטה או קרובו).		27.

		תפקידי הועדה לבחינת הדוחות הכספיים (להלן - הועדה) בעבודתה המקדימה לאישור הדוחות הכספיים		
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון		
הוראת חובה תקנה 3(2) לתקנות אישור הדוחות הכספיים.			יצוין פרק הזמן (בימים) אותו קבע הדירקטוריון כזמן סביר להעברת המלצות הועדה לקראת ישיבת הדירקטוריון בה יאושרו הדוחות התקופתיים או הרבעוניים: 3 ימי עסקים לגבי דוחות תקופתיים, 2 ימי עסקים לגבי דוחות רבעוניים.	28. א.
	—	—	מספר הימים שחלפו בפועל בין מועד העברת ההמלצות לדירקטוריון למועד אישור הדוחות הכספיים: דוח רבעון ראשון (שנת 2013): 3. דוח רבעון שני: 3. דוח רבעון שלישי: 5. דוח שנתי: 6.	ב.
	—	—	מספר הימים שחלפו בין מועד העברת טיוטת הדוחות הכספיים לדירקטורים למועד אישור הדוחות הכספיים: דוח רבעון ראשון (שנת 2013): 7. דוח רבעון שני: 7. דוח רבעון שלישי: 9. דוח שנתי: 8.	ג.
הוראת חובה סעיף 168 לחוק החברות, תקנה 2(2) לתקנות אישור הדוחות הכספיים.		√	רואה החשבון המבקר של התאגיד הוזמן לכל ישיבות הועדה והדירקטוריון, והמבקר הפנימי קיבל הודעות על קיום הישיבות כאמור, בה נדונו הדוחות הכספיים של התאגיד המתייחסים לתקופות הנכללות בשנת הדיווח.	29.

<p style="text-align: center;">הוראת חובה</p> <p>תקנה 3 לתקנות אישור הדוחות הכספיים.</p>	_____	_____	30. בועדה התקיימו בכל שנת הדיווח ועד לפרסום הדוח השנתי, כל התנאים המפורטים להלן:
		√	א. מספר חבריה לא פחת משלושה (במועד הדיון בועדה ואישור הדוחות כאמור).
		√	ב. התקיימו בה כל התנאים הקבועים בסעיף 115(ב) ו-(ג) לחוק החברות (לענין כהונת חברי ועדת ביקורת).
		√	ג. יו"ר הועדה הוא דירקטור חיצוני.
		√	ד. כל חבריה דירקטורים ורוב חבריה דירקטורים בלתי תלויים.
		√	ה. לכל חבריה היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים ולפחות אחד מהדירקטורים הבלתי תלויים הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית.
		√	ו. חברי הוועדה נתנו הצהרה עובר למינוים.
		√	ז. המניין החוקי לדיון ולקבלת החלטות בוועדה היה רוב חבריה ובלבד שרוב הנוכחים היו דירקטורים בלתי תלויים ובהם דירקטור חיצוני אחד לפחות.
		_____	_____

		רואה חשבון מבקר	
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון	
סעיף 117(5) לחוק החברות		√	<p>31. ועדת הביקורת (ו/או הועדה לבחינת הדוחות הכספיים) הניחה את דעתה בסמוך לפני אישור הדוח התקופתי כי היקף עבודתו של רואה החשבון המבקר ושכר טרחתו ביחס להיקף שעות הביקורת בשנת הדיווח, היו נאותים לשם ביצוע עבודת ביקורת וסקירה ראויים לדוחות הכספיים בשנת הדיווח.</p>
סעיף 117(5) לחוק החברות		√	<p>32. טרם מינויו של רואה החשבון המבקר, העבירה ועדת הביקורת (ו/או הועדה לבחינת הדוחות הכספיים) את המלצותיה לאורגן הרלוונטי בתאגיד, בקשר עם היקף עבודתו ותנאי העסקתו של רואה החשבון המבקר.</p> <p>X לא רלוונטי (בשנת הדיווח לא מונה רואה חשבון מבקר).</p> <p>אם תשובתכם הינה "נכון" - יצוין האם האורגן הרלוונטי בתאגיד פעל על פי המלצות ועדת הביקורת (ו/או הועדה לבחינת הדוחות הכספיים):</p> <p>☐ כן</p> <p>☐ לא (במקרה שהתשובה היא "לא", נא פרטו בהערות סיום לשאלון זה כיצד האורגן הרלוונטי (תוך ציון זהותו) הניח דעתו בקשר עם היקף עבודתו ושכרו של רואה החשבון המבקר).</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה).</p>
חוק ניירות ערך ותקנותיו (לעניין "דוחות מבוקרים כדיו")		√	<p>33. ועדת הביקורת (ו/או הועדה לבחינת הדוחות הכספיים) בחנה בשנת הדיווח כי לא היתה מגבלה על עבודת רואה החשבון המבקר.</p>

תקנה 2 לתקנות אישור הדוחות הכספיים, חוק החברות - סעיף 6 לתוספת הראשונה (הוראות ממשל תאגידי מומלצות)		√	ועדת הביקורת (ו/או הועדה לבחינת הדוחות הכספיים) דנה בשנת הדיווח עם רואה החשבון המבקר בממצאי הביקורת והשלכותיהם.	.34
חוק ניירות ערך ותקנותיו (לענין "דוחות מבוקרים כדין")		√	ועדת הביקורת (ו/או הועדה לבחינת הדוחות הכספיים) הניחה את דעתה, טרם מינויו של רואה החשבון המבקר, בדבר התאמת כשירותו לביצוע ביקורת בתאגיד וזאת לאור אופי פעילות התאגיד ומורכבותו. ☐ לא רלוונטי (בשנת הדיווח לא מונה רואה חשבון מבקר).	.35
חוק ניירות ערך ותקנותיו (לענין "דוחות מבוקרים כדין")	—	—	נא פרטו את מספר השנים בהם מכהן השותף המטפל במשרד רואה החשבון המבקר בתפקידו (כרואה חשבון מבקר בתאגיד): משנת 2008.	.36
סעיף 168 (ב) לחוק החברות, תקנה 2 לתקנות אישור הדוחות הכספיים		√	רואה החשבון המבקר השתתף בשנת הדיווח בכל ישיבות הועדה לבחינת הדוחות הכספיים אליהן הוזמן.	.37

עסקאות עם בעלי עניין				
מסגרת נורמטיבית	לא נכון	נכון		
סעיפים 117, 253, 255, 270-278 לחוק החברות		√	התאגיד אימץ נוהל, שאושר בידי ועדת ביקורת, שעניינו עסקאות בעלי עניין על מנת להבטיח כי עסקאות כאמור יאושרו כדין.	.38

<p>סעיף 270(4) לחוק החברות</p>	<p>X</p>		<p>39. בעל השליטה או קרובו (לרבות חברה שבשליטתו) אינו מועסק על-ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול. אם תשובתכם הינה "לא נכון" (קרי, בעל השליטה או קרובו מועסק על ידי התאגיד או נותן לו שירותי ניהול) יצוין – מספר הקרובים (לרבות בעל שליטה) המועסקים על-ידי התאגיד (לרבות חברות שבשליטתם ו/או באמצעות חברות ניהול): 4 (וראה הערת סיום 3).</p> <p>- האם הסכמי העסקה ו/או שירותי הניהול כאמור אושרו בידי האורגים הקבועים בדין:</p> <p>☒ כן</p> <p>☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p> <p>☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה). _____.</p>	<p>.39</p>
<p>סעיף 254 לחוק החברות, סעיף 36 לחוק ניירות ערך (פרט חשוב למשקיע הסביר)</p>		<p>√</p>	<p>40. למיטב ידיעת התאגיד, לבעל השליטה אין עסקים נוספים בתחום פעילותו של התאגיד (בתחום אחד או יותר). אם תשובתכם הינה "לא נכון" – יצוין האם נקבע הסדר לתיחום פעילויות בין התאגיד ובעל השליטה בו:</p> <p>☐ כן</p> <p>☐ לא</p> <p>(יש לסמן x במשבצת המתאימה)</p> <p>☐ לא רלוונטי (בתאגיד אין בעל שליטה).</p>	<p>.40</p>

הערות סיום:

1. למיטב ידיעת החברה ובהסתמך על דיווחי בעלי העניין בה, אף אחד מבעלי המניות בחברה אינו מחזיק (לרבות החזקה משותפת עם אחרים) בשיעור של 25% או יותר מהון המניות המונפק והנפרע של החברה. עם זאת, ולמען הזהירות, החברה רואה בה"ה יהודה שריד וארנון אהרון כבעלי שליטה, וזאת, בין השאר, לנוכח העובדה שבדילול מלא החזקותיהם המצרפיות, ביחד עם הגב' יעל שפק, השותפה להסכם בעלי מניות, יעלו על שיעור של 25%. יובהר כי ביום 31.12.2013 פקעו מבלי שמומשו אופציות שהוקצו למנכ"לים המשותפים ועל כן ממועד זה אין החברה רואה בהם כבעלי שליטה.
2. בפועל, היועץ המשפטי הפנימי ומוזכיר החברה מעדכן את הדירקטוריון באופן שוטף בנושאים הקשורים בממשל תאגידי, ופועל להטמעת הוראות ממשל תאגידי החלות על התאגיד.
3. בכל שנת 2013 העניקו ה"ה יהודה שריד וארנון אהרון שירותי ניהול לתאגיד באמצעות חברות ניהול בשליטתם. בעקבות אישור אסיפת בעלי המניות מיום 1.10.2013, הועסקו בתאגיד קרוביהם, החל מיום 2.10.2013 ומיום 1.11.2013.

יו"ר הועדה לבחינת הדוחות הכספיים: _____
מנחם אקרמן

יו"ר ועדת הביקורת: _____
מנחם אקרמן

יו"ר הדירקטוריון: _____
משה לוסקי

תאריך החתימה: 27, במרץ 2014

פרק ו'

**הצהרות מנהלים
בדבר אפקטיביות
הבקרה הפנימית**

(א) הצהרת מנהל כללי לפי תקנה 9(בד)1

**הצהרת מנהלים
הצהרת מנהל כללי**

אני, ארנון אהרון, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוח התקופתי של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2013 (להלן – הדוחות).
2. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בדיווח הכספי הגילוי ובבקרה עליהם.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ארנון אהרון - מנהל כללי

24 במרץ 2014
תאריך

(ב) הצהרת מנהל כללי לפי תקנה 9ב(ד)1

הצהרת מנהלים
הצהרת מנהל כללי

אני, יהודה שריד, מצהיר כי:

5. בחנתי את הדוח התקופתי של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2013 (להלן – הדוחות).
6. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
7. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
8. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בדיוח הכספי הגילוי ובבקרה עליהם.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יהודה שריד - מנהל כללי

24 במרץ 2014
תאריך

(ג) הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים לפי תקנה 9(בד)2

הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, לילך רוזין-שטיינבוך, מצהירה כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות של לודן חברה להנדסה בע"מ (להלן - התאגיד) לשנת 2013 (להלן - הדוחות).
2. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות.
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות.
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדות הביקורת והדוחות הכספיים של התאגיד כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בדיוח הכספי הגילוי ובבקרה עליהם.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

24 במרץ 2014

תאריך

לילך רוזין-שטיינבוך - סמנכ"ל כספים